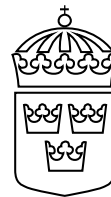

Regeringens proposition

2022/23:121

Nya krav på betaltjänstleverantörer att lämna uppgifter

Prop.
2022/23:121

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 25 maj 2023

Ulf Kristersson

Elisabeth Svantesson
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Den 18 februari 2020 beslutades ett nytt direktiv inom mervärdesskatteområdet, rådets direktiv (EU) 2020/284 om ändring av direktiv 2006/112/EG vad gäller införandet av vissa krav för betaltjänstleverantörer samt en kompletterande förordning, rådets förordning (EU) 2020/283 om ändring av förordning (EU) nr 904/2010 vad gäller åtgärder för att stärka det administrativa samarbetet för att bekämpa mervärdesskattebedrägeri. Ändringarna innebär att en ny skyldighet införs för betaltjänstleverantörer att till Skatteverket redovisa uppgifter om vissa betalningstransaktioner som de genomför. Skatteverket ska sända uppgifterna vidare till Europeiska kommissionen som i sin tur samlar uppgifterna i ett centralt elektroniskt system, kallat Cesop. Medlemsstaterna får under vissa förutsättningar åtkomst till uppgifterna i Cesop för att bekämpa mervärdesskattebedrägerier.

I propositionen lämnas förslag att införa en uppgifts- och dokumentationsskyldighet för betaltjänstleverantörer. Förslagen innebär i huvudsak följande:

- En betaltjänstleverantör är under vissa förutsättningar skyldig att till Skatteverket lämna uppgifter om gränsöverskridande betalningar.
- Betaltjänstleverantörer ska dokumentera de uppgifter som behövs för att uppgiftsskyldigheten ska kunna fullgöras.
- Skatteverket kan ta ut dokumentations- respektive rapporteringsavgift av en betaltjänstleverantör som inte fullgör sina skyldigheter.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft 1 januari 2024.

1	Förslag till riksdagsbeslut	6
2	Lagtext	7
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.....	7
2.2	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	11
2.3	Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	13
3	Ärendet och dess beredning	24
4	Ändringar i mervärdesskattedirektivet och förordningen om administrativt samarbete	25
4.1	Mervärdesskatteregleringen är i hög grad harmoniserad inom EU.....	25
4.2	Nya verktyg införs för att bekämpa mervärdesskattebedrägerier vid gränsöverskridande e-handel.....	26
5	Allmänna utgångspunkter samt betaltjänstleverantörer och betaltjänster som omfattas.....	27
5.1	Ett nytt regelverk om uppgiftsskyldighet införs i skatteförfarandelagen	27
5.2	Syftet med att uppgifter ska lämnas	29
5.3	Tillämpningsområdet för den nya regleringen	29
5.4	Definitioner som är kopplade till andra betaltjänstdirektivet	30
5.4.1	Begreppet betaltjänstleverantör	31
5.4.2	Begreppet betaltjänst	36
5.4.3	Begreppet betalning.....	38
5.4.4	Begreppen betalare, betalningsmottagare och betalkonto	40
5.5	Vissa övriga begrepp	41
5.5.1	IBAN-nummer och BIC-kod.....	41
5.5.2	EU-land	42
6	Uppgiftsskyldighet och skyldighet att bevara uppgifter.....	43
6.1	Skyldigheten för betaltjänstleverantörer att lämna uppgifter	43
6.1.1	Uppgiftsskyldigheten gäller tillhandahållande av betaltjänster i Sverige.....	43
6.1.2	Uppgiftsskyldigheten gäller endast gränsöverskridande betalningar	45
6.1.3	Är det betalarens eller betalningsmottagarens betaltjänstleverantör som är uppgiftsskyldig?	49

6.2	För uppgiftsskyldighet krävs minst 26 gränsöverskridande betalningar till samma betalningsmottagare under ett kalenderkvartal	50
6.3	Vilka uppgifter ska lämnas?	52
6.4	När ska betaltjänstleverantören lämna uppgifterna till Skatteverket?	58
6.5	Formkrav	58
6.6	Betaltjänstleverantörens skyldighet att dokumentera uppgifter	60
7	Sanktioner	63
7.1	Skatteverkets kontrollmöjligheter	63
7.2	Sanktioner i form av särskilda avgifter bör införas för betaltjänstleverantörer	65
7.3	Dokumentationsavgift för betaltjänstleverantörer	67
7.3.1	Dokumentationsavgift bör införas	67
7.3.2	När dokumentationsavgift bör tas ut	68
7.3.3	Dokumentationsavgiftens storlek	70
7.3.4	När bör Skatteverket meddela beslut om dokumentationsavgift för betaltjänstleverantörer?	75
7.4	Rapporteringsavgift för betaltjänstleverantörer	77
7.4.1	Rapporteringsavgift bör införas	77
7.4.2	När rapporteringsavgift bör tas ut	78
7.4.3	Rapporteringsavgiftens storlek	80
7.4.4	När bör Skatteverket meddela beslut om rapporteringsavgift för betaltjänstleverantörer?	82
8	Vad får uppgifterna användas till?	83
8.1	Inledning	83
8.2	Vad får de uppgifter som Skatteverket inhämtar från Cesop användas till?	83
8.3	Hindrar den EU-rättsliga regleringen att de insamlade uppgifterna från betaltjänstleverantörerna används för fler ändamål än för informationsöverföring till Cesop?	88
8.4	Bör Skatteverket eller andra myndigheter få använda uppgifterna som ska överföras till Cesop för fler ändamål?	90
9	Sekretess	101
10	Personuppgiftsbehandling	105
10.1	Dataskyddsreglering	105
10.2	Allmänt om personuppgiftsbehandlingen	105
10.3	Ändamålsbegränsningar behöver införas	106
10.4	Personuppgiftsbehandling när uppgifter inhämtas från Cesop	112
10.5	Gallring	113
10.6	Är behandlingen förenlig med EU:s dataskyddsförordning?	116

Prop. 2022/23:121	11	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	119
	12	Konsekvensanalys.....	120
	12.1	Inledning	120
	12.2	Syfte och alternativa lösningar	120
	12.3	Sammanfattning av förslagen.....	120
	12.4	Metod och dataunderlag	121
	12.5	Aktörer som berörs av förslagen	122
	12.6	Inverkan på brottslighet – mervärdesskattebedrägerier motverkas	122
	12.7	Inverkan på den personliga integriteten	123
	12.8	Effekter för företagen	124
	12.8.1	Betaltjänstleverantörer ska lämna uppgifter till Skatteverket	124
	12.8.2	Kostnader för betaltjänstleverantörerna.....	125
	12.8.3	Inverkan på konkurrensförhållanden	126
	12.8.4	Effekter på olika branscher.....	127
	12.8.5	Effekter på företag av olika storlek	127
	12.8.6	Behov av särskild hänsyn till mindre företag.....	128
	12.8.7	Övriga effekter på företagen.....	129
	12.9	Effekter för hushållen.....	129
	12.10	Konsekvenser för statliga myndigheter	129
	12.10.1	Effekter för Skatteverket	129
	12.10.2	Effekter för andra myndigheter	129
	12.11	Offentligfinansiella effekter	130
	12.11.1	Ökade inkomster av mervärdesskatt.....	130
	12.11.2	Inverkan på andra skatteinkomster m.m.	132
	12.11.3	Inverkan på Sveriges avgift till EU:s allmänna budget	132
	12.11.4	Inkomster av föreslagna sanktionsavgifter	133
	12.11.5	Sammantagen effekt på offentliga finanser	133
	12.12	Övriga konsekvenser	134
	12.13	Förenlighet med EU-rätten.....	134
	12.14	Ikraftträdande och behov av särskilda informationsinsatser	135
	13	Författningskommentar.....	135
	13.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.....	135
	13.2	Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	140
	13.3	Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244).....	141
Bilaga 1		Rådets direktiv (EU) 2020/284 av den 18 februari 2020 om ändring av direktiv 2006/112/EG vad gäller införandet av vissa krav för betaltjänstleverantörer.....	163
Bilaga 2		Rådets förordning (EU) 2020/283 av den 18 februari 2020 om ändring av förordning (EU) nr 904/2010	

	vad gäller åtgärder för att stärka det administrativa samarbetet för att bekämpa mervärdesskattebedrägeri	169
Bilaga 3	Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1504 av den 6 april 2022 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EU) nr 904/2010 vad gäller inrättandet av ett centralt elektroniskt system för betalningsinformation (Cesop) för att bekämpa mervärdesskattebedrägeri.....	175
Bilaga 4	Sammanfattning av betänkandet Nya krav på betaltjänstleverantörer att lämna uppgifter (SOU 2022:25)	184
Bilaga 5	Betänkandets lagförslag.....	189
Bilaga 6	Förteckning över remissinstanserna	206
Bilaga 7	Lagrådsremissens lagförslag.....	207
Bilaga 8	Lagrådets yttrande	224
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 25 maj 2023	227

Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244).

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet¹

dels att 2 kap. 1–3, 11 och 13 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 1 kap. 4 a och 5 a §§ och 2 kap. 11 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

4 a §

Uppgifter som betaltjänstleverantörer har lämnat enligt bestämmelserna i 33 c kap. skatteförfarandelagen (2011:1244) får behandlas endast för att

1. Skatteverket ska kunna fullgöra åtagandet som följer av artikel 24b i rådets förordning (EU) nr 904/2010 av den 7 oktober 2010 om administrativt samarbete och kampen mot mervärdesskattebedrägeri, och

2. Skatteverket ska kunna
a) kontrollera betaltjänstleverantörernas uppgifts- eller dokumentationsskyldighet enligt 33 c kap. 5 § respektive 39 kap. 3 c § skatteförfarandelagen, och

b) handlägga ärenden som avser avgifter enligt 49 b kap. 3 § respektive 49 c kap. 7 eller 8 § skatteförfarandelagen.

Uppgifter som avses i första stycket får endast vidarebehandlas enligt 5 a §.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2003:670.

Begränsningarna i första och andra styckena gäller inte om Skatteverket, efter att ha överfört uppgifterna till det centrala elektroniska systemet för betalningsinformation i enlighet med artikel 24b i rådets förordning (EU) nr 904/2010, inhämtar uppgifterna från systemet i enlighet med artikel 24d i förordningen.

5 a §

Uppgifter som behandlas enligt 4 a § första stycket får även behandlas för att fullgöra uppgiftslämnande som sker i överensstämmelse med lag eller förordning.

2 kap.

1 §

I beskattningsverksamheten *skall* det finnas en samling uppgifter som med hjälp av automatiserad behandling används gemensamt i verksamheten för de i 1 kap. 4 och 5 §§ angivna ändamålen (beskattningsdatabas).

I beskattningsverksamheten *ska* det finnas en samling uppgifter som med hjälp av automatiserad behandling används gemensamt i verksamheten för de i 1 kap. 4–5 a §§ angivna ändamålen (beskattningsdatabas).

2 §²

I databasen får uppgifter behandlas om personer som omfattas av verksamhet enligt 1 kap. 4 § 1–9. Uppgifter om andra personer får behandlas om det behövs för handläggningen av ett ärende.

I databasen får uppgifter behandlas om personer som omfattas av verksamhet enligt 1 kap. 4 § 1–9 och 4 a §. Uppgifter om andra personer får behandlas om det behövs för handläggningen av ett ärende.

3 §³

För de ändamål som anges i 1 kap. 4 § får följande uppgifter behandlas i databasen:

För de ändamål som anges i 1 kap. 4 och 4 a §§ får följande uppgifter behandlas i databasen:

1. en fysisk persons identitet, medborgarskap, bosättning och familjeförhållanden,
2. en juridisk persons identitet, säte, ägarförhållanden samt firmatecknare och andra företrädare,
3. registrering för skatter och avgifter,

² Senaste lydelse 2015:901.

³ Senaste lydelse 2023:231.

4. underlag för fastställande av skatter och avgifter,
5. bestämmande av skatter och avgifter,
6. underlag för fastighetstaxering,
7. revision och annan kontroll av skatter och avgifter,
8. uppgifter som behövs för handläggning enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter,
9. avgiftsskyldighet till ett registrerat trossamfund och medlemskap i fackförening,
10. yrkanden och grunder i ett ärende,
11. beslut, betalning, redovisning och övriga åtgärder i ett ärende,
12. uppgifter som behövs vid hantering av underrättelser från arbetsgivare om anställning av utlänningar som avses i lagen (2013:644) om rätt till lön och annan ersättning för arbete utfört av en utlänning som inte har rätt att vistas i Sverige,
13. uppgifter som behövs för handläggning enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete eller lagen (2020:548) om omställningsstöd eller för handläggning av sådant stöd som avses i lagen (2023:230) om förfarande för elstöd till företag, och
14. uppgifter om sjuklönekostnad.

I databasen får även andra uppgifter behandlas som behövs för fullgörande av ett åliggande som följer av ett för Sverige bindande internationellt åtagande.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter som får behandlas i databasen enligt första stycket.

11 §

Uppgifter och handlingar i databasen *skall*, om inget annat anges i 12 §, gallras senast sju år efter utgången av det kalenderår då den *beskattningsperiod* som uppgifterna eller handlingarna kan hänföras till gick ut.

Uppgifter och handlingar i databasen *ska*, om inget annat anges i *11 a* eller 12 §, gallras senast sju år efter utgången av det kalenderår då den *beskattningsperiod* som uppgifterna eller handlingarna kan hänföras till gick ut.

11 a §

Uppgifter som avses i 1 kap. 4 a § första stycket ska gallras senast fem år efter utgången av det kalenderår då uppgifterna lämnades till Skatteverket.

Motsvarande gäller uppgifter och handlingar som finns i ärenden som avser

1. kontroll av betaltjänstleverantörers uppgifts- eller dokumentationsskyldighet enligt 33 c kap. 5 § respektive 39 kap. 3 c § skatteförfarandelagen (2011:1244), eller

2. uttag av avgifter enligt
49 b kap. 3 § respektive 49 c kap. 7
eller 8 § skatteförfarandelagen.

13 §

Vad som sägs i 11 och 12 §§
hindrar inte att regeringen eller den
myndighet som regeringen bestäm-
mer meddelar föreskrifter om att
uppgifter eller handlingar *skall*
bevaras under längre tid än som
anges i 11 och 12 §§.

Vad som sägs i 11–12 §§ hindrar
inte att regeringen eller den
myndighet som regeringen
bestämmer meddelar föreskrifter
om att uppgifter eller handlingar
ska bevaras under längre tid än som
anges i 11–12 §§.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.

2.2 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Prop. 2022/23:121

Härigenom föreskrivs att 27 kap. 1 och 2 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

27 kap.

1 §¹

Sekretess gäller i verksamhet som avser bestämmande av skatt eller fastställande av underlag för bestämmande av skatt eller som avser fastighetstaxering för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden.

Sekretess gäller vidare

1. i verksamhet som avser förande av eller uttag ur beskattningsdatabasen enligt lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som har tillförts databasen,

2. hos kommun eller region för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som Skatterättsnämnden har lämnat i ett ärende om förhandsbesked i en skatte- eller taxeringsfråga, och

3. hos Försäkringskassan för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som Skatteverket har lämnat i ett ärende om särskild sjukförsäkringsavgift.

Med skatt avses i detta kapitel skatt på inkomst och annan direkt skatt samt omsättningsskatt, tull och annan indirekt skatt. Med skatt jämställs arbetsgivaravgift, prisregleringsavgift och liknande avgift, avgift enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund, skattetillägg, återkallelseavgift, rapporteringsavgift, plattformavgift och förseningsavgift samt expeditionsavgift och tilläggsavgift enligt lagen (2004:629) om trängselskatt och tilläggsavgift enligt 8 a § lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik. Med verksamhet som avser bestämmande av skatt jämställs verksamhet som avser bestämmande av pensionsgrundande inkomst.

Med skatt avses i detta kapitel skatt på inkomst och annan direkt skatt samt omsättningsskatt, tull och annan indirekt skatt. Med skatt jämställs arbetsgivaravgift, prisregleringsavgift och liknande avgift, avgift enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund, skattetillägg, återkallelseavgift, *dokumentationsavgift enligt 49 b kap. 3 § skatteförfarandelagen (2011:1244)*, rapporteringsavgift, plattformavgift och förseningsavgift samt expeditionsavgift och tilläggsavgift enligt lagen (2004:629) om trängselskatt och tilläggsavgift enligt 8 a § lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik. Med verksamhet som avser bestämmande av skatt jämställs verksamhet som avser

¹ Senaste lydelse 2022:1685.

Första och andra styckena gäller inte om annat följer av 3, 4 eller 6 §.

För uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. För uppgift om avgift enligt lagen om avgift till registrerat trossamfund gäller dock sekretessen i högst sjuttio år.

2 §²

Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i

1. särskilt ärende om revision eller annan kontroll i fråga om skatt samt annan verksamhet som avser tullkontroll och som inte omfattas av 1 §,

2. ärende om kompensation för eller återbetalning av skatt,

3. ärende om anstånd med erläggande av skatt,

4. ärende om kassaregister enligt skatteförfarandelagen (2011:1244),

5. ärende om dokumentationsavgift enligt 49 b kap. skatteförfarandelagen, och

5. ärende om dokumentationsavgift enligt 49 b kap. 1 § skatteförfarandelagen, och

6. ärende enligt lagen (2022:1681) om plattformsoperatörers inhämtande av vissa uppgifter på skatteområdet och lagen (2022:1682) om automatiskt utbyte av upplysningar om inkomster genom digitala plattformar.

Sekretess gäller i ärende enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

Sekretessen gäller inte

1. beslut i ärende som anges i första stycket 2, 3 och 6 samt andra stycket,

2. beslut om undantag från skyldigheter som gäller kassaregister enligt 39 kap. 9 § skatteförfarandelagen,

3. beslut om kontrollavgift enligt 50 kap. skatteförfarandelagen, eller

4. beslut om dokumentationsavgift enligt 49 b kap. skatteförfarandelagen.

4. beslut om dokumentationsavgift enligt 49 b kap. 1 § skatteförfarandelagen.

Första och andra styckena gäller inte om annat följer av 3 eller 4 §.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.

2.3 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Prop. 2022/23:121

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om skatteförfarandelagen (2011:1244)

dels att 1 kap. 1 §, 3 kap. 1 §, 39 kap. 1 §, 52 kap. 8 c och 8 d §§ och 66 kap. 24 a § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 49 b kap. 1 § ska lyda ”När ska dokumentationsavgift tas ut av rapporteringsskyldiga finansiella institut?”, att rubriken närmast före 49 b kap. 2 § ska lyda ”Beräkning av dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut”, att rubriken närmast före 49 c kap. 1 § ska lyda ”Försenade eller uteblivna uppgifter avseende rapporteringspliktiga arrangemang”, att rubriken närmast före 49 c kap. 3 § ska lyda ”Brister av mindre betydelse och rättelse på eget initiativ avseende rapporteringspliktiga arrangemang” och att rubriken närmast före 49 c kap. 4 § ska lyda ”Beräkning av rapporteringsavgift avseende rapporteringspliktiga arrangemang”,

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 33 c kap., tio nya paragrafer, 38 kap. 4 §, 39 kap. 3 c §, 49 b kap. 3–5 §§ och 49 c kap. 7–11 §§, och närmast före 38 kap. 4 §, 39 kap. 3 c §, 49 b kap. 3 och 5 §§ och 49 c kap. 7 och 11 §§ nya rubriker av följande lydelse,

dels att det närmast efter rubriken till 49 b kap. ska införas en ny rubrik som ska lyda ”Rapporteringsskyldiga finansiella institut”,

dels att det närmast efter rubriken till 49 c kap. ska införas en ny rubrik som ska lyda ”Rådgivare för eller användare av rapporteringspliktiga arrangemang”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §²

I denna lag finns bestämmelser om förfarandet vid uttag av skatter och avgifter.

Innehållet i lagen är uppdelat enligt följande.

AVDELNING VI. KONTROLLUPPGIFTER, DEKLARATIONER OCH ÖVRIGA UPPGIFTER

33 b kap. – Uppgifter om rapporteringspliktiga arrangemang	33 b kap. – Uppgifter om rapporteringspliktiga arrangemang
	33 c kap. – Uppgifter om gränsöverskridande betalningar
34 kap. – Informationsuppgifter	34 kap. – Informationsuppgifter

¹ Jfr rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt, i lydelsen enligt rådets direktiv (EU) 2020/284.

² Senaste lydelse 2022:1686.

3 kap.1 §³

I detta kapitel finns definitioner av vissa begrepp samt förklaringar till hur vissa termer och uttryck används i lagen. Det finns definitioner och förklaringar också i andra kapitel.

Bestämmelser om betydelsen av följande begrepp, termer och uttryck samt förklaringar finns i nedan angivna paragrafer:

beslut om särskild inkomstskatte- redovisning i 13 kap. 1 §	beslut om särskild inkomst- skatteredovisning i 13 kap. 1 § <i>betaltjänstleverantör</i> i 33 c kap. 3 §
byggarbetsplats i 39 kap. 2 §	byggarbetsplats i 39 kap. 2 §

**33 c kap. Uppgifter om gräns-
överskridande betalningar****Innehåll**

1 §

I detta kapitel finns bestämmelser om skyldighet för betaltjänstleverantörer att till Skatteverket lämna uppgifter om gränsöverskridande betalningar.

Bestämmelserna ges i följande ordning:

- syftet med uppgiftslämnandet (2 §),
- definitioner (3 och 4 §§),
- skyldighet för betaltjänstleverantörer att lämna uppgifter (5–7 §§),
- vilka uppgifter som ska lämnas (8 och 9 §§), och
- när uppgifterna ska lämnas (10 §).

Syftet med uppgiftslämnandet

2 §

Uppgifterna ska lämnas för att Skatteverket ska kunna fullgöra det åtagande som följer av artikel 24b

i rådets förordning (EU) nr 904/2010 av den 7 oktober 2010 om administrativt samarbete och kampen mot mervärdesskattebedrägeri.

Definitioner

3 §

Med betaltjänstleverantör avses i denna lag de tillhandahållare av betaltjänster som anges i 1 kap. 3 § lagen (2010:751) om betaltjänster, med undantag för myndigheter och centralbanker.

4 §

I detta kapitel används följande ord med den angivna betydelsen:

Betalare: detsamma som i 1 kap. 4 § lagen (2010:751) om betaltjänster.

Betalkonto: detsamma som i 1 kap. 4 § lagen om betaltjänster.

Betalning: detsamma som betalningstransaktion och penningöverföring i 1 kap. 4 § lagen om betaltjänster, om inte transaktionen eller överföringen undantas enligt 6, 6 a, 6 b eller 7 § i det kapitlet.

Betalningsmottagare: detsamma som i 1 kap. 4 § lagen om betaltjänster.

Betaltjänst: detsamma som i 1 kap. 2 § 3–6 lagen om betaltjänster.

BIC-kod: detsamma som i artikel 2.16 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 260/2012 av den 14 mars 2012 om antagande av tekniska och affärsmässiga krav för betalningar och autogireringar i euro och om ändring av förordning (EG) nr 924/2009.

EU-land: detsamma som i 2 kap. 21 § mervärdesskattelagen (2023:200).

Företagsidentifieringskod: BIC-kod eller annan kod som otvetydigt

identifierar en betaltjänstleverantör och anger dennes plats.

IBAN-nummer: detsamma som i artikel 2.15 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 260/2012.

Identifieringskod: IBAN-nummer eller en annan uppgift som otvetydigt identifierar en betalare eller en betalningsmottagare och anger dennes plats.

Skyldighet för betaltjänstleverantörer att lämna uppgifter

5 §

En betaltjänstleverantör som tillhandahåller betaltjänster till en betalare eller en betalningsmottagare som finns i Sverige är skyldig att till Skatteverket lämna uppgifter om gränsöverskridande betalningar, om inte annat följer av andra stycket eller av 6 § första stycket.

Skyldigheten att lämna uppgifter gäller endast om antalet betalningar under ett kalenderkvartal uppgår till minst 26 till en och samma betalningsmottagare.

När betalarens betaltjänstleverantör inte är skyldig att lämna uppgifter

6 §

Betalarens betaltjänstleverantör är inte skyldig att lämna uppgifter om en gränsöverskridande betalning om någon av betalningsmottagarens betaltjänstleverantörer, enligt sin företagsidentifieringskod, finns i ett EU-land.

Även om betalarens betaltjänstleverantör inte är skyldig att lämna uppgift enligt första stycket, ska betalningen ingå i underlaget för beräkning av antalet gränsöverskridande betalningar enligt 5 §.

7 §

En betalning ska anses vara gränsöverskridande om

– betalaren, enligt sin identifieringskod, finns i ett EU-land, och

– betalningsmottagaren, enligt sin identifieringskod, finns i ett annat EU-land eller på en plats utanför EU.

Om betalaren saknar identifieringskod ska i stället betalarens betaltjänstleverantör, enligt sin företagsidentifieringskod, finnas i ett EU-land. Om betalningsmottagaren saknar identifieringskod ska i stället betalningsmottagarens betaltjänstleverantör, enligt sin företagsidentifieringskod, finnas i ett annat EU-land eller på en plats utanför EU.

Vilka uppgifter ska lämnas?

8 §

En betaltjänstleverantör som är uppgiftsskyldig ska lämna uppgift om

1. sin företagsidentifieringskod,
2. betalningsmottagarens
 - a) namn eller företagsnamn,
 - b) adress,
 - c) registreringsnummer för mervärdesskatt eller annat nationellt skattenummer, och
 - d) IBAN-nummer eller, om IBAN-nummer inte är tillgängligt, en annan identifieringskod för betalningsmottagaren,
3. företagsidentifieringskod för betalningsmottagarens betaltjänstleverantör om betalningsmottagaren tar emot medel utan att ha ett betalkonto,
4. datum, tidpunkt, belopp och valuta för betalningarna och för eventuella återbetalningar som är relaterade till dessa betalningar,

5. från vilket EU-land betalningen har skett och, när det är fråga om en återbetalning, till vilket EU-land återbetalningen har skett,

6. de uppgifter som används för att lokalisera betalningens ursprung eller återbetalningens destination,

7. uppgift som otvetydigt identifierar betalningen och återbetalningen, och

8. att betalningen, i förekommande fall, har initierats i näringsidkarens fysiska lokaler.

9 §

Skyldigheten att lämna de uppgifter som avses i 8 § 2 b–d och 8 gäller endast om betaltjänstleverantören har tillgång till uppgifterna.

När ska uppgifterna lämnas?

10 §

De uppgifter som betaltjänstleverantören ska lämna enligt 8 § ska ha kommit in till Skatteverket senast vid utgången av den månad som följer efter det kalenderkvartal som uppgifterna avser.

38 kap.

Uppgifter som ska lämnas av betaltjänstleverantörer

4 §

Uppgifter om gränsöverskridande betalningar som ska lämnas enligt 33 c kap. ska lämnas i ett fastställt formulär som motsvarar ett sådant standardformulär som avses i artikel 24b.1 andra stycket b i rådets förordning (EU) nr 904/2010 av den 7 oktober 2010 om administrativt samarbete och kampen mot mervärdesskattebedrägeri.

39 kap.1 §⁴

I detta kapitel finns bestämmelser om

- definitioner (2 och 2 a §§),
 - generell dokumentationsskyldighet (3 §),
 - dokumentationsskyldighet som avser ansökan om återbetalning av eller kompensation för punktskatt (3 a §),
 - dokumentationsskyldighet som avser beräkning av skatt på överintäkter från el (3 b §),
 - *dokumentationsskyldighet för betaltjänstleverantörer (3 c §),*
 - dokumentationsskyldighet som avser kassaregister (4–10 §§),
 - dokumentationsskyldighet som avser personalliggare (11–12 §§),
 - dokumentationsskyldighet som avser torg- och marknadshandel (13 §),
 - dokumentationsskyldighet som avser leverans av investeringsguld (14 §),
 - dokumentationsskyldighet som avser avropslager (14 a §),
 - dokumentationsskyldighet som avser internprissättning (15–16 f §§),
- och
- föreläggande (17 §).

Betaltjänstleverantörer*3 c §*

Vid gränsöverskridande betalningar ska en betaltjänstleverantör elektroniskt dokumentera de uppgifter i 33 c kap. 8 § som behövs för att betaltjänstleverantören ska kunna fullgöra uppgiftsskyldigheten i 33 c kap. 5 § och för att Skatteverket ska kunna kontrollera uppgiftsskyldigheten.

Uppgifterna ska vara dokumenterade senast vid utgången av den månad som följer efter det kalenderkvartal som uppgifterna avser.

49 b kap.***Betaltjänstleverantörer***

När ska dokumentationsavgift tas ut av betaltjänstleverantörer?

⁴ Senaste lydelse 2023:208.

3 §

Dokumentationsavgift ska tas ut av en betaltjänstleverantör om det klart framgår att betaltjänstleverantören inte har dokumenterat uppgifter på det sätt eller inom den tid som anges i 39 kap. 3 c §.

4 §

Dokumentationsavgift får inte tas ut om rapporteringsavgift har tagits ut för samma kalenderkvartal.

Beräkning av dokumentationsavgift för betaltjänstleverantörer

5 §

Dokumentationsavgiften enligt 3 § ska tas ut med ett belopp som motsvarar 0,3 procent av betaltjänstleverantörens omsättning räkenskapsåret närmast före det räkenskapsår då uppgifterna senast skulle ha varit dokumenterade. Avgiften ska dock uppgå till minst 3 000 kronor och högst 3 miljoner kronor.

Om räkenskapsåret är längre eller kortare än tolv månader ska omsättningen justeras i motsvarande mån.

Omsättningen får uppskattas om överträdelsen har skett under betaltjänstleverantörens första verksamhetsår eller om tillförlitlig uppgift om omsättningen saknas.

49 c kap.

Betaltjänstleverantörer

När ska rapporteringsavgift tas ut av betaltjänstleverantörer?

7 §

Rapporteringsavgift ska tas ut av en betaltjänstleverantör om det klart framgår att betaltjänst-

leverantören inte har lämnat föreskrivna uppgifter inom den tid som anges i 33 c kap. 10 § eller på det sätt som avses i 38 kap. 4 §.

8 §

Om det klart framgår att en betaltjänstleverantör inte har lämnat föreskrivna uppgifter inom 60 dagar från den tidpunkt då skyldigheten skulle ha fullgjorts, ska utöver avgift enligt 7 § ännu en rapporteringsavgift tas ut.

Om det på samma sätt framgår att skyldigheten inte har fullgjorts inom 120 dagar, ska utöver tidigare avgifter ytterligare en rapporteringsavgift tas ut.

9 §

Rapporteringsavgift får inte tas ut om de uppgifter som är bristfälliga har lämnats inom de tidsfrister som anges i 7 eller 8 § och

1. bristerna endast är av mindre betydelse, eller

2. den uppgiftsskyldige på eget initiativ har rättat uppgifterna så att de därefter uppfyller vad som föreskrivs i 33 c kap. 8 § och 38 kap. 4 §.

Om uppgifter som lämnats är så bristfälliga att de uppenbart inte kan läggas till grund för de syften som anges i 33 c kap. 2 § kan de inte rättas med sådan verkan som avses i första stycket.

10 §

Rapporteringsavgift får inte tas ut om dokumentationsavgift har tagits ut för samma kalenderkvartal.

Beräkning av rapporteringsavgift för betaltjänstleverantörer

11 §

Rapporteringsavgifterna enligt 7 respektive 8 § ska tas ut med ett belopp som motsvarar 0,1 procent

av betaltjänstleverantörens omsättning räkenskapsåret närmast före det räkenskapsår då uppgifterna skulle ha lämnats. Avgiften ska dock uppgå till minst 1 000 kronor och högst 1 miljon kronor.

Om räkenskapsåret är längre eller kortare än tolv månader ska omsättningen justeras i motsvarande mån.

Omsättningen får uppskattas om överträdelsen har skett under betaltjänstleverantörens första verksamhetsår eller om tillförlitlig uppgift om omsättningen saknas.

52 kap.

8 c §⁵

Ett beslut om dokumentationsavgift ska meddelas *senast* sex år efter det kalenderår då den kontrolluppgift enligt 22 a eller 22 b kap. som dokumentationen avser ska lämnas eller skulle ha lämnats om det finansiella kontot hade varit rapporteringspliktigt.

Ett beslut om dokumentationsavgift *enligt 49 b kap. 1 §* ska meddelas *inom* sex år efter det kalenderår då den kontrolluppgift enligt 22 a eller 22 b kap. som dokumentationen avser ska lämnas eller skulle ha lämnats om det finansiella kontot hade varit rapporteringspliktigt.

Ett beslut om dokumentationsavgift enligt 49 b kap. 3 § ska meddelas inom fyra år från utgången av det kalenderår då dokumentationsskyldigheten skulle ha fullgjorts.

8 d §⁶

Ett beslut om rapporteringsavgift ska meddelas inom sex år från utgången av det kalenderår då uppgiftsskyldigheten skulle ha fullgjorts.

Ett beslut om rapporteringsavgift *enligt 49 c kap. 1 eller 2 §* ska meddelas inom sex år från utgången av det kalenderår då uppgiftsskyldigheten skulle ha fullgjorts.

Ett beslut om rapporteringsavgift enligt 49 c kap. 7 eller 8 § ska meddelas inom två år från utgången av det kalenderår då uppgiftsskyldigheten skulle ha fullgjorts.

⁵ Senaste lydelse 2018:2034.

⁶ Senaste lydelse 2020:437.

66 kap.
24 a §⁷

Ett beslut om omprövning av rapporteringsavgift till nackdel för den som beslutet gäller ska meddelas inom sex år från utgången av det kalenderår då uppgiftsskyldigheten skulle ha fullgjorts.

Ett beslut om omprövning av rapporteringsavgift *enligt 49 c kap. 1 eller 2 §* till nackdel för den som beslutet gäller ska meddelas inom sex år från utgången av det kalenderår då uppgiftsskyldigheten skulle ha fullgjorts.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.

⁷ Senaste lydelse 2020:437.

3 Ärendet och dess beredning

Den 18 februari 2020 beslutades ett nytt direktiv inom mervärdeskatteområdet, rådets direktiv (EU) 2020/284 om ändring av direktiv 2006/112/EG vad gäller införandet av vissa krav för betaltjänstleverantörer samt en kompletterande förordning, rådets förordning (EU) 2020/283 om ändring av förordning (EU) nr 904/2010 vad gäller åtgärder för att stärka det administrativa samarbetet för att bekämpa mervärdeskattebedrägeri. Den 6 april 2022 beslutade Europeiska kommissionen genomförandeförordning (EU) 2022/1504 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EU) nr 904/2010 vad gäller inrättandet av ett centralt elektroniskt system för betalningsinformation (Cesop) för att bekämpa mervärdeskattebedrägeri. Direktivet, förordningen och genomförandeförordningen ska börja tillämpas den 1 januari 2024. Direktivet finns i *bilaga 1*, förordningen i *bilaga 2* och genomförandeförordningen i *bilaga 3*.

Ändringsdirektivet innebär att en ny skyldighet ska införas för betaltjänstleverantörer. Skyldigheten innebär att betaltjänstleverantörer ska redovisa uppgifter om vissa betalningstransaktioner som de genomför. Uppgifterna ska redovisas till Skatteverket som ska sända dessa vidare till Europeiska kommissionen som i sin tur samlar uppgifterna i ett centralt elektroniskt system, kallat Cesop. Förordningsändringarna innehåller administrativa regler för hur insamlingen och hanteringen av uppgifter ska gå till. Syftet med förslagen är att bekämpa mervärdeskattebedrägerier.

Regeringen beslutade den 22 oktober 2020 att ge en särskild utredare i uppdrag att analysera och lämna förslag till vilka författningsändringar som behövs för att genomföra direktivet i svensk rätt och för att anpassa svensk rätt till förordningen samt analysera om det behöver införas några ytterligare sanktioner. Den 7 oktober 2021 beslutade regeringen att förlänga utredningstiden och att ge den särskilda utredaren i uppdrag att även klargöra Skatteverkets möjligheter att använda de uppgifter som samlas in för att skickas till Cesop för att tillgodose myndighetens egen verksamhet, att ta ställning till om det är lämpligt att Skatteverket får använda uppgifterna på detta sätt och om Skatteverkets möjligheter att använda uppgifterna bör utvidgas samt att lämna författningsförslag.

Utredningen, som tog namnet Utredningen om ny uppgiftsskyldighet för betaltjänstleverantörer, överlämnade den 31 maj 2022 betänkandet Nya krav på betaltjänstleverantörer att lämna uppgifter (SOU 2022:25). En sammanfattning av betänkandet och dess lagförslag finns i *bilaga 4* respektive *bilaga 5*.

Betänkandet har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 6*. Remissvaren finns tillgängliga i Finansdepartementet (Fi2022/01778).

Lagrådet

Regeringen beslutade den 5 april 2023 att inhämta Lagrådets yttrande över lagförslagen i *bilaga 7*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 8*. Regeringen har i allt väsentligt följt Lagrådets förslag. Lagrådets synpunkter behandlas i avsnitten 6.1.1–6.1.3, 6.6, 7.4.2 och 10.3 samt i författningskommentaren.

4 Ändringar i mervärdesskattedirektivet och förordningen om administrativt samarbete

4.1 Mervärdesskatteregleringen är i hög grad harmoniserad inom EU

Mervärdesskatten är en allmän skatt på konsumtion av varor och tjänster som ska tas ut i varje led i produktions- och distributionskedjan. Mervärdesskatten berör ett stort antal företag och dessa genomför åtskilliga transaktioner av olika slag som omfattas av mervärdesbeskattningen. För staten är mervärdesskatten en viktig inkomstkälla.

Reglerna om mervärdesskatt är i hög grad harmoniserade inom EU genom rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt (mervärdesskattedirektivet). I Sverige har direktivet genomförts framför allt genom bestämmelserna i mervärdesskattelagen (1994:200), men även i viss mån genom bestämmelser i andra lagar, t.ex. i 35 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL. Den 1 juli 2023 träder en ny lag i kraft, mervärdesskattelagen (2023:200), som ersätter den nuvarande mervärdesskattelagen (se prop. 2022/23:46, bet. 2022/23:SkU10 och rskr 2022/23:167).

Rådets förordning (EU) nr 904/2010 av den 7 oktober 2010 om administrativt samarbete och kampen mot mervärdesskattebedrägeri (förordningen om administrativt samarbete) reglerar utbytet av uppgifter mellan EU:s medlemsstater i mervärdesskattesammanhang. Vilka uppgifter som ska utbytas inom ramen för samarbetet på området för mervärdesskatt regleras av mervärdesskattedirektivet.

Av förordningen framgår att utbytet ska ske elektroniskt för att i så stor utsträckning som möjligt effektivisera samarbetet och möjliggöra ett snabbt utbyte av information. Förordningen lägger också grunden för fördjupat samarbete för att bekämpa mervärdesskattebedrägerier.

Olika former av utbyte regleras i skilda kapitel i förordningen. I kapitel II regleras utbytet av information på begäran. I kapitel III regleras utbyte av information utan föregående begäran, så kallat spontant utbyte, vilket inkluderar automatiskt utbyte av information. I kapitel V regleras krav på medlemsstaterna att samla in och lagra särskild information, som sedan görs automatiskt tillgängligt för andra medlemsstater t.ex. genom det så kallade VIES-systemet (VAT Information Exchange System). Möjligheten för tjänstemän från en medlemsstat att närvara vid kontroller och andra utredningar som utförs i och av en annan medlemsstat regleras i kapitel VII och i kapitel VIII regleras samtidiga kontroller.

Villkoren för informationsutbytet regleras i kapitel XV. Den regleringen gäller för allt informationsutbyte som sker med stöd av förordningen,

Prop. 2022/23:121 oavsett på vilket sätt utbytet sker. Där regleras bl.a. hur uppgifter ska skyddas samt hur dessa ska få användas av den medlemsstat som tar emot uppgifter (artikel 55).

För svenskt vidkommande kompletteras förordningen om administrativt samarbete av förordningen (2011:1553) om tillämpning av EU-förordning och avtal om administrativt samarbete och bedrägeribekämpning på mervärdesskatteområdet, där det bl.a. föreskrivs att Skatteverket är behörig myndighet (1 §).

4.2 Nya verktyg införs för att bekämpa mervärdesskattebedrägerier vid gränsöverskridande e-handel

Den ökande omfattningen av gränsöverskridande e-handel inom EU har medfört nya möjligheter för bedrägliga företag att nå otillbörliga marknadsfördelar genom att kringgå sina mervärdesskatteskyldigheter. Vid de allra flesta inköp online som görs av konsumenter inom unionen utförs betalningarna genom betaltjänstleverantörer. När en betaltjänst tillhandahålls har betaltjänstleverantören information som kan identifiera betalningsmottagaren och även andra uppgifter som ger information om betalningen. EU har bedömt att den information som betaltjänstleverantörerna har tillgång till kan användas av medlemsstaterna för att upptäcka företag som betar sig bedrägligt och för att kontrollera mervärdesskatteskyldighet.

I uppföljningen av EU:s handlingsplan för mervärdesskatt, Mot ett gemensamt mervärdesskatteområde i EU – Dags för beslut (COM [2017] 566 final), har kommissionen åtagit sig att öka skattemyndigheternas administrativa kapacitet för att bekämpa mervärdesskattebedrägerier inom e-handel genom att införa ett strukturerat offentlig-privat samarbete med skattemyndigheter och betaltjänstleverantörer m.fl. I december 2017 antog Europeiska unionens råd det så kallade e-handelspaketet och i protokoll vid antagandet betonade rådet behovet av att förbättra verktygen för bedrägeribekämpning. Några skyldigheter för betaltjänstleverantörer att lämna information om gränsöverskridande e-handel fanns inte i mervärdesskattedirektivet när e-handelspaketet antogs. Under våren 2020 antog därför rådet ett nytt direktiv som ändrar mervärdesskattedirektivet, rådets direktiv (EU) 2020/284 av den 18 februari 2020 om ändring av direktiv 2006/112/EG vad gäller införandet av vissa krav för betaltjänstleverantörer och en ny förordning som ändrar förordningen om administrativt samarbete, rådets förordning (EU) 2020/283 av den 18 februari 2020 om ändring av förordning (EU) nr 904/2010 vad gäller åtgärder för att stärka det administrativa samarbetet för att bekämpa mervärdesskattebedrägeri. Syftet med ändringarna i mervärdesskattedirektivet och förordningen om administrativt samarbete är att det ska bli lättare att upptäcka och utreda gränsöverskridande mervärdesskattebedrägerier. Direktivet och förordningen ska börja tillämpas den 1 januari 2024.

Ändringarna i mervärdesskattedirektivet innebär att en ny uppgiftsskyldighet ska införas för betaltjänstleverantörer som tillhandahåller

betaltjänster åt betalare eller betalningsmottagare vid gränsöverskridande betalningar. En betaltjänstleverantör blir skyldig att dokumentera och kvartalsvis lämna uppgifter om bl.a. betalningsmottagare, tidpunkt och belopp för betalningen och från vilket land betalningen har skett. Betaltjänstleverantören ska lämna uppgifter till skattemyndigheten i den medlemsstat där leverantören har tillhandahållit betaltjänsten.

Ändringarna i förordningen om administrativt samarbete reglerar hur insamlingen och hanteringen av uppgifter ska gå till. Medlemsstaten ska enligt förordningen överföra uppgifterna från betaltjänstleverantörerna till ett centralt elektroniskt system inom EU, kallat Cesop. I Cesop ska uppgifterna från betaltjänstleverantörerna lagras, sammanställas och analyseras tillsammans med vissa andra uppgifter som insamlats i enlighet med förordningen. Medlemsstaterna får under vissa förutsättningar åtkomst till uppgifterna genom sina utsedda sambandstjänstemän. Uppgifterna kan användas av medlemsstaterna så länge de inte strider mot användningsbegränsningarna i förordningen.

5 Allmänna utgångspunkter samt betaltjänstleverantörer och betaltjänster som omfattas

5.1 Ett nytt regelverk om uppgiftsskyldighet införs i skatteförfarandelagen

Regeringens förslag: Ett nytt regelverk om skyldighet för betaltjänstleverantörer att lämna uppgifter om gränsöverskridande betalningar införs.

Skyldigheten att lämna och dokumentera uppgifter regleras i skatteförfarandelagen.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Ekobrottsmyndigheten (EBM)*, *Polismyndigheten*, *Skatteverket*, *Srf konsulterna* och *TechSverige* tillstyrker eller ställer sig positiva till förslaget i allmänna termer. Flera remissinstanser, inklusive bl.a. Skatteverket och EBM, har synpunkter på utvalda delar av förslaget som kommer att behandlas i respektive avsnitt. *Kommerskollegium* anför att de föreslagna författningarna kan omfattas av anmälningsplikt enligt EU:s regler avseende informationssamhällets tjänster. Detta kommer att beröras närmare i konsekvensanalysen (avsnitt 12.12). Övriga remissinstanser yttrar sig inte särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: Ändringarna i mervärdesskattedirektivet innebär att en skyldighet för betaltjänstleverantörer att lämna uppgifter om gränsöverskridande betalningar ska införas i medlemsstaterna. Någon sådan uppgiftsskyldighet finns inte i svensk lagstiftning. Ett nytt regelverk om uppgiftsskyldighet för betaltjänstleverantörer måste därför införas.

Mervärdesskattedirektivet har huvudsakligen genomförts i mervärdesskattelagen (1994:200). Det skulle därför kunna framstå som rimligt att den nya reglering som införs på grund av ändringarna i mervärdesskattedirektivet genomförs i mervärdesskattelagen. De uppgiftsskyldigheter som redan finns i dag regleras dock i skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL. Det talar enligt regeringens mening för att de nya bestämmelserna om uppgiftsskyldighet bör placeras i den lagen. Jämförelser kan göras med skyldigheterna att lämna kontrolluppgifter om konton (22 a och 22 b kap. SFL), land-för-land-rapporter (39 a kap. SFL) och uppgifter om rapporteringspliktiga arrangemang (39 b kap. SFL).

De uppgifter som ska lämnas på grund av den nya uppgiftsskyldigheten är – till skillnad från kontrolluppgifter och uppgifter i deklarationer – uppgifter som inte ska lämnas till ledning för beskattningen. Det är alltså inte fråga om en uppgiftsskyldighet som primärt syftar till att ge underlag för beskattningsbeslut. Syftet med den nya uppgiftsskyldigheten är att medlemsstaterna ska kunna överföra information från betaltjänstleverantörer om gränsöverskridande betalningar till Cesop, se avsnitt 5.2. Detta skulle i och för sig kunna tala för att den nya uppgiftsskyldigheten inte hör hemma i skatteförfarandelagen. Skyldigheten att lämna uppgifter om rapporteringspliktiga arrangemang och land-för-land-rapporter regleras emellertid i skatteförfarandelagen, trots att informationen inte direkt ska användas för beskattningsbeslut.

En fördel med att placera de nya bestämmelserna i skatteförfarandelagen är också att denna lags förfaranderegler blir tillämpliga. Sammantaget anser regeringen därför att de nya bestämmelserna om uppgiftsskyldighet bör tas in i skatteförfarandelagen. Eftersom det rör sig om ett helt nytt och relativt omfattande regelverk bör bestämmelserna tas in i ett nytt kapitel.

En väsentlig skillnad när det gäller regleringen i de nya bestämmelserna i mervärdesskattedirektivet jämfört med regleringen i skatteförfarandelagen är att mervärdesskattedirektivet utgår från registerskyldigheten medan skatteförfarandelagen utgår från uppgiftsskyldigheten. I mervärdesskattedirektivet handlar artiklarna 243b–243d huvudsakligen om vilka register som en betaltjänstleverantör ska föra. Att betaltjänstleverantörerna är skyldiga att lämna uppgifter till skattemyndigheterna framgår endast av artikel 243b.4 b i vilken det föreskrivs att registren ska göras tillgängliga för hem- eller värdmedlemsstaten.

Skatteförfarandelagens systematik kan i stället generellt sägas utgå från vilka aktörer som är skyldiga att lämna uppgifter till Skatteverket (15–35 kap. SFL). Dokumentationskyldigheten är snarare en konsekvens av uppgiftsskyldigheten och den regleras i 39 kap. SFL. Betaltjänstleverantörernas dokumentationskyldighet bör, i likhet med övrig dokumentationskyldighet, regleras i 39 kap. SFL.

Lagförslag

Förslaget innebär att ett nytt kapitel, 33 c kap., införs i skatteförfarandelagen. Förslaget innebär vidare att en dokumentationskyldighet för betaltjänstleverantörer införs i 39 kap. skatteförfarandelagen.

Regeringens förslag: Uppgifterna ska lämnas för att Skatteverket ska kunna fullgöra det åtagande som följer av artikel 24b i förordningen om administrativt samarbete om att samla in och sända uppgifter vidare till det centrala elektroniska systemet inom EU, kallat Cesop.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: Förordningen om administrativt samarbete innehåller bl.a. regler om lagring och utbyte av information mellan medlemsstaterna på elektronisk väg. Syftet med förordningen är att skapa förutsättningar för medlemsstaterna att samarbeta för att göra det möjligt för dem att fastställa mervärdesskatt korrekt och att bekämpa mervärdesskattebedrägerier.

Av artikel 24b i förordningen om administrativt samarbete framgår att medlemsstaterna är skyldiga att samla in de uppgifter som betaltjänstleverantörerna ska lämna enligt mervärdesskattedirektivet. Vidare framgår att det centrala kontaktkontoret, kontaktorganen eller de behöriga tjänstemän som utsetts av den behöriga myndigheten i varje medlemsstat ska sända uppgifterna vidare till Cesop. Enligt 1 a § första stycket förordningen (2011:1553) om tillämpning av EU-förordning och avtal om administrativt samarbete och bedrägeribekämpning på mervärdesskatteområdet är Skatteverket ett sådant centralt kontaktkontor. Syftet med att uppgifterna ska lämnas bör framgå av det nya 33 c kap. SFL. Det bör därför i lagen föreskrivas att uppgifterna ska lämnas för att Skatteverket ska kunna fullgöra åtagandet enligt artikel 24b i förordningen om administrativt samarbete.

Lagförslag

Förslaget innebär att en ny paragraf införs i skatteförfarandelagen, 33 c kap. 2 §.

5.3 Tillämpningsområdet för den nya regleringen

Regeringens bedömning: Betaltjänstleverantörer som omfattas av tillämpningsområdet för det andra betaltjänstdirektivet kan också komma att omfattas av den nya regleringen i mervärdesskattedirektivet.

Utredningens bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens bedömning: Definitioner som finns i den nya regleringen i mervärdesskattedirektivet och i förordningen om administrativt samarbete hänvisar i stor utsträckning till definitioner som finns i andra betaltjänstdirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 av den 25 november 2015 om betaltjänster på den inre marknaden, om ändring av direktiven 2002/65/EG, 2009/110/EG och 2013/36/EU samt förordning (EU) nr 1093/2010 och om upphävande av direktiv 2007/64/EG). Andra betaltjänstdirektivet har införlivats i EES, varför även de länder som är med i EES, men inte i EU (Island, Norge och

Prop. 2022/23:121 Lichtenstein) har genomfört direktivet. Betaltjänstleverantörerna i dessa länder omfattas härigenom av betaltjänstregleringen i samma utsträckning som leverantörerna inom EU.

Mervärdesskattedirektivet och förordningen om administrativt samarbete gäller emellertid enbart för medlemsstaterna. Tillämpningsområdet för andra betaltjänstdirektivet är alltså vidare än tillämpningsområdet för mervärdesskattedirektivet och förordningen om administrativt samarbete.

Eftersom betaltjänstleverantörer i EU och EES omfattas av betaltjänstregleringen i andra betaltjänstdirektivet uppstår frågan om de också ska omfattas av den nya regleringen i mervärdesskattedirektivet. I skäl 4 till det direktiv som ändrar mervärdesskattedirektivet anges att den plats där betalaren och betalningsmottagaren befinner sig endast bör medföra dokumentations- och rapporteringsskyldighet för betaltjänstleverantörer som är etablerade inom unionen. I skäl 9 uttalas emellertid att de skyldigheter som fastställs i direktivet inte bör gälla betaltjänstleverantörer som inte omfattas av tillämpningsområdet för andra betaltjänstdirektivet. Det sistnämnda tyder på att avsikten varit att det ska finnas en samstämmighet mellan betaltjänstleverantörer som omfattas av mervärdesskattedirektivet och de som omfattas av andra betaltjänstdirektivet.

Med hänsyn till detta bör även betaltjänstleverantörer som har säte eller huvudkontor utanför EU och tillstånd att tillhandahålla betaltjänster i Sverige kunna vara uppgiftsskyldiga i Sverige. Eftersom de normalt likställs med EU-företag när det gäller andra förpliktelser, såväl inom det finansiella som det skatterättsliga området, framstår det osannolikt att det funnits en avsikt att undanta dem från uppgiftsskyldigheten. Det kan vidare konstateras att det inte finns någon bestämmelse som uttryckligen utesluter att dessa betaltjänstleverantörer också omfattas av uppgiftsskyldigheten. Regeringens bedömning är att en betaltjänstleverantör som omfattas av tillämpningsområdet för andra betaltjänstdirektivet också omfattas av mervärdesskattedirektivet när de tillhandahåller betaltjänster inom EU, vilket leder till att den svenska lagstiftningen ska utgå från att alla betaltjänstleverantörer som tillhandahåller betaltjänster i Sverige omfattas av uppgiftsskyldigheten (se vidare avsnitt 6.1.1). Detta gäller under förutsättning att det inte finns ett uttryckligt undantag i mervärdesskattedirektivet.

5.4 Definitioner som är kopplade till andra betaltjänstdirektivet

Som nämnts ovan hänvisar definitionerna i mervärdesskattedirektivet i stor utsträckning till definitionerna i andra betaltjänstdirektivet. Det gäller begreppen betaltjänstleverantör, betaltjänst, betalning, betalare, betalningsmottagare och betalkonto (artikel 243a punkterna 1–5 och 8 i mervärdesskattedirektivet).

Andra betaltjänstdirektivet har genomförts i svensk rätt genom lagen (2010:751) om betaltjänster, förkortad BTL. Vid genomförandet av direktivet var utgångspunkten att de nya termer och uttryck som infördes

i lagen i möjligaste mån skulle ansluta till motsvarande termer och uttryck i direktivet. De delar av direktivet som överfördes oförändrade från det tidigare gällande första betaltjänstdirektivet medförde i stort sett inte några ändringar i BTL (prop. 2017/18:77 s. 103). Även vid genomförandet av första betaltjänstdirektivet var avsikten att de svenska definitionerna skulle vara likalydande eller ligga nära direktivets definitioner (se prop. 2009/10:220 s. 95 och 98).

För svenskt vidkommande har alltså avsikten varit att definitionerna i BTL materiellt ska överensstämma med motsvarande EU-rättsliga definitioner, även om vissa definitioner har en annan lagteknisk utformning. Det är en klar fördel för såväl de berörda företagen som myndigheter och domstolar att den lagstiftning som reglerar företagens verksamhet används för att definiera tillämpningsområdet även i nu aktuellt fall. Detta förfarande överensstämmer också med regleringen på EU-nivån. Mot denna bakgrund är det lämpligt att om möjligt hänvisa till definitionerna i BTL i den nya regleringen i skatteförfarandelagen.

I avsnitt 5.4.1–5.4.4 nedan redogörs för de begrepp som bör definieras genom hänvisning till definitionerna i BTL. Det bör noteras att vissa av dessa begrepp – betalning, betalare och betalningsmottagare – även förekommer i andra kapitel i skatteförfarandelagen. Definitionerna av dessa begrepp föreslås emellertid vara specifika för 33 c kap. SFL och ska således inte påverka betydelsen av begreppen när de förekommer i andra kapitel i lagen.

5.4.1 Begreppet betaltjänstleverantör

Regeringens förslag: Med begreppet betaltjänstleverantör avses de tillhandahållare av betaltjänster som anges i lagen om betaltjänster, med vissa undantag. De som omfattas av definitionen är

- kreditinstitut, utländska kreditinstitut inom EES och filialer till utländska kreditinstitut från länder utanför EES,
- institut för elektroniska pengar, registrerade utgivare, utländska institut för elektroniska pengar inom EES och filialer till institut för elektroniska pengar från länder utanför EES,
- betalningsinstitut, registrerade betaltjänstleverantörer och utländska betalningsinstitut inom EES, samt
- postgiroinstitut inom EES.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Begreppet betaltjänstleverantör i mervärdesskattedirektivet

Enligt den nya regleringen i mervärdesskattedirektivet är det endast vissa betaltjänstleverantörer som omfattas av uppgiftsskyldigheten. I artikel 243a.1 anges att de betaltjänstleverantörer som omfattas är de som förtecknas i artikel 1.1 a–d i andra betaltjänstdirektivet samt fysiska och juridiska personer som omfattas av undantag enligt artikel 32 i samma direktiv.

De kategorier av betaltjänstleverantörer som omfattas av mervärdesskattedirektivet är färre än de som omfattas av andra betaltjänstdirektivet, eftersom inte alla kategorier i artikel 1.1 omfattas av mervärdesskattedirektivet.

Med betaltjänstleverantörer i artikel 1.1 i andra betaltjänstdirektivet avses följande:

a) Kreditinstitut enligt definitionen i artikel 4.1.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, inbegripet filialer till dessa enligt definitionen i artikel 4.1.17 i den förordningen, när dessa filialer är belägna inom unionen, antingen huvudkontoret för de filialerna är belägna inom unionen eller, i enlighet med artikel 47 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG och med nationell rätt, utanför unionen. Med kreditinstitut avses enligt artikel 4.1.1 ett företag vars verksamhet består i att från allmänheten ta emot insättningar eller andra återbetalbara medel och att bevilja krediter för egen räkning. Med filial avses enligt artikel 4.1.17 ett driftsställe som utgör en rättsligt beroende del av ett institut och som självständigt utför alla eller vissa av de transaktioner som är hänförliga till verksamhet i institut.

b) Institut för elektroniska pengar enligt definitionen i artikel 2.1 Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/110/EG av den 16 september 2009 om rätten att starta och driva affärsverksamhet i institut för elektroniska pengar samt om tillsyn av sådan verksamhet, om ändring av direktiven 2005/60/EG och 2006/48/EG och om upphävande av direktiv 2000/46/EG, inbegripet, i enlighet med artikel 8 i det direktivet och med nationell rätt, filialer till dessa när dessa filialer är belägna inom unionen och deras huvudkontor är belägna utanför unionen, i den mån de betaltjänster som tillhandahålls av dessa filialer är knutna till utgivning av elektroniska pengar. Med institut för elektroniska pengar avses enligt artikel 2.1 en juridisk person som har beviljats auktorisation att ge ut elektroniska pengar.

c) Postgiroinstitut som enligt nationell rätt har rätt att tillhandahålla betaltjänster.

d) Betalningsinstitut. Betalningsinstitut definieras i artikel 4.4 i andra betaltjänstdirektivet som en juridisk person som i enlighet med artikel 11 har auktoriserats att tillhandahålla och genomföra betaltjänster inom unionen. Av artikel 11.1 framgår att medlemsstaterna är skyldiga att kräva att betalningsinstitutet i vissa fall måste auktoriseras som betalningsinstitut för att få tillhandahålla betaltjänster.

e) Europeiska centralbanken och nationella centralbanker, när de inte agerar i egenskap av monetär myndighet eller andra offentliga myndigheter.

f) Medlemsstaterna eller deras regionala eller lokala myndigheter, när de inte agerar i egenskap av offentliga myndigheter.

Av artikel 243a.1 i mervärdesskattedirektivet framgår att alla kategorierna utom e och f omfattas av mervärdesskattedirektivets tillämpningsområde.

Vidare framgår av artikeln att förutom dessa kategorier omfattas även fysiska och juridiska personer som omfattas av undantag enligt artikel 32 i andra betaltjänstdirektivet. Enligt sistnämnda artikel får medlemsstaterna undanta vissa fysiska och juridiska personer från vissa av de formkrav på kapital och ägande m.m. som gäller enligt avdelning II i det direktivet. De rörelseregler som finns i direktivets avdelning II reglerar verksamheten i en specifik kategori av företag, nämligen betalningsinstitut. Bestämmelsen kommenteras därför närmare under avsnittet om betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer nedan.

Begreppet betaltjänstleverantör i lagen om betaltjänster

I 1 kap. 3 § BTL definieras begreppet betaltjänstleverantör. Med betaltjänstleverantörer avses i den lagen följande tillhandahållare av betaltjänster:

1. kreditinstitut,
2. institut för elektroniska pengar och de företag som har undantagits från tillståndsplikt enligt lagen (2011:755) om elektroniska pengar,
3. betalningsinstitut och de fysiska eller juridiska personer som har undantagits från tillståndsplikt enligt 2 kap. 3 §,
4. statliga och kommunala myndigheter, när de inte ägnar sig åt myndighetsutövning,
5. utländska fysiska och juridiska personer samt myndigheter inom EES, som motsvarar dem i 1–4 med undantag för sådana fysiska eller juridiska personer som har undantagits från tillståndsplikt enligt nationella bestämmelser som genomför betaltjänstdirektivet,
6. Europeiska centralbanken och nationella centralbanker i andra EES-länder, när de inte agerar i egenskap av monetär eller offentlig myndighet,
7. postgiroinstitut inom EES som enligt nationell lagstiftning har rätt att tillhandahålla betaltjänster,
8. filialer till utländska kreditinstitut från länder utanför EES, och
9. filialer till institut för elektroniska pengar från länder utanför EES.

Som framgår ovan omfattas inte myndigheter, Europeiska centralbanken och nationella centralbanker av begreppet betaltjänstleverantör enligt mervärdesskattedirektivets definition. Det innebär att med betaltjänstleverantör i skatteförfarandelagen avses detsamma som i 1 kap. 3 § BTL med undantag för statliga och kommunala myndigheter i punkt 4, deras utländska motsvarigheter i punkt 5 och centralbanker i punkt 6.

Eftersom regeringen föreslår att begreppet betaltjänstleverantör ska användas i flera kapitel i skatteförfarandelagen bör definitionen gälla i hela den lagen. Definitionen kommer emellertid att vara starkt knuten till 33 c kap. SFL och bör därför placeras i det kapitlet. För att det ska vara lätt att hitta definitionen bör det tas in en hänvisning i listan med definitioner i 3 kap. 1 § SFL till bestämmelsen i 33 c kap. SFL.

I avsnitten nedan redogör regeringen närmare för innebörden av vissa begrepp som kommer att omfattas av definitionen av betaltjänstleverantör: kreditinstitut inklusive filialer, institut för elektroniska pengar inklusive filialer, registrerade utgivare, betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer.

I 1 kap. 4 § BTL anges att med kreditinstitut avses detsamma som i 1 kap. 5 § 10 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, förkortat LBF, dvs. bank och kreditmarknadsföretag.

Med bank avses enligt 1 kap. 5 § 2 LBF bankaktiebolag, sparbank och medlemsbank. Bankaktiebolag är enligt 1 kap. 5 § 3 LBF ett aktiebolag som har fått tillstånd att driva bankrörelse, dvs. en rörelse i vilken det ingår betalningsförmedling via generella betalsystem och mottagande av medel (1 kap. 3 § LBF). Med sparbank avses enligt 1 kap. 5 § 17 LBF ett sådant företag som regleras i sparbankslagen (1987:619). En medlemsbank är en ekonomisk förening som har fått tillstånd att driva bankrörelse (1 kap. 5 § 16 LBF).

Kreditmarknadsföretag är företag som fått tillstånd att driva finansieringsrörelse antingen som kreditmarknadsbolag eller som kreditmarknadsförening (1 kap. 5 § 12, 13 och 14 LBF). Enligt 1 kap. 4 § LBF avses med finansieringsrörelse en rörelse i vilken det ingår näringsverksamhet som har till ändamål att ta emot återbetalningspliktiga medel från allmänheten och lämna kredit, ställa garanti för kredit eller i finansieringssyfte förvärva fordringar eller upplåta lös egendom till nyttjande (leasing).

Utländska kreditinstitut inom EES omfattas av begreppet betaltjänstleverantör enligt 1 kap. 3 § 5 BTL. Enligt 1 kap. 4 § har begreppet utländskt kreditinstitut samma betydelse som i 1 kap. 5 § 21 LBF. Där anges att med utländskt kreditinstitut avses ett utländskt bankföretag och ett utländskt kreditföretag. Med utländskt bankföretag avses enligt 1 kap. 5 § 19 LBF ett utländskt företag som i hemlandet har tillstånd att driva bankrörelse. Med utländskt kreditföretag avses enligt 1 kap. 5 § 20 LBF ett utländskt företag som i hemlandet har tillstånd att driva finansieringsrörelse.

Av 1 kap. 3 § 8 BTL framgår att även filialer till utländska kreditinstitut från länder utanför EES omfattas av begreppet betaltjänstleverantörer enligt den lagen. Regeringen noterar att enligt artikel 1.1 a i andra betaltjänstdirektivet anses en filial till ett kreditinstitut vara en självständig betaltjänstleverantör, oavsett om filialens huvudkontor är beläget inom unionen eller utanför unionen. I svensk rätt betraktas enbart filialer till kreditinstitut från länder utanför EES som självständiga betaltjänstleverantörer. Filialer till kreditinstitut inom EES ingår därför i stället tillsammans med huvudkontoret under den generella bestämmelsen om utländska juridiska personer i 1 kap. 3 § 5 BTL. Regeringen bedömer dock att detta inte har någon betydelse för tillämpningen av nu aktuella bestämmelser.

Institut för elektroniska pengar, registrerade utgivare och filialer till institut för elektroniska pengar

Enligt 1 kap. 2 § lagen (2011:755) om elektroniska pengar, förkortad LEP, avses med institut för elektroniska pengar ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening som har fått tillstånd att ge ut elektroniska pengar enligt den lagen.

Som framgår ovan omfattar begreppet betaltjänstleverantör i BTL inte bara institut för elektroniska pengar, utan även aktörer som ger ut elektroniska pengar men som inte behöver tillstånd. En svensk juridisk person kan ansöka hos Finansinspektionen om att få undantas från

tillståndsplikt, vilket framgår av 2 kap. 3 § LEP som genomför artikel 9 i direktiv 2009/110/EG (se prop. 2010/11:124 s. 79 och 133). De företag som har undantagits från tillståndsplikt kallas i svensk rätt för registrerade utgivare.

Utländska institut för elektroniska pengar inom EES och filialer till institut för elektroniska pengar från länder utanför EES omfattas av begreppet betaltjänstleverantör enligt 1 kap. 3 § 5 och 9 BTL.

Betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer

Enligt 1 kap. 3 § 3 BTL omfattas betalningsinstitut och de fysiska eller juridiska personer som har undantagits från tillståndsplikt enligt 2 kap. 3 § samma lag av begreppet betaltjänstleverantör. Utländska betalningsinstitut inom EES omfattas av begreppet betaltjänstleverantör enligt 1 kap. 3 § 5 samma lag.

Av 2 kap. 3 § BTL framgår att en fysisk eller juridisk person får ansöka hos Finansinspektionen om att undantas från tillståndsplikt för att tillhandahålla betaltjänster och att Finansinspektionen kan besluta om ett sådant undantag under vissa förutsättningar. De personer som har undantagits från tillståndsplikt med stöd av den bestämmelsen benämns registrerade betaltjänstleverantörer. Genom bestämmelsen har både artikel 32.1 och delar av artikel 33.1 i andra betaltjänstdirektivet genomförts (se prop. 2017/18:77 s. 338).

Den omständigheten att en betaltjänstleverantör i 1 kap. 3 § 3 BTL definieras som någon som undantagits från tillståndsplikt enligt 2 kap. 3 § samma lag – vilket omfattar även leverantörer som endast tillhandahåller kontoinformationstjänster – innebär att den svenska definitionen av betaltjänstleverantörer är något vidare än definitionen i artikel 243a.1 i mervärdesskattedirektivet. I den artikeln anges de artiklar som innehåller bestämmelser om vilka leverantörer som ska omfattas (artikel 1.1 a–d i andra betaltjänstdirektivet, eller en fysisk eller juridisk person som omfattas av ett undantag i enlighet med artikel 32 i det direktivet). Där nämns inte artikel 33 i andra betaltjänstdirektivet som rör just sådana leverantörer.

Kontoinformationstjänster är emellertid en kategori av betaltjänster i andra betaltjänstdirektivet som inte omfattas av mervärdesskattedirektivets definition av betaltjänst, se avsnitt 5.4.2. Det innebär att en betaltjänstleverantör som endast tillhandahåller sådana betaltjänster inte kommer att omfattas av uppgiftsskyldighet av den anledningen. Eftersom de inte tillhandahåller några tjänster som kräver att de ska lämna uppgifter saknar det praktisk betydelse om regleringen i och för sig pekar ut dem som en betaltjänstleverantör som omfattas av regleringen.

Lagförslag

Förslaget innebär att en definition av begreppet betaltjänstleverantör införs i en ny paragraf i skatteförfarandelagen, 33 c kap. 3 §, och en hänvisning till den paragrafen införs i 3 kap. 1 § skatteförfarandelagen.

5.4.2 Begreppet betaltjänst

Regeringens förslag: Med begreppet betaltjänst avses detsamma som i lagen om betaltjänster, med vissa undantag. De betaltjänster som omfattas är

- genomförande av betalningstransaktioner, inklusive överföring av medel på ett betalkonto genom
 - autogiro,
 - kontokort eller andra betalningsinstrument, eller
 - kontobaserade betalningar,
- genomförande av betalningstransaktioner, när medlen täcks av ett kreditutrymme, genom
 - autogiro,
 - kontokort eller andra betalningsinstrument, eller
 - kontobaserade betalningar,
- utgivning av betalningsinstrument eller inlösen av transaktionsbelopp där ett betalningsinstrument har använts, och
- penningöverföring.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens. Utredningens förslag innebär att det inte görs någon hänvisning till 1 kap. 2 § 5 BTL utan i stället anges att med betaltjänst avses även utgivning av betalningsinstrument eller inlösen av transaktionsbelopp.

Remissinstanserna: Svenska Bankföreningen tillstyrker utredningens förslag att, i stället för att hänvisa till 1 kap. 2 § 5 BTL, uttryckligen ange att med betaltjänst avses utöver 1 kap. 2 § 3, 4 och 6 BTL även utgivning av betalningsinstrument eller inlösen av transaktionsbelopp. Övriga remissinstanser yttrar sig inte särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Begreppet betaltjänst i mervärdesskattedirektivet

Enligt mervärdesskattedirektivet är det endast vissa betaltjänster som omfattas av uppgiftsskyldigheten. Vad som avses med begreppet betaltjänst framgår av artikel 243a.2. I denna artikel finns en hänvisning till delar av definitionen i det andra betaltjänstdirektivet, nämligen punkterna 3–6 i bilaga I till det direktivet. Begreppet betaltjänst enligt mervärdesskattedirektivet är alltså snävare än i det andra betaltjänstdirektivet.

Med betaltjänster avses här på grund av hänvisningarna i mervärdesskattedirektivet, följande tjänster (numreringen motsvarar punkterna i bilagan):

3. Genomförande av betalningstransaktioner, däribland överföring av medel på ett betalkonto hos användarens betaltjänstleverantör eller någon annan betaltjänstleverantör:

- a) Genomförande av autogireringar, inklusive engångsautogireringar.
- b) Genomförande av betalningstransaktioner med kontokort eller liknande utrustning.
- c) Genomförande av betalningar, inklusive stående betalningsorder.

4. Genomförande av betalningstransaktioner, när medlen täcks av en betaltjänstanvändares kreditutrymme:

- a) Genomförande av autogireringar, inklusive engångsautogireringar.

b) Genomförande av betalningstransaktioner med kontokort eller liknande utrustning.

c) Genomförande av betalningar, inklusive stående betalningsorder.

5. Utgivande av betalningsinstrument och/eller förvärv av betalningstransaktioner.

6. Penningöverföring.

Begreppet betaltjänst i BTL

Bestämmelsen i 1 kap. 2 § 3–6 BTL motsvarar punkterna 3–6 i bilaga I till andra betaltjänstdirektivet. Med betaltjänster enligt 1 kap. 2 § 3–6 BTL avses följande tjänster (numreringen motsvarar punkterna i paragrafen):

3. genomförande av betalningstransaktioner, inklusive överföring av medel på ett betalkonto, genom

a) autogiro,

b) kontokort eller andra betalningsinstrument, eller

c) kontobaserade betalningar,

4. genomförande av betalningstransaktioner som avses i 3, när medlen täcks av en betaltjänstanvändares kreditutrymme,

5. utgivning av betalningsinstrument eller inlösen av transaktionsbelopp där ett betalningsinstrument har använts, och

6. penningöverföring.

1 kap. 2 § BTL har sitt ursprung i det första betaltjänstdirektivet. Vid genomförandet av det direktivet var avsikten att definitionen av begreppet betaltjänst materiellt skulle överensstämma med direktivets definition, trots att den språkligt skilde sig något från direktivets lydelse (se prop. 2009/10:220 s. 86 f.).

När andra betaltjänstdirektivet genomfördes gjordes inte någon annan förändring än att några punkter, som i nu aktuellt fall saknar betydelse, lades till. En konsekvens av detta som förtjänar att uppmärksammas är att det innebär att lydelsen av punkt 5 andra ledet, ”inlösen av transaktionsbelopp där ett betalningsinstrument har använts”, alltså inte ändrades trots att lydelsen i andra betaltjänstdirektivet ändrades. Uttrycket ”förvärvande av betalningsinstrument” ersattes av ”förvärv av betalningstransaktioner” (eng. ”acquiring of payment transactions”). Fråga är då om bestämmelsen i BTL kan anses ha samma materiella innebörd som i andra betaltjänstdirektivet.

Det kan först konstateras att i förarbetena till BTL har begreppet ”inlösen” bedömts vara synonymt med begreppet ”förvärv” i andra betaltjänstdirektivet (se prop. 2017/18:77 s. 118). Det har alltså inte funnits någon avsikt att göra en materiell skillnad mellan dessa begrepp. Inlösen av transaktionsbelopp definieras i 1 kap. 4 § BTL som ”en betaltjänst där en betaltjänstleverantör accepterar och behandlar betalningsmottagarens betalningstransaktioner för att sedan överföra medel till betalningsmottagaren”. I artikel 4.44 i direktivet definieras inlösen av betalningstransaktioner som ”en betaltjänst som tillhandahålls av en betaltjänstleverantör som har ingått avtal med en betalningsmottagare om att denne ska acceptera och behandla betalningsmottagarens betalningstransaktioner och som leder till överföring av medel till betalnings-

Prop. 2022/23:121 mottagaren”. I detta avseende finns det således ingen diskrepans mellan begreppen.

När det gäller det uttryckliga kravet i 1 kap. 2 § 5 BTL på att ett betalningsinstrument ska ha använts har utredningen funnit att det saknar motsvarighet i ordalydelsen i andra betaltjänstdirektivet och därmed i den nya regleringen i mervärdesskattedirektivet. Till följd av detta bedömde utredningen att en direkt hänvisning till 1 kap. 2 § 5 BTL skulle kunna medföra att vissa transaktioner som är avsedda att omfattas av uppgiftsskyldigheten inte gör det.

Regeringen delar inte den bedömningen. I skäl 10 till andra betaltjänstdirektivet anges bakgrunden till ändringen mellan första och andra betaltjänstdirektivet. Där anges följande.

Detta direktiv inför en neutral definition av inlösen av betalningstransaktioner i syfte att inte bara fånga upp de traditionella inlösenmodellerna som rör användningen av kontokort utan också olika affärsmodeller, inbegripet de modeller där mer än en inlösare medverkar. Detta bör säkerställa att sälj företag får samma skydd oavsett vilket betalningsinstrument som används om verksamheten är densamma som inlösen av korttransaktioner. [...]

Av det som anges i skälen kan slutsatsen dras att det endast är situationer där betalningsinstrument har använts som omfattas av inlösen av betalningstransaktioner. Kravet på användandet av betalningsinstrument i 1 kap. 2 § 5 BTL får därför endast ses som ett förtydligande av detta.

Utredningen har angett att det som eventuellt inte omfattas av 1 kap. 2 § 5 BTL om det finns ett krav på att betalningsinstrument har använts är betaltjänsten som sker till betalningsmottagaren vid vissa fakturaköp. Regeringen konstaterar att de fakturaköp som utredningen torde avse är när ett finansiellt företag ersätter betalningsmottagaren och ställer ut en faktura (ger kredit) till betalaren. Dessa tjänster, både i förhållande till betalningsmottagaren och betalaren, omfattas av 1 kap. 2 § 4 BTL (jfr prop. 2022/23:9 s. 10 f.) och därmed bör det inte finnas några transaktioner som är avsedda att omfattas av uppgiftsskyldigheten som faller utanför.

Regeringen anser mot denna bakgrund, i motsats till *Svenska Bankföreningen*, att hänvisning bör göras till 1 kap. 2 § 5 BTL.

Regeringen anser sammanfattningsvis att med begreppet betaltjänst i 33 c kap. SFL bör avses samma som i 1 kap. 2 § 3–6 BTL, och att hänvisning därför bör ske till dessa bestämmelser.

Lagförslag

Förslaget innebär att en definition av begreppet betaltjänst införs i en ny paragraf i skatteförfarandelagen, 33 c kap. 4 §.

5.4.3 Begreppet betalning

<p>Regeringens förslag: Med begreppet betalning avses detsamma som begreppen betalningstransaktion och penningöverföring i lagen om betaltjänster, om inte transaktionen eller överföringen är sådan att den undantas från lagens tillämpningsområde.</p>
--

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Utredningen hänvisade inte till 1 kap. 6 b § BTL vid uppräknningen av vilka transaktioner som är undantagna från lagens tillämpningsområde.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: Med begreppet betalning avses enligt artikel 243a.3 i mervärdesskattedirektivet detsamma som begreppen betalningstransaktion i artikel 4.5 och penningöverföring i artikel 4.22 i andra betaltjänstdirektivet, om inte annat följer av artikel 3 i det direktivet.

Enligt artikel 4.5 avses med betalningstransaktion en åtgärd som initieras av betalaren eller av betalningsmottagaren på dennes vägnar vid placering, överföring eller uttag av medel, oberoende av eventuella underliggande förpliktelser mellan betalaren och betalningsmottagaren. En penningöverföring är enligt artikel 4.22 en betaltjänst där medel tas emot från en betalare, utan att något betalkonto öppnas i betalarens eller betalningsmottagarens namn. Syftet är uteslutande att överföra motsvarande belopp till en betalningsmottagare eller en annan betaltjänstleverantör som agerar på betalningsmottagarens vägnar, och/eller där dessa medel tas emot på betalningsmottagarens vägnar och ställs till dennes förfogande.

Av artikel 3 i andra betaltjänstdirektivet framgår att direktivet inte är tillämpligt på alla betalningstransaktioner och penningöverföringar, vilket leder till att de inte heller omfattas av artikel 243a.3 i mervärdesskattedirektivet.

I 1 kap. 4 § BTL definieras begreppet betalningstransaktion som insättning, uttag eller överföring av medel som initieras av betalaren eller betalningsmottagaren, oberoende av eventuella underliggande förpliktelser mellan betalaren och betalningsmottagaren. Begreppet är i stort sett likalydande med motsvarande definition i andra betaltjänstdirektivet.

Penningöverföring definieras i samma paragraf som en betaltjänst där medel tas emot från en betalare, utan att något betalkonto öppnas i betalarens eller betalningsmottagarens namn, uteslutande i syfte att överföra motsvarande belopp till en mottagare eller en annan betaltjänstleverantör som agerar på mottagarens vägnar, eller där dessa medel tas emot på mottagarens vägnar och ställs till mottagarens förfogande. Även detta begrepp är i princip identiskt med motsvarande definition i andra betaltjänstdirektivet.

Artikel 3 i andra betaltjänstdirektivet har genomförts i svensk rätt genom 1 kap. 6–7 §§ BTL. Av dessa paragrafer framgår att den lagen inte gäller en del betaltjänster och betalningstransaktioner. Transaktionerna i 6 § rör viss transport och hantering av kontanter, uttag av kontanter, valutaväxling och vissa tekniska tjänster. I 6 a § undantas transaktioner som baseras på vissa typer av betalningsinstrument. I 6 b § undantas vissa tjänster som endast möjliggör uttag av kontanter med hjälp av uttagsautomater. I 7 § undantas en del betalningstransaktioner, t.ex. sådana som genomförs med pappersbaserade instrument, vid penninginsamlingar inom ideella organisationer och vid transaktioner mellan betaltjänstleverantörer för egen räkning.

Regeringen anser sammanfattningsvis att med begreppet betalning bör avses detsamma som med begreppen betalningstransaktion och penningöverföring i 1 kap. 4 § BTL om inte tjänsterna eller transaktionerna är undantagna från den lagens tillämpningsområde enligt 1 kap. 6, 6 a, 6 b

Prop. 2022/23:121 eller 7 § BTL. En hänvisning ska alltså, till skillnad från i utredningens förslag, göras även till 1 kap. 6 b §.

Lagförslag

Föreslaget innebär att en definition av begreppet betalning tas in i en ny paragraf i skatteförordningen, 33 c kap. 4 §.

5.4.4 Begreppen betalare, betalningsmottagare och betalkonto

Regeringens förslag: Med begreppen betalare, betalningsmottagare och betalkonto avses detsamma som i lagen om betaltjänster.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: Med begreppet betalare avses enligt artikel 243a.4 i mervärdesskattedirektivet detsamma som betalare i artikel 4.8 i andra betaltjänstdirektivet. I sistnämnda artikel avses med betalare en fysisk eller juridisk person som innehar ett betalkonto och som från detta betalkonto godkänner en betalningsorder eller, om det inte finns något betalkonto, en fysisk eller juridisk person som lämnar en betalningsorder.

Andra betaltjänstdirektivets definition av betalare har genomförts i 1 kap. 4 § BTL. Betalare definieras som en fysisk eller juridisk person som antingen är betalkontoinnehavare och som godkänner en betalningsorder från detta betalkonto, eller en fysisk eller juridisk person som lämnar en betalningsorder.

Med begreppet betalningsmottagare avses enligt artikel 243a.5 i mervärdesskattedirektivet detsamma som i artikel 4.9 i andra betaltjänstdirektivet. Enligt sistnämnda artikel avses med betalningsmottagare en fysisk eller juridisk person som är den avsedda mottagaren av medel som har omfattats av en betalningstransaktion.

Andra betaltjänstdirektivets definition av betalningsmottagare har genomförts i 1 kap. 4 § BTL. Betalningsmottagare definieras i denna paragraf som en fysisk eller juridisk person som är den avsedda mottagaren av medel vid en betalningstransaktion.

Med begreppet betalkonto avses enligt artikel 243a.8 i mervärdesskattedirektivet detsamma som i artikel 4.12 i andra betaltjänstdirektivet. Med betalkonto avses enligt sistnämnda artikel ett konto i en eller flera betaltjänstanvändares namn för användning vid genomförandet av betalningstransaktioner.

Andra betaltjänstdirektivets definition av betalkonto har genomförts i 1 kap. 4 § BTL. Betalkonto definieras i denna paragraf som ett konto som innehas i en eller flera betaltjänstanvändares namn och som är avsett för genomförandet av betalningstransaktioner.

Regeringen anser att med begreppen betalare, betalningsmottagare och betalkonto bör avses detsamma som i 1 kap. 4 § BTL.

Förslaget innebär att definitioner av begreppen betalare, betalningsmottagare och betalkonto införs i en ny paragraf i skatteförfarandelagen, 33 c kap. 4 §.

5.5 Vissa övriga begrepp

5.5.1 IBAN-nummer och BIC-kod

Regeringens förslag: Med IBAN-nummer avses ett internationellt betalkontonummer som otvetydigt identifierar ett enskilt betalkonto i en medlemsstat och vars särdrag fastställs genom Internationella standardiseringsorganet (ISO). Med BIC-kod avses en företagsidentifieringskod som otvetydigt identifierar en betaltjänstleverantör och vars särdrag fastställs genom ISO.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: Med IBAN-nummer avses enligt artikel 243a.9 i mervärdesskattedirektivet detsamma som i artikel 2.15 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 260/2012 av den 14 mars 2012 om antagande av tekniska och affärsmässiga krav för betalningar och autogireringar i euro och om ändring av förordning (EG) nr 924/2009. Ett IBAN-nummer är enligt denna definition ett internationellt betalkontonummer som otvetydigt identifierar ett enskilt betalkonto i en medlemsstat och vars särdrag fastställs genom Internationella standardiseringsorganet (ISO).

Med BIC-kod avses enligt artikel 243a.10 i mervärdesskattedirektivet detsamma som i artikel 2.16 i förordning (EU) nr 260/2012. En BIC-kod enligt denna definition är en företagsidentifieringskod som otvetydigt identifierar en betaltjänstleverantör och vars särdrag fastställs genom ISO. Det bör noteras att flera betaltjänstleverantörer som finns i Sverige kan ha samma BIC-kod. Enligt regeringens bedömning medför det emellertid inte något problem vid genomförandet av direktivet. Detta redogörs närmare för i avsnitt 6.1.3.

I 33 c kap. SFL bör en hänvisning till definitionerna av IBAN-nummer och BIC-kod i förordning (EU) nr 260/2012 tas in. Eftersom hänvisningarna är unionsrättsliga begrepp i en förordning och mervärdesskattedirektivets hänvisningar till den förordningen är dynamiska, är det lämpligt att även i den svenska lagtexten göra motsvarande dynamiska hänvisningar. Det innebär att hänvisningen avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Lagförslag

Förslaget innebär att definitioner av begreppen IBAN-nummer och BIC-kod införs i en ny paragraf i skatteförfarandelagen, 33 c kap. 4 §.

Regeringens förslag: Med EU-land avses detsamma som i mervärdesskattelagen.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Utredningen använder begreppen medlemsstat, tredjeland och tredje territorium och hänvisar till mervärdesskattedirektivet för definitionerna av begreppen.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: Utredningen använder termerna medlemsstat, tredjeland och tredje territorium och hänvisar i fråga om definitionerna till mervärdesskattedirektivet. Mervärdesskattedirektivet har införlivats i svensk rätt genom mervärdesskattelagen. Hänvisning bör därför göras till mervärdesskattelagen (2023:200) i stället för mervärdesskattedirektivet.

I mervärdesskattelagen används orden EU-land och plats utanför EU. Orden ”plats utanför EU” inkluderar direktivets båda begrepp ”tredje territorium” och ”tredjeland” (se t.ex. författningskommentaren till 2 kap. 8 § mervärdesskattelagen, prop. 2022/23:46, s. 347). EU-land definieras i 2 kap. 21 § mervärdesskattelagen som de territorier som tillhör en medlemsstat enligt artikel 52 i fördraget om Europeiska unionen och artikel 355 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Furstendömet Monaco, Isle of Man och Förenade kungarikets suveräna basområden Akrotiri och Dhekelia ska likställas med sådana territorier. Det gäller dock inte de territorier som räknas upp i 22 § (tredje territorier).

Ordet EU-land används i definitionen av vad som är en gränsöverskridande betalning och i lokaliseringsreglerna, se avsnitt 6.1.2. Termen används även i de bestämmelser som rör betaltjänstleverantörers uppgiftsskyldighet, se avsnitt 6.1.3. Vad som avses med EU-land behöver därför definieras i det föreslagna 33 c kap. SFL genom en hänvisning till 2 kap. 21 § mervärdesskattelagen. Någon motsvarande definition av tredjeland eller tredje territorium bedöms inte behövas. I stället används, på motsvarande sätt som i mervärdesskattelagen, ”plats utanför EU”.

Lagförslag

Förslaget innebär att en definition av EU-land införs i en ny paragraf i skatteförfarandelagen, 33 c kap. 4 §.

6 Uppgiftsskyldighet och skyldighet att bevara uppgifter

6.1 Skyldigheten för betaltjänstleverantörer att lämna uppgifter

6.1.1 Uppgiftsskyldigheten gäller tillhandahållande av betaltjänster i Sverige

Regeringens förslag: En betaltjänstleverantör som tillhandahåller betaltjänster till en betalare eller en betalningsmottagare som finns i Sverige är i vissa fall skyldig att lämna uppgifter till Skatteverket.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens. Utredningens förslag innebär att en betaltjänstleverantör kan bli uppgiftsskyldig i Sverige om den tillhandahåller betaltjänster till en betalare eller betalningsmottagare som finns i Sverige enligt lokaliseringsreglerna i artikel 243c i mervärdesskattedirektivet.

Remissinstanserna: *Skatteverket* föreslår en annan formulering av 33 c kap. 5 § SFL för att bättre återspegla innebörden av mervärdesskattedirektivet. *Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet* framhåller att utredningens formulering av 33 c kap. 5 § SFL är för vid. Detta eftersom den även kan omfatta betaltjänster som tillhandahålls av betaltjänstleverantörer som ligger utanför tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366. Övriga remissinstanser yttrar sig inte särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: Enligt artikel 243b.1 första stycket i mervärdesskattedirektivet ska betaltjänstleverantörer föra register över betalningsmottagare och betalningar i samband med betaltjänster som de tillhandahåller under ett kalenderkvartal. Av artikel 243b.4 b framgår att uppgifterna ska göras tillgängliga i den medlemsstat där betaltjänstleverantören har tillhandahållit betaltjänsten.

Vid bedömningen av om en betaltjänstleverantör är uppgiftsskyldig i Sverige är det av central betydelse om leverantören ska anses ha tillhandahållit betaltjänsten i Sverige. Var en tjänst ska anses tillhandahållen skiljer sig åt mellan olika regelverk. I BTL anses t.ex. en betaltjänst tillhandahållen i det land där den utförs. I mervärdesskatte regleringen finns en omfattande reglering i detta avseende som varierar beroende på vilka transaktioner det är fråga om.

I nu aktuellt hänseende är den plats där betalare och betalningsmottagare finns av stor betydelse. För att direktivet ska få avsedd effekt, dvs. att betalningar till och från ett och samma företag ska kunna upptäckas, är den mest närliggande tolkningen av direktivet att betaltjänsten ska anses tillhandahållen i det EU-land eller den plats utanför EU där den betalare eller den betalningsmottagare som tillhandahålls tjänsten finns.

Utredningens utgångspunkt har varit att en betaltjänst ska anses vara tillhandahållen där betalaren eller betalningsmottagaren som tillhandahålls tjänsten anses vara lokaliserade och att den platsen som huvudregel ska framgå av deras identifierare (se avsnitt 6.1.2).

Regeringen, i likhet med *Skatteverket*, delar inte utredningens bedömning. Lokaliseringsreglerna, som redogörs för i avsnitt 6.1.2, har sitt ursprung i artikel 243c i mervärdesskattedirektivet. De reglerna ska genom en hänvisning till artikel 243b.1 andra stycket användas för att avgöra om en betaltjänst har varit gränsöverskridande vid beräkningen av antalet betaltjänster som har tillhandahållits, se närmare i avsnitt 6.2. Någon motsvarande hänvisning finns inte till artikel 243b.1 första stycket eller 243b.4 b som reglerar att en betaltjänstleverantör kan vara skyldig att lämna uppgifter.

Kommissionen beslutade den 3 augusti 2022 om riktlinjer för betaltjänstleverantörers lämnande av uppgifter och medlemsstaternas rapportering till Cesop (Guidelines for the reporting of payment data from payment service providers and transmission to the Central Electronic System of Payment information [Cesop]). Riktlinjerna, som har tagits fram i samarbete med medlemsstaterna, är inte bindande utan ska betraktas som en guide för hur kommissionen anser att EU-rätten ska tillämpas. Med hänsyn till att den aktuella regleringen ska genomföras och tillämpas av samtliga medlemsstater bör emellertid riktlinjerna enligt regeringen tillämpas i möjligaste mån. Detta för att undvika att rapporterings-skyldigheten ser olika ut i olika medlemsstater.

Rapportering av uppgifterna ska enligt riktlinjerna göras i den medlemsstat där betalaren eller betalningsmottagaren faktiskt finns. Mot bakgrund av det som anförs ovan om att riktlinjerna bör tillämpas i möjligaste mån föreslår regeringen en utformning av lagtexten som ligger i linje med riktlinjerna i detta avseende. *Lagrådet* efterfrågar ett tydliggörande av vad som avses med att någon finns på en viss plats. Regeringen konstaterar att det av riktlinjerna framgår att bedömningen av var betalaren eller betalningsmottagaren finns får göras med utgångspunkt i den information som betaltjänstleverantören har tillgång till. Det kan vara till exempel uppgifter om betalarens eller betalningsmottagarens landskod, adress eller säte. Betaltjänstleverantören ska välja den information som bäst stämmer överens med verkligheten för att avgöra var betalaren eller betalningsmottagaren finns och följaktligen var rapportering ska ske (jfr avsnitt 4.4 i riktlinjerna). Den platsen kan alltså vara en annan än den som följer av lokaliseringsreglerna i artikel 243c, även om det i de flesta fall bör vara samma som den som följer av lokaliseringsreglerna.

Skatteverket anser att regeln ska utformas så att uppgiftsskyldighet i Sverige föreligger när en betaltjänst har tillhandahållits i Sverige, utan koppling till var betalare respektive betalningsmottagare finns. Regeringen anser att en sådan lösning skulle kunna medföra en för stor osäkerhet om när rapportering ska ske i Sverige eftersom en tydlig regel om när en betaltjänst ska anses tillhandahållen i Sverige saknas. Det skulle i förlängningen kunna innebära att uppgifter som egentligen borde ha rapporterats i Sverige rapporteras i en annan medlemsstat alternativt inte rapporteras alls.

Regeringen har tidigare redogjort för bedömningen att uppgiftsskyldigheten omfattar samtliga betaltjänstleverantörer som tillhandahåller betaltjänster i Sverige. Det gäller oavsett om de har säte eller huvudkontor i eller utanför EU, under förutsättning att de i övrigt omfattas av regleringen i enlighet med definitionen av betaltjänstleverantör (se avsnitt 5.3). Definitionen av betaltjänstleverantör enligt den

nu aktuella regleringen utgör också grunden för vilka betaltjänstleverantörer som omfattas av uppgiftsskyldigheten. Det finns därmed inte någon sådan risk att bestämmelsen får en för vid tolkning som *Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet* framhåller.

Lagförslag

Förslaget innebär att en ny paragraf införs i skatteförfarandelagen, 33 c kap. 5 §.

6.1.2 Uppgiftsskyldigheten gäller endast gränsöverskridande betalningar

Regeringens förslag: Skyldigheten att lämna uppgifter gäller endast när det är fråga om gränsöverskridande betalningar.

En betalning anses vara gränsöverskridande om betalaren enligt sin identifieringskod finns i ett EU-land och betalningsmottagaren enligt sin identifieringskod finns i ett annat EU-land eller på en plats utanför EU.

Om betalaren saknar identifieringskod ska i stället betalarens betaltjänstleverantör finnas i ett EU-land enligt sin företagsidentifieringskod. Om betalningsmottagaren saknar identifieringskod ska i stället betalningsmottagarens betaltjänstleverantör finnas i ett annat EU-land eller på en plats utanför EU enligt sin företagsidentifieringskod.

Med identifieringskod avses IBAN-nummer eller en annan uppgift som otvetydigt identifierar en betalare eller en betalningsmottagare och anger dennes plats.

Med företagsidentifieringskod avses BIC-kod eller annan kod som otvetydigt identifierar en betaltjänstleverantör och anger dennes plats.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Utredningen föreslår att bestämmelsen ska utformas med utgångspunkten att betalaren eller betalningsmottagaren ska vara lokaliserad till Sverige för att en betalning ska anses vara gränsöverskridande. Utredningen använder begreppet identifierare och de av utredningen föreslagna bestämmelserna har en annan utformning.

Remissinstanserna: *Skatteverket* föreslår att definitionen av gränsöverskridande betalning ändras så att den omfattar situationer då betalaren/betalningsmottagaren finns i en medlemsstat generellt i stället för Sverige specifikt. *Card Payment Sweden (CPS)* och *Svenska Bankföreningen* tillstyrker förslaget. *Sparbankernas riksförbund* föreslår att identifierare definieras som IBAN-nummer och annan uppgift (BIC-kod) som otvetydigt identifierar en betalare eller en betalningsmottagare och anger dennes plats så att dennes plats avgörs av betaltjänstleverantörens plats. Övriga remissinstanser yttrar sig inte särskilt i denna del.

Av artikel 243b.1 andra stycket i mervärdesskattedirektivet framgår att endast betaltjänster som tillhandahållits vid gränsöverskridande betalningar omfattas av kravet på dokumentation. En betalning anses vara gränsöverskridande när betalaren befinner sig i en medlemsstat och betalningsmottagaren i en annan medlemsstat, i ett tredje territorium eller ett tredjeländ.

Begreppet gränsöverskridande har olika betydelse beroende på i vilken lagstiftning det förekommer. Det skiljer sig åt såväl mellan olika skatteområden, som mellan exempelvis skatteområdet och andra områden. Det är därför viktigt att det tydligt framgår av lagen vad som avses med begreppet gränsöverskridande betalning. I det föreslagna 33 c kap. skatteförfarandelagen bör därför begreppet gränsöverskridande betalning definieras.

Utredningens förslag syftar till att endast reglera situationer där antingen betalaren eller betalningsmottagaren finns i Sverige. Med en gränsöverskridande betalning avses, enligt utredningen, för det första en betalning där betalningsmottagaren är lokaliserad till Sverige och betalaren är lokaliserad till en annan medlemsstat. Om betalaren inte befinner sig i en medlemsstat är det inte fråga om en gränsöverskridande betalning (jfr artikel 243b.1 andra stycket i mervärdesskattedirektivet). Med gränsöverskridande betalning avses för det andra en betalning där betalaren är lokaliserad till Sverige och betalningsmottagaren är lokaliserad till en annan medlemsstat, i ett tredje territorium eller i ett tredjeländ. I det fallet kan alltså betalningsmottagaren befinna sig var som helst utanför Sverige, så länge som betalaren befinner sig i Sverige.

En betalning kan, enligt regeringens bedömning, vara gränsöverskridande även i andra situationer än då antingen betalare eller betalningsmottagare finns i Sverige enligt de lokaliseringsregler som redogörs för nedan.

En betalning ska, som *Skatteverket* påpekar, anses gränsöverskridande om betalaren finns i ett EU-land och betalningsmottagaren finns i ett annat EU-land eller på en plats utanför EU.

För att en uppgiftsskyldighet ska uppstå krävs, utöver att det är fråga om en gränsöverskridande betalning, att betaltjänsten har tillhandahållits i Sverige. Bedömningen av om betaltjänsten har tillhandahållits i Sverige görs enligt andra kriterier än de som används för att bedöma om en betalning är gränsöverskridande eller inte (se avsnitt 6.1.1).

Var betalare, betalningsmottagare och betaltjänstleverantörer ska anses befinna sig

Platsen där betalaren respektive betalningsmottagaren ska anses befinna sig vid tillämpning av artikel 243b.1 andra stycket framgår av lokaliseringsregeln i artikel 243c i mervärdesskattedirektivet. Var de olika aktörerna finns rent fysiskt, eller i vilket land de har sin hemvist eller sitt medborgarskap, har inte någon betydelse vid den bestämning av lokaliseringsplats som ska göras för att bedöma om en gränsöverskridande betalning har ägt rum.

I skäl 4 till det direktiv som ändrar mervärdesskattedirektivet framhålls att avsikten är att bestämmelserna om den plats där betalaren och

betalningsmottagaren befinner sig inte ska påverka platsen för en beskattningsbar transaktion enligt mervärdesskattedirektivet.

I artikel 243c.1 anges att vid tillämpningen av artikel 243b.1 andra stycket, och utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i avdelning V i mervärdesskattedirektivet, ska den plats där betalaren befinner sig anses vara i en medlemsstat som motsvarar

a) IBAN-numret för betalarens betalkonto eller varje annan identifierare som otvetydigt identifierar betalaren och anger dennes plats, eller om sådana identifierare saknas,

b) den BIC-kod eller annan företagsidentifieringskod som otvetydigt identifierar, och anger platsen för, den betaltjänstleverantör som agerar på uppdrag av betalaren.

I artikel 243c.2 anges att vid tillämpningen av artikel 243b.1 andra stycket, ska den plats där betalningsmottagaren befinner sig anses vara i en medlemsstat, ett tredje territorium eller ett tredjeland som motsvarar

a) IBAN-numret för betalningsmottagarens betalkonto eller varje annan identifierare som otvetydigt identifierar betalningsmottagaren och anger dennes plats, eller om sådana identifierare saknas,

b) den BIC-kod eller annan företagsidentifieringskod som otvetydigt identifierar, och anger platsen för, den betaltjänstleverantör som agerar på uppdrag av betalningsmottagaren.

En identifierare kan alltså vara IBAN-nummer för betalarens eller betalningsmottagarens betalkonto eller någon annan identifierare. Vad en sådan annan identifierare skulle kunna vara beskrivs inte närmare i mervärdesskattedirektivet. I bilagan till den genomförandeförordning som har antagits av kommissionen (kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1504 den 6 april 2022 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EU) nr 904/2010 vad gäller inrättandet av ett centralt elektroniskt system för betalningsinformation (Cesop) för att bekämpa mervärdesskattebedrägeri) i enlighet med artikel 24e i förordningen om administrativt samarbete ges däremot några exempel på identifierare. Utöver IBAN-nummer kan en identifierare vara ”card acceptor ID”, ”Merchant ID” och ”E-account identifier”. Eftersom de endast anges som exempel kan utöver dessa finnas fler exempel på identifierare som otvetydigt identifierar en betalare eller betalningsmottagare.

Regeringen noterar att begreppet identifierare förekommer i andra bindande rättsakter, t.ex. i artikel 4.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), här kallad EU:s dataskyddsförordning. Enligt regeringens bedömning torde dock begreppet identifierare i mervärdesskattedirektivet ha en betydligt snävare betydelse än i den förordningen, eftersom det ska vara fråga om identifierare som ”otvetydigt identifierar” betalaren eller betalningsmottagaren.

Inte heller för tolkningen av begreppet otvetydigt (eng. unambiguously) ger mervärdesskattedirektivet något stöd. Det bör i vart fall anses vara en identifierare som klart identifierar betalaren eller betalningsmottagaren.

En företagsidentifieringskod kan vara en BIC-kod eller en annan typ av kod. Vad som avses med ”annan företagsidentifieringskod” klargörs varken i mervärdesskattedirektivets artiklar eller skäl. Med hänsyn till att

Prop. 2022/23:121 koden ”otvetydigt” ska identifiera den betaltjänstleverantör som agerar på uppdrag av betalaren/betalningsmottagaren bör det ställas krav på att koden klart ska identifiera betaltjänstleverantören.

Eftersom det är avgörande för uppgiftsskyldigheten att det är fråga om en gränsöverskridande betalning bör det införas lokaliseringsregler i det föreslagna 33 c kap. SFL som motsvarar artikel 243c i mervärdes-skattedirektivet.

Av språkliga skäl anser regeringen att begreppet identifierare som används i mervärdes-skattedirektivet bör bytas ut till identifieringskod i skatteförfarandelagen.

För att inte i onödan tynga lagtexten med upprepningar bör begreppen identifieringskod och företagsidentifieringskod definieras i lagtexten. Begreppet identifieringskod bör definieras som IBAN-nummer eller en annan uppgift som otvetydigt identifierar en betalare eller en betalningsmottagare och anger dennes plats. Begreppet företagsidentifieringskod bör definieras som BIC-kod eller annan kod som otvetydigt identifierar en betaltjänstleverantör och anger dennes plats.

Att i stället, i enlighet med *Sparbankernas riksförbunds* förslag, definiera [identifierare] som IBAN-nummer och annan uppgift som otvetydigt identifierar en betalare eller en betalningsmottagare skulle enligt regeringen leda till ett felaktigt genomförande av direktivet. Som påpekas av *CPS* och *Svenska Bankföreningen* följer kortbetalningar andra internationella standarder och andra begrepp än IBAN-nummer och BIC-kod. Det framgår också av artikel 243c i mervärdes-skattedirektivet att det som i första hand ska avgöra i vilken medlemsstat eller annan stat betalaren respektive betalningsmottagaren finns är IBAN-nummer eller när IBAN-nummer saknas, såsom i en kortbetalning, varje annan identifierare som otvetydigt identifierar betalaren/betalningsmottagaren och anger dennes plats. Endast när såväl IBAN-nummer som någon annan identifierare för betaltjänstanvändaren helt saknas, ska i andra hand BIC-kod eller annan företagsidentifieringskod som identifierar betaltjänstleverantören användas.

Detta innebär att bedömningen av om betalningen är gränsöverskridande som utgångspunkt avgörs av var betalaren och betalningsmottagaren är lokaliserade enligt sina identifieringskoder. Betalaren ska vara lokaliserad i ett EU-land och betalningsmottagaren ska vara lokaliserad i ett annat EU-land eller på en plats utanför EU. Om identifieringskod saknas för betalaren eller betalningsmottagaren är det i stället dennes betaltjänstleverantörs lokalisering (enligt företagsidentifieringskoden) som avgör. Bestämmelsen har, efter synpunkt från *Lagrådet*, utformats något annorlunda jämfört med förslaget i lagrådsremissen för att tydliggöra hur prövningen ska göras.

Lagförslag

Förslaget innebär att definitioner av begreppen företagsidentifieringskod och identifieringskod införs i en ny paragraf i skatteförfarandelagen, 33 c kap. 4 §. Förslaget innebär vidare att en ny paragraf införs i skatteförfarandelagen, 33 c kap. 7 §.

6.1.3 Är det betalarens eller betalningsmottagarens betaltjänstleverantör som är uppgiftsskyldig?

Prop. 2022/23:121

Regeringens förslag: En betaltjänstleverantör som tillhandahåller betaltjänster till en betalare är inte skyldig att lämna uppgifter om en gränsöverskridande betalning om någon av betalningsmottagarens betaltjänstleverantörer, enligt sin företagsidentifieringskod, finns i ett EU-land.

Utredningens förslag: överensstämmer i huvudsak med regeringens. Utredningens förslag utgår från att betalarens och betalningsmottagarens betaltjänstleverantörer finns i olika medlemsstater.

Remissinstanserna: *Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet* anser att det är oklart om undantaget från dokumentations- och rapporteringsskyldigheten gäller betalarens betaltjänstleverantörer i en situation där både betalarens och betalningsmottagarens betaltjänstleverantörer finns i Sverige.

Skälen för regeringens förslag: Enligt artikel 243b.3 i mervärdesskattedirektivet gäller inte skyldigheten att lämna uppgifter enligt artikel 243b.1 för betaltjänster som tillhandahålls av betalarens betaltjänstleverantörer för varje betalning om minst en av betalningsmottagarens betaltjänstleverantörer är lokaliserad till en medlemsstat.

En regel motsvarande den i mervärdesskattedirektivet bör införas i det föreslagna 33 c kap. SFL. *Lagrådet* anser att rekvisitet ”finns i ett EU-land” är oklart. Regeringen konstaterar att bedömningen av om betalningsmottagarens betaltjänstleverantör är lokaliserad till en medlemsstat görs enligt artikel 243b.3 utifrån betaltjänstleverantörens BIC-kod eller annan företagsidentifieringskod som otvetydigt identifierar en betaltjänstleverantör och dennes plats. Det innebär att om betalningsmottagarens betaltjänstleverantör har en BIC-kod eller annan företagsidentifieringskod som anger att den finns utanför EU (t.ex. i ett EES-land) är det betalarens betaltjänstleverantör som är uppgiftsskyldig. I avsnitt 6.1.2 redogörs för begreppet företagsidentifieringskod.

Det ska enligt artikel 243b.1 vara fråga om betaltjänster som har tillhandahållits vid gränsöverskridande betalningar, se avsnitt 6.1.2. Utredningen föreslår att betalarens betaltjänstleverantör endast ska bli uppgiftsskyldig för en gränsöverskridande betalning när betalningsmottagaren inte har någon betaltjänstleverantör som är lokaliserad till en annan medlemsstat. Det kan emellertid förekomma situationer då både betalarens och betalningsmottagarens betaltjänstleverantörer finns i Sverige. För att undvika osäkerhet om vilken betaltjänstleverantör som blir uppgiftsskyldiga i en sådan situation, som *Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet* påtalar, bör den svenska lagstiftningen, enligt regeringens, återspegla mervärdesskattedirektivet så nära som möjligt.

Det kan noteras att flera betaltjänstleverantörer som finns i Sverige kan ha samma BIC-kod. Det gäller t.ex. de svenska sparbankerna som har samma BIC-kod som Swedbank. För att betalarens betaltjänstleverantör ska kunna fastställa om den är uppgiftsskyldig för en betalning, behöver den emellertid endast veta om betalningsmottagaren har en betaltjänstleverantör i ett EU-land. Om t.ex. betalarens betaltjänstleverantör som finns i Belgien ser att betalningsmottagaren av en betalning har en betal-

Prop. 2022/23:121 tjänstleverantör i Sverige kommer den belgiska betaltjänstleverantören att kunna dra slutsatsen att den inte är uppgiftsskyldig för den betalningen. Det spelar då inte någon roll att BIC-koden kan vara densamma för flera svenska betaltjänstleverantörer, eftersom det väsentliga är att den belgiska betaltjänstleverantören kan avgöra om den är uppgiftsskyldig för betalningen eller inte.

Även om uppgiftsskyldighet för en viss betalning inte föreligger kan en betalares betaltjänstleverantör vara skyldig att lämna uppgifter för andra gränsöverskridande betalningar, se vidare avsnitt 6.2.

Lagförslag

Förslaget innebär att en ny paragraf införs i skatteförfarandelagen, 33 c kap. 6 §.

6.2 För uppgiftsskyldighet krävs minst 26 gränsöverskridande betalningar till samma betalningsmottagare under ett kalenderkvartal

Regeringens förslag: Uppgiftsskyldighet gäller endast för gränsöverskridande betalningar som under ett kalenderkvartal uppgår till minst 26 betalningar till en och samma betalningsmottagare.

Om betalarens betaltjänstleverantör inte ska lämna uppgifter om en betalning ska denne ändå inkludera den betalningen i beräkningen av om leverantören har tillhandahållit minst 26 gränsöverskridande betalningar till samma betalningsmottagare under ett kalenderkvartal.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Skyldigheten att lämna uppgifter gäller vid minst 26 gränsöverskridande betalningar till samma betalningsmottagare

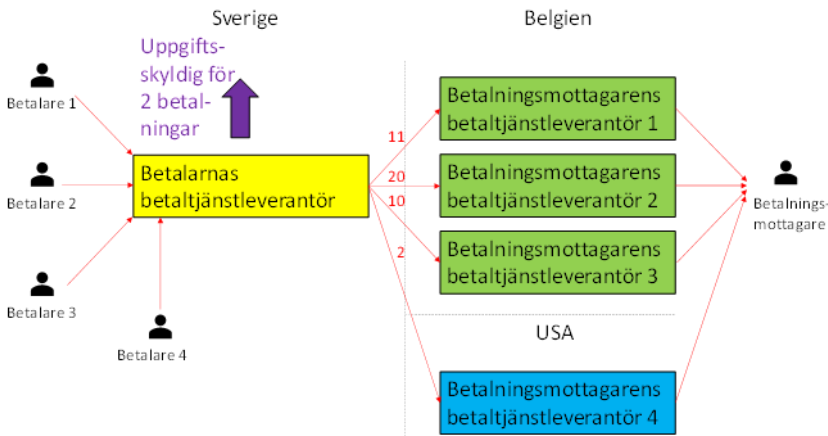
Enligt artikel 243b.2 första stycket i mervärdesskattedirektivet är det endast betaltjänstleverantörer som under ett kalenderkvartal tillhandahåller betaltjänster motsvarande mer än 25 betalningar till samma betalningsmottagare som omfattas av uppgiftsskyldighet. Av artikel 243b.2 andra stycket framgår att antalet gränsöverskridande betalningar beräknas utifrån de betaltjänster som betaltjänstleverantören tillhandahållit per medlemsstat och per identifierare, enligt vad som avses i artikel 243c.2. När betaltjänstleverantören har uppgifter om att betalningsmottagaren har flera identifierare ska beräkningen göras per betalningsmottagare. Artikel 243c.2 är en del av lokaliseringsreglerna som redogörs för i avsnitt 6.1.2 Av artikeln framgår att betalningsmottagaren lokaliseras med hjälp av dess identifierare. Om betalningsmottagaren saknar identifierare är det dess betaltjänstleverantörs företagsidentifieringskod som ska användas. I nämnda avsnitt redogörs för definitionerna av begreppen identifieringskod, som i regeringens förslag ersätter begreppet identifierare, och företagsidentifieringskod.

Regeringen föreslår att det i 33 c kap. SFL föreskrivs att uppgiftsskyldighet endast gäller för gränsöverskridande betalningar som under ett kalenderkvartal uppgår till minst 26 stycken till en och samma betalningsmottagare.

Beräkningen av antalet gränsöverskridande betalningar

Av artikel 243b.3 andra meningen framgår att betalarens betaltjänstleverantör, vid beräkningen av om den har tillhandahållit betaltjänster vid mer än 25 gränsöverskridande betalningar till samma betalningsmottagare under ett kalenderkvartal, ska inkludera de betaltjänster som undantagits från uppgiftsskyldigheten.

De betalningar som denna betaltjänstleverantör inte ska lämna uppgifter om på grund av att betalningsmottagaren har en betaltjänstleverantör i ett EU-land, ska alltså betaltjänstleverantören räkna med i det totala antalet betalningar som har skett till betalningsmottagaren. Denna situation kan enklast illustreras genom nedanstående exempel:

I exemplet tillhandahåller betalarnas betaltjänstleverantör betaltjänster vid gränsöverskridande betalningar till fyra betalare. Betalarna lokaliseras till Sverige genom deras identifieringskod. Betaltjänsterna har tillhandahållits i Sverige som en följd av att betalarna faktiskt finns i Sverige. Betalarnas betaltjänstleverantör är därför skyldig att lämna uppgifter till Skatteverket i Sverige. För att betaltjänstleverantören ska vara skyldig att lämna en uppgift ska några förutsättningar vara uppfyllda. Leverantören ska ha tillhandahållit minst 26 gränsöverskridande betalningar (se avsnitt 6.1.2) till en och samma betalningsmottagare under ett kalenderkvartal. Dessutom ska betalningsmottagaren inte ha en betaltjänstleverantör som befinner sig i ett EU-land. Om betalningsmottagaren har en betaltjänstleverantör som befinner sig i ett EU-land är inte betalarnas betaltjänstleverantör skyldig att lämna uppgifter om betalningen. Betalningsmottagaren använder sig i exemplet ovan av flera betaltjänstleverantörer, både inom EU och utanför. Betaltjänstleverantörerna nr 1–3 lokaliseras till Belgien och betaltjänstleverantör nr 4 till USA, vilket framgår av deras BIC-koder eller andra företagsidentifieringskoder.

Totalt är det fråga om 43 gränsöverskridande betalningar till samma betalningsmottagare. Betalarnas betaltjänstleverantör är undantagen från uppgiftsskyldighet för de 41 betalningar som har skett genom de betaltjänstleverantörer som finns i Belgien. Betalarnas betaltjänstleverantör är endast uppgiftsskyldig i Sverige för de 2 betalningar som har skett till betalningsmottagaren genom betaltjänstleverantören i USA. Om inte betalningarna hade skett till Belgien skulle inte heller uppgiften om betalningarna till USA omfattats av uppgiftsskyldigheten, eftersom de inte uppgår till 26. Nu finns emellertid regeln i mervärdesskattedirektivet som föreskriver att betalningarna till Belgien ska inkluderas vid beräkningen. Betalarnas betaltjänstleverantör blir härigenom uppgiftsskyldig för de 2 betalningarna till USA. Detta förutsätter att betalarnas betaltjänstleverantör har uppgifter om att betalningsmottagaren har flera identifieringskoder.

I det föreslagna 33 c kap. SFL bör föreskrivas att om betalarens betaltjänstleverantör inte ska lämna uppgifter om en gränsöverskridande betalning ska denne ändå inkludera den betalningen i beräkningen av om leverantören har tillhandahållit minst 26 gränsöverskridande betalningar till samma betalningsmottagare under ett kalenderkvartal.

Lagförslag

Förslaget innebär att nya bestämmelser införs i ett andra stycke i de nya paragraferna 33 c kap. 5 respektive 6 §§ i skatteförfarandelagen.

6.3 Vilka uppgifter ska lämnas?

Regeringens förslag: En betaltjänstleverantör som är uppgiftsskyldig ska lämna uppgift om

1. sin företagsidentifieringskod,
2. betalningsmottagarens
 - a) namn eller företagsnamn,
 - b) adress,
 - c) registreringsnummer för mervärdesskatt eller annat nationellt skattnummer, och
 - d) IBAN-nummer eller, om IBAN-nummer inte är tillgängligt, en annan identifieringskod för betalningsmottagaren,
3. företagsidentifieringskod för betalningsmottagarens betaltjänstleverantör om betalningsmottagaren mottar medel utan att inneha ett betalningskonto,
4. datum, tidpunkt, belopp och valuta för betalningarna och för eventuella återbetalningar som är relaterade till dessa betalningar,
5. från vilket EU-land betalningen har skett och, när det är fråga om en återbetalning, till vilket EU-land återbetalningen har skett,
6. de uppgifter som används för att lokalisera betalningens ursprung eller återbetalningens destination,
7. uppgift som otvetydigt identifierar betalningen och återbetalningen, och
8. att betalningen, i förekommande fall, har initierats i näringsidkarens fysiska lokaler.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Sveriges advokatsamfund* anser att kravet på att lämna de uppgifter som används för att lokalisera betalningens ursprung eller återbetalningens destination kan tolkas som att personuppgifter om betalaren ska lämnas och att bestämmelsen därför behöver förtydligas. Advokatsamfundet framhåller också att det bör utredas om ytterligare åtgärder kan vidtas för att stärka skyddet för enskilda betalarers personuppgifter i situationer då betaltjänstleverantören inte vet om en betalning är en återbetalning och därför blir skyldig att lämna uppgifter om mottagaren av återbetalningarna. Övriga remissinstanser yttrar sig inte särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Skillnaden i systematiken mellan mervärdesskattedirektivet och skatteförfarandelagen

I mervärdesskattedirektivet är det betaltjänstleverantörernas dokumentationsskyldighet som är i fokus, medan det i skatteförfarandelagen är uppgiftsskyldigheten. För att regleringen av den nya uppgiftsskyldigheten ska få samma struktur som övrig reglering i skatteförfarandelagen bör uppgiftsskyldigheten – och inte dokumentationsskyldigheten – vara det centrala i 33 c kap. SFL. Det bör därför införas bestämmelser i 33 c kap. SFL som anger vilken typ av uppgifter som ska lämnas av betaltjänstleverantörerna. Dessa bestämmelser bör spegla artikel 243d i mervärdesskattedirektivet. Bestämmelser om dokumentationsskyldigheten bör tas in i 39 kap. SFL där övrig reglering av sådan skyldighet i skatteförfarandelagen finns.

Uppgifter om den uppgiftsskyldiga betaltjänstleverantören

Av artikel 243d.1 a framgår att betaltjänstleverantören ska lämna uppgift om BIC-kod eller annan företagsidentifieringskod som otvetydigt identifierar betaltjänstleverantören. Det är den uppgiftsskyldiga betaltjänstleverantörens uppgifter som avses i denna punkt, vilket framgår av bilagan till kommissionens genomförandeförordning. En sådan annan företagsidentifieringskod kan t.ex. vara nationella organisations- eller registreringsnummer alternativt clearingnummer. I bestämmelsen ställs krav på att en sådan kod ”otvetydigt” ska identifiera betaltjänstleverantören. Enligt regeringen ska begreppet otvetydigt tolkas så att det ställs krav på att koden klart ska identifiera betaltjänstleverantören, se vidare avsnitt 6.1.2.

I de fall en betaltjänstleverantör har en BIC-kod som är gemensam för flera betaltjänstleverantörer, såsom sparbankerna (se avsnitt 6.1.3), bör betaltjänstleverantören även ange en annan företagsidentifieringskod så att det klart går att identifiera den uppgiftslämnande betaltjänstleverantören.

Uppgifter om betalningsmottagaren

Artikel 243d.1 b–f avser uppgifter som betaltjänstleverantören ska lämna om betalningsmottagaren. Av punkt 1 b framgår att betaltjänstleverantören

ska lämna uppgift om betalningsmottagarens namn eller företagsnamn så som det framgår av betaltjänstleverantörens register. I bilagan till kommissionens genomförandeförordning anges att det är fråga om alla namn på betalningsmottagaren som finns tillgängliga i betaltjänstleverantörernas register, inklusive juridiskt namn och företagsnamn. Som exempel på format anges att det kan vara kortmottagarens namn, säljarens namn eller kreditgivarens namn. Finns flera namn tillgängliga ska samtliga anges. I de fall då betaltjänstleverantören saknar uppgifter om betalningsmottagaren i sina register ska det namn som lämnats av betalaren anges. Betaltjänstleverantören behöver inte kontrollera om namnet är korrekt i t.ex. officiella register.

Av punkt 1 c framgår att betaltjänstleverantören ska lämna uppgift om betalningsmottagarens registreringsnummer för mervärdesskatt eller annat nationellt skatteregistreringsnummer. Begreppet ”nationellt skatteregistreringsnummer” motsvaras av ”national tax number” i den engelska versionen av mervärdesskattedirektivet. Begreppet ”national tax number” har tidigare översatts till ”nationellt skattenummer” i mervärdesskattedirektivet och i den svenska lagtext där direktivets bestämmelser har införts (se t.ex. artiklarna 361 och 369p i mervärdesskattedirektivet som har genomförts i förordningen [2011:1262] om särskilda ordningar för mervärdesskatt för distansförsäljning av varor och tjänster). I det föreslagna 33 c kap. SFL bör därför begreppet nationellt skattenummer användas.

Även vad gäller registreringsnummer för mervärdesskatt eller annat nationellt skattenummer behöver information bara lämnas om uppgiften finns tillgänglig, vilket bör anses vara fallet om betaltjänstleverantören har uppgiften i sina register. En betalningsmottagare kan också sakna skattenummer, t.ex. om det är fråga om en privatperson.

Av punkt 1 d framgår att uppgifter ska lämnas om betalningsmottagarens IBAN-nummer eller, om IBAN-numret inte är tillgängligt, varje annan identifierare som otvetydigt identifierar betalningsmottagaren och anger dennes plats. Av ordalydelsen i punkt 1 d framstår det som att betaltjänstleverantören alltid är skyldig att lämna uppgifter om en annan identifierare om IBAN-nummer saknas. I bilagan till kommissionens genomförandeförordning anges dock att det är obligatoriskt för en betaltjänstleverantör att lämna uppgifter om betalningsmottagarens identifierare när medel överförs till ett betalkonto hos betalningsmottagaren. I de fall då betalningsmottagaren tar emot medel utan att inneha ett betalkonto och därmed saknar identifierare ska i stället uppgifter som identifierar betalningsmottagarens betaltjänstleverantör lämnas. Det följer av punkt 1 e i artikel 243d (se nedan).

I regleringen i skatteförfarandelagen bör det därför framgå att uppgifter om identifieringskod endast ska lämnas om de finns tillgängliga för betaltjänstleverantören.

I punkt 1 f i artikel 243d anges att uppgifter om betalningsmottagarens adress ska lämnas om sådan är tillgänglig och såsom den framgår av betaltjänstleverantörens register. Betaltjänstleverantören behöver alltså endast lämna adressuppgifter under förutsättning att den redan har kännedom om uppgifterna, t.ex. eftersom betalningsmottagaren är en kund till betaltjänstleverantören. Betaltjänstleverantören behöver således inte söka efter en adressuppgift utanför sina egna register eller kontrollera om

adressen är korrekt i t.ex. officiella register. Av bilagan till kommissionens genomförandeförordning framgår att med adress avses alla adresser till betalningsmottagaren som finns tillgängliga i betaltjänstleverantörens register (officiell adress, företagsadress och lageradress). Finns flera adresser tillgängliga ska samtliga lämnas. Som exempel på format anges att det kan vara kortmottagarens adress, säljföretagets adress eller kontoinnehavarens adress. Med adress avses även e-postadresser, hemsidaadresser och IP-adresser. Adressen kan vara en annan än den som används för att fastställa att det har varit fråga om en gränsöverskridande betalning enligt artikel 243c, se avsnitt 6.1.2.

Uppgifter om betalningsmottagarens betaltjänstleverantör

Av artikel 243d.1 e framgår att i det fall en betalningsmottagare tar emot medel utan att inneha ett betalkonto ska uppgifter lämnas om BIC-kod eller annan företagsidentifieringskod som otvetydigt identifierar och anger den betaltjänstleverantörs plats som agerar på uppdrag av betalningsmottagaren. Den uppgiftsskyldiga betaltjänstleverantören behöver således endast lämna dessa uppgifter om betalningsmottagaren saknar betalkonto och därför inte har något IBAN-nummer eller annan identifieringskod. Detta bör regleras i 33 c kap. SFL.

När en betaltjänstleverantör både är den leverantör som agerar på uppdrag av en betalningsmottagare som saknar betalkonto och den leverantör som är skyldig att lämna uppgifter till Skatteverket, kommer leverantören att behöva lämna uppgifter om sin BIC-kod eller annan företagsidentifieringskod på två ställen i det elektroniska standardformuläret. Det framgår av utformningen av artikel 234d.

Uppgifter om betalningar och återbetalningar

Av punkt 1 g och h i artikel 243d framgår att en betaltjänstleverantör ska lämna uppgifter om betalningar och uppgifter om alla återbetalningar som identifierats som relaterade till betalningarna. I punkt 2 förklaras vilka uppgifterna är som ska lämnas enligt punkt 1 g och h.

Av punkt 2 a framgår att betaltjänstleverantörerna ska lämna uppgifter om datum och tidpunkt för betalningen eller återbetalningen. I bilagan till kommissionens genomförandeförordning anges att det är fråga om inköpsdatum, datum för genomförandet eller datum då transaktionen skapades.

I punkt 2 b anges att uppgifter ska lämnas om belopp och valuta för betalningen eller återbetalningen.

Av punkt 2 c framgår att en betaltjänstleverantör ska lämna uppgift om

[d]en ursprungsmedlemsstat där betalning erhållits av betalningsmottagaren eller för dennes räkning, den medlemsstat där återbetalning sker, när detta är lämpligt, och de uppgifter som används för att fastställa ursprung eller destination för betalningen eller återbetalningen i enlighet med artikel 243c.

Av den första satsen i meningen framstår det som att det är uppgifter om den medlemsstat där betalningen mottagits som ska lämnas, dvs. det EU-land där betalningsmottagaren befinner sig enligt lokaliseringsreglerna (se avsnitt 6.1.2). I likhet med utredningen gör dock regeringen bedömningen

Prop. 2022/23:121 att den svenska versionen av punkt 2 c i denna del har en annan språklig innebörd än de engelska, franska och tyska versionerna. I dessa versioner anges att det är ”the Member State of origin of the payment received by or on behalf of the payee”, ”l’État membre d’origine du paiement reçu par le bénéficiaire ou en son nom” respektive ”den Ursprungsmitgliedstaat der vom Zahlungsempfänger oder in seinem Namen erhaltenen Zahlung” som betaltjänstleverantören ska lämna uppgift om. Dessa språkversioner anger således till skillnad från den svenska att det är den medlemsstat från vilken betalningen har skett som avses och som betaltjänstleverantören således ska lämna uppgift om. Det bör även noteras att det redan finns ett krav på att betaltjänstleverantören ska lämna uppgifter om var betalningsmottagaren befinner sig i punkt 1 d–f i artikel 243d.

Det får anses stå klart att den svenska språkversionen av punkt 2 c är felaktig i denna del och att det är landet från vilket betalningen har skett som betaltjänstleverantören ska lämna uppgift om. Enligt regeringens bedömning är det vidare inte lämpligt att begreppet ursprungsmedlemsstat används i den svenska lagtexten eftersom det för tankarna till platsen för leverans inom mervärdesbeskattningen. Regeringen föreslår därför, i enlighet med vad som angetts ovan, att kravet utformas som att betaltjänstleverantören ska lämna uppgift om det EU-land från vilken betalningen har skett.

Vad gäller den del i punkt 2 som avser återbetalningar är den svenska språkversionen korrekt. Betaltjänstleverantören ska således lämna uppgift om det EU-land till vilken återbetalningen har skett.

Vilken typ av uppgift som ska lämnas om det EU-land från vilken betalningen har skett eller till vilken återbetalningen har skett framgår av bilagan till genomförandeförordningen. Där anges att det är landskod för betalaren respektive landskod för mottagaren av återbetalningen som avses.

Av punkt 2 c framgår vidare att betaltjänstleverantören ska uppge vilka uppgifter som den har använt för att fastställa ursprunget eller destinationen för betalningen eller återbetalningen. För att identifiering av betalaren ska undvikas anges i bilagan till genomförandeförordningen att detaljer i informationen inte ska överföras. Som exempel på format anges att betaltjänstleverantören ska ange om platsen har härletts från betalarens IBAN-nummer eller från kortinnehavarens BIN-nummer. Uppgifter om t.ex. IBAN-nummer, BIN-nummer och adress bör aldrig överföras. I ljuset av regleringen i övrigt får bestämmelsen förstås så att en betaltjänstleverantör som t.ex. har lokaliserat betalarens plats med hjälp av IBAN-numret ska ange *att* det är ett IBAN-nummer som har använts för att fastställa ursprunget eller destinationen för betalningen, men inte vilket IBAN-nummer det är fråga om. Att särskilt reglera i lag att detaljer i informationen inte ska överföras så som *Sveriges advokatsamfund* förordar bedöms inte som nödvändigt.

Enligt punkt 2 d i artikel 243d ska betaltjänstleverantören lämna uppgift om varje hänvisning som otvetydigt identifierar betalningen. Av bilagan till genomförandeförordningen framgår att det som avses är inlösarens referens och transaktions-id. Att det ska vara otvetydigt torde betyda att det inte får finnas oklarheter avseende vilken betalning som avses.

Det kan konstateras att det inte krävs någon referens som identifierar en eventuell återbetalning. Vid en återbetalning kommer den person som

ursprungligen var betalare att bli betalningsmottagare avseende det återbetalda beloppet. Den person som ursprungligen var betalningsmottagare blir då i stället betalare. Om betalaren vid en återbetalning skulle bli betalningsmottagare i mervärdesskattedirektivets mening, kan den situationen uppstå att uppgifter ska lämnas om den personens namn, adress m.m. Av skäl 6 till direktivet framgår emellertid att syftet är att den enda information om betalaren som ska bevaras är den plats där betalaren befinner sig.

Med hänsyn till detta bör, enligt regeringens mening, i återbetalningssituationen den ursprungliga betalaren alltså betraktas som betalare och den ursprungliga betalningsmottagaren som betalningsmottagare.

Det kan emellertid antas att det inte är helt ovanligt att en betaltjänstleverantör inte känner till att det är fråga om en återbetalning. Betalningen och återbetalningen kan t.ex. genomföras under olika kalenderkvartal, vilket innebär olika tidpunkter för när betaltjänstleverantören ska lämna uppgifter till Skatteverket. Vidare kan det vara så att en återbetalning sker genom t.ex. en voucher eller på ett annat sätt som medför att betaltjänstleverantören inte kan avgöra om det är en återbetalning. Det finns sannolikt ett antal situationer där betaltjänstleverantören inte på något enkelt sätt kan få vetskap om en koppling till en tidigare betalning. Kravet på att lämna uppgifter om återbetalningar bör därför endast aktualiseras när betaltjänstleverantören har vetskap om att det är fråga om en återbetalning. I de situationer då betalningsmottagaren inte vet att det är fråga om en återbetalning får den behandlas som en vanlig betalning.

För att uppgiftsskyldighet ska aktualiseras för en sådan betalning som betaltjänstleverantören inte vet är en återbetalning krävs att övriga krav är uppfyllda, t.ex. att det under ett kalenderkvartal har skett minst 26 gränsöverskridande betalningar till samma mottagare etc. Sannolikheten för att detta ska inträffa är inte särskilt hög. Det skulle innebära att en person får ca två återbetalningar i veckan under ett kalenderkvartal. Sveriges advokatsamfund är av uppfattningen att det bör utredas om ytterligare åtgärder kan vidtas för att stärka skyddet för enskilda betalares personuppgifter i sådana situationer. Regeringen konstaterar att den personuppgiftsansvarige för betaltjänstleverantörens behandling enligt EU:s dataskyddsförordning har en skyldighet att genomföra tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa att personuppgiftsbehandlingen utförs i enlighet med dataskyddsförordningen (artikel 24.1 i dataskyddsförordningen). I detta ansvar ingår bl.a. att säkerställa en säkerhetsnivå som är lämplig i förhållande till risken med behandlingen (artikel 32 i dataskyddsförordningen). Av den anledningen anser regeringen att det saknas skäl att vidta ytterligare åtgärder till skydd för betalaren.

Av punkt 2 e i artikel 243d framgår att uppgifter om att betalningen har initierats i näringsidkarens fysiska lokaler ska lämnas i förekommande fall. Av bilagan till genomförandeförordningen framgår att det som avses är försäljningsställe (POS) – införandemetod (Entry Mode). Enligt regeringens bedömning ska således den uppgiftsskyldiga betaltjänstleverantören lämna uppgift om att betalningen initierats i en näringsidkarens fysiska lokal när det framgår av uppgifterna från kortbetalningen. Skyldigheten att lämna sådana uppgifter bör endast gälla om betaltjänstleverantören har tillgång till uppgifterna.

Förslaget innebär att två nya paragrafer införs i skatteförfarandelagen, 33 c kap. 8 och 9 §§.

6.4 När ska betaltjänstleverantören lämna uppgifterna till Skatteverket?

Regeringens förslag: Betaltjänstleverantören ska lämna uppgifterna till Skatteverket senast vid utgången av den månad som följer efter det kalenderkvartal som uppgifterna avser.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: En betaltjänstleverantör som är skyldig att föra register ska enligt artikel 243b.4 b i mervärdesskattedirektivet göra uppgifterna tillgängliga för sin hem- eller värdmedlemsstat, i enlighet med artikel 24b i förordningen om administrativt samarbete. Innebörden av uttrycket ”göra uppgifterna tillgängliga” förklaras inte närmare i direktivet. I artikel 24b.1 andra stycket a i förordningen om administrativt samarbete föreskrivs att varje medlemsstat ska ”samla in” de aktuella uppgifterna senast vid utgången av den månad som följer det kalenderkvartal som uppgifterna avser. Skrivningen skulle kunna uppfattas som att Skatteverket kontinuerligt ska agera för att få in uppgifterna. En sådan ordning förefaller emellertid inte rimlig. Av skälen till det direktiv som ändrar mervärdesskattedirektivet framgår dessutom att betaltjänstleverantörerna ska vara skyldiga att dels dokumentera uppgifter, dels rapportera uppgifter (se skäl 4, 6, 7, 8 och 9). Mot denna bakgrund bedömer regeringen att uttrycket ”göra uppgifterna tillgängliga” avser att betaltjänstleverantören ska vara skyldig att rapportera in uppgifterna till Skatteverket.

Det bör därför införas en bestämmelse i 33 c kap. SFL där det anges att betaltjänstleverantören ska lämna uppgifterna till Skatteverket senast vid utgången av den månad som följer efter det kalenderkvartal som uppgifterna avser.

Lagförslag

Förslaget innebär att en ny paragraf införs i skatteförfarandelagen, 33 c kap. 10 §.

6.5 Formkrav

Regeringens förslag: En betaltjänstleverantör ska lämna uppgifterna i ett fastställt formulär som motsvarar ett sådant standardformulär som avses i artikel 24b.1 andra stycket b i förordningen om administrativt samarbete.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: Skyldigheten för en betaltjänstleverantör att lämna uppgifter framgår av artikel 243b.4 b i mervärdesskattedirektivet som hänvisar till artikel 24b i förordningen om administrativt samarbete. I artikel 24b.1 andra stycket b föreskrivs att uppgiftslämnandet ska ske med hjälp av ett elektroniskt standardformulär. Enligt artikel 24e första stycket d ska kommissionen genom genomförandeakter anta standardformuläret. Av kommissionens genomförandeförordning framgår bl.a. att medlemsstaterna endast ska överlämna betalningsinformation till Cesop som är komplett och omfattar alla obligatoriska fält enligt artikel 243d i mervärdesskattedirektivet (dvs. alla uppgifter som ska lämnas) och som uppfyller kraven i bilagan till genomförandeförordningen (artikel 3.2). Vidare framgår att det elektroniska standardformuläret ska lämnas in i ett standardiserat XML-format i enlighet med datatabellen i bilagan (artikel 4). Förordningen om administrativt samarbete och genomförandeförordningen är direkt tillämpliga i medlemsstaterna.

Även om skyldigheten för medlemsstaterna att se till att uppgiftslämnandet sker i ett elektroniskt standardformulär föreskrivs i förordningen om administrativt samarbete, är det genom mervärdesskattedirektivets hänvisning till förordningen som betaltjänstleverantörens skyldighet framgår. Det bör därför i svensk lag införas krav på att betaltjänstleverantörerna ska lämna uppgifterna i viss form.

I skatteförfarandelagen regleras formkraven för uppgiftslämnande i 38 kap. Där anges att fastställda formulär ska användas för att lämna vissa uppgifter, t.ex. land-för-land-rapporter och uppgifter om rapporteringspliktiga arrangemang (38 kap. 1 § SFL).

Skatteverket har enligt skatteförfarandeförordningen (2011:1261), förkortad SFF, en skyldighet att fastställa formulär som föreskrivs i skatteförfarandelagen (22 kap. 3 § SFF). Skatteförfarandelagen är en teknikneutral lag. Skatteverket får bedöma och bestämma i vilken form uppgiftsskyldighet enligt skatteförfarandelagen ska fullgöras, exempelvis om uppgifterna ska lämnas genom elektronisk eller pappersbaserad kommunikation.

Om betaltjänstleverantörerna inte lämnar uppgifterna i rätt format till Skatteverket kan inte Skatteverket fullgöra sina skyldigheter enligt förordningen om administrativt samarbete. Eftersom det är mycket viktigt att betaltjänstleverantörer rapporterar i tid och på rätt sätt föreslår regeringen i avsnitt 7.2 och 7.4 att en sanktion i form av en särskild avgift (rapporteringsavgift) ska tas ut av en betaltjänstleverantör som inte har fullgjort sin uppgiftsskyldighet enligt 33 c kap. SFL. En sådan avgift ska kunna tas ut om betaltjänstleverantören inte har lämnat uppgifter enligt angivna formkrav. Eftersom en sanktionsavgift kan tas ut bör det, mot bakgrund av förutsebarhetsprincipen, tydligt framgå vilka formkrav som betaltjänstleverantörerna ska följa.

I skatteförfarandelagen bör det därför klart framgå att betaltjänstleverantörerna ska lämna uppgifterna i elektronisk form. Det regleras lämpligen genom att det i 38 kap. SFL införs en ny 4 § som föreskriver ett krav på att uppgifter som ska lämnas av betaltjänstleverantörerna enligt 33 c kap. SFL ska lämnas i enlighet med artikel 24b.1 andra stycket b i förordningen om administrativt samarbete. Det elektroniska standardformuläret får sitt format och sitt innehåll definierat i kommissionens genomförandeförordning (artikel 24e första stycket d i förordningen om administrativt

Prop. 2022/23:121 samarbete). Eftersom hänvisningen sker till förordningen om administrativt samarbete – som i sin tur hänvisar till genomförandeförordningen – kommer eventuella ändringar i genomförandeförordningen att få genomslag utan att den föreslagna regleringen i 38 kap. 4 § SFL behöver ändras. Skatteverket kommer dock att behöva ändra det fastställda formuläret i enlighet med en sådan ändring.

Lagförslag

Förslaget innebär att en ny paragraf införs i skatteförfarandelagen, 38 kap. 4 §.

6.6 Betaltjänstleverantörens skyldighet att dokumentera uppgifter

Regeringens förslag: Betaltjänstleverantören ska elektroniskt dokumentera de uppgifter som behövs för att betaltjänstleverantören ska kunna fullgöra uppgiftsskyldigheten och för att Skatteverket ska kunna kontrollera uppgiftsskyldigheten.

Uppgifterna ska vara dokumenterade senast vid utgången av den månad som följer efter det kalenderkvartal som uppgifterna avser.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I utredningens förslag anges att dokumentation ska ske för att kunna kontrollera skyldigheten, utan att specificera att det är uppgiftsskyldigheten som avses.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har yttrat sig särskilt över förslaget. *Sparbankernas riksförbund* instämmer dock inte i utredningens förslag att underlaget ska bevaras i tre år. Sparbankernas riksförbund anser i stället att betaltjänstleverantörerna ska bevara underlaget i fem år efter utgången av det kalenderår då betalningen genomfördes, i syfte att harmonisera bevarandetiden i olika författningar.

Skälen för regeringens förslag

Krav på dokumentationsskyldighet för betaltjänstleverantörer

I artikel 243b.1 i mervärdesskattedirektivet anges bl.a. att medlemsstaterna ska kräva att betaltjänstleverantörerna håller tillräckligt detaljerade register över betalningsmottagare och betaltjänster. Vad som avses med ”tillräckligt detaljerade register” framgår inte av direktivet. Det kan dock konstateras att det förhållandet att betaltjänstleverantören vid varje kalenderkvartal ska bedöma om uppgiftsskyldighet föreligger leder till att registret kan innehålla fler uppgifter än vad betaltjänstleverantören måste lämna till Skatteverket. Det beror på att uppgiftsskyldighet bara föreligger om det är fråga om minst 26 gränsöverskridande betalningar till samma betalningsmottagare under ett kalenderkvartal. Det kan också vara så att en annan betaltjänstleverantör ska fullgöra uppgiftsskyldigheten. Betaltjänstleverantören måste därför spara uppgifterna åtminstone tills kvartalsrapporteringen sker. Betaltjänstleverantörens register kan således behöva innehålla uppgifter om gränsöverskridande betalningar som

betaltjänstleverantören inte kommer vara skyldig att lämna till Skatteverket.

Enligt regeringens mening är det emellertid inte tillräckligt att uppgifterna sparas endast fram till det tillfälle då betaltjänstleverantören ska lämna uppgifter till Skatteverket. För att Sverige ska kunna fullgöra skyldigheten enligt förordningen om administrativt samarbete att lämna uppgifter till Cesop räcker det inte att betaltjänstleverantörerna har en skyldighet att lämna uppgifter. Om leverantörerna inte fullgör denna skyldighet eller om uppgiftslämnandet är bristfälligt har Sverige genom Skatteverket en skyldighet att se till att det åtgärdas. Om det inte införs krav på dokumentationsskyldighet, utöver de uppgifter som betaltjänstleverantören själv bedömer att den är uppgiftsskyldig för, kan Skatteverket inte kontrollera om uppgiftsskyldigheten fullgörs korrekt. Det skulle innebära att Skatteverket inte kan säkerställa att skyldigheten att samla in uppgifter enligt artikel 24b i förordningen om administrativt samarbete fullgörs.

Mervärdesskattedirektivet innebär inte något hinder för – utan snarare förutsätter – att det införs krav på dokumentation som möjliggör för betaltjänstleverantören att räkna samman antalet betalningar och för Skatteverket att kontrollera uppgiftsskyldigheten. Det bör därför införas ett sådant krav.

Utformningen av dokumentationsskyldigheten

Frågan är då hur ett krav på dokumentation bör regleras i skatteförfarandelagen.

Regeringen föreslår i avsnitt 5.1 att betaltjänstleverantörens uppgiftsskyldighet ska införas i ett nytt 33 c kap. SFL som enbart reglerar denna skyldighet. Det skulle medföra att den generella dokumentationsskyldighet som föreskrivs i 39 kap. 3 § SFL kommer att omfatta betaltjänstleverantörer om inte någon ändring görs. Enligt den regeln ska den som är uppgiftsskyldig enligt 15–35 kap. i skäligen omfattning genom räkenskaper, anteckningar eller annan lämplig dokumentation se till att det finns underlag för att fullgöra uppgiftsskyldigheten samt för kontroll av uppgiftsskyldigheten och beskattningen.

Som ovan nämnts är betaltjänstleverantörernas dokumentation av uppgifter en grundläggande förutsättning för att de ska kunna lämna uppgifter till Skatteverket och för att Skatteverket i sin tur ska kunna överföra uppgifterna till Cesop. Regeringen föreslår i avsnitt 7.2 och 7.3 att det ska kunna tas ut en sanktionsavgift vid brister i dokumentationen (dokumentationsavgift). Med beaktande av vikten av att betaltjänstleverantörerna dokumenterar och bevarar rätt slags uppgifter samt att en dokumentationsavgift kan tas ut vid brister i dokumentationen, måste betaltjänstleverantörerna kunna förutse vilka uppgifter som de är skyldiga att bevara. Enligt regeringens bedömning är regeln i 39 kap. 3 § SFL inte tillräcklig för att tillgodose detta behov. Det bör därför införas en regel som specifikt reglerar betaltjänstleverantörers dokumentationsskyldighet.

Av den nya regeln bör det, som *Lagrådet* påpekar, framgå att en betaltjänstleverantör ska dokumentera samma slags uppgifter som betaltjänstleverantören behöver för att kunna fullgöra sin uppgiftsskyldighet till Skatteverket och för att Skatteverket ska kunna kontrollera

Prop. 2022/23:121 uppgiftsskyldigheten. Med kontroll av uppgiftsskyldigheten avses – i likhet med bestämmelsen i 39 kap. 3 § – både kontroll av om uppgiftsskyldighet överhuvudtaget föreligger och kontroll av om skyldigheten har fullgjorts riktigt och fullständigt (jfr prop. 1996/97:100 s. 606). Det bör göras en avvägning mellan Skatteverkets intresse av att kunna kontrollera att betaltjänstleverantören rapporterat rätt uppgifter och den ökade administrativa börda för betaltjänstleverantörerna som det innebär att behöva spara den stora mängd uppgifter som det är fråga om. Dessutom bör beaktas att ju större krav på bevarande av uppgifterna som ställs desto större risk för integritetsintrång för de registrerade.

Det skulle med fog kunna hävdas att Skatteverket har behov av att se all betalningshistorik hos betaltjänstleverantören för att kunna kontrollera om allt som ska rapporteras har rapporterats. Mot bakgrund av vad som ovan anförts anser dock regeringen att det inte är försvarbart att införa en sådan reglering. En betaltjänstleverantör måste dock vara skyldig att bevara uppgifter om alla gränsöverskridande betalningar som leverantören har genomfört, oavsett om leverantören är uppgiftsskyldig för dem eller inte. Om betaltjänstleverantören t.ex. inte har utfört det antal gränsöverskridande betalningar som krävs för att uppgiftsskyldighet ska inträda, ska uppgifter inte lämnas till Skatteverket. Oavsett om så är fallet bör betaltjänstleverantören vara skyldig att bevara uppgifter om de gränsöverskridande betalningarna så att Skatteverket vid behov kan kontrollera om betaltjänstleverantören har gjort en korrekt bedömning avseende vilka betalningar som borde ha rapporterats. Skatteverket måste kunna kontrollera om betaltjänstleverantören har gjort en korrekt beräkning av antalet gränsöverskridande betalningar som har tillhandahållits till samma mottagare. Det kan också vara så att betalarens betaltjänstleverantör felaktigt har bedömt att uppgiftsskyldighet inte föreligger på grund av att betalningsmottagarens betaltjänstleverantör finns i ett EU-land.

Beltjänstleverantören behöver också bevara uppgifterna för egen del för att kunna beräkna om föreskrivet antal betalningar till samma betalningsmottagare under ett kalenderkvartal uppnås, dvs. sådana uppgifter som krävs för fullgörande av uppgiftsskyldigheten.

Eftersom betaltjänstleverantören är skyldig att bevara uppgifterna i elektronisk form enligt artikel 243b.4 a i mervärdesskattedirektivet bör det framgå av regeln. Under förutsättning att betaltjänstleverantören bevarar uppgifterna elektroniskt, bör det inte ställas något krav på att uppgifterna ska bevaras i ett visst format. Betaltjänstleverantörerna bör alltså fritt kunna välja sina egna elektroniska lösningar för bevarande av uppgifter.

Även om det kan antas att betaltjänstleverantörerna i många fall dokumenterar uppgifter löpande bör det i lagtexten tydliggöras när leverantören senast ska ha dokumenterat uppgifter på det sätt som krävs. Regeringen föreslår i avsnitt 7.3 att dokumentationsavgiften ska knytas till den tidpunkt som uppgifter senast ska ha dokumenterats av betaltjänstleverantören. Enligt regeringens bedömning bör betaltjänstleverantören ha dokumenterat uppgifterna senast vid utgången av den månad som följer efter det kalenderkvartal som uppgifterna avser. Det är samma tidpunkt som när betaltjänstleverantören, om uppgiftsskyldighet föreligger, ska lämna uppgifter till Skatteverket.

Tiden för bevarande av uppgifterna

Av 9 kap. 1 § SFF framgår att sådant underlag som avses i 39 kap. 3 § SFL (dvs. underlag som omfattas av den generella dokumentationsskyldigheten) ska bevaras under sju år efter utgången av det kalenderår som underlaget avser. I 39 kap. SFL finns även särskilda krav på dokumentation som gäller för vissa aktörer. Kraven på bevarande av sådan dokumentation varierar (se 9 kap. 3, 5, 7, 8 och 19 §§ SFF).

Av artikel 243b.4 a i mervärdesskattedirektivet framgår att en betaltjänstleverantör ska bevara registren under en period av tre kalenderår efter utgången av det kalenderår då betalningen genomfördes. Enligt regeringens bedömning bör det inte ställas krav att betaltjänstleverantörerna ska bevara uppgifter under en längre tid än vad som följer av direktivet, så som *Sparbankernas riksförbund* föreslår. Detta särskilt mot bakgrund av den proportionalitetsbedömning som föregått direktivet. De uppgifter som ska samlas in avser en stor mängd betalningsinformation och delvis integritetskänsliga personuppgifter. Regeringen avser därför att i förordningsform reglera att betaltjänstleverantörer ska bevara föreskrivna uppgifter under tre år från utgången av det kalenderår då betalningen genomfördes.

Lagförslag

Förslaget innebär att en ny paragraf införs i skatteförfarandelagen, 39 kap 3 c § samt att en justering görs i 39 kap 1 § skatteförfarandelagen.

7 Sanktioner

7.1 Skatteverkets kontrollmöjligheter

En följd av att den nya uppgiftsskyldigheten föreslås regleras i 33 c kap. SFL är att Skatteverket kommer att ha tillgång till ett antal kontrollverktyg om ingen ändring görs i skatteförfarandelagen. Ett beslut av Skatteverket om t.ex. en kontrollåtgärd får bara fattas om det är förenligt med proportionalitetsprincipen så som den kommer till uttryck i 2 kap. 5 § SFL.

Regeringen redogör nedan för de befintliga verktyg som Skatteverket kan använda.

Skatteverkets möjligheter att förelägga en betaltjänstleverantör att lämna uppgifter som behövs för kontrollen

Om betaltjänstleverantören är skyldig att lämna uppgifter och denna skyldighet inte fullgörs, kan myndigheten med stöd av 37 kap. 2 § SFL förelägga betaltjänstleverantören att fullgöra sin uppgiftsskyldighet. Om Skatteverket misstänker att en betaltjänstleverantör som är eller kan antas vara uppgiftsskyldig inte fullgör sin uppgiftsskyldighet enligt 33 c kap. SFL, kan myndigheten med stöd av 37 kap. 6 § SFL förelägga betaltjänstleverantören att lämna uppgift som myndigheten behöver för att kunna kontrollera skyldigheten. Skatteverket kan, med stöd av 37 kap. 6 § SFL, genom föreläggande kontrollera att en uppgiftsskyldighet har upp-

Prop. 2022/23:121 fylfts eller borde ha uppfyllts när tidpunkten för uppgiftsskyldigheten för aktuellt kalenderkvartal har passerats.

Skatteverket kan vidare med stöd av 37 kap. 7 § SFL kontrollera dokumentationsskyldighet enligt 39 kap. 3 § SFL. Den regeln ger Skatteverket möjlighet att genom föreläggande kontrollera en aktör redan innan tidpunkten för uppgiftsskyldigheten har passerats. Eftersom 37 kap. 7 § SFL endast hänvisar till 39 kap. 3 § SFL kommer dock inte den bestämmelse om dokumentationsskyldighet som regeringen föreslagit ska införas i 39 kap. 3 c § SFL att omfattas av bestämmelsen, se avsnitt 6.6.

En betaltjänstleverantör kommer att vara skyldig att dokumentera uppgifter senast vid utgången av den månad som följer efter det kalenderkvartal som uppgifterna avser. Denna tidpunkt sammanfaller med den tidpunkt då betaltjänstleverantören ska lämna uppgifter till Skatteverket (se avsnitt 6.4 och 6.6). Mot denna bakgrund finns det inget behov av en bestämmelse motsvarande den i 37 kap. 7 § SFL om föreläggande för att kontrollera dokumentationsskyldigheten.

Skatteverkets förelägganden som syftar till att kontrollera dokumentations- eller uppgiftsskyldighet får enligt 47 kap. 1 § SFL inte omfatta alla uppgifter. Undantagna är t.ex. uppgifter som har ett betydande skyddsintresse, om det finns särskilda omständigheter som gör att uppgifterna inte bör komma till någon annans kännedom och om uppgifternas skyddsintresse är större än deras betydelse för kontrollen. Exempel på skyddsvärda handlingar kan vara sådana som innehåller företagshemligheter (se prop. 1993/94:151 s. 97 f.).

Skatteverket har enligt 44 kap. 2 § SFL möjlighet att förena ett föreläggande med vite om det finns anledning att anta att föreläggandet annars inte följs. Frågor om utdömande av vite prövas av förvaltningsrätten (44 kap. 4 § SFL och 6 § lagen [1985:206] om viten). Det bör dock noteras att det i vissa situationer är förbjudet att förena förelägganden med vite. I avsnitt 7.2–7.4 nedan föreslår regeringen att det ska tas ut dokumentations- eller rapporteringsavgift för en betaltjänstleverantör som inte fullgör sina skyldigheter. Ett föreläggande får inte förenas med vite om det finns anledning att anta att den som ska föreläggas har begått en gärning som kan leda till en sådan avgift och föreläggandet avser en fråga som har samband med den misstänkta gärningen (44 kap. 3 § SFL).

Övriga kontrollverktyg och tvångsmedel som Skatteverket kan använda

I fall där det finns behov av en fördjupad utredning kan Skatteverket enligt 41 kap. 2 § 1 SFL besluta om revision hos en betaltjänstleverantör för att kontrollera att uppgiftsskyldigheten enligt den föreslagna 33 c kap. 5 § SFL har fullgjorts. Skatteverket kan vidare, med stöd av 41 kap. 2 § 2 SFL, besluta om revision för att kontrollera att det finns förutsättningar för att fullgöra en uppgiftsskyldighet som kan antas uppkomma.

Om betaltjänstleverantören inte samarbetar vid revisionen kan Skatteverket med stöd av 44 kap. 1 § SFL jämförd med 41 kap. 12 § SFL samt 45 kap. SFL använda sig av tvångsåtgärderna vitesföreläggande eller bevissäkring. Som nämnts ovan bör emellertid ett föreläggande till en betaltjänstleverantör inte förenas med ett vite om det kan bli aktuellt för Skatteverket att ta ut de särskilda avgifter som föreslås i avsnitt 7.2–7.4.

Bevissäkring är en mer ingripande tvångsåtgärd än vitesföreläggande. Med bevissäkring avses revision i den reviderades verksamhetslokaler, eftersökande och omhändertagande av handlingar samt förseglning av lokal, förvaringsplats eller annat utrymme (45 kap. 2 § första stycket SFL). Alla typer av revision som beslutas enligt 41 kap. SFL omfattas av reglerna om bevissäkring.

I 47 kap. 2 § SFL finns vissa begränsningar av vilka handlingar som Skatteverket får granska vid en revision eller bevissäkring, t.ex. undantags handlingar som har ett betydande skyddsintresse.

Skatteverket har även möjlighet att genom tredjemansföreläggande (37 kap. 9 och 10 §§ SFL) och tredjemansrevision (41 kap. 2 § andra stycket SFL) hämta in uppgifter från en annan person än betaltjänstleverantören. Regeringen bedömer det som mindre troligt att dessa verktyg kommer att användas vid den kontroll som kan bli aktuell med anledning av den nu föreslagna regleringen.

7.2 Sanktioner i form av särskilda avgifter bör införas för betaltjänstleverantörer

Regeringens förslag: En sanktion i form av en särskild avgift ska kunna tas ut av betaltjänstleverantörer som inte har fullgjort dokumentations- eller uppgiftsskyldigheten.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Svenska Bankföreningen* stöder att sanktionsavgifter tas ut i det fall det föreligger bristande dokumentation som orsakats av försummelse eller oaktsamhet eller när rapportering förbises. *Näringslivets skattedelegation*, till vilka även *Föreningen Svenskt Näringsliv* ansluter sig (förkortat *NSD m.fl.*), anser att förslaget om ny dokumentations- och rapporteringsavgift innebär en överimplementering av direktivet. Övriga remissinstanser yttrar sig inte särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: Av avsnitt 7.1 framgår att de befintliga kontroll- och tvångsåtgärder som finns i skatteförfarandelagen kommer att gälla för betaltjänstleverantörer. Det innebär att Skatteverket kommer att ha möjlighet att förelägga en betaltjänstleverantör vid vite och ansöka om utdömande av vitet hos förvaltningsrätten om inte den föreslagna dokumentations- eller uppgiftsskyldigheten fullgörs. Föreläggande vid vite och utdömande av vitet är emellertid ett relativt tidskrävande förfarande som sker i två steg, först genom utfärdande av föreläggande och därefter, om föreläggandet inte följs, genom en ansökan om utdömande av vitet hos förvaltningsrätten. Något utdömande av vite kan inte bli aktuellt om föreläggandet har följts. En möjlighet att förelägga vid vite blir därför verkningslös i de fall uppgifter visserligen har lämnats om än för sent. Med hänsyn till vikten av att uppgifter lämnas vid fasta tidpunkter bedömer regeringen att ett vitesföreläggande inte kan anses vara en tillräckligt effektiv åtgärd för att rapportering ska ske i tid på det sätt som t.ex. en väl avvägd sanktion kan vara.

Det är inte heller lämpligt med straffrättsliga sanktioner. Om det sker överträdelse kommer de till största delen att förekomma i juridiska

Prop. 2022/23:121 personers verksamhet där det många gånger är svårt eller i vart fall olämpligt att peka ut en fysisk person som uppfyller rekvisitet för brott, t.ex. krav på uppsåt eller oaktsamhet (jfr prop. 2019/20:74 s. 137).

Genom befintliga bestämmelser i skatteförfarandelagen finns det möjlighet att påföra olika slag av sanktionsavgifter i form av särskilda avgifter. De särskilda avgifterna har gemensamt att de bygger på strikt ansvar, dvs. att det varken krävs uppsåt eller oaktsamhet för att avgift ska kunna tas ut. Ett strikt ansvar ger förutsättningar för ett snabbare och enklare beivrande av överträdelse än om en uppsåtsbedömning ska göras. Utrymmet för bedömningar blir också mindre än om det för ansvar krävs uppsåt eller oaktsamhet. Detta har vad gäller skattetillägg godtagits av Europadomstolen bl.a. med hänsyn till den möjlighet till befrielse från skattetillägg som finns (*Janosevic mot Sverige* samt *Västberga Taxi AB och Vulic mot Sverige* den 23 juli 2002).

Underlåtenhet att lämna uppgifter kan, särskilt inledningsvis, i vissa fall bero på en viss osäkerhet om regelverkets tillämpning. I sammanhanget måste dock beaktas att uppgiftsskyldigheten riktar sig mot betaltjänstleverantörer som måste förutsättas ha en ingående kännedom om de krav som ställs och de bestämmelser som aktualiseras för den verksamhet de bedriver, jfr resonemanget i propositionen Genomförande av EU:s direktiv om automatiskt utbyte av upplysningar som rör rapporteringspliktiga gränsöverskridande arrangemang (prop. 2019/20:74 s. 139 f.) där en rapporteringsavgift infördes för underlåtenhet att följa viss uppgiftsskyldighet.

Mot denna bakgrund och med hänsyn till att möjligheten till befrielse från särskild avgift även kommer att bli tillämplig avseende de föreslagna avgifterna enligt 51 kap. SFL anser regeringen att det finns förutsättningar att införa sanktioner för betaltjänstleverantörer i form av särskilda avgifter i skatteförfarandelagen. Något krav på medlemsstaterna att införa sanktioner finns inte i direktivet men sådana sanktioner är enligt regeringens mening en förutsättning för att Sverige som medlemsstat ska kunna uppfylla de krav som ställs på medlemsstaterna i direktivet om ändring av mervärdesskattedirektivet och förordningen om ändringar i förordningen om administrativt samarbete fullt ut.

Regeringen bedömer att det behövs två olika slag av avgifter. Det bör finnas en avgift som kan påföras en betaltjänstleverantör som inte har fullgjort sin dokumentationsskyldighet eftersom dokumentationen är en grundläggande förutsättning för att rapportering ska kunna ske. En sådan avgift kan dock inte tas ut för de situationer då betaltjänstleverantören har dokumenterat och bevarat de uppgifter som krävs, men inte lämnat uppgifter i tid. Det bör därför även införas en avgift som kan tas ut av en betaltjänstleverantör som inte har fullgjort sin uppgiftsskyldighet.

7.3 Dokumentationsavgift för betaltjänstleverantörer

Prop. 2022/23:121

7.3.1 Dokumentationsavgift bör införas

Regeringens förslag: Dokumentationsavgift ska kunna tas ut av en betaltjänstleverantör vid bristande dokumentation.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: I skatteförfarandelagen finns möjlighet för Skatteverket att påföra särskilda avgifter för vissa aktörer som inte har dokumenterat uppgifter på det sätt som lagen föreskriver. Bestämmelserna avser kontrollavgifter och dokumentationsavgifter och finns i 50 kap. respektive 49 b kap. SFL.

Kontrollavgifter rör kassaregister, personalliggare, torg- och marknads-handel samt leverans av investeringsguld. Kontrollavgift för kassaregister och personalliggare tas ut om Skatteverket i samband med ett kontrollbesök anser att kraven i lagen inte har följts.

I 49 b kap. SFL finns det bestämmelser om dokumentationsavgift. Reglerna gäller för rapporteringsskyldiga finansiella institut som ska lämna kontrolluppgifter enligt 22 a kap. eller 22 b kap. SFL. Bestämmelserna i 49 b kap. SFL motiverades vid införandet med att det fanns brister i lagstiftningen avseende åtgärder för att se till att dessa institut lever upp till sina skyldigheter att samla in och bevara handlingar, uppgifter och annan dokumentation på det sätt som bl.a. anges i 39 kap. 3 § SFL och 9 kap. 1 § första stycket skatteförfarandeförordningen (2011:1261) (se prop. 2018/19:9 s. 95). En dokumentationsavgift ska tas ut av ett institut som inte har samlat in och bevarat underlag för kontrolluppgifter om rapporteringspliktiga finansiella konton eller underlag för bedömningen av om ett konto omfattas av rapporteringsplikt eller inte.

Till skillnad från kontrollavgifter avseende kassaregister och personalliggare kommer inte sanktionsavgiften för betaltjänstleverantörer att tas ut vid tillsyn eller kontrollbesök. Regeringen anser att en dokumentationsavgift av liknande slag som tas ut enligt reglerna om dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut till sin uppbyggnad är mest ändamålsenlig att införa i nu aktuellt fall. Utöver att det i många fall kan vara fråga om samma slags aktörer (t.ex. banker), handlar det i båda fallen om att Skatteverket ska ha en möjlighet att vidta åtgärder mot aktörer som inte lever upp till kraven att bevara den dokumentation som behövs för att kunna fullgöra ett krav på uppgiftslämnande. Det bakomliggande syftet med att ta ut sanktionsavgifter är också detsamma. Det handlar i båda fallen om att sanktionera beteenden som kan hindra Skatteverket från att fullgöra de skyldigheter som Sverige har enligt internationella avtal.

Det finns dock även vissa grundläggande skillnader. Dokumentationsavgiften för rapporteringsskyldiga finansiella institut ska tas ut för varje finansiellt konto som inte har dokumenterats (49 b kap. 2 § SFL). Det innebär att ett finansiellt institut som har mer systematiska brister i sin dokumentation kan påföras flera avgifter vid ett och samma tillfälle, om dokumentation saknas för flera olika konton.

Den avgift som nu föreslås för betaltjänstleverantörer vid bristande dokumentation bör endast kunna tas ut med en avgift per kalenderkvartal som betaltjänstleverantören bedöms ha varit skyldig att dokumentera uppgifter, oavsett hur många uppgifter det är som inte har dokumenterats. Skälet till detta är att Skatteverket sannolikt inte kommer att kunna avgöra vilka gränsöverskridande betalningar till en betalningsmottagare som betaltjänstleverantören inte har dokumenterat. Regeringen bedömer därför att regleringen av de dokumentationsavgifter som kan tas ut av rapporteringsskyldiga finansiella institut inte bör göras tillämplig även på betaltjänstleverantörerna. Eftersom avgifterna uppvisar betydande likheter är det emellertid lämpligt att även den avgift som kan tas ut av betaltjänstleverantörer benämns dokumentationsavgift. Vidare bör bestämmelserna som reglerar avgiften också införas i 49 b kap. SFL.

Lagförslag

Förslaget innebär att en dokumentationsavgift för betaltjänstleverantörer införs i 49 b kap. skatteförfarandelagen.

7.3.2 När dokumentationsavgift bör tas ut

Regeringens förslag: Dokumentationsavgift ska tas ut av en betaltjänstleverantör om det klart framgår att betaltjänstleverantören inte har dokumenterat uppgifter på det sätt eller inom den tid som föreskrivs.

Dokumentationsavgift får inte tas ut om rapporteringsavgift har tagits ut för samma kalenderkvartal.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Näringslivets skattedelegation*, till vilka även *Föreningen Svenskt Näringsliv* ansluter sig (förkortat *NSD m.fl.*), anser att det utifrån ett rättssäkerhetsperspektiv bör införas en turordningsregel mellan dokumentationsavgift respektive rapporteringsavgift. Övriga remissinstanser yttrar sig inte särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: Enligt regeringens bedömning bör en dokumentationsavgift tas ut av en betaltjänstleverantör som inte har samlat in och bevarat dokumentation på det sätt som regeringen föreslår i avsnitt 6.6. Regeringen föreslår där att en betaltjänstleverantör ska vara skyldig att elektroniskt dokumentera samma slags uppgifter som betaltjänstleverantören behöver för att kunna fullgöra sin uppgiftsskyldighet till Skatteverket och för att Skatteverket ska kunna kontrollera uppgiftsskyldigheten. Uppgifter om samtliga gränsöverskridande betalningar ska dokumenteras senast vid utgången av den månad som följer efter det kalenderkvartal som uppgifterna avser. Det kan noteras att dokumentationsskyldigheten är vidare än uppgiftsskyldigheten. Dokumentations-skyldigheten omfattar även sådant underlag som behövs för att betaltjänstleverantören ska kunna beräkna om föreskrivet antal betalningar till samma betalningsmottagare under ett kalenderkvartal uppnås samt för att Skatteverket i efterhand ska kunna bedöma om uppgifterna borde ha lämnats till Skatteverket.

Det kan variera hur klandervärt det får anses vara att en betaltjänstleverantör inte har uppfyllt sin dokumentationsskyldighet. Det mest klandervärda beteendet är naturligtvis om betaltjänstleverantören över huvud taget inte har dokumenterat några uppgifter. Det kan dock också vara så att en betaltjänstleverantör har dokumenterat och bevarat visst underlag, men att det finns brister i dokumentationen. Dessa brister kan vara omfattande, men det kan också vara fråga om mindre förseelser. I avsnitt 7.4.2 föreslår regeringen att rapporteringsavgift inte ska tas ut vid brister av mindre betydelse. Utgångspunkten för detta undantag är emellertid att det är fråga om brister i uppgifter som har lämnats till Skatteverket. Vad gäller brister i dokumentationsskyldigheten kommer sådana brister normalt upptäckas först vid en mer omfattande kontroll. Det finns därför inte något behov av en liknande bestämmelse om undantag från dokumentationsskyldighet. Hänsyn till bristens omfattning bör i stället tas vid bedömningen av om det ska beslutas om hel eller delvis befrielse av dokumentationsavgiften enligt 51 kap. SFL.

Beviskravet och bevisbördans placering bör vara desamma som vid påförande av skattetillägg. Det innebär att bristen klart ska framgå och att Skatteverket ska visa att leverantören inte har fullgjort sin dokumentationsskyldighet. Mot bakgrund av det höga beviskravet kommer det att krävas att Skatteverket visar att det är mycket sannolikt att betaltjänstleverantören har tillhandahållit betaltjänster vid gränsöverskridande betalningar under ett visst kalenderkvartal och att betaltjänstleverantören därför har varit skyldig att dokumentera uppgifter för det aktuella kalenderkvartalet.

Som framgått föreslår regeringen i avsnitt 7.4.2 att en rapporteringsavgift ska kunna tas ut om det klart framgår att en uppgiftsskyldig betaltjänstleverantör inte har lämnat föreskrivna uppgifter inom föreskriven tid. Om en betaltjänstleverantör lämnar ofullständiga uppgifter till Skatteverket på grund av brister i dokumentationen, medför det att en dokumentationsavgift skulle kunna tas ut samtidigt som en rapporteringsavgift påförs. För att det inte ska kunna uppstå situationer där både dokumentationsavgift och rapporteringsavgift tas ut för samma period bör det införas en bestämmelse som anger att dokumentationsavgift inte får tas ut om rapporteringsavgift har tagits ut för samma kalenderkvartal. Regeringen föreslår i avsnitt 7.4.2 att en motsvarande bestämmelse införs avseende rapporteringsavgift. *NSD m.fl.* efterfrågar att en turordningsregel införs så att det klart framgår av lagtexten vilka sanktioner som den enskilde kan drabbas av och när de kan påföras. *NSD m.fl.* förespråkar att rapporteringsavgiften ges företräde. Med anledning av det anför regeringen följande. Innebörden av den föreslagna regleringen är att Skatteverket får göra bedömningen av vad granskningen av en betaltjänstleverantör ska inriktas på efter förutsättningarna i det enskilda ärendet. Brister i dokumentationsskyldigheten kommer normalt att upptäckas först vid en mer omfattande kontroll jämfört med brister i rapporteringen. Det innebär att förutsättningarna för att påföra en rapporteringsavgift alltid kommer att vara uppfyllda i de fall även förutsättningarna för att påföra en dokumentationsavgift är uppfyllda. Att i en sådan situation ge företräde till rapporteringsavgiften skulle i praktiken göra regleringen om dokumentationsavgifter överflödiga. Regeringen anser därför att det bör vara upp till myndigheten att välja

Prop. 2022/23:121 vilken avgift som ska tas ut om förutsättningarna för båda avgifterna är uppfyllda.

Lagförslag

Förslaget innebär att två nya paragrafer, 49 b kap. 3 och 4 §§, införs i skatteförfarandelagen.

7.3.3 Dokumentationsavgiftens storlek

Regeringens förslag: Dokumentationsavgiften ska tas ut med ett belopp som motsvarar 0,3 procent av betaltjänstleverantörens omsättning räkenskapsåret närmast före det räkenskapsår då uppgifterna senast skulle ha varit dokumenterade. Avgiften ska dock uppgå till minst 3 000 kronor och högst till 3 miljoner kronor.

Om räkenskapsåret är längre eller kortare än tolv månader ska omsättningen justeras i motsvarande mån.

Om överträdelsen har skett under det första verksamhetsåret eller om tillförlitlig uppgift om omsättningen saknas, får omsättningen uppskattas.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens men de av utredningen föreslagna bestämmelserna har en annan utformning.

Remissinstanserna: *Card Payment Sweden (CPS)*, *Näringslivets skattedelegation*, till vilka även *Föreningen Svenskt Näringsliv* ansluter sig (förkortat *NSD m.fl.*), och *Svenska Bankföreningen* ifrågasätter att avgifterna baseras på betaltjänstleverantörernas totala omsättning föregående räkenskapsår och anser att avgifterna är jämförelsevis höga. CPS och Svenska Bankföreningen anser att avgifterna inte står i proportion till betaltjänstleverantörernas egen skattskyldighet och föreslår en utformning av avgifterna i likhet med dem som används för rapporteringspliktiga arrangemang. NSD m.fl. och Svenska Bankföreningen anser vidare att sanktionerna bör harmoniseras på EU-nivå för att förhindra att svenska aktörer försätts i en sämre position utifrån ett konkurrensperspektiv. Övriga remissinstanser yttrar sig inte särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Storleken på andra sanktionsavgifter

Sanktionsavgifter förekommer inom en mängd områden och hur storleken bestäms varierar. Vid bedömningen av vilken storlek dokumentationsavgiften för betaltjänstleverantörer bör ha, kan en jämförelse med de sanktionsavgifter som redan finns i skatteförfarandelagen ge vägledning.

Dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut tas ut med 7 500 kronor för varje finansiellt konto som inte har dokumenterats (49 b kap. 2 § SFL).

Kontrollavgift enligt 50 kap. SFL (kassaregister och personalliggare) tas ut med 12 500 kronor för varje kontrolltillfälle, eller 25 000 kronor vid ny förseelse inom ett år från ett tidigare beslut om kontrollavgift. När det gäller personalliggare tas dessutom 2 500 kronor ut för varje person som vid kontrollen är verksam och inte är dokumenterad i en tillgänglig

personalliggare samt med 25 000 kronor om vissa uppgifter, bl.a. om när byggverksamheten ska påbörjas, inte har lämnats. Kontrollavgift vid torg- och marknadshandel tas ut med 2 500 kronor för varje tillfälle då dokumentationsskyldigheten inte har fullgjorts.

Skattetillegg tas enligt 49 kap. SFL ut av den som har lämnat oriktig uppgift till ledning för egen beskattning. Skattetillegg beräknas till en viss procent av den skatt som, om den oriktiga uppgiften hade godtagits, inte skulle ha bestämts för eller felaktigt skulle ha tillgodoräknats den som har lämnat uppgiften, eller till en viss procent av en fjärdedel av det underskott som, om den oriktiga uppgiften hade godtagits, felaktigt skulle ha tillgodoräknats denne. Procentsatsen uppgår som huvudregel till 40 procent när det gäller inkomstskatt. Någon övre gräns för skattetillegget finns inte. Det följer dock av 51 kap. 1 § SFL att Skatteverket ska besluta om hel eller delvis befrielse från en särskild avgift om det är oskäligt att avgiften tas ut med fullt belopp.

Förseningsavgift enligt 48 kap. SFL som ska tas ut av den som inte i rätt tid har lämnat skatte- eller inkomstdeklaration, särskilda uppgifter eller periodisk sammanställning redogörs för i avsnitt 7.4.1. Storleken på den förseningsavgiften varierar mellan 625 kronor och 6 250 kronor beroende på vem uppgiften avser och vilken uppgift som ska lämnas. I vissa fall kan maximalt tre förseningsavgifter tas ut med samma belopp.

Rapporteringsavgift enligt 49 c kap. SFL som kan tas ut av den som ska lämna uppgift om rapporteringspliktiga arrangemang redogörs också för i avsnitt 7.4.1. Den avgiften, som kan tas ut maximalt tre gånger, varierar i storlek beroende på vilken aktör som ska lämna uppgifter. Den tas ut för varje rapporteringspliktigt arrangemang och varje sammanställning där föreskrivna uppgifter inte har lämnats. Den första avgiften tas ut med 7 500 kronor för användare och 15 000 kronor för rådgivare (49 c kap. 4 §). Beloppen för den andra och tredje avgiften är 10 000 kronor för användare och 20 000 kronor för rådgivare (49 c kap. 5 § första stycket). Om överträdelsen skett i den uppgiftsskyldiges näringsverksamhet och omsättningen under närmast föregående räkenskapsår är minst 15 miljoner kronor är den andra och tredje avgiften i stället (49 c kap. 5 § andra stycket)

1. 15 000 kronor för användare och 30 000 kronor för rådgivare, om omsättningen närmast föregående räkenskapsår uppgår till minst 15 miljoner kronor men understiger 75 miljoner kronor,

2. 30 000 kronor för användare och 60 000 kronor för rådgivare, om omsättningen närmast föregående räkenskapsår uppgår till minst 75 miljoner kronor men understiger 500 miljoner kronor, eller.

3. 75 000 kronor för användare och 150 000 kronor för rådgivare, om omsättningen närmast föregående räkenskapsår uppgår till minst 500 miljoner kronor.

Ett exempel på sanktionsavgift som finns i annan lagstiftning än skattelagstiftning är den sanktionsavgift som tas ut enligt 32 b § revisorslagen (2001:883). Avgiften fastställs till minst 5 000 kronor och högst en miljon kronor för en fysisk person respektive högst två procent av företagets omsättning närmast föregående räkenskapsår för en juridisk person.

Sanktionsavgifter förekommer även på finansmarknadsområdet (se 15 kap. 8 och 8 a §§ LBF, 25 kap. 9 och 9 a §§ lagen [2007:528] om värdepappersmarknaden och 12 kap. 8 och 8 a §§ lagen [2004:46] om värdepappersfonder). Avgifterna på finansmarknadsområdet uppgår till mycket höga belopp. Den maximala sanktionsavgiften för en juridisk person kan uppgå till det högsta av

1. fem miljoner euro,
2. tio procent av företagets eller koncernens omsättning närmast föregående räkenskapsår, eller
3. två gånger den vinst som företaget gjort till följd av regelöverträdelsen,

För fysiska personer uppgår motsvarande maxbelopp till det högsta av

1. fem miljoner euro,
2. två gånger den vinst som personen gjort till följd av regelöverträdelsen eller,
3. två gånger de kostnader som personen undvikit till följd av regelöverträdelsen. Den sista punkten gäller emellertid enbart lagen om värdepappersfonder.

Det kan konstateras att storleken på sanktionsavgifterna varierar mycket mellan olika regelverk och beror på vilken aktör som kan påföras avgiften. I skatteförfarandelagen är det i huvudsak fråga om fasta belopp med undantag för skattetillägg. Det är endast storleken på rapporteringsavgiften som varierar beroende på aktörens omsättning. I annan lagstiftning förekommer dock avgifter som endast har vissa minimi- och maximibelopp, där maximibeloppet kan vara hänförligt till en viss procent av aktörens omsättning och där avgiftsbeloppen kan vara mycket höga.

Närmare om storleken på dokumentationsavgiften för betaltjänstleverantörer

För att sanktionssystemet ska bli så förutsägbart och tydligt som möjligt anser regeringen att avgifterna bör bestämmas utifrån objektiva kriterier. Det måste vara så enkelt som möjligt för de dokumentationsskyldiga att avgöra vilket belopp som dokumentationsavgiften kan uppgå till. Avgiftens storlek bör differentieras i förhållande till hur kännbar avgiften kan förväntas bli för betaltjänstleverantören. I möjligaste mån bör avgiften drabba betaltjänstleverantörer på ett lika kännbart sätt och stå i proportion till storleken på betaltjänstleverantörens verksamhet.

I förarbetena till bestämmelserna om rapporteringsavgift för användare och rådgivare av rapporteringspliktiga arrangemang (49 c kap. 5 § SFL) har det redogjorts för olika alternativ för hur en avgift av detta slag kan utformas. En möjlighet som angavs där var att avgiftens storlek skulle kunna knytas till ett mått på rörelsens resultat. Det ansågs dock mindre lämpligt bl.a. på grund av att resultatet kan vara noll eller negativt. Resultatet påverkas också av hur företaget väljer att göra olika typer av bokslutsdispositioner. En mer lämplig utformning ansågs vara att avgiftens storlek knyts till betaltjänstleverantörens årsomsättning. Med omsättning avsågs företagets nettoomsättning, dvs. intäkter från sålda varor och utförda tjänster som ingår i företagets normala verksamhet med avdrag för

lämnade rabatter, mervärdesskatt och annan skatt som är direkt knuten till omsättningen. Det framhölls att anknytning till årsomsättningen är en väl beprövad metod för differentiering och uppgift om den bör vara enkel att tillgå för Skatteverket (jfr prop. 2019/20:74 s. 148).

Vissa remissinstanser, däribland *CPS*, *NSD m.fl.* och *Svenska Bankföreningen*, invänder mot att använda omsättning under ett räkenskapsår som grund för beräkning av avgiften. Regeringen anser emellertid, i likhet med utredningen, att de skäl som lyfts fram i ovan nämnda förarbeten är väl avvägda och talar för att avgiften bör ställas i relation till betaltjänstleverantörens omsättning. Ett starkt skäl för att utgå från omsättningen är att sanktionen då, relativt sett, blir lika kännbar för betaltjänstleverantören oavsett omfattning av företagets verksamhet, trots att betaltjänstverksamheten för vissa bara utgör en liten del av företagets totala verksamhet (se vidare nedan).

Ett annat skäl för att utgå från omsättningen är att ju större betaltjänstleverantörens omsättning är, desto större mängd betalningar kan förväntas omfattas av leverantörens uppgiftsskyldighet till Skatteverket. Underlåtenhet att dokumentera kan därför i allmänhet förväntas leda till att informationsbortfallet blir större ju mer omfattande betaltjänstleverantörens verksamhet är.

Utredningen har funnit att det av årsredovisningarna från ett antal aktörer som har tillstånd att bedriva betaltjänstverksamhet som betaltjänstleverantörer i Sverige framgår att årsomsättningen varierar från några hundra tusen kronor för de mindre betalningsinstituten och upp till mer än 50 miljarder kronor för de större bankerna. Detta talar för att det finns ett behov av att avgiften differentieras i förhållande till betaltjänstleverantörens storlek. Med en sådan differentiering blir det möjligt att utforma en avgift som blir kännbar för de större aktörerna och inte orimligt hög för de små aktörerna.

Det är svårt att uppskatta hur stor del av betaltjänstleverantörens omsättning som utgörs av betaltjänstverksamhet. En stor del av omsättningen för de stora bankerna är inte hänförlig till betaltjänster, utan t.ex. sådant som in- och utlåning, bolån, företagsfinansiering, konsumentkrediter etc. Dessvärre finns sällan offentlig redovisning av omfattningen av betaltjänster, då sådan verksamhet sällan bedrivs separerat i egna bolag. Även vad gäller de små aktörerna är det oklart hur stor del av verksamheten som avser deras betaltjänstverksamhet. Det kan emellertid antas att större aktörer generellt bedriver mer omfattande betaltjänstverksamhet än mindre aktörer.

Det bör också framhållas att det inte finns några uppgifter som visar hur stor andel av de aktörer som har rätt att bedriva verksamhet som betaltjänstleverantörer som faktiskt tillhandahåller betaltjänster vid gränsöverskridande betalningar. Även vad gäller betaltjänstverksamhet vid gränsöverskridande betalningar bedömer regeringen emellertid att det kan antas att de stora aktörerna tillhandahåller fler sådana betaltjänster än de små aktörerna.

Årsomsättningen är enligt regeringens bedömning det bästa måttet för att kunna differentiera avgiften dels i förhållande till betaltjänstleverantörens storlek och betalningsförmåga, dels i förhållande till omfattningen av antalet betaltjänster som aktören kan förväntas tillhandahålla vid gränsöverskridande betalningar. Mot denna bakgrund bör en metod som

Prop. 2022/23:121 innebär att avgiftens storlek knyts till betaltjänstleverantörens årsomsättning införs. Det kan i vissa fall, för betaltjänstleverantörer som har flera olika verksamhetsgrenar, innebära att avgiften blir hög i förhållande till storleken på den verksamhetsgren som tillhandahåller betaltjänster. Regeringen anser däremot, i motsats till CPS och Svenska Bankföreningen, att eftersom avgiften speglar betaltjänstleverantörernas totala betalningsförmåga blir den proportionerlig. När det är fråga om betaltjänstleverantörer som är filialer till kreditinstitut eller till institut för elektroniska pengar bör avgiften baseras på filialens årsomsättning. Med omsättning bör avses detsamma som i ovan nämnda förarbeten till 49 c kap. 5 § SFL, dvs. företagets nettoomsättning.

Utformningen av en sådan metod kan göras på olika sätt. Ett exempel är ett system med fixerade avgiftsbelopp som gäller inom olika intervall för omsättningens nivå i likhet med de sanktionsavgifter som gäller när rådgivare i sin näringsverksamhet inte har lämnat uppgift om rapporteringspliktiga arrangemang. Med beaktande av variationen i betaltjänstleverantörernas årsomsättning skulle emellertid ett sådant system innebära en omotiverat stor skillnad i avgiftens nivå när omsättningen marginellt över- eller understiger en viss intervallgräns för omsättningen. Dokumentationsavgiften bör därför bestämmas efter en kontinuerlig skala som en procentandel av betaltjänstleverantörens omsättning.

Avgiften bör ha ett tak och ett golv för att inte bli orimligt låg eller hög. Taket för avgiften bör dock sättas på en nivå som innebär att avgiften verkar avskräckande för en betaltjänstleverantör som bedriver en omfattande betaltjänstverksamhet.

Dokumentationsavgiften bör vidare vara högre än rapporteringsavgiften eftersom utebliven dokumentation omöjliggör ett korrekt uppgiftslämnande till Skatteverket (se vidare avsnitt 7.4).

I avsnitt 6.6 föreslår regeringen att en betaltjänstleverantör bör vara skyldig att ha fullgjort dokumentationen för ett visst kalenderkvartal senast vid utgången av den månad som följer efter det kalenderkvartal som uppgifterna avser. Vidare föreslår regeringen i avsnitt 7.3.2 att det bör vara ett högt beviskrav för att dokumentationsavgift ska kunna tas ut. Beviskravet innebär att Skatteverket måste kunna visa att det klart framgår att en betaltjänstleverantör inte har dokumenterat uppgifter för ett visst kalenderkvartal. Mot denna bakgrund bedömer regeringen att det är lämpligt att dokumentationsavgiften kan tas ut för varje kalenderkvartal som en betaltjänstleverantör inte har dokumenterat uppgifter inom föreskriven tid. Det innebär alltså att maximalt fyra avgifter per år får tas ut.

I de fall Skatteverket kontrollerar en betaltjänstleverantörs dokumentationsskyldighet avseende en längre period måste Skatteverket förhålla sig till att betaltjänstleverantören endast kommer vara skyldig att bevara uppgifterna under en viss tid från utgången av det kalenderår då betalningen genomfördes, se avsnitt 6.6. Det begränsar antalet dokumentationsavgifter som Skatteverket kan besluta om, eftersom Skatteverket självklart bara kan besluta om avgifter avseende perioder för vilka betaltjänstleverantören har varit skyldig att bevara dokumentation.

Regeringen bedömer i likhet med utredningen att en lämplig nivå på dokumentationsavgiften är att den ska uppgå till 0,3 procent av betaltjänstleverantörens omsättning under räkenskapsåret närmast före det räken-

skapsår som uppgifterna skulle ha dokumenterats. Avgiften bör dock uppgå till minst 3 000 kronor och högst 3 miljoner kronor. Genom denna differentiering anser regeringen att risken för att dokumentationsavgiften blir oproportionerligt hög med hänsyn till den uppgiftsskyldiges ekonomiska förmåga minskas så långt som möjligt. Som en jämförelse kan exempelvis nämnas att maxbeloppet för motsvarande sanktionsavgifter i Nederländerna föreslås uppgå till 900 000 euro och i Frankrike till 500 000 euro.

Vissa näringsidkare har förkortade eller förlängda räkenskapsår och att då utgå från omsättningens storlek under räkenskapsåret skulle medföra obefogade skillnader mellan dokumentationsavgifternas storlek. Omsättningen bör därför justeras i dessa fall så att den i stället beräknas som om räkenskapsåret varit tolv månader.

I vissa fall saknas uppgifter om föregående årsomsättning. Så kan exempelvis vara fallet när det rör sig om en näringsidkares första verksamhetsår. Även i andra fall kan uppgifter om årsomsättning saknas eller vara bristfälliga. I dessa fall bör omsättningen få uppskattas. Omsättningen kan t.ex. uppskattas med hjälp av den löpande bokföringen om Skatteverket har fått tillgång till den vid utredningen av dokumentations- och uppgiftsskyldigheten.

Lagförslag

Förslaget innebär att en ny paragraf, 49 b kap. 5 §, införs i skatteförfarandelagen.

7.3.4 När bör Skatteverket meddela beslut om dokumentationsavgift för betaltjänstleverantörer?

Regeringens förslag: Skatteverket ska meddela ett beslut om dokumentationsavgift inom fyra år från utgången av det kalenderår då dokumentationsskyldigheten skulle ha fullgjorts.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: I 52 kap. SFL regleras inom vilken tid beslut om särskilda avgifter ska meddelas. Tidsfristerna varierar beroende på vilket slag av avgifter det är fråga om och i vilken situation som avgift tas ut. Det är vanligt att beslut ska meddelas inom två år från en viss tidpunkt (se t.ex. 52 kap. 2, 3 och 9 §§ SFL). Ett beslut om dokumentationsavgift som ska tas ut av rapporteringsskyldiga finansiella institut ska dock meddelas senast sex år efter det kalenderår då den kontrolluppgift som dokumentationen avser ska lämnas eller skulle ha lämnats om det finansiella kontot hade varit rapporteringspliktigt (52 kap. 8 c § SFL).

Frågan är under hur lång tid som det är lämpligt att Skatteverket ska kunna meddela beslut om dokumentationsavgift för betaltjänstleverantörer. Som framgår av konsekvensanalysen är det inte fråga om ett större antal betaltjänstleverantörer som tillhandahåller betaltjänster i Sverige. Det bör därför inte vara svårt för Skatteverket att t.ex. upptäcka att några uppgifter överhuvudtaget inte har lämnats av en betaltjänstleverantör. Skatteverket kan i en sådan situation förelägga betaltjänstleverantörerna

Prop. 2022/23:121 att förklara varför inga uppgifter lämnats och därefter besluta om dokumentationsavgift om det står klart att betaltjänstleverantören inte har fullgjort sin dokumentationsskyldighet. En snabb reaktion är avgörande för att åtgärden ska få preventiv effekt. Det bör också beaktas att det kommer att vara en begränsad tid som betaltjänstleverantörerna ska bevara uppgifter enligt mervärdesskattedirektivet. Som anges i avsnitt 6.6 ovan avser regeringen återkomma med förslag om att uppgifterna inte ska bevaras längre än tre år efter utgången av det kalenderår då betalningen genomfördes.

Frågan om vilken tidsfrist som bör gälla för att ta ut avgifter är nära förbunden med den tidpunkt då uppgifterna ska ha dokumenterats, dvs. vid utgången av den månad som följer efter det kalenderkvartal som uppgifterna avser (se avsnitt 6.6). Skatteverket kan vid en kontroll endast ta del av de uppgifter som en betaltjänstleverantör är skyldig att dokumentera. Det innebär att Skatteverket vid t.ex. en kontroll den 31 december 2028 endast kan kontrollera uppgifter som borde ha dokumenterats mellan den 30 april 2025 (avseende perioden januari–mars 2025) och den 31 oktober 2028 (avseende perioden juli–september 2028). Dokumentationskyldigheten för perioden oktober–december 2028 inträder först den 31 januari 2029.

En längre tidsfrist är inte lämplig mot bakgrund av den förhållandevis korta tid som en betaltjänstleverantör måste bevara uppgifter. En snabb reaktion från Skatteverket är vidare avgörande för att det preventiva syftet ska kunna uppnås, vilket innebär att Skatteverket bör fatta beslut om dokumentationsavgift relativt snabbt efter att en förseelse har uppmärksamats. Enligt regeringens bedömning bör Skatteverket därför fatta beslut om dokumentationsavgift inom fyra år från utgången av det kalenderår då dokumentationsskyldigheten skulle ha fullgjorts. Utifrån exemplet ovan innebär det att Skatteverket senast den 31 december 2029 kan fatta beslut om dokumentationsavgift för uppgifter som borde ha dokumenterats den 30 april 2025.

I avsnitt 10.5 föreslår regeringen att uppgifter som har lämnats av betaltjänstleverantörerna till Skatteverket samt andra uppgifter och handlingar som finns i ärenden som avser kontroll av betaltjänstleverantörers dokumentations- och uppgiftsskyldighet eller avgifter på grund av brister i dessa skyldigheter, ska gallras hos Skatteverket fem år efter utgången av det kalenderår som uppgifterna lämnades. Det innebär att om Skatteverket utför kontrollen den 31 december 2028 som i exemplet ovan ska uppgifterna gallras senast 31 december 2033.

En kortare tid än fyra år från utgången av det kalenderår då dokumentationsskyldigheten skulle ha fullgjorts är inte heller lämplig, eftersom beslut om dokumentationsavgift sannolikt kan fattas först efter en relativt ingående kontroll av Skatteverket, t.ex. genom en revision.

Sammanfattningsvis bör Skatteverket således meddela beslut om dokumentationsavgift inom fyra år från utgången av det kalenderår då dokumentationsskyldigheten skulle ha fullgjorts.

Lagförslag

Förslaget innebär ändringar i 52 kap. 8 c § skatteförfarandelagen.

7.4.1 Rapporteringsavgift bör införas

Regeringens förslag: Rapporteringsavgift ska kunna tas ut av betaltjänstleverantörer vid bristande uppgiftslämnande.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: I avsnitt 7.2 bedömer regeringen att det bör tas ut en särskild avgift dels av en betaltjänstleverantör som inte dokumenterar uppgifter på det sätt som krävs, dels av en uppgiftsskyldig betaltjänstleverantör som inte lämnar uppgifter i tid. I detta avsnitt behandlar regeringen den sistnämnda avgiften.

Möjligheten att påföra särskilda avgifter finns bl.a. för vissa aktörer som inte har lämnat uppgifter till Skatteverket i tid. Det är fråga om förseningsavgifter i 48 kap. SFL och rapporteringsavgifter i 49 c kap. SFL, vilka redogörs för nedan.

Förseningsavgift kan påföras en person som inte i tid har fullgjort sin skyldighet att lämna vissa deklARATIONER, särskilda uppgifter eller periodisk sammanställning (48 kap. 1 § SFL). Den uppgiftsskyldige anses inte ha lämnat inkomstdeklaration eller särskilda uppgifter om uppgifterna är så bristfälliga att de uppenbarligen inte kan läggas till grund för beskattningen (48 kap. 2 § SFL).

Rapporteringsavgift kan påföras en uppgiftsskyldig rådgivare eller användare som inte har lämnat föreskrivna uppgifter om ett rapporteringspliktigt arrangemang i tid (49 c kap. 1 § SFL). Uppgiftsskyldigheten, dvs. vem som ska lämna uppgifter, vilka uppgifter som ska lämnas och när uppgifterna ska lämnas, regleras i 33 b kap. SFL.

När det gäller beviskravet, dvs. den nivå som bevisningen måste nå upp till, ska det enligt lagtexten klart framgå att den som ska lämna uppgifter om ett rapporteringspliktigt arrangemang inte har lämnat dessa uppgifter i tid eller att uppgifterna är bristfälliga eller felaktiga (49 c kap. 1 och 2 §§ SFL).

Rapporteringsavgift för en sådan uppgiftsskyldig rådgivare eller användare kan tas ut om uppgifterna inte kommer in eller om uppgifterna kommer in för sent. Vidare kan en sådan avgift tas ut när uppgifter om arrangemanget har lämnats i tid och det senare visar sig att uppgifterna är felaktiga eller ofullständiga. Om uppgifterna inte kommer in till Skatteverket eller om de kommer in för sent kan det bli aktuellt att ta ut flera rapporteringsavgifter, dock maximalt tre avgifter (49 c kap. 2 § SFL). Rapporteringsavgift för uppgiftsskyldiga rådgivare eller användare får inte tas ut om uppgifterna lämnas i tid och uppgifterna har brister som endast är av mindre betydelse (49 c kap. 3 § första stycket 1 SFL). Under vissa förutsättningar får avgift inte heller tas ut om den uppgiftsskyldige på eget initiativ har rättat uppgifterna (49 c kap. 3 § första stycket 2 och andra stycket SFL).

Varken uppgifter om rapporteringspliktiga arrangemang eller de uppgifter som ska lämnas av betaltjänstleverantörer är kontrolluppgifter som ska lämnas till ledning för beskattningen. I båda fallen bygger uppgiftslämnandet på att uppgiftslämnaren ska bedöma om det föreligger

Prop. 2022/23:121 uppgiftsskyldighet. Denna bedömning kan vara ganska komplicerad. Enligt regeringens bedömning är den rapporteringsavgift som kan tas ut av en uppgiftsskyldig rådgivare eller användare av rapporteringspliktiga arrangemang till sin uppbyggnad den mest lämpliga att tjäna som förebild för den rapporteringsavgift som ska tas ut av uppgiftsskyldiga betaltjänstleverantörer som inte lämnar uppgifter i tid. Bestämmelserna om rapporteringsavgift för betaltjänstleverantörer bör därför, enligt regeringen införas efter bestämmelserna om rapporteringsavgift för användare och rådgivare av rapporteringspliktiga arrangemang som finns i 49 c kap. SFL.

Lagförslag

Förslaget innebär att en rapporteringsavgift för betaltjänstleverantörer införs i 49 c kap. skatteförfarandelagen.

7.4.2 När rapporteringsavgift bör tas ut

Regeringens förslag: Rapporteringsavgift ska tas ut om det klart framgår att en uppgiftsskyldig betaltjänstleverantör inte har lämnat föreskrivna uppgifter inom den tid eller på det sätt som föreskrivs.

Om det klart framgår att betaltjänstleverantören inte har lämnat föreskrivna uppgifter inom 60 dagar från den tidpunkt då skyldigheten skulle ha fullgjorts, ska ännu en rapporteringsavgift tas ut. På samma sätt ska ytterligare en avgift tas ut om inte skyldigheten har fullgjorts inom 120 dagar.

Rapporteringsavgift får dock inte tas ut om uppgifterna lämnats inom föreskriven tid, och

1. de har brister som endast är av mindre betydelse, eller
2. den uppgiftsskyldige på eget initiativ har rättat uppgifterna så att de uppfyller kraven.

Om uppgifter som lämnats är så bristfälliga att de uppenbart inte kan läggas till grund för de syften som uppgifterna lämnas för kan de inte rättas med sådan verkan.

Rapporteringsavgift får inte heller tas ut om dokumentationsavgift har tagits ut för samma kalenderkvartal.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Utredningen använder begreppen andra rapporteringsavgift och tredje rapporteringsavgift och den av utredningen förslagna bestämmelsen har en annan utformning.

Remissinstanserna: *Näringslivets skattedelegation*, till vilka även *Föreningen Svenskt Näringsliv* ansluter sig (förkortat *NSD m.fl.*), anser att det utifrån ett rättssäkerhetsperspektiv bör införas en turordningsregel mellan dokumentationsavgift respektive rapporteringsavgift. Synpunkten behandlas av regeringen i avsnitt 7.3.2. *Svenska Bankföreningen* framhåller att det bör tydliggöras att tre rapporteringsavgifter inte kan tas ut samtidigt om Skatteverket fattar beslut om avgift efter att det har gått 120 dagar från det att skyldigheten skulle ha varit uppfylld. Övriga remissinstanser yttrar sig inte särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: Enligt regeringens bedömning bör en rapporteringsavgift tas ut av en uppgiftsskyldig betaltjänstleverantör som inte lämnar uppgifter enligt 33 c kap. SFL i tid. Av avsnitt 6.4 framgår vid vilken tidpunkt som betaltjänstleverantören senast ska lämna uppgifterna till Skatteverket. I linje med denna systematik bör en rapporteringsavgift tas ut för varje kvartalsvis sammanställning som ska lämnas och som inte lämnas i tid.

Grunden för att ta ut rapporteringsavgift är att ”föreskrivna” uppgifter inte har lämnats. Om uppgifterna är felaktiga eller ofullständiga har föreskrivna uppgifter inte lämnats. Det innebär att betaltjänstleverantören både ska lämna in rätt uppgifter och uppfylla formkraven för uppgiftslämnandet. Som framgår av avsnitt 6.5 ska uppgifterna lämnas elektroniskt på ett fastställt formulär för att Skatteverket ska kunna föra över rätt uppgifter i rätt format till Cesop.

Om de föreskrivna uppgifterna inte lämnas i tid finns det grund för att ta ut rapporteringsavgift, oavsett om den uppgiftsskyldige inte har lämnat några uppgifter alls eller om denne har lämnat uppgifter som inte uppfyller kraven i 33 c kap. SFL.

Vad gäller beviskravet för sådana uppgifter bör det vara samma som för rapporteringsavgift för användare och rådgivare av rapporteringspliktiga arrangemang. Det innebär att det ”klart” ska framgå att den som ska lämna uppgifter inte har lämnat uppgifter inom föreskriven tid. Detta bör komma till uttryck i lagtexten, i likhet med hur regleringen är utformad när det gäller rapporteringsavgift för användare och rådgivare i 49 c kap. 1 § SFL.

En längre tids försening eller ett helt uteblivet uppgiftslämnande bör medföra en mer kännbar påföljd än en kortare försening. Regeringen föreslår därför att det bör tas ut ännu en rapporteringsavgift om föreskrivna uppgifter inte har lämnats inom 60 dagar från det att uppgiftsskyldigheten skulle ha fullgjorts. Det bör därutöver även tas ut ytterligare en rapporteringsavgift om föreskrivna uppgifter inte lämnats inom ytterligare 60 dagar. Flera avgifter ger ett incitament för en uppgiftsskyldig betaltjänstleverantör att på eget initiativ lämna uppgifterna även efter den tidpunkt då skyldigheten skulle ha fullgjorts. Totalt kan alltså tre avgifter tas ut för varje kalenderkvartal som betaltjänstleverantören har brustit i sin uppgiftsskyldighet. Om Skatteverket fattar beslut efter det att 120 dagar har passerat innebär det alltså att tre rapporteringsavgifter ska påföras, i motsats till hur *Svenska Bankföreningen* uppfattat förslaget. Som *Lagrådet* anför är begreppen andra rapporteringsavgift och tredje rapporteringsavgift i lagrådsremissens lagförslag något oklara. De kan leda tankarna till att det först måste ha tagits ut en rapporteringsavgift för att en andra avgift ska kunna tas ut och likaså att en andra rapporteringsavgift måste ha tagits ut för att en tredje avgift ska kunna tas ut. Bestämmelsen formuleras därför om.

Om uppgifterna har lämnats i tid, men inte fullt ut uppfyller kraven i 33 c kap. SFL på grund av brister av mindre betydelse bör någon rapporteringsavgift inte tas ut. Det kan vara fråga om skrivfel eller rena misstag av mindre betydelse. Samma sak bör gälla om den uppgiftsskyldige på eget initiativ har rättat uppgifterna som har lämnats i tid och uppgifterna därefter uppfyller kraven i det föreslagna 33 c kap. SFL. För att inte öppna för möjligheten att sätta tidsfristen ur spel genom att lämna formulär som nästan är tomma eller innehåller uppenbart felaktiga

Prop. 2022/23:121 uppgifter bör en rättelse inte anses ha skett om uppgifter som lämnats är så bristfälliga att de uppenbart inte kunde läggas till grund för de syften som uppgifterna lämnas för. En motsvarande reglering finns för rapporteringsavgift för användare och rådgivare av rapporteringspliktiga arrangemang enligt 49 c kap. 3 § SFL (se prop. 2019/20:74 s. 143). Möjligheten att frivilligt rätta uppgifter utan att påföras rapporteringsavgift utgör ett incitament för betaltjänstleverantören att fullgöra sin uppgiftsskyldighet och bör öka Skatteverkets möjligheter att få korrekta och fullständiga uppgifter. Vidare uppfyller systemet kraven på proportionalitet om överträdelser av mindre betydelse inte leder till någon sanktion.

För att det inte ska kunna uppstå situationer där både dokumentationsavgift och rapporteringsavgift tas ut för samma period föreslår regeringen i avsnitt 7.3.2 att det införs en bestämmelse som anger att dokumentationsavgift inte får tas ut om rapporteringsavgift har tagits ut för samma kalenderkvartal. Regeringen föreslår att en motsvarande bestämmelse införs avseende rapporteringsavgift. I de fall grund finns för att ta ut både dokumentationsavgift och rapporteringsavgift ankommer det på Skatteverket att besluta vilken avgift som ska tas ut (se vidare avsnitt 7.3.2).

Till skillnad från dokumentationsavgiften, som bara kommer kunna tas ut med ett belopp per kalenderkvartal som betaltjänstleverantören har haft brister i sin dokumentation, kommer rapporteringsavgiften att kunna tas ut med upp till tre avgifter för varje kalenderkvartal som betaltjänstleverantören inte har fullgjort sin uppgiftsskyldighet.

Lagförslag

Förslaget innebär att fyra nya paragrafer, 49 c kap. 7–10 §§, införs i skatteförfarandelagen.

7.4.3 Rapporteringsavgiftens storlek

Regeringens förslag: Rapporteringsavgiften ska tas ut med ett belopp som motsvarar 0,1 procent av betaltjänstleverantörens omsättning räkenskapsåret närmast före det räkenskapsår då uppgifterna skulle ha lämnats. Avgiften ska dock uppgå till minst 1 000 kronor och högst 1 miljon kronor.

Om räkenskapsåret är längre eller kortare än tolv månader ska omsättningen justeras i motsvarande mån.

Om överträdelserna har skett under det första verksamhetsåret eller om tillförlitlig uppgift om omsättningen saknas, får omsättningen uppskattas vid beräkning av upp till tre rapporteringsavgifter under samma kalenderkvartal.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Utredningens förslag innebär att om överträdelserna har skett under det första verksamhetsåret eller om tillförlitlig uppgift om omsättning saknas får omsättningen uppskattas för att beräkna en första rapporteringsavgift. De av utredningen föreslagna bestämmelserna har en annan utformning.

Remissinstanserna: *Skatteverket* föreslår att utredningens lagförslag ändras så att omsättningen får uppskattas vid beräkning av även den andra och den tredje avgiften. Övriga remissinstanser yttrar sig inte särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: I avsnitt 7.3.3 framgår olika kriterier som styr storleken på dokumentationsavgiften. Dessa kriterier kan tillämpas även på rapporteringsavgiften, dvs. att avgiften ska vara avskräckande, förutsägbar och stå i proportion till betaltjänstleverantörens storlek genom att den styrs av årsomsättningen. Då det är fråga om betaltjänstleverantörer som är filialer till kreditinstitut eller till institut för elektroniska pengar bör avgiften baseras på filialens årsomsättning.

I avsnitt 6.4 föreslår regeringen att en betaltjänstleverantör bör vara skyldig att lämna uppgifter till Skatteverket senast vid utgången av den månad som följer efter det kalenderkvartal som uppgifterna avser. Vidare föreslår regeringen i avsnitt 7.4.2 att det bör vara ett högt beviskrav för att rapporteringsavgift ska kunna tas ut. Beviskravet innebär att Skatteverket måste kunna visa att det klart framgår att en betaltjänstleverantör inte har lämnat uppgifter för ett visst kvartal. Mot denna bakgrund bedömer regeringen att det är lämpligt att rapporteringsavgiften kan tas ut för varje kalenderkvartal som en betaltjänstleverantör inte har lämnat uppgifter för inom föreskriven tid.

Till skillnad från brister i uppgiftslämnandet går en bristande dokumentation oftast inte att korrigera. En utebliven dokumentation bör därför ses som en allvarligare förseelse än ett uteblivet uppgiftslämnande, under förutsättning att det inte är fråga om en längre tids försening i uppgiftslämnandet. Mot denna bakgrund är det lämpligt att rapporteringsavgiften konstrueras på samma sätt som dokumentationsavgiften, men med lägre belopp och med andra gränsvärden för omsättningen. När det är fråga om en längre tids försening eller ett helt uteblivet uppgiftslämnande bedömer regeringen i avsnitt 7.4.2 att det bör medföra en mer kännbar påföljd än en kortare försening och att tre avgifter därför ska kunna tas ut för varje kalenderkvartal. Det är enligt regeringens bedömning lämpligt att tre sådana rapporteringsavgifter för ett kalenderkvartal motsvarar samma belopp som en dokumentationsavgift för ett kalenderkvartal. Regeringen föreslår därför att rapporteringsavgiften för ett kalenderkvartal ska uppgå till det belopp i kronor som motsvarar 0,1 procent av betaltjänstleverantörens omsättning räkenskapsåret närmast före det räkenskapsår då uppgifterna skulle ha lämnats. Vad som i nu aktuellt hänseende avses med omsättning är detsamma som redogörs för i avsnitt 7.3.3.

Det bör även för rapporteringsavgiften finnas ett tak och ett golv. Regeringen anser att avgiften ska uppgå till minst 1 000 kronor och högst 1 miljon kronor. Vissa näringsidkare har förkortade eller förlängda räkenskapsår och omsättningens storlek kan då vara missvisande. Omsättningen bör därför justeras om räkenskapsåret är längre eller kortare än tolv månader. I vissa fall saknas vidare uppgifter om föregående årsomsättning. Så kan exempelvis vara fallet när det rör sig om en näringsidkares första verksamhetsår. Även i andra fall kan uppgifter om årsomsättning saknas eller vara bristfälliga. I dessa fall bör omsättningen få uppskattas. Regeringen instämmer med *Skatteverket* att detta bör gälla för såväl den första avgiften som en andra och en tredje avseende samma kalenderkvartal. Utredningens lagförslag justeras i enlighet med detta.

Förslaget innebär att en ny paragraf, 49 c kap. 11 § införs i skatteförfarandelagen.

7.4.4 När bör Skatteverket meddela beslut om rapporteringsavgift för betaltjänstleverantörer?

Regeringens förslag: Skatteverket ska meddela ett beslut om rapporteringsavgift inom två år från utgången av det kalenderår då uppgiftsskyldigheten skulle ha fullgjorts.

Möjligheten för Skatteverket att besluta om omprövning av rapporteringsavgift till nackdel för den som beslutet gäller i skatteförfarandelagen ska inte gälla rapporteringsavgift för betaltjänstleverantörer.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: I avsnitt 7.3.4 redogör regeringen för inom vilken tid beslut om särskilda avgifter ska meddelas enligt 52 kap. SFL. Uppgifterna som betaltjänstleverantörerna ska lämna kommer inte att lämnas till ledning för beskattningen. Det finns således ingen naturlig koppling till de frister som finns för beskattningsbeslut. Ett beslut om rapporteringsavgift för användare och rådgivare av rapporteringspliktiga arrangemang ska t.ex. meddelas inom sex år från utgången av det kalenderår då uppgiftsskyldigheten skulle ha fullgjorts (52 kap. 8 d § SFL).

Frågan är under hur lång tid som Skatteverket ska kunna meddela beslut om rapporteringsavgift för betaltjänstleverantörer. Som framgår av konsekvensanalysen är det inte fråga om ett stort antal betaltjänstleverantörer som tillhandahåller betaltjänster i Sverige och som Skatteverket behöver kontrollera (se avsnitt 12.8.1).

Vad gäller dokumentationsavgiften föreslår regeringen att Skatteverket ska få meddela ett beslut om en sådan avgift inom fyra år från utgången av det kalenderår som dokumentationsskyldigheten skulle ha fullgjorts. Tidpunkten för när dokumentationsskyldigheten ska fullgöras är densamma som tidpunkten för när uppgiftsskyldigheten ska fullgöras. När Skatteverket granskar betaltjänstleverantörernas dokumentationsskyldighet kommer myndigheten sannolikt att behöva göra ingående kontroller, genom t.ex. revision. Brister i uppgiftsskyldigheten bör emellertid i många fall vara lättare att uppmärksamma eftersom betaltjänstleverantören ofta kommer att ha lämnat uppgifter till Skatteverket som myndigheten kan notera brister i. Det finns därför inte lika stort behov för Skatteverket att ha lika lång tid för att fatta beslut om rapporteringsavgift som för dokumentationsavgift.

Enligt regeringens bedömning är det mot den bakgrunden en lämplig tidsfrist att Skatteverket ska meddela beslut om rapporteringsavgift inom två år från utgången av det kalenderår då uppgiftsskyldigheten skulle ha fullgjorts. Detta bör regleras i ett nytt stycke i 52 kap. 8 d § SFL.

Skatteverket får normalt ompröva sina beslut till nackdel för den som beslutet gäller. Enligt huvudregeln ska Skatteverket meddela beslut inom

två år från utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut (66 kap. 21 § SFL). Vad gäller rapporteringsavgift är dock tidsfristen för omprövningsbeslut till nackdel betydligt längre. Skatteverket kan fatta ett sådant inom sex år från utgången av det kalenderår då uppgiftsskyldigheten skulle ha fullgjorts (66 kap. 24 a § SFL). Det finns enligt regeringens mening ingen anledning att låta denna regel omfatta rapporteringsavgifter för betaltjänstleverantörer. Det bör därför förtydligas i lagtexten att regeln endast gäller rapporteringsavgift för användare och rådgivare.

Lagförslag

Förslaget innebär ändringar i 52 kap. 8 d § och 66 kap. 24 a § skatteförfarandelagen.

8 Vad får uppgifterna användas till?

8.1 Inledning

I avsnitt 8.2 redogör regeringen för hur de uppgifter som Skatteverket inhämtar *från* Cesop får användas med beaktande av de användningsbegränsningar som finns i förordningen om administrativt samarbete. Det gäller såväl uppgifter som Skatteverket själv har fört över till Cesop och uppgifter som andra medlemsstater har fört över dit.

De uppgifter som insamlats från betaltjänstleverantörerna och lagras hos Skatteverket och som ska föras över *till* Cesop skulle kunna vara användbara för Skatteverket som underlag för skattekontroll. Frågan är därför om uppgifterna kan – och bör få – användas av Skatteverket och andra myndigheter. En förutsättning för detta är att det inte finns något som hindrar en sådan användning, exempelvis att den inte är förenlig med EU-regleringen i fråga eller med den dataskyddsrättsliga regleringen inom området. Även om det inte finns något direkt rättsligt hinder kan det finnas andra skäl som gör att användningen inte bör tillåtas. I avsnitt 8.3–8.4 tar regeringen ställning till frågan om insamlade uppgifter från betaltjänstleverantörerna kan och bör få användas av Skatteverket och andra myndigheter.

Vilken betydelse detta får för den dataskyddsreglering som behöver införas redogörs för i avsnitt 10.

8.2 Vad får de uppgifter som Skatteverket inhämtar från Cesop användas till?

Regeringens bedömning: Uppgifterna som Skatteverket inhämtar från Cesop får användas av Skatteverket och andra myndigheter för de särskilda ändamål som framgår av förordningen om administrativt samarbete, dvs.

- för att fastställa beskattningsunderlaget för mervärdesskatt,

- för skatteuppbörden,
- för administrativ kontroll av skatter i syfte att fastställa beskattningsunderlaget för mervärdesskatt,
- för att fastställa vissa andra avgifter, tullar och skatter, och
- i samband med rättsliga förfaranden vid överträdelse av skattelagstiftningen som kan leda till påföljd.

Uppgifterna får endast användas för ovanstående ändamål och om de har kontrollerats mot andra uppgifter om skatt som finns tillgängliga för Skatteverket.

Utredningens bedömning överensstämmer i huvudsak med regeringens. Utredningen utgår från att uppgifterna får användas för fastställande av de avgifter, tullar och skatter som omfattas av artikel 2 i rådets direktiv 2008/55/EG av den 26 maj 2008 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som har avseende på vissa avgifter, tullar, skatter och andra åtgärder.

Remissinstanserna: *Skatteverket* instämmer inte i bedömningen att artikel 55 i förordningen om administrativt samarbete är tillämplig på samtliga uppgifter som Skatteverket inhämtar från Cesop, utan anser att de uppgifter som Sverige genom Skatteverket kommer att överföra till Cesop och sedan hämta därifrån inte kommer att omfattas av de användningsbegränsningar som följer av artikeln. Skatteverket anför att det i artikeln hänvisas till den mottagande medlemsstaten och att bestämmelsen avser att reglera behandlingen av uppgifter hos den medlemsstat som tar emot uppgifter från en annan medlemsstat. Artikeln reglerar således inte användningen av uppgifter som en medlemsstat själv har överfört till Cesop eftersom den informationen inte tas emot från en annan medlemsstat. Övriga remissinstanser yttrar sig inte särskilt i denna del.

Skälen för regeringens bedömning

Samtliga uppgifter som Skatteverket inhämtar från Cesop omfattas av användningsbegränsningarna i förordningen om administrativt samarbete

I artikel 55.1 i förordningen om administrativt samarbete finns användningsbegränsningar för de uppgifter som inhämtas med stöd av förordningen. Frågan är om dessa användningsbegränsningar omfattar samtliga uppgifter som Skatteverket inhämtar från Cesop, eller om det, som *Skatteverket* menar, endast är de uppgifter som härrör från andra medlemsstater som omfattas av användningsbegränsningarna.

I artikel 55.1 anges att all information som tillhandahålls eller inhämtas vid tillämpning av förordningen ska omfattas av visst skydd i den mottagande medlemsstaten samt omfattas av användningsbegränsningarna.

Det är kommissionen som ska förvalta Cesop (artikel 24a i förordningen om administrativt samarbete). Enligt artikel 24c kommer Cesop bl.a. ha kapacitet att sammanställa uppgifterna för varje enskild betalningsmottagare och analysera de lagrade uppgifterna tillsammans med uppgifter som meddelats eller insamlats i enlighet med förordningen. En viss vidarebehandling av uppgifterna kommer således att ske i Cesop. Åtkomst till systemet beviljas enligt artikel 24d endast vissa sambandstjänstemän

hos Eurofisc som endast får använda sig av åtkomsten i samband med en utredning av misstänkt mervärdesskattebedrägeri eller för att upptäcka mervärdesskattebedrägeri.

Skatteverket kommer alltså inte att ta del i förvaltningen av Cesop och uppgifter i den databasen kan därför inte anses vara lagrade hos Skatteverket. Det innebär enligt regeringen att de uppgifter som Skatteverket inhämtar från Cesop omfattas av alla de användningsbegränsningar som finns i förordningen om administrativt samarbete, oavsett om uppgifterna kommer från kommissionen eller om de har överförts till Cesop från Sverige eller någon annan medlemsstat. Det förefaller mycket svårt även från ett praktiskt perspektiv att ha olika användarbegränsningar beroende på varifrån uppgifterna kommer. De uppgifter som en särskild tjänsteman hos Skatteverket inhämtar från Cesop kommer att vara blandade. Vissa av dem har Skatteverket överfört till Cesop och en del har någon eller några andra medlemsstater överfört dit och därefter kan kommissionen ha tillfört uppgifter genom bearbetning och analys av uppgifterna. Om inte alla uppgifterna då omfattas av samma användningsbegränsningar finns en påtaglig risk för komplikationer vid tillämpningen. Regeringen instämmer således inte i Skatteverkets bedömning att det endast är de uppgifter som härrör från andra medlemsstater som omfattas av användningsbegränsningarna.

Vilken användning av uppgifterna i Cesop är tillåten enligt förordningen om administrativt samarbete?

Av artikel 55.1 i förordningen om administrativt samarbete följer att de uppgifter som inhämtas med stöd av förordningen endast får användas för följande syften:

- för att fastställa beskattningsunderlaget för mervärdesskatt,
- för uppbörderna av mervärdesskatt,
- för administrativ kontroll av skatter i syfte att fastställa beskattningsunderlaget för mervärdesskatt,
- för att fastställa andra avgifter, tullar och skatter, och
- i samband med rättsliga förfaranden vid överträdelse av skattelagstiftningen som kan leda till påföljd.

När det gäller de tre första punkterna kan konstateras att det i artikel 55.1 andra stycket enligt ordalydelsen anges att informationen får användas för att fastställa beräkningsgrunden eller för skatteuppbörderna eller för administrativ kontroll i syfte att fastställa beräkningsgrunden. I svensk rätt benämns beräkningsgrunden som beskattningsunderlaget. Att dessa punkter avser mervärdesskatt framgår av artikel 1 i förordningen om administrativt samarbete.

I artikel 55.1 anges att uppgifter som inhämtats med stöd av förordningen får användas för fastställande av andra avgifter, tullar och skatter som omfattas av artikel 2 i rådets direktiv 2008/55/EG av den 26 maj 2008 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som har avseende på vissa avgifter, tullar, skatter och andra åtgärder (nedan kallat äldre indrivningsdirektivet). Utredningen har mot denna bakgrund bedömt att uppgifterna får användas för fastställande av de avgifter, tullar och skatter

Prop. 2022/23:121 som omfattas av artikel 2 i äldre indrivningsdirektivet, vilket bland annat innebär att vissa av de svenska punktskatterna inte skulle omfattas.

Det äldre indrivningsdirektivet upphörde att gälla från och med den 1 januari 2012 och ersattes av rådets direktiv 2010/24/EU av den 16 mars 2010 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder (nedan kallat nya indrivningsdirektivet). I artikel 29 i nya indrivningsdirektivet anges att hänvisningar till det äldre indrivningsdirektivet ska anses som hänvisningar till det nya indrivningsdirektivet. Regeringen konstaterar därför, till skillnad från utredningen, att uppgifter som inhämtas från Cesop får användas för fastställande av de avgifter, tullar och skatter som omfattas av artikel 2 i det nya indrivningsdirektivet.

I artikel 2 i nya indrivningsdirektivet anges följande:

1. Detta direktiv ska gälla för fordringar som avser

a) alla skatter och avgifter som tas ut av en medlemsstat eller på en medlemsstats vägnar eller av dess territoriella eller administrativa enheter, inbegripet de lokala myndigheterna, eller på deras vägnar eller på unionens vägnar,

b) återbetalning, intervention och andra åtgärder som ingår i systemet för hel- eller delfinansiering från Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, inbegripet de belopp som ska uppbäras i samband med dessa åtgärder,

c) avgifter och andra pålagor inom ramen för den gemensamma organisationen av marknaden för socker.

2. Tillämpningsområdet för detta direktiv ska även omfatta

a) administrativa påföljder, böter, avgifter och tilläggsavgifter som avser fordringar för vilka ömsesidigt bistånd kan begäras i enlighet med punkt 1 och som tagits ut av de förvaltningsmyndigheter som är behöriga att ta ut de berörda skatterna eller avgifterna, eller genomföra administrativa utredningar som rör dem, eller som bekräftats av administrativa eller rättsliga organ på begäran av dessa förvaltningsmyndigheter,

b) avgifter för intyg och liknande handlingar som utfärdas i samband med administrativa förfaranden som avser skatter eller avgifter,

c) räntor och kostnader som avser de fordringar för vilka ömsesidigt bistånd kan begäras i enlighet med punkt 1 eller led a eller b i den här punkten.

3. Detta direktiv ska inte gälla för

a) obligatoriska socialavgifter som ska betalas till en medlemsstat eller en medlemsstats territoriella enheter, eller till offentligt rättsliga socialförsäkringsinstitutioner,

b) avgifter som inte avses i punkt 2,

- c) avgifter av avtalsmässig karaktär, t.ex. betalning för allmännyttiga tjänster,
- d) straffrättsliga påföljder som utdöms på grundval av allmänt åtal eller andra straffrättsliga påföljder som inte omfattas av punkt 2 a.

Detta innebär att uppgifter som inhämtas från Cesop får användas för fastställande av fler skatter och avgifter än enligt utredningens bedömning.

Genom ändringarna i förordningen om administrativt samarbete införs en ny punkt 1a i artikel 55. I den svenska versionen anges i punkten att de uppgifter som avses i kapitel V avsnitt 2 (där Cesop behandlas) endast får användas för de ändamål som avses i punkt 1, om de har kontrollerats genom hänvisning till andra uppgifter om skatt som finns tillgängliga för medlemsstaternas behöriga myndigheter. Den svenska versionen skulle kunna uppfattas på så sätt att uppgifterna ska kontrolleras om de används för de ändamål som avses i punkt 1, men att någon begränsning till de ändamål som föreskrivs i punkt 1 inte är avsedd. Vid en jämförelse med andra språkversioner (bl.a. den engelska, tyska och franska språkversionen) framgår dock att det ska finnas ett ”och” mellan orden ”punkt 1” och ”om de”, vilket medför att artikeln föreskriver att två förutsättningar ska vara uppfyllda samtidigt.

Den ena förutsättningen är att uppgifterna endast får användas för de ändamål som anges i artikel 55.1. Det innebär att de ändamål som medlemsstaterna får använda uppgifterna i Cesop för helt styrs av uppräkningslistan i artikel 55.1. Detta får till följd att den möjlighet som finns enligt artikel 55.3 för en medlemsstat som tillhandahåller information att medge användning även för andra ändamål, inte är tillämplig vid informationsutbyte via Cesop.

Den andra förutsättningen är att uppgifterna som medlemsstaterna inhämtar från Cesop måste kontrolleras mot andra uppgifter om skatt som finns tillgängliga för medlemsstaternas behöriga myndigheter. Enbart uppgifterna från Cesop kan därmed inte användas för automatiserat beslutsfattande (se skäl 12 till ändringsförordningen), eftersom det måste finnas även andra uppgifter som stödjer användning av uppgifterna som underlag för beslut om skatt, tull eller andra avgifter.

De uppgifter som inhämtas av Skatteverket från Cesop får alltså behandlas även i andra myndigheters verksamheter under förutsättning att behandlingen inte strider mot artikel 55.1 och 55.1a i förordningen om administrativt samarbete. En förutsättning för att uppgifterna ska kunna behandlas i en annan myndighets verksamhet är att Skatteverket har rätt att lämna över uppgifterna till den andra myndigheten. Uppgifterna som Skatteverket hämtar in från Cesop kommer att behandlas i beskattningsdatabasen och kommer därmed att omfattas av absolut sekretess (se avsnitt 9). Det krävs alltså att det finns tillämpliga sekretessbrytande bestämmelser för att Skatteverket ska kunna lämna över uppgifterna till en annan myndighet (se avsnitt 8.4 för en genomgång av vissa sekretessbrytande bestämmelser som kan aktualiseras).

Av artikel 55.1 fjärde stycket framgår att uppgifterna får användas i samband med rättsliga förfaranden som kan leda till påföljd. Det innebär att artikel 55 inte kan anses medföra hinder för brottsbekämpande myndigheter, däribland Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet, att

Prop. 2022/23:121 få tillgång till uppgifterna som inhämtas från Cesop. Det bör också noteras att det i artikel 1.3 i förordningen om administrativt samarbete anges att förordningen inte ska påverka tillämpningen i medlemsstaterna av reglerna om ömsesidig hjälp i brottmål. I artikel 55.1 fjärde stycket finns ingen begränsning till vissa skatter, vilket skulle kunna innebära att uppgifterna får användas i samband med rättsliga förfaranden i samtliga skatteslag. Det bör dock noteras att artikel 24d föreskriver att åtkomst till Cesop endast får ges i samband med utredning av misstänkt mervärdesskattebedrägeri eller för att upptäcka mervärdesskattebedrägeri. För att brottsbekämpande myndigheter ska kunna få tillgång till uppgifter i ärenden om andra skatter så måste de alltså först ha inhämtats för utredning av misstänkt mervärdesskattebedrägeri eller för att upptäcka mervärdesskattebedrägeri.

8.3 Hindrar den EU-rättsliga regleringen att de insamlade uppgifterna från betaltjänstleverantörerna används för fler ändamål än för informationsöverföring till Cesop?

Regeringens bedömning: Den EU-rättsliga regleringen hindrar inte att de insamlade uppgifterna från betaltjänstleverantörerna används för fler ändamål än informationsöverföring till Cesop.

Utredningens bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet* anser att frågan om möjligheten att använda de uppgifter som samlats in från betaltjänstleverantörerna för andra ändamål än för överföring till Cesop kräver ytterligare utredning. Argumentet som utredningen för fram, att artikel 55 i förordningen om administrativt samarbete är placerad i kapitel XV som reglerar informationsutbytet mellan medlemsstater, verkar inte vara tillräckligt skäl för att begränsa omfattningen av artikel 55.1a till den information som tillhandahålls från Cesop. Artikel 55.1a hänvisar till de uppgifter som avses i kapitel V, avsnitt II av förordningen som reglerar *insamling, lagring och utbyte* och det är artikel 24b i det avsnittet som reglerar insamlandet av uppgifter från betaltjänstleverantörer. Artikel 55 ska därför tillämpas på alla uppgifter som samlas in, även de som Skatteverket får från betaltjänstleverantörerna och som förvaras i beskattningsdatabasen. Övriga remissinstanser yttrar sig inte särskilt i denna del.

Skälen för regeringens bedömning: Som framgår ovan är det regeringens uppfattning att användningsbegränsningarna i artikel 55 i förordningen om administrativt samarbete gäller när uppgifter inhämtas från Cesop, oavsett om det är kommissionen, det egna landet eller något annat land som har överfört uppgifterna dit.

Regeringen föreslår i avsnitt 10.3 att uppgifterna som samlas in från betaltjänstleverantörerna ska få behandlas i beskattningsdatabasen. Uppgifterna kommer att finnas kvar i beskattningsdatabasen under en tid även efter att Skatteverket har överfört dem till Cesop. Frågan är därför

I artikel 55.1 första stycket anges följande.

All information, oavsett form, som tillhandahålls eller inhämtas vid tillämpning av denna förordning, inbegripet all information som varit tillgänglig för en tjänsteman under de omständigheter som föreskrivs i kapitlen VII, VIII och X liksom i de fall som avses i punkt 2, ska omfattas av den sekretess och åtnjuta samma skydd som liknande information ges enligt nationell lagstiftning i den mottagande medlemsstaten och motsvarande bestämmelser för unionens organ. Sådan information får endast användas under de omständigheter som föreskrivs i denna förordning.

Med anledning av att det i artikeln inte bara står information som ”tillhandahålls” utan även information som ”inhämtas” finns anledning att överväga om artikeln är tillämplig även när medlemsstaterna inhämtar uppgifter i syfte att föra över uppgifterna till Cesop, dvs. på de uppgifter som Skatteverket samlar in (inhämtar) från betaltjänstleverantörerna. Det skulle i så fall innebära att artikel 55.1 styr hur Skatteverket och andra svenska myndigheter får använda de insamlade uppgifterna.

Artikel 55 är dock placerad i kapitel XV som reglerar villkoren för informationsutbytet. Det talar enligt regeringen starkt för att artikeln endast reglerar villkoren för informationsutbytet mellan medlemsstater respektive mellan en medlemsstat och unionens organ, dvs. det handlar inte om när en skattemyndighet i en medlemsstat samlar in information från enskilda i den egna medlemsstaten. Det är nämligen då inte fråga om något utbyte av information utan ett ensidigt krav som ställs på en enskild att lämna information till en myndighet i det egna landet. En annan sak är att uppgifterna sedan ska användas eller har använts för att utbyta information med andra medlemsstater. Det är först då som informationsutbytet äger rum. I nu aktuellt fall sker det när uppgifterna överförs till Cesop.

Artikeln reglerar alltså, enligt regeringens mening, inte vad som gäller för den medlemsstat som tillhandahåller information till en annan medlemsstat eller till unionens organ. Den närmast till hands liggande tolkningen är att artikeln endast reglerar vilka sekretessbestämmelser och vilket skydd som bör gälla i den medlemsstat som tillhandahåller uppgifter med stöd av förordningen genom tillgång till uppgifter i ett nationellt elektroniskt system som en annan medlemsstat ger åtkomst till eller, som nu är aktuellt, ges tillgång till genom Cesop.

Eftersom användningsbegränsningarna i artikel 55.1 första stycket andra meningen samt andra–fjärde styckena avser ”sådan information”, dvs. den mottagande medlemsstatens information, bör inte begränsningarna anses vara tillämpliga när en medlemsstat inhämtar uppgifter för att överföra dem till Cesop. Därmed bör inte heller användningsbegränsningen som införts genom artikel 55.1a vara tillämplig i en sådan situation, eftersom den hänvisar direkt till artikel 55.1.

Frågan är vidare om det av förordningen om administrativt samarbete i övrigt framgår hur uppgifterna som samlas in från betaltjänstleverantörerna får användas innan de förs över till Cesop. *Juridiska fakultets-*

Prop. 2022/23:121 *styrelsen vid Lunds universitet* anser att eftersom artikel 55.1a hänvisar till artikel 24b som reglerar insamlande av uppgifter kan det medföra att alla uppgifter som samlas in med stöd av artikel 24b omfattas av begränsningarna i artikel 55. Regeringen delar inte den bedömningen. Av artikel 24b framgår att medlemsstaterna får lagra de uppgifter som samlas in av myndigheterna från betaltjänstleverantörerna i ett nationellt elektroniskt system. Varken i denna artikel eller i övrigt i förordningen finns några regler som styr medlemsstaternas möjligheter att använda de nationellt lagrade uppgifterna för fler ändamål än informationsöverföring till Cesop. Regleringen i förordningen om administrativt samarbete medger således att uppgifterna sparas nationellt, men reglerar inte användningen av de lagrade uppgifterna. Att EU-regleringen skulle få effekt redan innan uppgifterna från betaltjänstleverantörerna överförs till Cesop framstår också som främmande, eftersom det i det skedet bör vara upp till medlemsstaterna vilka uppgifter de samlar in för olika ändamål.

Mot den bakgrunden kan, enligt regeringens mening, inte det EU-rättsliga regelverket anses hindra att Skatteverket eller andra svenska myndigheter ges möjlighet att använda de uppgifter som samlas in från betaltjänstleverantörerna för andra ändamål än för informationsöverföring till Cesop.

8.4 Bör Skatteverket eller andra myndigheter få använda uppgifterna som ska överföras till Cesop för fler ändamål?

Regeringens förslag: De uppgifter som betaltjänstleverantörerna lämnar för att Skatteverket ska föra över dem till Cesop, ska få användas även för att fullgöra uppgiftslämnande som sker i överensstämmelse med lag eller förordning.

Regeringens bedömning: Skatteverket bör därutöver inte ges möjlighet att använda de aktuella uppgifterna eller lämna dem till andra myndigheter.

Utredningens förslag och bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flera remissinstanser, däribland *Card Payment Sweden (CPS)*, *Integritetsskyddsmyndigheten*, *Näringslivets Skatte-delegation*, till vilka även *Föreningen Svenskt Näringsliv* ansluter sig (*NSD m.fl.*), och *Sparbankernas Riksförbund*, tillstyrker att Skatteverkets användning av uppgifterna från betaltjänstleverantörerna begränsas.

Svenska Bankföreningen tillstyrker förslaget och anför att det skulle gå utöver förordningens syfte att låta Skatteverket i sin egen verksamhet använda sig av de uppgifter betaltjänstleverantörerna har en skyldighet att lämna. Den snäva krets av personer som enligt förordningen ska ha rätt att ta del av uppgifterna skulle också komma att utvidgas. Svenska Bankföreningen anför vidare att uppgifterna som ska rapporteras är känsliga, mycket omfattande till antalet och i flera fall irrelevanta för att kunna komma åt mervärdesskattebedrägerier. Skatteverkets behov av upp-

gifterna måste därför ställas i relation till det integritetsintrång det innebär för den som uppgifterna avser.

Sveriges advokatsamfund delar i allt väsentligt utredningens bedömning att uppgiftslämnande bör få ske enligt de i betänkandet nämnda lagarna och förordningarna men anser att det inte förts fram tillräckligt tungt vägande skäl för en generell möjlighet att lämna ut uppgifter enligt andra lagar.

Skatteverket motsätter sig att myndighetens användning av uppgifter insamlade från betaltjänstleverantörer begränsas. Skatteverket anser att en sådan begränsning är inkonsekvent och frångår den systematik som gäller för behandling av uppgifter i beskattningsverksamheten och tillåtna ändamål enligt lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets verksamhet, kallad beskattningsdatabaslagen. Lagstiftaren har i samband med införandet av ändamålsbestämmelserna gjort behövliga överväganden mellan integritetsintrånget och nyttan av att uppgifterna används för nämnda ändamål, vilka är väl förankrade i de uppgifter som Skatteverket ska fullgöra. En av dessa är den grundläggande uppgiften att säkra den svenska skattebasen. Sverige har dessutom ett omfattande internationellt utbyte av andra uppgifter i beskattningsverksamheten och behandlingen av uppgifter som samlas in nationellt i dessa sammanhang är inte begränsade.

Ekobrottsmyndigheten (EBM) anser att Skatteverkets behov av att använda de insamlade uppgifterna från betaltjänstleverantörerna vid kontroll av mervärdesbeskattningen uppväger intrånget i de enskildas personliga integritet.

Tullverket anför att myndigheten ser flera möjliga användningsområden för de uppgifter som kommer att lämnas från betaltjänstleverantörer och som kommer att hämtas in från Cesop både i myndighetens fiskala och brottsbekämpande verksamhet. Tullverket efterfrågar en analys av i vilken mån uppgifterna kan användas av myndigheten och om gällande bestämmelser medger ett utlämnande av uppgifterna från Skatteverket till Tullverket.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Skatteverkets och andra myndigheters behov av att använda uppgifterna måste vägas mot intrånget i de enskildas personliga integritet

Enligt 2 kap. 6 § andra stycket regeringsformen är var och en skyddad gentemot det allmänna mot betydande intrång i den personliga integriteten, om det sker utan samtycke och innebär övervakning eller kartläggning av den enskildes personliga förhållanden. Även artikel 8 i Europakonventionen, som stadgar att var och en har rätt till skydd för sitt privat- och familjeliv, sitt hem och sin korrespondens, innebär ett skydd mot ingrepp i privatlivet från statens sida. Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, vilken medlemsstaterna ska respektera vid tillämpningen av unionsrätten, innehåller regler till skydd av personuppgifter i artikel 8. Skyddet enligt dessa rättsakter får under vissa omständigheter begränsas genom lag. Begränsningarna måste då bl.a. göras för att tillgodose vissa angivna ändamål och får aldrig gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till det ändamål som har föranlett dem. Den intresseavvägning som i sådana fall måste göras sker inom ramen för

Prop. 2022/23:121 en s.k. proportionalitetsbedömning, vilken även innefattar en bedömning av om personuppgiftsbehandlingen är nödvändig för att uppnå det avsedda ändamålet och om det finns alternativ som är mindre integritetskänsliga (jfr 2 kap. 20 och 21 §§ regeringsformen, artikel 8.2 Europakonventionen och artikel 52 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna).

I ändringarna i mervärdesskattedirektivet, som ligger till grund för regeringens förslag, finns ett antal bestämmelser som syftar till att minska intrånget i den personliga integriteten som den nya dokumentations- och uppgiftsskyldigheten innebär. För att minska antalet uppgifter som lämnas är avsikten att uppgifter endast ska lämnas om betalningar som har ett kommersiellt syfte. Uppgifter om betalaren ska inte lämnas överhuvudtaget. Viss reglering har också tillkommit som syftar till att minska antalet aktörer som är skyldiga att lämna uppgifter. Vidare har lagringstiden hos betaltjänstleverantörerna begränsats till tre år. Slutligen har det införts regler som begränsar de nationella myndigheternas tillgång till uppgifterna. Med dessa begränsningar får intrånget i den personliga integriteten – som behandlingen av uppgifterna som ska införas i Cesop innebär – anses berättigat, ändamålsenligt och proportionerligt. Behandlingen anses dessutom förenlig med såväl EU:s dataskyddsförordning som artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen och Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

Om emellertid Skatteverket och andra myndigheter skulle få använda sig av de insamlade uppgifterna från betaltjänstleverantörerna leder det till att fler användare får tillgång till uppgifterna och att ändamålen inte längre blir begränsade i den utsträckning som föreskrivs för uppgifterna i Cesop. Regeringen instämmer därför i utredningens bedömning att den proportionalitetsbedömning som gjorts i samband med införandet av ändringarna i mervärdesskattedirektivet och förordningen om administrativt samarbete inte kan anses omfatta användning av uppgifterna för fler ändamål än vad ändringarna i direktivet och förordningen syftar till. Det krävs därför att en särskild proportionalitetsbedömning görs för att bedöma om det är lämpligt att Skatteverket och andra myndigheter ska få använda uppgifterna som lämnats av betaltjänstleverantörerna för andra ändamål än informationsöverföring till Cesop. Med anledning av vad *Skatteverket* för fram kring ändamålsbestämmelserna i beskattningsdatabaslagen, konstaterar regeringen att det i samband med införandet av en helt ny reglering som inbegriper behandling av en stor mängd nya uppgifter är nödvändigt att göra nya överväganden mellan integritetsintrånget och nyttan av att behandla de nya uppgifterna.

I följande avsnitt tar regeringen därför ställning till om Skatteverket bör få använda de insamlade uppgifterna från betaltjänstleverantörerna för ändamål utöver informationsöverföring till Cesop. Regeringen gör en proportionalitetsbedömning där Skatteverkets och andra myndigheters behov av att använda uppgifterna vägs mot intrånget i de enskildas personliga integritet.

De uppgifter som ska samlas in är uppgifter om betalningsmottagarens namn eller företagsnamn, adress och registreringsnummer för mervärdesskatt eller annat nationellt skattenummer. Dessutom ska uppgift samlas in om IBAN-nummer eller annan identifieringskod alternativt BIC-kod eller annan företagsidentifieringskod för den betaltjänstleverantör som agerar på uppdrag av betalningsmottagaren. Uppgift om BIC-kod eller annan företagsidentifieringskod ska även lämnas för den uppgiftslämnande betaltjänstleverantören.

Om betalare, betalningsmottagare och betaltjänstleverantörer är fysiska personer är uppgifterna om dem personuppgifter enligt artikel 4.1 i EU:s dataskyddsförordning. Eftersom uppgifterna ska lämnas i elektronisk form kommer de att behandlas på automatisk väg – först av betaltjänstleverantörerna för att de ska kunna fullgöra sin uppgiftsskyldighet och sedan av Skatteverket i beskattningsdatabasen (se avsnitt 10) – och ge upphov till personuppgiftsbehandling som omfattas av dataskyddsförordningens tillämpningsområde (jfr artikel 2.1 i dataskyddsförordningen).

De flesta uppgifter som ska lämnas kommer sannolikt att avse betalningar som har ett kommersiellt syfte och som sker till företag som är juridiska personer. Även om avsikten med den nya regleringen i mervärdesskattedirektivet är att endast betalningar som har ett kommersiellt syfte ska komma att omfattas av uppgiftsskyldigheten (jfr skäl 6 till rådets direktiv (EU) 2020/284), kan det inte uteslutas att även betalningar som sker till någon som inte är en kommersiell aktör kommer att lämnas. Uppgifterna kan därför innehålla information om såväl enskilda näringsidkare som privatpersoner och om betalningar som inte har ett kommersiellt syfte. Det bör även beaktas att uppgifter om betalarens identitet och andra uppgifter om betalaren kan komma att erhållas genom t.ex. tredjemansföreläggande till en betaltjänstleverantör med anledning av de uppgifter som denne lämnat. Informationen skulle kunna användas för kartläggning av enskildas transaktioner, t.ex. frekvensen av betalningar till en viss person från personer i andra länder.

De personuppgifter som kommer att behandlas är inte sådana känsliga personuppgifter som avses i artikel 9.1 i dataskyddsförordningen, eftersom uppgifterna inte avslöjar etniskt ursprung, politiska åsikter, religiösa övertygelser m.m., det är dock fråga om delvis integritetskänsliga uppgifter om främst enskildas ekonomiska förhållanden. Av bl.a. det skälet föreslår regeringen också i avsnitt 9 att de aktuella uppgifterna ska omfattas av absolut sekretess.

En omständighet som bör beaktas är att de insamlade uppgifterna kommer från betaltjänstleverantörerna, dvs. tredje man, och inte från de företag som ska granskas. På många sätt påminner uppgiftsinsamlandet om ett generellt tredjemansföreläggande. I förarbetena till skatteförfarandelagen (2011:1244) uttalas att omfattande s.k. tredjemansförelägganden som avser uppgifter om hundratals personer bör föregås av en noggrann proportionalitetsavvägning (prop. 2010/11:165 s. 301). De nu aktuella uppgifterna omfattar en avsevärt större mängd personer än så.

När Skatteverket i dag använder uppgifter som kommer från tredje man, är det normalt fråga om kontrolluppgifter som kan antas påverka beskattningen eller uppgifter som samlats in när det finns risk för skatteundandragande. De uppgifter som ska samlas in av betaltjänstleverantörerna är uppgifter som när de samlas in inte har något direkt samband med beskattningen och som dessutom med stor sannolikhet endast till en mycket liten del kan komma att få någon betydelse vid skattekontroll. Flera omständigheter kring det aktuella uppgiftsinsamlandet skiljer sig alltså från vad som är normalt när uppgifter samlas in.

Mot denna bakgrund anser regeringen att personuppgiftsbehandlingen av uppgifterna måste hanteras med stor varsamhet och endast då nyttan med behandlingen är given. För att Skatteverket ska få använda uppgifterna för fler ändamål än informationsöverföring till Cesop bör det därför krävas att personuppgiftsbehandlingen – och det intrång i den personliga integriteten som den medför – står i rimlig proportion till den nytta som behandlingen innebär för Skatteverket eller de myndigheter till vilka Skatteverket får överföra uppgifterna.

Bör Skatteverket få använda de insamlade uppgifterna från betaltjänstleverantörerna för kontroll av mervärdesskatt?

Regeringen konstaterar att det är bekämpandet av mervärdesskattebedrägerier som sker inom ramen för den gränsöverskridande handeln med varor och tjänster som har medfört att det har ansetts finnas ett behov av den nya EU-regleringen. Att ge Skatteverket tillgång till de insamlade uppgifterna från betaltjänstleverantörerna för kontroll av mervärdesskatten får därför anses stå i överensstämmelse med syftet bakom EU-regleringen.

Skatteverket har till utredningen uppgett att myndigheten har behov av uppgifterna för kontroll av om företagen har redovisat korrekt mervärdesskatt i Sverige. Att få använda uppgifterna skulle enligt myndigheten ge möjlighet till bättre maskinella urval och förgranskningar. De maskinella urvalen blir mer träffsäkra, kan koncentreras mot områden med hög risk för fel och fusk samt leder till att företag som inte bör granskas kan sovras bort. Vissa företag skulle t.ex. kunna uteslutas från kontroll om Skatteverket kan se att de har en omfattande gemenskapshandel.

Regeringen instämmer i Skatteverkets bedömning att det är mycket viktigt att medlemsstaterna får vetskap om den gränsöverskridande handeln för att kunna kontrollera om det finns företag som inte redovisar mervärdesskatt på sin försäljning i något land, eller i vart fall i rätt land. Det är också skälet till att Cesop skapats.

Skatteverket har till utredningen inte närmare utvecklat vilken nytta myndigheten skulle ha av uppgifterna vid förhandsgranskningar. Det får antas att det är kunskapen om gemenskapshandeln som är av intresse i dessa fall och det kan ifrågasättas om inte tillgången till uppgifterna i Cesop kan tillgodose dessa behov. Det framgår nämligen av artikel 1.1 i kommissionens genomförandeförordning att sambandstjänstemännen hos Eurofisc bl.a. kommer kunna söka efter betalningsdata samt utföra icke-automatiska kontroller och analyser i Cesop.

Eftersom åtkomst till Cesop endast får ges till sambandstjänstemän hos Eurofisc är det visserligen sannolikt att det skulle innebära en effektivitetsvinst om Skatteverket får hämta informationen direkt från de insamlade uppgifterna från betaltjänstleverantörerna. Å andra sidan ger de insamlade uppgifterna från betaltjänstleverantörerna inte en heltäckande bild för att kunna ge svar på frågan var beskattningen borde ske, utan måste kompletteras med uppgifter i Cesop som lämnats av andra länder och av ytterligare uppgifter. Med hänsyn till detta – och mot bakgrund av det integritetsintrång användningen bedöms innebära – anser regeringen att det inte kan anses motiverat att Skatteverket får tillgång till de insamlade uppgifterna från betaltjänstleverantörerna för att myndigheten ska kunna effektivisera sina förgranskningar. Skatteverkets behov i denna del får i tillräcklig grad anses tillgodosett genom tillgången till uppgifterna i Cesop.

När det gäller behov av uppgifterna för att effektivisera de maskinella urvalen verkar behovet snarare handla om att kunna utesluta företag från kontroll, än att finna fler företag som borde kontrolleras. Om Skatteverket vid ett maskinellt urval, där de insamlade uppgifterna från betaltjänstleverantörerna finns med, får träff på ett företag som har en hög ingående skatt i förhållande till utgående skatt tillsammans med skattefri försäljning kommer det att framstå som att det kan bero på att företaget får betalningar från andra EU-länder. Skatteverket har angett att det kan leda till att företaget ska tas bort ur det urval som ska granskas, eftersom dessa betalningar inte ska medföra beskattning i Sverige och därigenom blir kontrollen mer effektiv. Skatteverket kommer dock inte att kunna dra den slutsatsen utan ytterligare undersökningar. Regeringen konstaterar att det i dessa fall kan vara fråga om ett typiskt fall av bedrägeri där företaget inte betalar skatt i något land. Det är snarare Cesop som kan ge den information som Skatteverket behöver för att kunna avgöra om myndigheten bör gå vidare i sin granskning.

Mot bakgrund av att det inte finns en tydligt beskriven nytta för Skatteverket som kan anses uppväga intrånget i de enskildas personliga integritet, instämmer regeringen i utredningens bedömning att det inte kan anses proportionerligt att Skatteverket ges möjlighet att använda uppgifterna för maskinella urval.

Sammanfattningsvis bedömer således regeringen att Skatteverkets behov av att använda de insamlade uppgifterna från betaltjänstleverantörerna vid kontroll av mervärdesbeskattningen i nuläget inte uppväger intrånget i de enskildas personliga integritet.

Bör Skatteverket få använda de insamlade uppgifterna från betaltjänstleverantörerna för kontroll av inkomstskatt?

Skatteverket har till utredningen även anfört att myndigheten har behov av de insamlade uppgifterna för kontroll av om företag har redovisat rätt inkomstskatt av näringsverksamhet i Sverige och att även dessa uppgifter kan användas för att skapa mer träffsäkra maskinella urval och förgranskningar. Skatteverket har uppgett att man genom uppgifterna kan finna svenska e-handelsföretag som inte redovisar all sin försäljning till konsumenter i andra EU-länder i sina inkomstdeklarationer. Även om de insamlade uppgifterna inte rakt av kan antas motsvara försäljning, kan det

Prop. 2022/23:121 finns skäl att titta närmare på – och eventuellt utreda – ett företag som redovisat mindre i sin inkomstdeklaration än vad de insamlade uppgifterna ger vid handen.

Regeringen ifrågasätter inte att Skatteverket vid kontroll av inkomstskatt skulle kunna ha nytta av att få använda sig av de insamlade uppgifterna från betaltjänstleverantörerna vid t.ex. förgranskning. Skatteverkets granskning skulle då inte vara begränsad av att det finns uppgifter från mervärdesskatteutredningar att tillgå. Det kan dock konstateras att den mekanism för maskinella urval som används i dag inom mervärdesbeskattningen även ger användbar information till inkomstbeskattningen. De företag som Skatteverket får träff på i mervärdesbeskattningen på grund av stora skillnader mellan ingående och utgående skatt samt skattefri försäljning är med stor sannolikhet också de företag för vilka det kan antas vara intressant att granska inkomstbeskattningen. Antingen för att de har inkomster från EU-handel som ska eller inte ska beskattas i Sverige eller för att de inte redovisar inhemsk försäljning som borde beskattas.

Regeringen konstaterar dessutom att även om kontroll av inkomstskatt inte omfattas av syftet att bekämpa gränsöverskridande mervärdesskattebedrägerier, är det tillåtet att använda uppgifterna i Cesop för fastställande av inkomstskatt så länge uppgifterna har inhämtats i syfte att utreda eller upptäcka mervärdesskattebedrägerier, se avsnitt 10.4. Det innebär att Skatteverket vid kontroll av inkomstskatten kommer att få använda uppgifter som härrör från Cesop, så länge uppgifterna har inhämtats i rätt syfte.

Uppgifter från de maskinella urvalen beträffande mervärdesbeskattningen, i kombination med uppgifter som inhämtas från Cesop, kan antas uppfylla en del av det behov som Skatteverket påtalat. Detta måste också ställas i relation till det faktum att den stora mängden uppgifter från betaltjänstleverantörerna till viss del kommer att innehålla integritetskänsliga uppgifter som inhämtats från tredje man och som det finns anledning att anta endast till en bråkdel utgör underlag för beskattning. Sammantaget gör detta att det i nuläget inte kan anses proportionerligt att ge Skatteverket tillgång till dem för kontroll av inkomstskatt.

Bör Skatteverket få använda de insamlade uppgifterna från betaltjänstleverantörerna för kontroll av spelskatt?

Skatteverket har till utredningen vidare uppgett att myndigheten har behov av att använda uppgifterna för kontroll av spelskatt enligt 1 § lagen (2018:1139) om skatt på spel. Det är enligt myndigheten möjligt att med hjälp av insamlade uppgifter skapa maskinella riskbaserade urval avseende företag som ska betala spelskatt i Sverige på grund av att de tagit emot betalningar i ett land utanför EU från betalare lokaliserade i Sverige. Uppgifter om betalningar som skett till dessa bolag, skulle också kunna fungera som kontrollinformation vid förgranskningar avseende spelskatt.

Regeringen ifrågasätter om den användning av de lagrade uppgifterna som Skatteverket önskar verkligen skulle leda till att skatteundrandragande kommer att kunna upptäckas. Eftersom spelskatt ska betalas på behållningen från spel som tillhandahålls i Sverige är det av intresse för Skatteverket att se betalningar från svenska spelare till skattskyldiga spelföretag. Betalarens betaltjänstleverantör (dvs. spelarens betaltjänst-

leverantör) är dock endast skyldig att lämna uppgifter om en betalning till Skatteverket i de fall betalningsmottagarens betaltjänstleverantör (dvs. spelföretagets betaltjänstleverantör) är lokaliserad till ett land utanför EU. Det är alltså endast i de fallen som det finns lokalt lagrade uppgifter som kan användas för kontroll. Det innebär att ett spelföretag måste anses befinna sig i ett land utanför EU enligt lokaliseringsreglerna i mervärdesskattedirektivet för att uppgifter om betalningar till spelföretaget ska finnas med i de insamlade uppgifterna från betaltjänstleverantörerna hos Skatteverket. Så kan t.ex. vara fallet om ett spelföretag använder sig av ett betalkonto i ett land utanför EU. I vilken utsträckning det är vanligt har dock Skatteverket inte lämnat några uppgifter om. Det kan också antas att ett företag som vill undgå att betala spelskatt inte kommer att anlita en betaltjänstleverantör i ett land utanför EU (även om spelföretaget är etablerat där) när det blir känt att Skatteverket då skulle kunna upptäcka att skatt som företaget borde ha betalat inte har betalats.

Enligt Skatteverket finns det 82 företag som har spellicens och som därmed är registrerade för spelskatt. Av dessa är 7 svenska företag, 70 företag hemmahörande i andra EU-länder och 5 företag hemmahörande i länder utanför EU. De företag som kan bli föremål för kontroll är alltså mycket få. För att granska spelskatten behöver därför endast några få handläggare ges tillgång till uppgifterna. Det talar i sig för att integritetsintrånget är mindre när det gäller spelskatten än när det gäller exempelvis inkomstskatt och mervärdesskatt.

Omständigheten att det är fråga om en väl definierad och begränsad krets av skattskyldiga som Skatteverket har att kontrollera, måste emellertid vid proportionalitetsbedömningen också ställas i relation till den stora mängden överskottsinformation som granskningen av den lagrade informationen ger upphov till. I det insamlade materialet kommer det sannolikt endast att finnas uppgifter om en begränsad del av de totalt 82 skattskyldiga spelföretagen och sannolikt inte någon större mängd uppgifter som kan användas för att beskatta dem.

Eftersom Skatteverket inte kunnat uppskatta storleken på skattebortfallet eller hur mycket skattebortfallet skulle minska om Skatteverket får tillgång till de insamlade uppgifterna, är det mycket svårt att bedöma hur stor nytta Skatteverket kommer att ha av uppgifterna. Med hänsyn till detta – och särskilt med beaktande av den ytterst begränsade information som kan vara användbar för Skatteverket i relation till den totala informationsmängden – kan det enligt regeringen inte anses proportionerligt att låta Skatteverket få tillgång till uppgifterna för kontroll av spelskatten.

Regeringen konstaterar dessutom att det, precis som gällande inkomstskatt, är tillåtet att använda uppgifterna i Cesop för fastställande av spelskatt så länge uppgifterna har inhämtats i syfte att utreda eller upptäcka mervärdesskattebedrägerier, se avsnitt 10.4. Det innebär att Skatteverket vid kontroll av spelskatten kommer att få använda uppgifter som härrör från Cesop, så länge uppgifterna har inhämtats i rätt syfte.

Bör Skatteverket få använda de insamlade uppgifterna från betaltjänstleverantörerna för sin omvärlds- och riskanalys?

Skatteverket har slutligen till utredningen uppgett att uppgifterna skulle kunna förbättra myndighetens omvärlds- och riskanalyser och i sin tur

Prop. 2022/23:121 bidra till att effektivisera myndighetens kontroll. Enligt Skatteverkets bedömning medger dock inte gällande dataskyddsreglering att myndigheten utför analyser med ett mera allmänt och övergripande syfte, som exempelvis att upptäcka nya trender eller växande branscher.

Frågan om Skatteverket bör medges användning av uppgifterna för omvärlds- och riskanalyser av mer allmänt slag överlappar vissa frågor som behandlas av Utredningen om dataskydd och kontroll hos Skatteverket, Tullverket och Kronofogden (Fi 2021:11). Utredningen har bl.a. i uppdrag att analysera och bedöma lämpligheten och utformningen av en reglering som innebär en ökad möjlighet för Skatteverket att göra dataanalyser och urval, utan att det finns en koppling till ett ärende. Regeringen anser därför att det inte är lämpligt att inom ramen för detta lagstiftningsarbete utreda frågan om Skatteverket bör få använda de insamlade uppgifterna till analyser med ett mer allmänt och övergripande syfte.

Bör Skatteverket få använda de insamlade uppgifterna från betaltjänstleverantörerna för att fullgöra uppgiftslämnande som sker i överensstämmelse med lag eller förordning?

Fråga är då om det kan antas finnas behov av uppgifterna i verksamhet hos några andra myndigheter som kan motivera att Skatteverket ska få lämna ut uppgifterna till dem.

Skatteverket bedriver även brottsbekämpande verksamhet, som inte anses vara en del av beskattningsverksamheten. När det gäller informationsutlämnande mellan dessa två verksamheter är de att betrakta som olika myndigheter. Av 1 § första stycket lagen (1997:1024) om Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet framgår att den verksamheten omfattar brott enligt bl.a. skattebrottslagen (1971:69), 11 kap. 5 § brottsbalken, lagen (2014:836) om näringsförbud och lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott. Uppgifter som förekommer i Skatteverkets beskattningsverksamhet ska lämnas till den brottsbekämpande verksamheten, om uppgifterna kan antas ha samband med misstänkt brottslig verksamhet som avses i 1 § första stycket och som innefattar brott för vilket det är föreskrivet fängelse i ett år eller mer, eller sker systematiskt (7 § lagen om Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet).

Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet kommer inte att få tillgång till alla uppgifter som inhämtas genom Cesop på grund av användningsbegränsningarna i artikel 55 i förordningen om administrativt samarbete eftersom det bl.a. krävs att det är fråga om ett rättsligt förfarande som har inletts på grund av överträdelse av skattelagstiftningen, vilket t.ex. inte bör omfatta förfaranden som inleds på grund av misstänkt bokföringsbrott eller penningtvättsbrott. Vidare kommer Skatteverket endast att få åtkomst till Cesop genom sina sambandstjänstemän hos Eurofisc när det sker i samband med en utredning av misstänkt mervärdeskattebedrägeri eller för att upptäcka mervärdesskattebedrägeri (artikel 24d). Mot denna bakgrund, och med beaktande av den restriktivitet som kringgärdar uppgiftslämnandet till Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet, anser regeringen att de insamlade uppgifterna från betaltjänstleverantörerna bör få lämnas ut till den verksamheten med stöd av lagen

om Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet, om förutsättningarna för utlämnande enligt lagen är uppfyllda.

Lagen (2016:774) om uppgiftsskyldighet vid samverkan mot viss organiserad brottslighet gäller vid särskilt beslutad samverkan mellan myndigheter för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet som är av allvarlig eller omfattande karaktär, och bedrivs i organiserad form eller systematiskt av en grupp individer (1 §). Inom ramen för samverkan enligt denna lag ska en myndighet trots sekretess lämna uppgift till en annan myndighet om det behövs för den mottagande myndighetens deltagande i samverkan. En uppgift ska inte lämnas om övervägande skäl talar för att det intresse som sekretessen ska skydda har företräde framför intresset av att uppgiften lämnas ut (2 §). Mot bakgrund av syftet med lagen och med hänsyn till den restriktivitet som kringgärdar utlämnandet anser regeringen att de insamlade uppgifterna från betaltjänstleverantörerna bör få användas för att fullgöra uppgiftslämnande även enligt denna lag.

Det kan även uppstå särskilda situationer som medför att uppgifterna bör få lämnas ut i ett enskilt fall utan att det finns bestämmelser som särskilt reglerar ett utlämnande i den aktuella situationen. Ett sådant utlämnande kan t.ex. få ske enligt 10 kap. 27 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL, om det är uppenbart att intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda. Det är inte möjligt att på förhand kunna förutse i vilka situationer det skulle kunna vara fallet. Att det är fråga om enstaka utlämnanden i speciella situationer framgår dock av lydelsen av bestämmelsen. Även i dessa situationer bör nu aktuella uppgifter kunna utlämnas om förutsättningarna föreligger. Vidare finns t.ex. situationer när sekretess inte hindrar att uppgift som angår misstanke om ett begånget brott lämnas till Åklagarmyndigheten, Polismyndigheten eller någon annan myndighet som har till uppgift att ingripa mot brottet, om fängelse är föreskrivet för brottet och detta kan antas föranleda någon annan påföljd än böter (10 kap. 24 § OSL).

Uppgifterna kommer även att få behandlas av Skatteverket för att fullgöra uppgiftslämnande till Integritetsskyddsmyndigheten när det behövs för att den myndigheten ska kunna fullgöra sina uppgifter. Det följer av EU:s dataskyddsförordning som är en tvingande EU-rättslig reglering samt kompletterande svenska bestämmelser i lag och förordning (artikel 58 i EU:s dataskyddsförordning som kompletteras av 6 kap. 1 § lagen [2018:218] med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och 3 § förordningen [2018:2019] med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning).

Lagarna om utlämnande av uppgifter ur Skatteverkets beskattningsdatabas till andra verksamheter rör som framgått särskilt angelägna verksamheter där det i samband med lagarnas tillkomst har gjorts bedömningen att behovet för en myndighet att få ta del av uppgifterna överväger integritetsintresset. Till skillnad mot *Sveriges advokatsamfund* anser regeringen att det finns skäl att ge Skatteverket en generell möjlighet att lämna ut uppgifter med stöd av lag eller förordning. När bestämmelser som påbjuder eller tillåter utlämnande införs görs en avvägning mellan intresset av att uppgiften lämnas ut och intresset av att skydda enskilda

Prop. 2022/23:121 personers integritet. Att begärande myndighet har ett behov av uppgiften i fråga är i regel också en förutsättning för att en sekretessbrytande bestämmelse över huvud taget ska bli tillämplig. Enligt regeringen finns det därmed, med den föreslagna utformningen, ett fullgott integritetsskydd. Skatteverket bör därför få behandla de nu aktuella uppgifterna om det sker för att Skatteverket ska kunna fullgöra ett uppgiftslämnande som sker i överensstämmelse med lag eller förordning.

Det kan noteras att uppgifterna vid en sådan reglering även kommer att ge Kronofogdemyndigheten de uppgifter som behövs för att myndigheten ska kunna verkställa och driva in statens fordringar om inte dokumentations- och rapporteringsavgifter betalas. Det beror på att bestämmelser om uppgiftsskyldighet finns i t.ex. indrivningsförordningen (1993:1229) och förordningen (2007:789) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter. För den handläggningen torde det dock inte finnas skäl att till Kronofogdemyndigheten lämna ut de integritetskänsliga uppgifter om betalningar som ska lämnas av betaltjänstleverantörerna, utan endast de begränsade uppgifter som använts för att fastställa avgifterna.

Tullverket efterfrågar en analys av i vilken mån gällande bestämmelser medger ett utlämnande av uppgifterna från Skatteverket till Tullverket. Regeringen konstaterar att de uppgifter som samlas in från betaltjänstleverantörerna i särskilda fall kommer att kunna lämnas ut till Tullverket, t.ex. inom ramen för särskilt beslutad samverkan enligt lagen om uppgiftsskyldighet vid samverkan mot viss organiserad brottslighet eller med stöd av 10 kap. 27 § OSL. Tullverket har även rätt att ta del av uppgifter ur beskattningsdatabasen enligt 5 § förordningen (2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet. Enligt bestämmelsen ska på begäran av Tullverket sådana uppgifter lämnas ut som avses i 2 kap. 3 § 1–5, 10 och 11 beskattningsdatabaslagen om en person under vissa i bestämmelsen närmare angivna förutsättningar. Den sekretessbrytande bestämmelsen omfattar inte de uppgifter som avses i 2 kap. 3 § andra stycket beskattningsdatabaslagen, dvs. sådana uppgifter som får behandlas i beskattningsdatabasen enbart på den grunden att de behövs för fullgörande av ett åliggande som följer av ett för Sverige bindande internationellt åtagande (i detta fall överföringen av uppgifter till Cesop, se avsnitt 10.3). Det sagda innebär att Tullverkets åtkomst till de insamlade uppgifterna kommer att vara relativt begränsad.

Sammanfattning av skälen

Sammanfattningsvis anser regeringen, avseende de uppgifter som Skatteverket samlar in från betaltjänstleverantörerna, att det finns skäl att medge användning som behövs för att Skatteverket ska kunna fullgöra uppgiftslämnande som sker i överensstämmelse med lag eller förordning, t.ex. enligt lagen om Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet, lagen om uppgiftsskyldighet vid samverkan mot viss organiserad brottslighet eller om det är uppenbart att intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda enligt 10 kap. 27 § OSL.

Regeringen bedömer således, till skillnad mot *Skatteverket* och *EBM*, att det inte har kommit fram tillräckliga skäl för att nu låta Skatteverket använda dessa uppgifter för fler ändamål än informationsöverföring till

Cesop och för uppgiftslämnande som redan i dag sker med stöd av lag eller förordning. Prop. 2022/23:121

I avsnitt 10 redogör regeringen för vilken dataskyddsreglering som krävs med anledning av regeringens förslag.

9 Sekretess

Regeringens förslag: Sekretess ska gälla i verksamhet som avser förande av eller uttag ur beskattningsdatabasen för uppgifter om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden som betaltjänstleverantörer ska lämna på grund av den nya uppgiftsskyldigheten.

Den sekretess som gäller i verksamhet som avser bestämmande av skatt för uppgifter om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden ska även gälla i ärenden om dokumentations- eller rapporteringsavgift för betaltjänstleverantörer. Sekretess ska dock inte gälla beslut om en sådan avgift.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har yttrat sig särskilt över förslaget. *Skatteverket* instämmer dock inte i utredningens bedömning att 27 kap. 5 § andra stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL, är tillämplig på uppgifter som överförs av Skatteverket till Cesop och som Skatteverket därefter inhämtar därifrån. Skatteverket anser i stället att dessa uppgifter i normala fall omfattas av sekretess enligt 27 kap. 1 § första stycket OSL.

Skälen för regeringens förslag

I offentlighets- och sekretesslagen finns sekretessregler bl.a. till skydd för enskildas personliga och ekonomiska förhållanden. Med begreppet enskild avses i den lagen både enskilda fysiska personer och enskilda juridiska personer. Alltså omfattas juridiska och fysiska personers ekonomiska förhållanden och fysiska personers personliga förhållanden. Uppgifter om en persons ekonomi kan avse såväl ekonomiska som personliga förhållanden (prop. 1979/80:2 Del A s. 84).

De uppgifter som ska samlas in från betaltjänstleverantörer med stöd av den föreslagna regleringen i 33 c kap. skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL, är uppgifter om gränsöverskridande betalningar. Förutom uppgifter om själva betalningen, innehåller informationen även uppgifter om betalningsmottagare och betaltjänstleverantörer som kan vara såväl fysiska som juridiska personer. Att en betaltjänstleverantör kan vara en fysisk person framgår av 2 kap. 3 § lagen (2020:751) om betaltjänster. Dessa uppgifter kan typiskt sett vara sådana uppgifter om personliga eller ekonomiska förhållanden som avses i offentlighets- och sekretesslagen.

I 27 kap. OSL finns bestämmelser om sekretess till skydd för enskild inom verksamhet som rör skatt, tull, m.m. I det följande redogörs för vilka sekretessbestämmelser i det kapitlet som ska gälla för uppgifterna som lämnas på grund av den nya regleringen.

Som framgår av avsnitt 10.3 anser regeringen att de uppgifter som samlas in från betaltjänstleverantörerna ska få behandlas i Skatteverkets beskattningsdatabas. Enligt 27 kap. 1 § andra stycket 1 OSL gäller sekretess i verksamhet som avser förande av eller uttag ur beskattningsdatabasen enligt lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som har tillförts databasen (databassekretess). Sekretessen är absolut, dvs. någon prövning av om skada eller men kan uppstå om uppgifterna lämnas ut ska inte göras.

Enligt regeringens bedömning bör även uppgifterna som kommer att samlas in från betaltjänstleverantörerna och tillföras beskattningsdatabasen omfattas av absolut sekretess. Uppgifternas karaktär samt förhållandet att uppgifterna samlas in för att bekämpa mervärdesskattebedrägerier innebär enligt regeringen att det finns ett starkt skyddsintresse som motiverar samma sekretesskydd som för övriga uppgifter som behandlas i beskattningsdatabasen. Uppgifterna innehåller en stor mängd betalningsinformation och delvis integritetskänsliga personuppgifter (se även avsnitt 8.4). Betaltjänstleverantörerna kommer att ha en sanktionerad uppgiftsskyldighet, och kan alltså inte styra om uppgifterna ska lämnas till Skatteverket eller inte. Uppgifterna kommer inte att användas för bestämmande av skatt eller fastställande av underlag för bestämmande av skatt m.m. utan samlas in för att Sverige ska kunna fullgöra ett internationellt informationsutbyte. En stor del av uppgifterna kommer också beröra andra än den betaltjänstleverantör som rapporterar uppgifterna. Det är därmed lämpligt att de aktuella uppgifterna omfattas av sekretessregleringen i 27 kap. 1 § andra stycket 1 OSL, vilket inte kräver någon ändring i befintlig lagstiftning.

Uppgifter som Skatteverket överför till Cesop

Skälet till att betaltjänstleverantörerna ska lämna uppgifter till Skatteverket är för att myndigheten ska kunna överföra uppgifterna till Cesop i enlighet med skyldigheten i artikel 24b.3 i förordningen om administrativt samarbete. Dessa uppgifter omfattas inte av sekretessen i 27 kap. 1 § andra stycket 1 OSL när de har förts över, eftersom de då inte längre behandlas i beskattningsdatabasen. Uppgifter som överförts till Cesop omfattas i stället av bestämmelser om sekretess i artikel 55.1 i förordningen om administrativt samarbete, vilka gäller oavsett om uppgifterna har lämnats till Cesop av Sverige eller av någon annan medlemsstat eller kommissionen.

Eftersom det är en kopia av uppgifterna som förs över till Cesop finns samma uppgifter kvar i beskattningsdatabasen och omfattas där fortsatt av sekretess enligt 27 kap. 1 § andra stycket 1 OSL.

Uppgifter som Skatteverket inhämtar från Cesop

När Skatteverket inhämtar uppgifter från Cesop måste myndigheten beakta sekretess- och användningsbegränsningarna i artikel 55.1 och 55.1a i förordningen om administrativt samarbete (se avsnitt 8.2 där det redogörs ingående för dessa bestämmelser). Det gäller oavsett om uppgifterna har överförts till Cesop från Sverige eller från någon annan medlemsstat eller

om de kommer från kommissionen. Av artikel 55.1 framgår att information som tillhandahålls eller inhämtas med stöd av förordningen ska omfattas av den sekretess och det skydd som liknande information ges enligt nationell lagstiftning i den mottagande medlemsstaten. Eftersom de uppgifter som Skatteverket tar del av från Cesop i enlighet med förordningen kommer att kunna användas i flera olika verksamheter och ärenden i Sverige kan flera sekretessbestämmelser aktualiseras, t.ex. skattesekretess (27 kap. 1 § första stycket OSL), sekretess för uppgifter hos Tullverket (27 kap. 3 § OSL) eller sekretess för uppgifter i mål hos domstol (27 kap. 4 § OSL).

I 27 kap. 5 § OSL regleras sekretess i fråga om vissa uppgifter som erhålls eller lämnas vid utbyte av uppgifter med andra länder och mellanfolkliga organisationer på skatteområdet med stöd av internationella avtal. Av andra stycket framgår att sekretess gäller, i den utsträckning riksdagen har godkänt ett avtal om detta med en annan stat eller med en mellanfolklig organisation, hos en myndighet i verksamhet som avses i 1–4 §§ för sådan uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som myndigheten förfogar över på grund av avtalet. I begreppet avtal anses ingå bl.a. rättsakter som gäller till följd av Sveriges medlemskap i EU, dvs. anslutningsfördragen samt förordningar och direktiv som utfärdas av EU:s institutioner (se prop. 2012/13:192 s. 13 och RÅ 2007 ref. 45).

Av 27 kap. 5 § tredje stycket OSL framgår vidare att de sekretessbrytande bestämmelserna i 10 kap. 15–27 §§ och 28 § första stycket OSL inte får tillämpas i strid med avtalet, om sekretess gäller enligt andra stycket.

De uppgifter om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som finns i underlag från Cesop som Skatteverket inhämtar kommer att omfattas av sekretessbestämmelsen i 27 kap. 5 § andra stycket OSL. De sekretessbrytande bestämmelserna i 10 kap. OSL som nämns ovan får därmed endast tillämpas i den utsträckning det inte står i strid med användningsbegränsningarna i artikel 55 i förordningen om administrativt samarbete. Regeringen instämmer således inte i *Skatteverkets* uppfattning om att 27 kap. 5 § andra stycket OSL inte är tillämplig på de uppgifter som Skatteverket överfört till Cesop och därefter inhämtar därifrån. Att regeringen gör en annan bedömning i denna del beror på den tolkning av artikel 55 i förordningen om administrativt samarbete som regeringen gör i avsnitt 8.2.

Dokumentations- och rapporteringsavgift

Regeringen föreslår att två nya särskilda avgifter ska införas för betaltjänstleverantörer: dokumentationsavgift och rapporteringsavgift (se avsnitt 7.3 och 7.4). Frågan är hur dessa avgifter ska hanteras i sekretesshänseende.

Enligt 27 kap. 1 § tredje stycket OSL jämföras med skatt bl.a. vissa särskilda avgifter som tas ut enligt SFL, t.ex. skattetillägg, förseningsavgifter och rapporteringsavgift för rådgivare eller användare avseende rapporteringspliktiga arrangemang. Det innebär att uppgifter om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i ärenden om dessa särskilda avgifter omfattas av absolut sekretess med stöd av första stycket

Prop. 2022/23:121 där sekretess i verksamhet som bl.a. avser bestämmande av skatt föreskrivs (skatteseekretess). Beslut om sådana avgifter är dock inte sekretessbelagda, vilket framgår av undantaget från sekretess i 27 kap. 6 § OSL. Dokumentations- och rapporteringsavgifter för betaltjänstleverantörer bör i sekretesshänseende behandlas på samma sätt.

När det gäller ärenden om dokumentationsavgift för rapporteringspliktiga finansiella institut finns sekretessbestämmelserna i 27 kap. 2 § OSL. Av första stycket 5 framgår att sekretess gäller för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i sådana ärenden. Av tredje stycket 4 framgår att sekretessen inte gäller beslut om dokumentationsavgift. Både i ärenden om dokumentationsavgift för rapporteringspliktiga finansiella institut och i ärenden om rapporteringsavgift för användare och rådgivare av rapporteringspliktiga arrangemang råder således absolut sekretess för uppgifter om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden, medan beslut om sådana avgifter inte omfattas av sekretess. Sekretessreglerna för de olika avgifterna är dock konstruerade på olika sätt. Rapporteringsavgiften för användare och rådgivare av rapporteringspliktiga arrangemang jämställs med skatt, men inte dokumentationsavgiften för rapporteringspliktiga finansiella institut.

Med beaktande av att de nu föreslagna avgifterna riktar sig till samma aktörer, har samma bakomliggande syfte och likartade konstruktioner, bör sekretessen för de båda avgifterna regleras lika och i samma paragraf. Enligt regeringen är det lämpligast att de föreslagna avgifterna jämställs med skatt och regleras i 27 kap. 1 § tredje stycket OSL. Därmed aktualiseras såväl skatteseekretess som databasekretess för uppgifter i de nya ärendena om dokumentations- respektive rapporteringsavgift för betaltjänstleverantörer. Vidare kommer besluten i dessa ärenden att omfattas av undantaget från sekretess i 27 kap. 6 § OSL, utan ytterligare ändring i befintlig reglering.

Eftersom bestämmelsen i 1 § tredje stycket omfattar rapporteringsavgift – utan att det av bestämmelsen framgår vilka aktörer som avgiften avser – behöver den inte ändras för att även omfatta rapporteringsavgift för betaltjänstleverantörer. Däremot behöver dokumentationsavgifter för betaltjänstleverantörer läggas till i bestämmelsen.

Vidare behöver en följdändring göras i 27 kap. 2 § första stycket 5 och tredje stycket 4 OSL så att det framgår att den bestämmelsen endast gäller dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut enligt 49 b kap. 1 § SFL.

Tystnadsplikt för kreditinstitut

I 1 kap. 10 § första stycket lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse föreskrivs att enskildas förhållanden till kreditinstitut inte obehörigen får röjas. Av förarbetena framgår att ett kreditinstitut som lämnar ut upplysningar om en kund på grund av att kreditinstitutet enligt lag är skyldig att lämna uppgifter inte anses handla obehörigt (prop. 2002/03:139 Del 1 s. 479). Eftersom den föreslagna skyldigheten för betaltjänstleverantörerna att lämna uppgifter till Skatteverket införs i lag, kommer alltså betaltjänstleverantörerna inte att riskera att bryta mot tystnadsplikten när de lämnar uppgifterna.

Förslaget medför ändringar i 27 kap. 1 och 2 §§ offentlighets- och sekretesslagen.

10 Personuppgiftsbehandling

10.1 Dataskyddsreglering

Den generella regleringen för behandling av personuppgifter inom EU utgörs av EU:s dataskyddsförordning. Lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning, kallad dataskyddslagen, innehåller generella nationella kompletteringar till dataskyddsförordningen.

Dataskyddsförordningen är inte tillämplig på den behandling av personuppgifter som behöriga myndigheter utför i syfte att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder (artikel 2.2 d). För personuppgiftsbehandling inom detta område gäller i stället Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF, här kallat dataskyddsdirektivet. Direktivet har genomförts i svensk rätt genom brottsdatalagen (2018:1177).

Vid behandling av personuppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet gäller lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet som innehåller bestämmelser som kompletterar EU:s dataskyddsförordning och dataskyddslagen. Förutom vid behandling av personuppgifter om enskilda personer gäller vissa bestämmelser i den lagen även vid behandling av uppgifter om juridiska personer (se 1 kap. 1 § andra stycket). Lagen kompletteras av förordningen (2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

10.2 Allmänt om personuppgiftsbehandlingen

Med anledning av regeringens förslag kommer personuppgiftsbehandling att behöva ske i stor utsträckning. De uppgifter som kommer att behandlas är bl.a. olika typer av identifikationsuppgifter (t.ex. namn samt registreringsnummer för enskilda näringsidkare) och adressuppgifter (se avsnitt 6.3). Betaltjänstleverantörerna kommer att behandla personuppgifter när de lagrar uppgifterna i sina system och när de lämnar uppgifter till Skatteverket. Skatteverket kommer vidare att behöva behandla de uppgifter som ska överföras till Cesop för att kunna fullgöra detta åtagande. Uppgifterna kommer att behandlas hos Skatteverket när uppgifterna registreras, lagras och överförs till Cesop. Personuppgifter kommer också att behöva behandlas hos Skatteverket vid kontroll av

Prop. 2022/23:121 dokumentations- eller uppgiftsskyldigheten och vid handläggning av dokumentations- och rapporteringsavgifter. Utöver denna behandling behöver Skatteverket behandla uppgifter för att fullgöra uppgiftslämnande som sker i överensstämmelse med lag eller förordning.

Slutligen kommer personuppgiftsbehandling att ske när uppgifter hämtas in från Cesop. Som framgår av avsnitt 8.2 kommer de uppgifter som Skatteverket tar del av från Cesop att få användas av Skatteverket och andra myndigheter för de särskilda ändamål som framgår av artikel 55.1 och 55.1a i förordningen om administrativt samarbete.

10.3 Ändamålsbegränsningar behöver införas

Regeringens förslag: De uppgifter som samlas in av Skatteverket från betaltjänstleverantörerna och uppgifter som Skatteverket inhämtar från Cesop ska få behandlas i Skatteverkets beskattningsdatabas.

Uppgifterna från betaltjänstleverantörerna ska få behandlas av Skatteverket för att fullgöra åtagandet som följer av artikel 24b i förordningen om administrativt samarbete och för att Skatteverket ska kunna kontrollera betaltjänstleverantörers dokumentations- och uppgiftsskyldighet samt handlägga ärenden om avgifter på grund av brister i dessa skyldigheter.

Uppgifterna ska därutöver endast få behandlas för att fullgöra uppgiftslämnande som sker i överensstämmelse med lag eller förordning.

Regeringens bedömning: Begränsningarna gäller inte om Skatteverket, efter att ha överfört uppgifterna till Cesop i enlighet med artikel 24b i förordningen om administrativt samarbete, inhämtar uppgifterna genom åtkomst till systemet i enlighet med artikel 24d i förordningen.

Utredningens förslag och bedömning överensstämmer i huvudsak med regeringens. Utredningens förslag utgår ifrån att åtagandet som följer av artikel 24b i förordningen om administrativt samarbete även innefattar den behandling som behövs för handläggning av ärenden om kontroll av dokumentations- och uppgiftsskyldighet och avgifter på grund av brister i dessa skyldigheter. Den av utredningen föreslagna bestämmelsen har också i övrigt en något annorlunda utformning.

Remissinstanserna: *Skatteverket* anser i första hand att myndigheten ska få använda uppgifterna i större utsträckning och att de begränsningar som föreslås av utredningen därför inte bör införas. Myndigheten anser i andra hand att lydelsen i den föreslagna bestämmelsen i 1 kap. 4 a § lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet behöver omformuleras för att inbegripa samtliga de tilltänkta behandlingar som ankommer på Skatteverket. *Ekobrottsmyndigheten (EBM)* avstyrker de föreslagna ändamålsbegränsningarna eftersom myndigheten anser att Skatteverkets behov av uppgifterna vid kontroll av mervärdesbeskattningen uppväger intrånget i den personliga integriteten. *Sveriges advokatsamfund* anser att en hänvisning till artikel 55.1 i förordningen om administrativt samarbete ska tas in i den föreslagna 1 kap. 4 a §. Samfundet anser vidare att den föreslagna 1 kap. 5 a § i lagen om behandling

av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet ska utformas som en uttömmande bestämmelse av enligt vilka lagar och förordningar som uppgifter får lämnas ut. Övriga remissinstanser yttrar sig inte särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

En ändamålsbegränsning behöver införas

Insamlingen av uppgifterna från betaltjänstleverantörerna får anses vara en del av Skatteverkets beskattningsverksamhet. I 1 kap. 4 § lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet listas för vilka primära ändamål uppgifter får behandlas i den verksamheten.

Uppgifter får enligt punkterna 1 och 4 bl.a. behandlas för att tillhandahålla information som behövs hos Skatteverket för att fastställa underlag för och bestämma, redovisa, betala och återbetala avgifter samt för revision och annan kontrollverksamhet. Med avgift avses bl.a. särskilda avgifter, som även kommer att avse de i avsnitt 7 föreslagna dokumentations- och rapporteringsavgifterna för betaltjänstleverantörer.

Uppgifter får vidare enligt punkt 7 behandlas för att tillhandahålla information som behövs hos Skatteverket för att fullgöra ett internationellt åtagande som är bindande för Sverige. De nu aktuella ändringarna i mervärdesskattedirektivet och förordningen om administrativt samarbete utgör ett sådant internationellt åtagande för Sverige som avses i den punkten.

I 1 kap. 5 § lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet finns bestämmelser om sekundära ändamål som reglerar i vilken utsträckning personuppgifter som myndigheten samlat in för ett primärt ändamål, får behandlas för att lämnas ut till annan verksamhet inom den egna myndigheten, till enskilda eller till andra myndigheter för att tillgodose deras behov. Av 1 kap. 5 § 1 framgår t.ex. att uppgifter som Skatteverket behandlar för något av ändamålen i 4 § även får behandlas för att tillhandahålla information som behövs i en författningsreglerad verksamhet hos andra myndigheter för vissa ändamål, t.ex. utsökning och indrivning (punkt 1 b) eller tillsyn och kontroll (punkt 1 e). Uppgifter som behandlas enligt 4 § får vidare även behandlas för att tillhandahålla information som behövs i Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet (punkt 2), för att fullgöra uppgiftslämnande som sker enligt lag eller förordning (punkt 3), eller för andra ändamål under förutsättning att uppgifterna inte behandlas på ett sätt som är oförenligt med det ändamål för vilket uppgifterna samlades in (punkt 4).

Enligt 2 kap. 1 § lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet är beskattningsdatabasen en samling uppgifter som med hjälp av automatiserad behandling används gemensamt i beskattningsverksamheten för de ändamål som anges i 1 kap. 4 och 5 §§. Av 2 kap. 2 § framgår att i databasen får behandlas uppgifter om personer som omfattas av verksamhet som avses i bl.a. 1 kap. 4 § 1, 4 och 7.

De uppgifter som får behandlas i databasen anges i 2 kap. 3 § i lagen och i 2 § förordningen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet. Enligt 2 kap. 3 § andra stycket i lagen gäller det uppgifter som behövs för fullgörande av ett åliggande som följer av ett för Sverige bindande internationellt åtagande och enligt 2 § i förordningen

Prop. 2022/23:121 uppgifter som behövs bl.a. för handläggning av ärenden enligt skatteförfarandelagen (2011:1244). Mot den bakgrunden är det enligt regeringen lämpligt att även de uppgifter som Skatteverket samlar in från betaltjänstleverantörerna får behandlas i databasen. Det förhållandet att uppgifterna tillförs beskattningsdatabasen medför inte att uppgifterna därigenom blir åtkomliga för andra än de personer som behöver dem för att kunna utföra behandling för ett av de ändamål för vilken behandlingen tillåts.

Om ingen begränsning införs kommer de insamlade uppgifterna från betaltjänstleverantörerna att omfattas av ändamålsbestämmelserna i 1 kap. 4 och 5 §§ i lagen. Skatteverket skulle då – förutsatt att det finns behov av det – kunna behandla uppgifterna i sin verksamhet för samtliga ändamål i 1 kap. 4 § och lämna uppgifterna till andra med stöd av 5 §.

Av avsnitt 8.4 framgår att regeringen, till skillnad mot *Skatteverket* och *EBM*, anser att de uppgifter som samlas in av Skatteverket från betaltjänstleverantörerna inte ska få användas för andra ändamål än för att fullgöra åliggandet att överföra uppgifterna till Cesop och för att fullgöra uppgiftslämnande som sker i överensstämmelse med lag eller förordning. Det måste därför införas en begränsning av de ändamål för vilka uppgifterna får användas. Begränsningen ska dock inte omfatta de uppgifter som Skatteverket inhämtar från Cesop, eftersom den tillåtna användningen av dessa uppgifter regleras i artikel 55 i förordningen om administrativt samarbete på samma sätt som redan nu gäller när Skatteverket får del av uppgifter som regleras i den förordningen, se avsnitt 10.4.

Det är inte lämpligt att införa en ny registerlag eller att införa en ändamålsbegränsning i skatteförfarandelagen

Frågan är då hur en reglering om ändamålsbegränsning bör utformas. Regeringen instämmer i utredningens bedömning att det inte är ett lämpligt alternativ att behandling av de aktuella uppgifterna regleras i en egen lag i form av en ny registerförfattning, eftersom det skulle avvika från hur Skatteverkets behandling av uppgifter för att fullgöra ett åliggande som följer av ett för Sverige bindande åtagande på skatteområdet brukar regleras. Det skulle också innebära en relativt omfattande reglering, eftersom det då krävs att alla bestämmelser som ska styra behandlingen finns med.

Det finns bestämmelser i svensk lag och i EU-rätten som begränsar de ändamål för vilka Skatteverket får använda vissa uppgifter, t.ex. i 24 § lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden. En motsvarande reglering skulle i nu aktuellt fall i och för sig kunna införas i skatteförfarandelagen. En sådan lösning är dock inte lämplig med beaktande av skatteförfarandelagens systematik. Bestämmelser om personuppgiftsbehandling förekommer inte i övrigt i skatteförfarandelagen. Om undantag från regleringen i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet finns i bestämmelser på olika håll i annan lagstiftning leder det också till att regleringen blir mer svåröverskådlig. Inskränkningen av för vilka ändamål uppgifter får behandlas bör därför inte föras in i skatteförfarandelagen.

Med beaktande av att lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet reglerar all annan personuppgiftsbehandling i Skatteverkets beskattningsverksamhet är det enligt regeringen rimligt att den lagen även reglerar den begränsning av tillåtna ändamål för behandling av uppgifter som bör införas i nu aktuellt fall. Det görs lämpligast genom att det införs en ny bestämmelse, 1 kap. 4 a §, i vilken det anges för vilka ändamål uppgifterna från betaltjänstleverantörerna får användas.

När uppgifter från betaltjänstleverantörerna registreras, lagras och överförs till Cesop sker en behandling av dessa hos Skatteverket. Uppgifterna kommer också att behöva behandlas hos Skatteverket vid kontroll av dokumentations- eller uppgiftsskyldigheten och vid handläggning av dokumentations- och rapporteringsavgifter.

Utredningen har bedömt att samtliga dessa behandlingar innefattas i det åtagande som följer av artikel 24b i förordningen om administrativt samarbete. Regeringen konstaterar att artikel 24b reglerar en skyldighet för medlemsstaterna att samla in och överföra uppgifter från betaltjänstleverantörerna till Cesop. Regeringen anser inte att kontroll och handläggningen av avgifter kan anses inrymmas i detta åtagande. Som *Skatteverket* föreslår ska bestämmelsen utformas på ett sådant sätt att det tydligt framgår att den inbegriper samtliga personuppgiftsbehandlingar hos Skatteverket som förslaget ger upphov till. I bestämmelsen ska därför anges att uppgifter – som betaltjänstleverantörer har lämnat enligt den nu föreslagna 33 c kap. i skatteförfarandelagen – får behandlas endast för att Skatteverket ska kunna fullgöra det åtagande som följer av artikel 24b i förordningen om administrativt samarbete samt för att Skatteverket ska kunna kontrollera betaltjänstleverantörernas dokumentations- och uppgiftsskyldighet och handlägga ärenden om avgifter på grund av brister i dessa skyldigheter. Bestämmelsen utformas enligt *Lagrådets* förslag.

Undantag från användningsbegränsningarna behöver införas

Som framgår av avsnitt 8.2 bedömer regeringen att den del av Cesop som innehåller uppgifter som Skatteverket överfört dit inte kan anses vara en del av Skatteverkets beskattningsdatabas. Uppgifter som finns i Cesop – både uppgifter som härrör från Sverige och andra medlemsstater – bör anses förvarade hos Skatteverket i tryckfrihetsförordningens mening och Skatteverkets elektroniska åtkomst till Cesop får anses utgöra direktåtkomst (jfr HFD 2015 ref. 61). Det innebär dock inte att uppgifterna i Cesop ska anses förvarade i Skatteverkets beskattningsdatabas. Det är först när en handläggare inhämtar uppgifter från Cesop och för över dem till beskattningsdatabasen, t.ex. genom att spara ned uppgifterna i ett pågående ärende, som de kommer att lagras i beskattningsdatabasen.

Användningsbegränsningen i den föreslagna 1 kap. 4 a § skulle kunna anses vara tillämplig när Skatteverket tar del av uppgifter i Cesop som har överförts dit från Skatteverket. För att förhindra en sådan begränsning bör ett undantag införas i den föreslagna bestämmelsen. Där ska anges att begränsningen inte gäller om Skatteverket, efter att ha överfört uppgifterna till Cesop i enlighet med artikel 24b i förordningen om administrativt

Prop. 2022/23:121 samarbete, inhämtar uppgifterna från systemet i enlighet med artikel 24d i förordningen. Det innebär att uppgifter som lagras i Cesop – och som ursprungligen härrör från Sverige – inte omfattas av användningsbegränsningen i 1 kap. 4 a §.

Inte heller omfattas sådana uppgifter som lagras i Cesop och som kommer från andra medlemsstater eller från kommissionen av användningsbegränsningen i den föreslagna 1 kap. 4 a §.

Uppgifterna som Skatteverket inhämtar från Cesop kommer att omfattas av ändamålsbestämmelserna i 1 kap. 4 och 5 §§ lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet. Uppgifterna kommer även att omfattas av bestämmelserna om behandling av uppgifter i beskattningsdatabasen enligt bestämmelserna i 2 kap. 2 och 3 §§. Skatteverket får använda uppgifterna så länge behandlingen är tillåten enligt dessa bestämmelser och bestämmelserna om användningsbegränsning i artikel 55.1 och 55.1a i förordningen om administrativt samarbete (se vidare avsnitt 8.2 och 10.4). Förordningen om administrativt samarbete är direkt tillämplig. Det är endast Skatteverket, i egenskap av personuppgiftsansvarig för beskattningsdatabasen, som ska tillämpa de aktuella ändamålsbegränsningarna och myndigheten måste förväntas vara väl insatt i det aktuella regelverket. I författningskommentaren (avsnitt 13.1) förtydligas också att uppgifterna som hämtas in från Cesop inte får behandlas i strid med användningsbegränsningarna i artikel 55.1 och 55.1a i förordningen om administrativt samarbete. Det saknas därför enligt regeringen behov av en sådan hänvisning till artikel 55.1 i förordningen om administrativt samarbete som efterfrågas av *Sveriges advokatsamfund*.

Uppgifter om juridiska personer

De uppgifter som kommer att inhämtas från betaltjänstleverantörer och Cesop kommer i stor utsträckning att avse juridiska personer. Av 1 kap. 1 § lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet framgår att lagens bestämmelser om ändamålen för behandlingen, gallring och beskattningsdatabasen även gäller vid behandling av uppgifter om juridiska personer. Uppgifter rörande juridiska personer som hämtas in från betaltjänstleverantörer och Cesop kommer därmed att omfattas av de föreslagna ändamålsbestämmelserna.

Andra myndigheters tillgång till uppgifterna som lämnas av betaltjänstleverantörerna

Som framgår av avsnitt 8.4 anser regeringen att uppgifterna som samlas in av Skatteverket från betaltjänstleverantörerna ska få användas för att fullgöra uppgiftslämnande som sker i överensstämmelse med lag eller förordning. Den föreslagna användningsbegränsningen i 1 kap. 4 a § kommer att medföra att uppgifterna som samlas in av Skatteverket från betaltjänstleverantörer inte kommer att kunna användas för sådana sekundära ändamål som föreskrivs i 1 kap. 5 § om det inte regleras särskilt.

Det bör därför införas en ny 1 kap. 5 a §, där det anges att uppgifterna som samlas in av Skatteverket från betaltjänstleverantörerna får användas för att fullgöra uppgiftslämnande som sker i överensstämmelse med lag eller förordning. Enligt regeringens bedömning behöver det inte införas någon särskild punkt som motsvarar 1 kap. 5 § 2 lagen om behandling av

uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet eftersom uppgiftslämnande till Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet följer av lag.

Motsvarande ändamålsbestämmelser finns i flertalet andra registerförfattningar. Att som *Sveriges advokatsamfund* föreslår i stället utforma bestämmelsen som en uttömmande uppräkningslista hade därmed skilt sig mot hur motsvarande bestämmelser brukar utformas. En sådan utformning av bestämmelsen hade också inneburit att bestämmelsen behövt ses över varje gång en ny sekretessbrytande bestämmelse införs som omfattar de aktuella uppgifterna. Annars hade det kunnat uppstå situationer där sekretessregleringen innebär att uppgifter får, eller till och med ska lämnas ut, men ett utlämnande hindras för att uppgiften hanteras med modern informationsteknik. Regeringen anser därför sammantaget att det inte finns skäl att införa en sådan reglering som Sveriges advokatsamfund föreslår.

I avsnitt 8.4. redogörs för ett antal lagar och förordningar som kan aktualisera ett uppgiftslämnande från Skatteverket. Förslaget innebär att uppgifterna från betaltjänstleverantörerna bl.a. kommer att få behandlas för att fullgöra uppgiftslämnande till Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet, till andra brottsbekämpande myndigheter samt för att ge Kronofogdemyndigheten tillgång till de uppgifter som behövs för verkställande och indrivning av statens fordringar om inte dokumentations- och rapporteringsavgifter betalas.

Att sådan uppgiftsskyldighet bryter sekretessen framgår av 10 kap. 28 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL, som föreskriver att sekretess inte hindrar att en uppgift lämnas till en annan myndighet, om uppgiftsskyldighet följer av lag eller förordning. Paragrafen gäller, enligt 8 kap. 2 § OSL, även uppgiftslämnande mellan olika verksamhetsgrenar inom en och samma myndighet när de är att anse som självständiga i förhållande till varandra.

Regleringen innebär att uppgifterna även kommer att få behandlas för att fullgöra uppgiftslämnande enligt 10 kap. 27 § OSL, som föreskriver att utöver vissa andra situationer får en sekretessbelagd uppgift lämnas till en myndighet om det är uppenbart att intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda.

Uppgifterna från betaltjänstleverantörerna får vidare alltid lämnas till Integritetsskyddsmyndigheten om det behövs för att den myndigheten ska kunna fullgöra sina uppgifter. Det följer av artikel 58 i EU:s dataskyddsförordning, och de nationella kompletterande bestämmelserna i 6 kap. 1 § dataskyddslagen och 3 § förordningen (2018:219) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning.

Lagförslag

Förslaget innebär att två nya bestämmelser, 1 kap. 4 a och 5 a §§, införs i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet och vissa följändringar i lagens 2 kap. 1–3 §§.

10.4 Personuppgiftsbehandling när uppgifter inhämtas från Cesop

Regeringens bedömning: När Skatteverket inhämtar uppgifter från Cesop får uppgifterna behandlas för de befintliga ändamålen i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet om det inte strider mot artikel 55.1 och 55.1a i förordningen om administrativt samarbete.

Utredningens bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Näringslivets regelnämnd* anser att betänkandet behöver kompletteras med en analys av hur Cesop ska skyddas mot otillåten användning och vem som ska bevaka det. Även *Näringslivets Skattedelegation*, till vilka *Föreningen Svenskt Näringsliv* ansluter sig (*NSD m.fl.*), anför att utredningen inte har belyst hanteringen av Cesop tillräckligt och att det t.ex. inte framgår hur informationen i Cesop ska skyddas mot otillåten användning eller vilka konsekvenser en användning av databasen i strid med förordningen ska medföra. *TechSverige* framför liknande synpunkter. Övriga remissinstanser yttrar sig inte särskilt i denna del.

Skälen för regeringens bedömning

Skatteverkets behandling av uppgifter inhämtade från Cesop

Som redogörs för i avsnitt 8.2 finns i artikel 55.1 i förordningen om administrativt samarbete användningsbegränsningar för de uppgifter som inhämtas med stöd av förordningen. I den artikeln har en ny punkt 1a, som också innehåller en användningsbegränsning, införts. Den begränsningen innebär att den information som inhämtas från Cesop endast får användas för de ändamål som framgår av artikel 55.1 och om de har kontrollerats mot andra uppgifter om skatt som finns tillgängliga för Skatteverket. Det måste alltså finnas även andra uppgifter hos Skatteverket som stödjer att beskattning ska ske.

Eftersom punkterna 1 och 1a i den direkt tillämpliga artikel 55 styr för vilka ändamål Skatteverket får använda uppgifterna i Cesop, får det inte införas någon lagstiftning som ger Skatteverket eller andra myndigheter möjlighet att använda uppgifterna i större utsträckning än vad som framgår av denna artikel.

Artikel 55 hindrar inte att de uppgifter som Skatteverket inhämtar från Cesop lämnas vidare till andra myndigheter och behandlas i de verksamheter som dessa myndigheter bedriver, så länge som användningsbegränsningarna iakttas.

Förordningen kan således inte antas hindra att Skatteverket ger Integritetsskyddsmyndigheten tillgång till dessa uppgifter för att kontrollera efterlevnaden av EU:s dataskyddsförordning, eftersom även den är en tvingande EU-rättslig reglering som har till ändamål att tillgodose samma intresse som begränsningen till vissa ändamål i artikel 55, nämligen integritetsintresset.

Artikel 55.1 och 55.1a i förordningen om administrativt samarbete hindrar inte att uppgifterna som hämtas in från Cesop tillhandahålls

Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet och övriga brottsbekämpande myndigheter. Av artikel 55.1 fjärde stycket framgår nämligen att uppgifterna får användas i samband med rättsliga förfaranden som kan leda till påföljd. I detta stycke finns ingen begränsning till vissa skatter, vilket får anses innebära att uppgifterna när de har hämtats in får användas i samband med rättsliga förfaranden i samtliga skatteslag. Det ska dock noteras att åtkomst till Cesop endast får ges i samband med en utredning av misstänkt mervärdesskattebedrägeri eller för att upptäcka mervärdesskattebedrägeri enligt artikel 24d i förordningen.

Något skäl att begränsa Skatteverkets möjligheter att använda uppgifterna som inhämtas från Cesop i förhållande till regleringen i artikel 55 har inte framkommit. Det finns inte heller något behov i övrigt av ändringar i detta avseende i bestämmelserna i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet. Någon lagreglering av vad Skatteverket och andra myndigheter ska få använda de av Cesop inhämtade uppgifterna till behöver därför inte införas.

Databasen Cesop

Med anledning av vad *Näringslivets regelnämnd, NSD m.fl.* och *TechSverige* anför angående personuppgiftsbehandlingen i databasen Cesop konstaterar regeringen följande.

Det är kommissionen som ska utveckla, hysa och tekniskt förvalta Cesop (artikel 24a i förordningen om administrativt samarbete). I kommissionens genomförandeförordning specificeras bl.a. de tekniska åtgärder kommissionen ska vidta för att inrätta och underhålla Cesop (artikel 1) och kommissionens uppgifter i den tekniska förvaltningen av databasen, vilket bl.a. omfattar att tillhandahålla åtkomst till databasen för utvalda sambandstjänstemän (artikel 2). Kommissionen ska årligen informera medlemsstaterna om de säkerhetsåtgärder som vidtagits och om befintliga säkerhetsåtgärder bedöms tillräckliga eller behöver kompletteras (artikel 6). Vad gäller sammankopplingen mellan de nationella systemen och Cesop är kommissionen skyldig att säkerställa interoperabiliteten (artikel 3.3), medan medlemsstaterna ansvarar för de nationella systemen (artikel 3.1).

Medlemsstaterna är gemensamt personuppgiftsansvariga för Cesop och kommissionen behandlar i egenskap av personuppgiftsbiträde personuppgifterna för medlemsstaternas räkning (artikel 7). Den personuppgiftsbehandling som kommissionen utför står under Europeiska data-tillsynsmannens tillsyn (jfr artiklarna 57 och 58 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG).

10.5 Gallring

Regeringens förslag: Uppgifter som har lämnats av betaltjänstleverantörerna till Skatteverket samt andra uppgifter och handlingar

som finns i ärenden som avser kontroll av betaltjänstleverantörers dokumentations- eller uppgiftsskyldighet eller uttagande av dokumentations- och rapporteringsavgifter på grund av brister i dessa skyldigheter, ska gallras fem år efter utgången av det kalenderår då uppgifterna lämnades.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att uppgifter eller handlingar ska bevaras under längre tid.

Utredningens förslag överensstämmer i sak med regeringens. Gallringsbestämmelsen har en något annorlunda utformning.

Remissinstanserna: *Skatteverket* föreslår en något annorlunda formulering av lagtexten när det gäller gallringsbestämmelsen. *Sveriges advokatsamfund* anser att det inte har framkommit tillräckliga skäl för bestämmelsen om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att uppgifter eller handlingar ska bevaras under längre tid. Särskilt med beaktande av att det kan röra sig om känsliga personuppgifter och en stor mängd data bör reglering av längre bevarandetider ske genom lag. Övriga remissinstanser yttrar sig inte särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: Av principen om lagringsminimering i artikel 5.1 e i EU:s dataskyddsförordning framgår att personuppgifter inte ska bevaras under en längre tid än vad som är nödvändigt för de ändamål för vilka personuppgifterna behandlas. I mervärdesskattedirektivet och i förordningen om administrativt samarbete finns det inga uppgifter om gallringsfrister för nationellt lagrade uppgifter hos skattemyndigheterna. Direktivet och förordningen kan ändå ge viss vägledning när det gäller hur länge uppgifterna bör bevaras.

I artikel 243b.4 a i mervärdesskattedirektivet anges att medlemsstaterna ska kräva att betaltjänstleverantörer ska bevara uppgifter i elektronisk form under en period av tre kalenderår efter utgången av det kalenderår då betalningen genomfördes.

I förordningen om administrativt samarbete föreskrivs i artikel 24c.2 att uppgifterna i Cesop ska bevaras under en period på högst fem år från och med utgången av det år då uppgifterna överfördes till systemet.

I 2 kap. 11–13 §§ lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet finns det särskilda bestämmelser om gallring av uppgifter som behandlas i beskattningsdatabasen. Uppgifter och handlingar i databasen ska enligt huvudregeln gallras senast sju år efter utgången av det kalenderår då den beskattningsperiod som uppgifterna eller handlingarna kan hänföras till gick ut (11 §). I 12 § finns det särskilda bestämmelser om gallring som bl.a. reglerar när uppgifter och handlingar som avser revision och fastighetstaxering ska gallras. Av 13 § följer att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om att uppgifter eller handlingar ska bevaras under längre tid än som anges i 11 och 12 §§. Förordningen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet innehåller också bestämmelser om bevarande och gallring.

Eftersom huvudregeln i 2 kap. 11 § lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet tar sikte på uppgifter och handlingar som är hänförliga till en viss beskattningsperiod kan det ifrågasättas

om bestämmelsen kan anses omfatta de insamlade uppgifterna från betaltjänstleverantörer. För dessa uppgifter saknas det ofta en tydlig koppling till ett visst beskattningsår. Bestämmelsen i 11 § kan därför inte anses tillämplig på dessa uppgifter. En ny gallringsbestämmelse behöver därför införas.

Eftersom det rör sig om en stor mängd delvis integritetskänsliga personuppgifter är det extra viktigt att tidsfristen för gallring inte är längre än nödvändigt. Skatteverket bör dock ges tillräcklig tid att behandla uppgifterna i beskattningsdatabasen för att kunna utföra nödvändiga kontroller och för att kunna bedöma om någon av de särskilda avgifterna bör påföras.

Beslut om dokumentationsavgift ska meddelas inom fyra år från utgången av det kalenderår då uppgifterna senast skulle ha varit dokumenterade (se avsnitt 7.3.4). Beslut om rapporteringsavgift ska meddelas inom två år från utgången av det kalenderår då uppgiftsskyldigheten skulle ha fullgjorts (se avsnitt 7.4.4). Det innebär att Skatteverket har en förhållandevis kort tid på sig att besluta om avgifterna, vilket medför att behovet av uppgifterna inte motiverar en lika lång gallringstid som t.ex. gäller för uppgifter som ligger till grund för andra särskilda avgifter. Gallringstiden bör alltså kunna vara något kortare i nu aktuella fall. Regeringen föreslår i likhet med utredningen en gallringstid om fem år.

Det nyss sagda gäller de uppgifter som samlats in från betaltjänstleverantörerna. När det gäller övriga uppgifter och handlingar som kan förekomma i ärenden som avser kontroll av betaltjänstleverantörers dokumentations- eller uppgiftsskyldighet eller avgifter på grund av brister i dessa skyldigheter talar förenklingsskäl för att gallringstiden bör göras lika lång som för uppgifterna från betaltjänstleverantörerna. Det har inte heller framkommit anledning att föreskriva en längre gallringstid för dessa uppgifter.

Regeringen föreslår därför att såväl uppgifter som lämnas till Skatteverket från betaltjänstleverantörerna som uppgifter och handlingar som finns i ärenden som avser kontroll av betaltjänstleverantörers dokumentations- eller uppgiftsskyldighet eller avgifter på grund av brister i dessa skyldigheter, bör gallras fem år efter utgången av det kalenderår som uppgifterna eller handlingarna lämnades till Skatteverket. Detta bör regleras i en ny 11 a §. Bestämmelsen överensstämmer i sak med utredningens förslag, men har en något annorlunda utformning. Bestämmelsen är i allt väsentligt utformad så som *Skatteverket* föreslagit.

När uppgifter inhämtas från Cesop finns det en beskattningsperiod som uppgifterna kan hänföras till. Den gallringsfrist som gäller enligt huvudregeln i 11 § är därför tillämplig på dessa uppgifter. De omfattas alltså inte av den nya bestämmelsen om gallring som föreslås.

Det kan inte uteslutas att undantag kan behöva göras från den femåriga tidsfristen för gallring som föreslås (jfr prop. 2000/01:33 s. 136). Bestämmelsen i 2 kap. 13 § lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet bör därför ändras så att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ges möjlighet att meddela föreskrifter om att sådana uppgifter eller handlingar som nu är aktuella ska bevaras under en längre tid än fem år. Till skillnad från *Sveriges advokatsamfund* anser regeringen således att det inte bör ställas krav på att

Prop. 2022/23:121 längre bevarandetid regleras i lag. Ett sådant krav skulle avvika från den möjlighet att besluta om avvikelser i föreskriftsform som i övrigt gäller enligt lagen. Det bör dock noteras att sådana tidsfrister inte får medföra avsteg från principen om lagringsminimering i EU:s dataskyddsförordning.

Lagförslag

Förslaget medför en ny bestämmelse i 2 kap. 11 a § lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet och ändringar i 2 kap. 11 och 13 §§ samma lag.

10.6 Är behandlingen förenlig med EU:s dataskyddsförordning?

Regeringens bedömning: Den behandling av personuppgifter som regeringens förslag ger upphov till är förenlig med EU:s dataskyddsförordning.

Utredningens bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Ekobrottsmyndigheten (EBM)* och *Integritetskyddsmyndigheten* efterfrågar en analys av om Skatteverkets personuppgiftsbehandling till viss del faller inom tillämpningsområdet för brottsdatalagen och det bakomliggande brottsdatadirektivet. Myndigheterna anser att artikel 24d i förordningen om administrativt samarbete talar för att uppgiftslämnande från Cesop i vart fall delvis sker i brottsutredande syfte. EBM anser att frågan om det finns en normkonflikt mellan artikel 55.5 och 24d i förordningen om administrativt samarbete och hur den konflikten i så fall ska lösas måste belysas. Integritetskyddsmyndigheten saknar också en analys av om personuppgiftsbehandlingen i vissa sammanhang kommer att avse personuppgifter som rör lagöverträdelse och vilket rättsligt stöd aktörerna i så fall har för personuppgiftsbehandlingen samt hur den förhåller sig till befintliga bestämmelser i kompletterande nationell rätt. Övriga remissinstanser yttrar sig inte särskilt i denna del.

Skälen för regeringens bedömning

Personuppgiftsbehandlingen faller inom dataskyddsförordningens tillämpningsområde

I artikel 55.5 i förordningen om administrativt samarbete anges att dataskyddsförordningen gäller vid lagring, behandling eller utbyte av information enligt förordningen. Vid införandet av nu aktuella ändringar i förordningen om administrativt samarbete och mervärdesskattedirektivet hänvisas i skälen också till dataskyddsförordningen. Utredningen har bedömt att lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet är tillämplig både vid insamling av uppgifter till Cesop och inhämtande av uppgifter från Cesop. *EBM* och *Integritetskyddsmyndigheten* ifrågasätter dock om den personuppgiftsbehandling hos

Skatteverket som förslagen ger upphov till inte till viss del faller inom brottsdatalagens tillämpningsområde.

Ett grundläggande krav för att brottsdatalagen ska vara tillämplig är att den som behandlar personuppgifterna är en så kallad behörig myndighet och att behandlingen sker för något av de i lagens 1 kap. 2 § angivna syftena. Det är syftet med behandlingen av personuppgifter i det enskilda fallet som avgör om behandlingen omfattas av brottsdatalagens tillämpningsområde (prop. 2017/18:232 s. 111 f.). Skatteverkets fiskala verksamhet omfattas inte av brottsdatalagens tillämpningsområde eller av begreppet behörig myndighet (jfr prop. 2017/18:232 s. 100 och prop. 2019/20:1 avsnitt 12.3.5).

I artikel 24d i förordningen om administrativt samarbete anges att åtkomst till Cesop endast ska beviljas i samband med en utredning av misstänkt mervärdesskattebedrägeri eller för att upptäcka mervärdesskattebedrägeri. Regeringen konstaterar att termen mervärdesskattebedrägeri, som på engelska motsvaras av termen tax fraud, har en vidare innebörd än rent brottsliga förfaranden och även kan avse såväl mervärdesskattefuskar som mervärdesskatteundandraganden. Syftet med de aktuella EU-regleringarna är ytterst att åstadkomma en korrekt beskattning på mervärdesskatteområdet genom att komma åt mervärdesskattebedrägerier. I skäl 8 till ändringarna i förordningen om administrativt samarbete åberopas beskattning som ett viktigt mål av allmänt intresse till stöd för de begränsningar som görs i skyddet för personuppgifter enligt dataskyddsförordningen. Samarbetet mellan medlemsstaternas skattemyndigheter är således inte inriktad på eller har till främsta syfte att direkt motverka brottslig verksamhet. I de fall Skatteverkets beskattningsverksamhet använder sig av uppgifter från Cesop vid utredningar av misstänkt mervärdesskattebedrägeri eller för att upptäcka mervärdesskattebedrägeri, får det alltså antas syfta till att fastställa och ta ut rätt skatt, precis som övriga åtgärder på skatteområdet.

Regeringen bedömer därför att brottsdatalagen inte är tillämplig på den personuppgiftsbehandling som förslaget kan ge upphov till när Skatteverket inhämtar uppgifter från Cesop utan att det är inom ramen för beskattningsverksamheten som åtkomsten till Cesop sker. Dataskyddsförordningen och lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet är därmed tillämplig både vid insamling av uppgifter till Cesop och inhämtande av uppgifter från Cesop.

Personuppgiftsbehandlingen är förenlig med dataskyddsförordningen

I artikel 5 i dataskyddsförordningen finns vissa grundläggande principer som gäller vid all behandling av personuppgifter. Enligt artikeln ska uppgifter bl.a. behandlas på ett lagligt, korrekt och öppet sätt i förhållande till den registrerade och samlas in för särskilda uttryckligt angivna och berättigade ändamål. Den personuppgiftsansvarige ansvarar för att kraven i artikel 5 följs.

Behandling av personuppgifter är tillåten endast om den sker med stöd av någon av de rättsliga grunder som anges i artikel 6. En sådan rättslig grund är enligt artikel 6.1 c att behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige. En annan grund är enligt artikel 6.1 e att behandlingen är nödvändig för att utföra en

Prop. 2022/23:121 uppgift av allmänt intresse eller som led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning. Grunden för en sådan behandling ska enligt artikel 6.3 första stycket fastställas i enlighet med unionsrätten eller en medlemsstats nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av. Syftet med behandlingen ska enligt artikel 6.3 andra stycket fastställas i den rättsliga grunden eller, i fråga om behandling enligt artikel 6.1 e, vara nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning.

Förslagen innebär att betaltjänstleverantörerna kommer att ha en rättslig förpliktelse att dokumentera och lämna uppgifter genom de föreslagna bestämmelserna i skatteförfarandelagen som även anger syftet med behandlingen. Genom att dessa bestämmelser införs kommer alltså grunden för och syftet med behandlingen att fastställas i den nationella rätten på det sätt som krävs enligt artikel 6.3.

Skatteverket behöver behandla personuppgifterna för att kunna föra över uppgifter till Cesop, utföra kontroller av betaltjänstleverantörers dokumentations- och uppgiftsskyldighet och handlägga ärenden om dokumentations- och rapporteringsavgift för betaltjänstleverantörer. Den rättsliga grunden för Skatteverkets personuppgiftsbehandling är främst att den är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som led i Skatteverkets myndighetsutövning. Grunden för Skatteverkets personuppgiftsbehandling är fastställd i den nationella rätten genom förslagen till ändringar i skatteförfarandelagen och i unionsrätten genom artikel 24b i förordningen om administrativt samarbete. De närmare ändamålen för behandlingen liksom andra relevanta bestämmelser finns i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet, se avsnitt 10.3.

De uppgifter som kommer att behandlas är inte sådana känsliga personuppgifter som avses i artikel 9.1 i EU:s dataskyddsförordning, se avsnitt 8.4.

Med anledning av att *Integritetsskyddsmyndigheten* efterfrågar en analys av om personuppgiftsbehandlingen kommer att avse personuppgifter som rör lagöverträdelse och vilket rättsligt stöd som i så fall finns för personuppgiftsbehandlingen anför regeringen följande. Personuppgifter som rör fällande domar i brottmål och lagöverträdelse som innefattar brott får enligt såväl artikel 10 i dataskyddsförordningen som 3 kap. 8 § första stycket dataskyddslagen behandlas av myndigheter. Det är osäkert om brottsmisstankar omfattas av begreppet lagöverträdelse som innefattar brott (prop. 2017/18:105 s. 98 f.). Enligt 1 kap. 7 § lagen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet får uppgifter om lagöverträdelse som innefattar brott behandlas i beskattningsverksamheten endast om uppgifterna har lämnats i ett ärende eller är nödvändiga för handläggningen av det. Som konstaterats ovan är det i syfte att fastställa och ta ut rätt skatt som Skatteverkets beskattningsverksamhet vid utredningar kommer att använda sig av uppgifter från Cesop. Om utredningen leder till att det finns anledning att anta att brott enligt skattebrottslagen (1971:69) har begåtts, ska Skatteverket göra en anmälan till åklagare eller skattebrottsenhet (17 § skattebrottslagen). Det är först i det skedet som en sådan brottsmisstanke aktualiseras som skulle kunna utgöra en uppgift om en lagöverträdelse som innefattar brott.

Med hänsyn till att Skatteverket har en skyldighet att anmäla skattebrott får behandlingen av sådana uppgifter anses nödvändiga för handläggningen av ett ärende (jfr prop. 2019/20:166 s. 124). Skatteverket har därför stöd enligt 1 kap. 7 § lagen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet för eventuell behandling av uppgifter om lagöverträdelse som innefattar brott. Den behandling som sedan sker i t.ex. polisens brottsbekämpande verksamhet omfattas av brottsdatalagen och lagen (2018:1693) om polisens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område. På motsvarande sätt aktualiseras brottsdatalagen och lagen (2018:1696) om Skatteverkets behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område om en uppgift ska lämnas till en skattebrottsenhet med stöd av uppgiftsskyldigheten enligt 7 och 9 §§ lagen (1997:1024) om Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet. Det finns således rättsligt stöd för eventuell behandling av uppgifter om lagöverträdelse som innefattar brott som den föreslagna regleringen ger upphov till.

Vid avvägningen mellan Skatteverkets behov av den personuppgiftsbehandling som regeringens förslag ger upphov till och den enskildes rätt till skydd för den personliga integriteten anses förslaget vara proportionerligt (se närmare om bedömningen i det avseendet i avsnitt 8).

Sammanfattningsvis bedömer regeringen att den personuppgiftsbehandling som förslagen ger upphov till är förenlig med EU:s dataskyddsförordning.

11 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2024.

Regeringens bedömning: Det behövs inte några övergångsbestämmelser.

Utredningens förslag och bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i frågan.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Enligt artikel 2 i direktivet om ändring av mervärdesskattedirektivet ska medlemsstaterna anta och offentliggöra de bestämmelser som är nödvändiga för att följa direktivet senast den 31 december 2023. Bestämmelserna ska enligt direktivet tillämpas fr.o.m. den 1 januari 2024. Förordningen om ändring av förordningen om administrativt samarbete ska också tillämpas fr.o.m. den 1 januari 2024. Det föreslås därför att lagändringarna träder i kraft den 1 januari 2024. Några övergångsbestämmelser behövs inte.

Detta innebär att betaltjänstleverantörer som omfattas av den föreslagna regleringen kommer att vara skyldiga att ha dokumenterat och lämnat föreskrivna uppgifter om betalningar under perioden 1 januari–31 mars 2024 senast den 30 april 2024. Av artikel 24b i förordningen av

12 Konsekvensanalys

12.1 Inledning

I detta avsnitt redovisas regeringens bedömning av konsekvenserna av förslagen i propositionen. Regeringens bedömning baseras på utredningens bedömning av konsekvenserna. Utredningens bedömning har redovisats enligt vad som anges i direktiven till utredningen, enligt kommittéförordningen (1998:1474) och förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Regelrådet anser att konsekvensanalysen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen om konsekvensutredning vid regelgivning. Redovisningen av påverkan på företagets verksamhet anses dock vara bristfällig men att detta inte påverkar helhetsbedömningen.

12.2 Syfte och alternativa lösningar

Den föreslagna regleringen syftar till att genomföra de ändringar som har införts i mervärdesskattedirektivet och förordningen om administrativt samarbete. Ändringarna innebär att en ny dokumentations- och uppgiftsskyldighet för betaltjänstleverantörer införs. Den nya regleringen omfattar betaltjänstleverantörer som tillhandahåller betaltjänster i Sverige, oavsett om de är svenska betaltjänstleverantörer eller inte. En betaltjänstleverantör kommer att vara skyldig att dokumentera och lämna uppgifter om gränsöverskridande betalningar. Betaltjänstleverantörerna ska enligt regeringens förslag lämna uppgifter till Skatteverket. Syftet med ändringarna i mervärdesskattedirektivet och förordningen om administrativt samarbete är att det ska bli lättare att upptäcka och utreda gränsöverskridande mervärdesskattebedrägerier.

Något alternativ till att genomföra ändringsdirektivet och komplettera ändringsförordningen finns inte. Däremot kan det finnas alternativa lösningar till hur specifika artiklar i direktivet och förordningen bör regleras i svensk rätt eller hur vissa ändringar som hänger samman med genomförandet bör utformas. Hur regeringen anser att detta ska hanteras framgår i övriga avsnitt i propositionen.

12.3 Sammanfattning av förslagen

I detta avsnitt analyseras konsekvenserna av de förslag som regeringen har lämnat i propositionen. Förslagen som analyseras är sammanfattningsvis följande:

- En betaltjänstleverantör som har tillhandahållit en betaltjänst till en betalare eller en betalningsmottagare som finns i Sverige är med vissa

undantag skyldig att lämna uppgifter, om tjänsten är hänförlig till en betalning som är gränsöverskridande.

- Uppgifterna ska lämnas till Skatteverket som ska kontrollera att uppgiftslämnandet är korrekt genomfört.
- Skatteverket ska överlämna de insamlade uppgifterna från betaltjänstleverantörerna till det för EU-länderna gemensamma elektroniska systemet Cesop.
- Betaltjänstleverantörerna är skyldiga att dokumentera alla gränsöverskridande betalningar oavsett om uppgiftsskyldighet föreligger för betalningarna.
- Dokumentationsavgift ska tas ut av en betaltjänstleverantör om det klart framgår att leverantören inte har uppfyllt sin skyldighet att bevara dokumentation på det sätt som föreskrivs.
- Rapporteringsavgift ska tas ut om det klart framgår att en uppgiftsskyldig betaltjänstleverantör inte har lämnat föreskrivna uppgifter i tid.

12.4 Metod och dataunderlag

Det saknas underlag för att göra en säker uppskattning av de offentligfinansiella effekterna av de föreslagna ändringarna. Uppgifter om storleken på mervärdesskatteundragandet i den svenska gränsöverskridande e-handeln, tillsammans med uppgifter över hur stor andel av bedrägerierna som skulle kunna upptäckas med de föreslagna ändringarna, hade behövts för att kunna göra en kvalificerad bedömning av i vilken utsträckning mervärdesskatteintäkterna i Sverige skulle kunna öka. I brist på den typen av underlag har regeringen i stället utgått ifrån Europeiska kommissionens uppskattning av mervärdesskattebortfallet i den gränsöverskridande e-handeln mellan EU-länderna vid bedömningen av den offentligfinansiella effekten. Även offentlig statistik och offentlig publicerade rapporter som framgår i den löpande texten har använts.

Utöver den offentligfinansiella effekten kvantifierar regeringen även kostnader för Skatteverket och för betaltjänstleverantörerna.

I syfte att bedöma kostnadseffekter för betaltjänstleverantörerna har utredningen genomfört en enkätundersökning bland ett urval av betaltjänstleverantörer i Sverige. I enkäten har utredningen frågat om de förväntade kostnaderna för att kunna lämna de uppgifter till Skatteverket som krävs på grund av den nya uppgiftsskyldigheten för betaltjänstleverantörer.

Utredningen har också tillfrågat Skatteverket om vilka kostnader som Skatteverket bedömer uppstår för myndigheten som en följd av den nya regleringen. Frågorna avser de förväntade kostnaderna för att hantera de uppgifter som lämnas från betaltjänstleverantörerna, kontrollera uppgiftslämnandet, vidta åtgärder om betaltjänstleverantörerna inte har lämnat korrekta uppgifter och hantera överföring av uppgifter till Cesop.

Utredningen har använt uppgifter från Finansinspektionen om vilka företag som har rätt att utföra betaltjänster i Sverige. Utredningen har också införskaffat uppgifter från Statistiska centralbyrån (SCB) som visar antalet anställda bland betaltjänstleverantörer som har svenska

Prop. 2022/23:121 organisationsnummer och som är skyldiga att betala socialavgifter i Sverige. Dessa data har använts för att belysa storleken på de företag som omfattas av den föreslagna regleringen.

12.5 Aktörer som berörs av förslagen

De aktörer som berörs av regeringens förslag till reglering är betaltjänstleverantörer som tillhandahåller betaltjänster till en betalare eller betalningsmottagare som finns i Sverige som innefattar gränsöverskridande betalningar. Förutom Skatteverket, kan även de allmänna förvaltningsdomstolarna, de allmänna domstolarna, Polismyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och Kronofogdemyndigheten förväntas beröras i viss utsträckning. Skatteverket ska samla in och vidarebefordra uppgifterna till Cesop samt kontrollera att betaltjänstleverantörerna uppfyller sin uppgiftsskyldighet på ett korrekt sätt. De allmänna förvaltningsdomstolarna kan förväntas få fler mål rörande mervärdesskatt och de föreslagna sanktionsavgifterna. Även hos Kronofogdemyndigheten kan fler ärenden förväntas tillkomma med anledning av statens fordringar på grund av de föreslagna sanktionsavgifterna. De allmänna domstolarna kan förväntas få in fler mål bl.a. på grund av att fler skattebrott upptäcks. Av samma anledning kan fler ärenden förväntas tillkomma hos Polismyndigheten och Ekobrottsmyndigheten.

12.6 Inverkan på brottslighet – mervärdesskattebedrägerier motverkas

Syftet med den nya regleringen i mervärdesskattedirektivet är att minska mervärdesskattebedrägerier i den gränsöverskridande e-handeln (se skäl 12 till rådets direktiv (EU) 2020/284). Bortfallet av inkomster från mervärdesskattebeskrivningen som är kopplat till den gränsöverskridande e-handeln inom EU är betydande. Kommissionen uppskattar att förlusterna av mervärdesskatt i den gränsöverskridande e-handeln med varor från företag till konsument (B2C, business to consumer) som hänger samman med bristande regelefterlevnad uppgår till omkring 5 miljarder euro per år (se Impact assessment, Commission staff working document, European Commission, SWD (2018) 488 final, s. 45). Det kan också konstateras att i en rapport från Europeiska revisionsrätten från 2015 uppskattas att mervärdesskattebedrägerier som kan kopplas till organiserade kriminella grupper inom EU medför ett skattebortfall om 40–60 miljarder kronor per år (se Motverka gemenskapsinternt momsbedrägeri: det behövs kraftfullare åtgärder, Europeiska revisionsrätten, särskild rapport nr. 24, 2015, s. 9).

Förslagen syftar även till att upptäcka mervärdesskatteundandragande i den gränsöverskridande e-handeln med tjänster och i handeln mellan företag (B2B, business to business). Någon närmare uppskattning över vad mervärdesskatteundandragandet skulle vara om även dessa segment räknades in har varit svårt att hitta.

En bidragande orsak till skattebortfallet är den tilltagande gränsöverskridande e-handeln. Leverantörerna har ändrat sina affärsmodeller för att via e-handel kunna sälja sina produkter över hela världen, utan att det krävs fysisk närvaro i detaljhandeln. De ökade möjligheterna till handel över landgränserna utnyttjas också av bedrägliga företag eftersom e-handeln gör det svårare för skattemyndigheterna att kontrollera om företagen uppfyllt sina skyldigheter på mervärdesskatteområdet. Genom att inrätta Cesop skapas ökade möjligheter för att bekämpa mervärdesskattebedrägerier såväl i Sverige som i de andra EU-länderna jämfört med nuläget.

Cesop kommer att tillföras en mycket stor mängd uppgifter från medlemsstaterna som kan användas för sökning efter betalningsdata. Systemet kommer att kunna utföra analys och korsvis kontroll mot annan betalningsdata som lagras och utbyts i enlighet med förordningen om administrativt samarbete. Vidare kommer systemet att kunna genomföra automatiska analyser och flagga för misstänkta betalningsmottagare. Det kommer även vara möjligt att utföra icke-automatiska kontroller och analyser (se artikel 1 i kommissionens genomförandeförordning.).

Den nya kontrollmöjligheten som Cesop innebär kan därför förväntas medföra att mervärdesskattebedrägerier lättare kan upptäckas och därigenom också i ökad utsträckning lagföras. Eftersom den föreslagna regleringen innebär att sannolikheten ökar för att mervärdesskattebedrägerier upptäcks kan regleringen också förväntas verka brottsförebyggande genom att minska omfattningen av skattebrott och försök till skattebrott. Det ska dock i sammanhanget tilläggas att en betalning inte nödvändigtvis har något att göra med en mervärdesskatterättslig omsättning av en tjänst eller vara, vilket innebär att det inte är möjligt att med hjälp av enbart uppgifterna i Cesop direkt avgöra om mervärdesskatt rätteligen har betalats.

Det bör noteras att den övervägande delen av de uppgifter som förs över av Skatteverket till Cesop kommer att vara uppgifter som betalningsmottagarens betaltjänstleverantör i Sverige har lämnat. Dessa uppgifter kommer sannolikt främst att vara till nytta för den medlemsstat där betalaren finns, eftersom det är där beskattningen i allmänhet ska ske om den transaktion som betalningen avser ska beskattas. Sverige kommer emellertid på motsvarande vis kunna använda uppgifter i Cesop som andra medlemsstater har samlat in från betalningsmottagarens betaltjänstleverantör. De uppgifter som Skatteverket samlar in från betalarens betaltjänstleverantör (som ska ske exempelvis om betalningsmottagaren finns utanför EU) är uppgifter om betalningar som har skett från Sverige. I dessa fall ska mervärdesskatt ofta betalas i Sverige.

12.7 Inverkan på den personliga integriteten

I avsnitt 8 och 10 överväger och lämnar regeringen förslag i frågor som har direkt bäring på personuppgiftsbehandling och uppgiftslämnandets inverkan på den personliga integriteten. De uppgifter som ska samlas in av Skatteverket för överföring till Cesop kommer att innehålla en mängd personuppgifter om betalningsmottagare och betaltjänstleverantörer.

Enligt regeringens förslag bör Skatteverket endast få behandla de nationellt insamlade uppgifterna för att fullgöra det åtagande som följer av artikel 24b i förordningen om administrativt samarbete samt för kontroll av om en betaltjänstleverantör har fullgjort sin dokumentations- respektive uppgiftsskyldighet och i myndighetens handläggning av ärenden om dokumentations- respektive rapporteringsavgift. Skatteverket får även vidarebehandla uppgifterna om det krävs för att myndigheten på grund av föreskrifter i lag eller förordning ska kunna lämna uppgifterna till andra myndigheter.

Ändamålsbegränsningarna gäller emellertid inte uppgifter som Skatteverket, efter att ha överfört dem till Cesop, tar del av från Cesop i ett enskilt ärende. I dessa fall får uppgifterna användas även för andra ändamål som följer av den aktuella EU-regleringen och av svenska författningar. Se vidare avsnitt 8 och 10 för en analys av konsekvenserna av regeringens förslag i dessa delar.

12.8 Effekter för företagen

Nedan beskrivs de effekter regleringen kan antas få för företagen.

12.8.1 Betaltjänstleverantörer ska lämna uppgifter till Skatteverket

Betaltjänstleverantörer som tillhandahåller betaltjänster som innefattar gränsöverskridande betalningar blir på grund av den nya regleringen med få undantag skyldiga att lämna uppgifter om dessa betalningar.

I maj 2021 fanns det 1 140 företag som har rätt att bedriva betaltjänstverksamhet i Sverige (uppgifter från Finansinspektionen). Det är alltså utifrån dessa uppgifter uppskattningsvis så många företag som kan bli uppgiftsskyldiga i Sverige på grund av den nya regleringen. Det saknas emellertid statistik som visar hur många av dessa företag som i praktiken tillhandahåller betaltjänster i Sverige och genomför gränsöverskridande betalningar till eller från Sverige. Det går därför inte att med säkerhet säga hur många av dem som kommer att påverkas av regleringen.

De större bankerna och andra stora aktörer på betaltjänstmarknaden genomför dagligen gränsöverskridande betalningar i stor omfattning. Det finns också mindre betaltjänstleverantörer som visserligen har rätt att genomföra gränsöverskridande betalningar men som sällan eller aldrig gör det. Omfattningen av det uppgiftslämnande som enligt den föreslagna regleringen ska ske till Skatteverket kan därför förväntas variera kraftigt mellan olika betaltjänstleverantörer.

För att kunna uppfylla kraven enligt regleringen måste betaltjänstleverantörerna genomföra åtgärder som säkerställer att uppgiftsskyldigheten kan fullgöras. För betaltjänstleverantörer som ofta utför gränsöverskridande betalningar blir det sannolikt nödvändigt att genomföra åtgärder i it-systemen som medför att det i flödet av betalningar över landgränsen blir möjligt att fånga upp de uppgifter som ska lämnas till Skatteverket utan manuell handläggning.

Betaljtjänstleverantörerna måste också dokumentera och lagra uppgifter om gränsöverskridande betalningar i sina it-system. Lagringen behövs för att de ska kunna avgöra vilken information som ska lämnas till Skatteverket varje enskilt kalenderkvartal. Lagringen av uppgifter är också nödvändig för att Skatteverket ska kunna kontrollera att uppgiftsskyldigheten fullgörs på ett korrekt sätt.

Betaljtjänstleverantörerna kommer också att behöva avsätta resurser och organisera verksamheten för det löpande uppgiftslämnandet till Skatteverket. Uppgiftslämnandet till Skatteverket kommer därför att medföra ökad administration för de leverantörer som omfattas av regleringen.

12.8.2 Kostnader för betaltjänstleverantörerna

I syfte att få en uppfattning om kostnaderna för betaltjänstleverantörer av olika storlek har utredningen genomfört en enkätundersökning bland betaltjänstleverantörer med svenska organisationsnummer för vilka Statistiska centralbyrån (SCB) har uppgifter om antalet anställda. Enligt uppgifter från Finansinspektionen fanns det 223 sådana betaltjänstleverantörer i maj 2021 bland de 1 140 företag som har rätt att bedriva betaltjänstverksamhet i Sverige.

Utredningen har genomfört en enkätundersökning bland 94 av de 223 betaltjänstleverantörerna. I enkäten ställs tre frågor. Den första frågan handlar om att bedöma storleksordningen på engångskostnaderna för att anpassa it-systemen för att kunna fånga upp och lagra de uppgifter som ska lämnas till Skatteverket. Den andra frågan handlar om att bedöma de förväntade årliga kostnaderna, dvs. kostnader för att genomföra det löpande uppgiftslämnandet till Skatteverket. Den tredje frågan är vilka övriga konsekvenser som kan förutses för betaltjänstleverantörerna som följd av den föreslagna regleringen. I avsnitt 12.8.7 sammanfattas enkätsvaren på sistnämnda fråga.

Utredningen har fått svar från 42 betaltjänstleverantörer vilket motsvarar en svarsfrekvens om knappt 45 procent. Bland de 42 svarande bedömer 14 företag att de inte kommer att omfattas av den föreslagna regleringen och anger därför ingen uppskattning av kostnaderna. Antalet företag som i enkätsvaret anger att den föreslagna regleringen kommer att medföra kostnader uppgår således till 28. Bland dessa företag påpekar flera av de svarande att det är svårt att uppskatta kostnaderna och att kostnaden som anges i enkätsvaret är osäker. En vanlig kommentar i enkätsvaren är att det krävs vidare utredning för att bedöma kostnaderna.

I tabell 12.1 redovisas statistik över de 28 enkätsvar som inkommit till utredningen. Som framgår av tabellen är variationen i de angivna kostnaderna hög. De som svarat uppskattar i genomsnitt engångskostnaden till knappt 2,7 miljoner kronor och den löpande årliga kostnaden till knappt 1,4 miljoner kronor. Variationen i svaren är påtaglig, den högsta respektive lägsta engångskostnaden anges till 21 miljoner kronor respektive 30 000 kronor. Motsvarande högsta och lägsta värdet för löpande årliga kostnader anges till 10 miljoner kronor respektive 10 000 kronor. Noteras bör att undersökningen inte är representativ och att kostnaderna därmed inte kan generaliseras till att gälla för alla betaltjänstleverantörer.

Tabell 12.1 Uppskattad engångskostnad och årlig kostnad för betaltjänstleverantörer för uppgiftslämnande till Skatteverket, belopp i tusentals kronor

	Genomsnitt bland 28 svarande, tkr	Max, tkr	Min, tkr
Engångskostnad	2 658	21 000	30
Årlig kostnad för löpande uppgiftslämnande	1 392	10 000	10

Källa: Resultat av utredningens enkätundersökning bland svenska betaltjänstleverantörer.

Anm.: Företag som inte angett uppgift om den ena av de två typerna av kostnader ingår inte i det lägsta värdet.

Eftersom det är fråga om en helt ny uppgiftsskyldighet för betaltjänstleverantörerna saknar de kunskap om utfallet av de kostnadseffekter som kan uppstå till följd av den nya regleringen, vilket medför att de angivna kostnaderna i enkätsvaren är osäkra. En ny undersökning när den föreslagna regleringen har trätt i kraft skulle därför kunna ge ett helt annat resultat.

Den föreslagna regleringen medför också att betaltjänstleverantörerna ska lämna information om personuppgiftsbehandling till sina kunder enligt artikel 13 i EU:s dataskyddsförordning. Betaltjänstleverantörerna lämnar redan information till sina kunder om att de behandlar uppgifter för att t.ex. lämna dem till Skatteverket. Om någon ändring behöver göras i den informationen kan det i så fall förväntas medföra endast marginella kostnader.

12.8.3 Inverkan på konkurrensförhållanden

E-handelns andel av den totala försäljningen av varor och tjänster tilltar trendmässigt och en allt större andel av hushållens inköp görs via olika handelsplattformar på internet. Under åren 2016–2020 ökade e-handelns omsättning i Sverige i löpande priser med drygt 110 procent, från 58 miljarder kronor till 122 miljarder kronor (Konkurrens och tillväxt inom e-handeln, Konkurrensverket [2021:3], s. 37). Detta kan jämföras med hushållens sammantagna privata konsumtion som ökade med endast 8 procent i löpande priser under samma tidsperiod (Konjunkturläget i september 2021, Konjunkturinstitutet).

Den ökande e-handeln innebär också att handeln över landgränserna tilltar och att konkurrensen mellan företagen förstärkts genom att konsumenterna lättare kan jämföra priser på varor och tjänster från olika företag. Eftersom e-handeln generellt sett är svårare att kontrollera kan detta emellertid också utnyttjas av oseriösa företag som, genom att undvika att korrekt redovisa och betala mervärdesskatt, kan hålla lägre priser. Den föreslagna regleringen bidrar därför till att motverka snedvridande konkurrens på varu- och tjänstemarknaderna. Företag som korrekt redovisar sin mervärdesskatt gynnas av regleringen eftersom illojal konkurrens genom skatteundandragande motverkas. Konkurrensförhållandena mellan företag inom EU skulle genom de föreslagna ändringarna därmed kunna förbättras. Företag som är betaltjänstleverantörer och som inte fullföljer sina dokumentations- och

rapporteringskyldigheter kan påföras sanktionsavgifter. Detta bidrar till att främja en rättvis konkurrens mellan betaltjänstleverantörerna. Sanktionsavgifterna utformas så att de är proportionerliga mot betaltjänstleverantörernas totala betalningsförmåga vilket bidrar till att konkurrensen mellan betaltjänstleverantörer av olika storlek inte snedvrids alltför mycket samtidigt som avgifternas avskräckande effekt säkerställs.

De betaltjänstleverantörer som omfattas av den föreslagna uppgiftsskyldigheten kommer att behöva säkerställa att uppgifter om gränsöverskridande betalningar dokumenteras och, under vissa förutsättningar, lämnas till Skatteverket. Dessa företag kommer därför att få en ökad administrativ belastning och därmed ökade kostnader. Regeringen bedömer dock att den föreslagna regleringen inte snedvrider konkurrensförhållanden bland betaltjänstleverantörerna eftersom regleringen är densamma för alla betaltjänstleverantörer som utför sådana betaltjänster som omfattas av regleringen.

12.8.4 Effekter på olika branscher

Enligt kommissionens utvärdering kan risken för bedrägerier inom mervärdesbeskattningen förväntas vara störst i fråga om sådana varor där priskänsligheten (priselasticiteteten) är stor (Impact assessment, Commission staff working document, European Commission, SWD (2018) 488 final, s. 45). Kommissionen drar därför slutsatsen att ökad kontroll av mervärdesbeskattningen i syfte att motverka skattebedrägeri kan förväntas ha olika inverkan på handelsmönstren. Regeringen instämmer i den bedömningen.

Det är svårt att avgöra hur olika branscher kommer att påverkas av förslagen, men det är troligt att branscher där den gränsöverskridande handeln är som störst också kommer att påverkas mest, eftersom det kan förväntas att det är där som företag som inte redovisar korrekt mervärdesskatt förekommer i störst utsträckning. Med ökad kontroll av dessa företag kommer andra företag att bli mindre utsatta för illojal konkurrens.

Enligt en rapport från Postnord som belyser tolv europeiska länder är den gränsöverskridande e-handeln särskilt stor i följande sex varugrupper: kläder och skor, hemelektronik, böcker och ljudböcker, kosmetika, matvaror samt apoteksvaror (E-commerce in Europe 2021, Postnord, s. 11). Konkurrensförhållandena skulle genom den föreslagna regleringen alltså kunna förbättras inom dessa branscher om mervärdesskatteundandragande i större utsträckning upptäcks.

12.8.5 Effekter på företag av olika storlek

Det finns ingen officiell statistik som visar storleken på de 1 140 betaltjänstleverantörer som kan komma att påverkas av den föreslagna regleringen (se avsnitt 12.8.1). Utredningen har därför beställt ett material från SCB för att få en uppfattning om företagens storlek utifrån antalet anställda (Data från SCB 2021-08-12, särskild beställning från utredningen [Fi 2020:08]). I materialet från SCB finns uppgift om antalet anställda bland de 223 betaltjänstleverantörerna med svenska organisa-

tionsnummer. I denna population företag var det genomsnittliga antalet anställda 187 personer i maj 2021. Detta kan jämföras med medianen för antalet anställda som endast är 30 personer, dvs. hälften av företagen har mindre än 30 anställda. Den förhållandevis stora skillnaden mellan medelvärde och median beror på att det finns ett mindre antal betaltjänstleverantörer som har många anställda. Exempelvis hade de tio största betaltjänstleverantörerna i genomsnitt drygt 2 670 personer anställda i maj 2021. En betaltjänstleverantör, t.ex. en bank, tillhandahåller nästan alltid flera olika typer av tjänster. Det är därför svårt att utifrån antalet anställda i banken dra några närmare slutsatser om hur många betalningar en bank genomför.

Den föreslagna regleringen är i sig neutral i förhållande till företagsstorlek. I praktiken innebär emellertid kravet på uppgiftslämnande att omfattningen av hur mycket uppgifter som ska lämnas kommer att variera beroende på mängden av gränsöverskridande betalningar som betaltjänstleverantören utför. Det som främst styr omfattningen av uppgiftslämnandet är om minst 26 gränsöverskridande betalningar genomförs av betaltjänstleverantören till en och samma betalningsmottagare under ett kalenderkvartal. Det är först då som betaltjänstleverantören ska lämna uppgifter.

Det kan antas att det finns stordriftsfördelar när det gäller behovet av anpassning av it-systemen och i den löpande förvaltningen av uppgiftslämnande för en given betaltjänst. Både engångskostnaderna för åtgärderna i it-systemen och de löpande förvaltningskostnaderna bör bli lägre per transaktion ju större transaktionsvolymerna som betaltjänstleverantören ska rapportera till Skatteverket. Det är emellertid oklart i vilken utsträckning kostnaden per rapporterad transaktion för stora och små aktörer på betaltjänstmarknaden kommer att skilja sig åt. Ett skäl för detta är att stora aktörer på betaltjänstmarknaden ofta har flera olika betaltjänster som var och en kan komma att kräva särskilda anpassningar i it-systemen för att kunna fullgöra uppgiftslämnandet till Skatteverket.

12.8.6 Behov av särskild hänsyn till mindre företag

SweFinTech anser att det finns en risk att företag kan komma att påverkas olika av förslaget beroende på storlek. *SweFinTech* uttrycker särskilt en oro för att små företag ska påverkas negativt, att det kan öka inträdesbarriärerna och på sikt försämra konkurrensen. Regeringen instämmer i att förslaget förvisso kan öka kraven på mindre aktörer, men enligt den nya regleringen i mervärdesskattedirektivet ska kravet på betaltjänstleverantörerna att lämna uppgifter vara detsamma oavsett betaltjänstleverantörens storlek. Det finns alltså inget utrymme för att på något sätt särbehandla mindre betaltjänstleverantörer och mildra den administrativa bördan enbart för dem. Regeringen föreslår därför inga särskilda regler för uppgiftslämnande till Skatteverket för mindre företag.

Regelrådet uppger att särskild hänsyn inte tagits till mindre företag men att det är tydligt varför det inte gjorts och att den information som finns i förslaget är tillräcklig.

I utredningens enkätundersökning (se avsnitt 12.8.2) ställs frågan om vilka eventuella andra konsekvenser – utöver kostnader – som kan uppstå. I de flesta enkätsvaren anges inga andra konsekvenser, men i några enkätsvar påpekas att åtkomsten till data kan bli ett problem beroende på hur den slutliga utformningen av regleringen kommer att se ut. Vidare framhålls att ny personal sannolikt kommer att behöva anställas och att särskild kompetens krävs för hanteringen av uppgiftslämnandet.

12.9 Effekter för hushållen

Marknaden för betaltjänster präglas av hög konkurrens och nya former av betaltjänster utvecklas i snabb takt. Kostnaderna som följer av den föreslagna dokumentations- och uppgiftsskyldigheten kan därför på kort sikt förväntas minska betaltjänstleverantörernas vinstmarginaler något. På längre sikt är det emellertid troligt att kostnaderna övervältras till konsumentledet, men kostnaderna som övervältras kan samtidigt förväntas avta över tid i takt med att betaltjänstleverantörernas uppgiftslämnande till Skatteverket effektiviseras.

12.10 Konsekvenser för statliga myndigheter

12.10.1 Effekter för Skatteverket

Skatteverket är den myndighet i Sverige som enligt regeringens förslag ska samla in och lagra uppgifter om gränsöverskridande betalningar från betaltjänstleverantörerna och överföra dem till Cesop. Skatteverket ska även kontrollera att betaltjänstleverantörerna fullgör sin dokumentations- respektive uppgiftsskyldighet samt, när förutsättningar finns, påföra dokumentations- respektive rapporteringsavgift. Skatteverket beräknar de engångsvisa kostnaderna för att utveckla och anpassa olika it-system till ca 5 miljoner kronor.

Vidare medför den föreslagna regleringen också årliga löpande kostnader för Skatteverket avseende kontroll av betaltjänstleverantörernas inlämnade uppgifter, åtgärder för att se till att uppgifterna är korrekta, förvaltningskostnader och handläggning av utfall av data i Cesop. Skatteverket beräknar dessa årliga kostnader till ca 11 miljoner kronor. Skatteverkets kostnader ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

12.10.2 Effekter för andra myndigheter

Förslagen syftar till att Skatteverket ska kunna upptäcka fler mervärdes-skattebedrägerier, vilket borde leda till en ökning av beslut som kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol. I hur stor utsträckning besluten kommer att överklagas är förenat med stor osäkerhet. Inte heller går det att förutse om effekterna av förslagen enbart kommer att påverka beskattningsbeslut som även av annat skäl överklagas – och därför enbart får marginella effekter – eller om det blir fråga om helt nya överklagbara

Prop. 2022/23:121 beslut. Mot bakgrund av att det inte är fråga om någon ny målgrupp för domstolarna och organisation och kompetens redan finns på plats torde inte eventuell måltillströmning ge några märkbara effekter för dem.

Även Skatteverkets beslut om dokumentationsavgift och rapporteringsavgift ska kunna överklagas. I hur stor utsträckning det kan tänkas få effekt på måltillströmningen hos de allmänna förvaltningsdomstolarna är svårt att uppskatta, med den torde vara begränsad. I propositionen Effektivare sanktioner i livsmedelskedjan konstaterar regeringen att antalet överklaganden på områden där det finns sanktionsavgifter är relativt få (prop. 2017/18:165 s. 79). När en rapporteringsavgift för brister i samband med rapporteringspliktiga gränsöverskridande arrangemang infördes gjorde regeringen bedömningen att 65 mål skulle tillkomma och att tio procent av dessa skulle komma att överklagas till kammarrätt (prop. 2019/20:74 s. 186).

Förslagen skulle också kunna medföra att fler brott, företrädesvis skattebrott, upptäcks som kan leda till åtal och ska prövas av de allmänna domstolarna. Antalet ärenden hos de allmänna domstolarna, Polismyndigheten och Ekobrottsmyndigheten kan därför också komma att öka. Ärendetillströmningen till dessa myndigheter torde emellertid vara begränsad.

Även hos Kronofogdemyndigheten kan möjligen något ärende tillkomma med anledning av statens fordringar på grund av de föreslagna sanktionsavgifterna, men med tanke på de regleringar som omgärdar företag som erbjuder de aktuella tjänsterna och som kan tänkas påföras avgifterna bedöms det inte särskilt sannolikt. Däremot är det mer sannolikt att ärendetillströmningen ökar något hos Kronofogdemyndigheten på grund av att Skatteverket fattar fler beslut om mervärdesskatt, som vid utebliven betalning ska verkställas. Det torde dock inte påverka myndigheten i någon större utsträckning.

Sammanfattningsvis bedömer regeringen att tillströmningen av ärenden hos de allmänna förvaltningsdomstolarna, de allmänna domstolarna, Kronofogdemyndigheten, Polismyndigheten och Ekobrottsmyndigheten blir begränsad. Eventuellt tillkommande kostnader för dessa myndigheter ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

12.11 Offentligfinansiella effekter

Nedan redovisas regeringens bedömning av den föreslagna regleringens inverkan på statsbudgeten. Det gäller effekter på inkomsterna av mervärdesskatt och på Sveriges avgift till EU:s allmänna budget.

12.11.1 Ökade inkomster av mervärdesskatt

Den föreslagna regleringen förväntas innebära att fler fel och bedrägerier kan upptäckas inom mervärdesbeskattningen, se även avsnitt 12.5. Regleringen kan också förväntas ha en preventiv effekt på mervärdeskattebedrägerier eftersom risken för upptäckt ökar. Statens inkomster av mervärdesskatt kan därför förväntas öka. Den föreslagna regleringen och inrättandet av Cesop innebär emellertid inte att mervärdesskatteintäkterna

ökar med automatik. Hur mycket skatteinkomsterna ökar kommer bl.a. att bero på hur mycket resurser Skatteverket använder för skattekontroll. När det gäller företag utanför EU som ska betala mervärdesskatt i Sverige krävs även att det finns möjlighet att kräva in utebliven mervärdesskatt.

Under de senaste åren har mer än 90 procent av europeiska konsumenters inköp på internet förmedlats av betaltjänstleverantörer genom överföring, autogirering eller kortbetalning. Betaltjänstleverantörernas uppgifter om betalningar kan därför ge skattemyndigheterna i medlemsstaterna information som medför att de bättre kan utföra sina uppdrag att övervaka skyldigheter avseende mervärdesskatt vid gränsöverskridande e-handel med varor och tjänster. Enligt kommissionens bedömning visar erfarenheten från de medlemsstater som samarbetar med betaltjänstleverantörer att ett sådant samarbete leder till konkreta resultat i kampen mot mervärdesskattebedrägerier. Även vissa länder utanför EU använder betalningsuppgifter som verktyg för att upptäcka näringsidkare som inte följer reglerna, i kombination med förenklade uppbördsregler som liknar EU:s system vad gäller gränsöverskridande leveranser av varor mellan företag och konsumenter (B2C) (se förslag till rådets direktiv, COM (2018) 812, 2018-12-12, Europeiska kommissionen, s. 3).

Frågan är hur mycket inkomsterna av mervärdesskatt kan tänkas öka i Sverige som en följd av att regleringen införs i svensk rätt. Det finns inte tillräckligt med underlag för att kunna göra en kvalificerad skattning av hur stor effekten av den föreslagna regleringen kan förväntas bli på inkomsterna av mervärdesskatt. Att kvantifiera hur mycket skattebortfallet kan tänkas minska som följd av att fler fel och bedrägerier upptäcks får därför karaktären av räkneexempel snarare än ett kvalificerat estimat.

Kommissionen har i sitt förslag till rådsdirektiv, COM (2016) 757, uppskattat EU-ländernas sammantagna årliga förlust av mervärdesskatteinkomster från konsumenters gränsöverskridande e-handel av varor till 5 miljarder euro, vilket motsvarar drygt 52 miljarder kronor räknat med genomsnittlig växelkurs för euro under 2020 (förslag till rådets direktiv, COM (2016) 757, 2018-12-01, Europeiska kommissionen, s. 2).

Ett sätt att beräkna den föreslagna regleringens effekt på inkomsterna av mervärdesskatt i Sverige är att ställa skattebortfallet i relation till Sveriges andel av medlemsstaternas inkomster av mervärdesskatt.

Kommissionens beräknade skattebortfall motsvarar 0,54 procent av de sammanlagda årliga inkomsterna av mervärdesskatt 2020 i EU27 (avser de 27 länder som ingår i EU fr.o.m. den 1 februari 2020) som uppgick till knappt 931 miljarder euro.¹ I Sverige uppgick inkomsterna av mervärdesskatt under 2020 till 467,8 miljarder kronor.² Med samma beräknade skattebortfall i den gemenskapsinterna e-handeln som för EU27-länderna, dvs. 0,54 procent, skulle bortfallet i Sverige uppgå till drygt 2,5 miljarder kronor per år. Med antagandet att den föreslagna

¹ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Tax_revenue_statistics#In_2020.2C_tax_revenue_in_absolute_terms_decreased_in_most_EU_Member_States. Excelfil: Tax revenue statistics—tables for Statistics Explained. Hämtad 2022-01-13.

² ESV, Statens budget, inkomster fördelade efter inkomsttitel 2006–2020 enligt 2020 års struktur.

Prop. 2022/23:121 regleringen skulle bidra till att minska skattebortfallet med en femtedel, skulle regleringen kunna bidra till att inkomsterna av mervärdesskatt på sikt ökar med omkring 500 miljoner kronor per år. Till detta kan läggas ett minskat skattebortfall genom att mervärdesskattebortfall upptäcks i den gränsöverskridande handeln med tjänster och i den gränsöverskridande handeln mellan företag.

I det ovan uppskattade skattebortfallet ingår inte eventuellt bortfall i den gränsöverskridande handeln av tjänster. Det finns inga uppgifter som skulle kunna användas för att uppskatta storleken på detta bortfall, men i kommissionens förslag till rådskdirektiv, COM (2018) 812, nämns särskilt bedrägerier inom online-tv och online-spel. För endast Danmark, Finland och Sverige beräknas de årliga försäljningsförlusterna till följd av olaglig distribution av ip-television uppgå till 436 miljoner euro. Denna förlust motsvarar ca 103 miljoner euro i potentiella mervärdesskatteförluster, vilket motsvarar drygt 1 miljard svenska kronor per år.

Som följd av den föreslagna regleringen kan – utöver det som beskrivits ovan – även potentiellt skattebortfall inom den gränsöverskridande handeln mellan företag (B2B) förväntas upptäckas i större utsträckning.

12.11.2 Inverkan på andra skatteinkomster m.m.

Skatteverket och andra myndigheter kommer att få använda uppgifterna som inhämtas från Cesop för de särskilda ändamål som framgår av förordningen om administrativt samarbete. Det innebär att uppgifterna får användas inom mervärdesbeskattningen, för att fastställa vissa andra skatter, avgifter och tullar samt i samband med rättsliga förfaranden vid överträdelse av skattelagstiftningen som kan leda till påföljd. Uppgifterna som betaltjänstleverantörerna lämnar får också användas i Skatteverkets brottsförebyggande verksamhet och hos andra brottsförebyggande myndigheter. Vilka eventuella ytterligare inkomster som det skulle kunna medföra är svårt att uppskatta utan att ha närmare kunskap om inom vilka områden uppgifterna kan bli användbara. Det beror också i stor utsträckning på Skatteverkets och övriga myndigheters ambitionsnivå.

12.11.3 Inverkan på Sveriges avgift till EU:s allmänna budget

Den föreslagna regleringen kan förväntas påverka Sveriges avgift till EU:s allmänna budget. Skälet är att inkomsterna av mervärdesskatt utgör ett av underlagen vid beräkningen av avgiften.

När uppgiftsskyldigheten för betaltjänstleverantörerna införs i medlemsstaterna kan inkomsterna av mervärdesskatt förväntas öka. Eftersom medlemsstaternas avgifter till EU delvis bestäms av inkomsterna från mervärdesskatt kan regleringen förväntas påverka alla EU-länders avgift till EU:s allmänna budget. Det är emellertid inte entydigt hur Sveriges avgift till EU:s budget påverkas av regleringen, avgiften kan antingen öka eller minska. Detta beror på att även andra avgiftsunderlag påverkas när inkomsterna av mervärdesskatt ökar. Regeringen belyser dessa mekanismer nedan.

TechSverige framför i sitt remissvar att kostnaden för upprättande och drift av Cesop kommer innebära ökade kostnader för Sverige genom EU-budgeten. Regeringen menar att Cesop kommer införas oaktat det aktuella förslaget varför kostnaden heller inte bör anses hänförlig till förslaget.

EU-avgiften kan påverkas när inkomsterna av mervärdesskatt förändras

EU:s allmänna budget upprättas årligen inom en flerårig budgetram. Den nu gällande ramen omfattar perioden 2021–2027. Utgifter och inkomster ska vara i balans, dvs. vara lika stora, på årlig basis. I EU:s budgetprocess bestäms storleken på utgifterna först. Därefter fastställs inkomsterna för att tillgodose balanskravet i budgeten. Den exakta storleken på medlemsstaternas årliga avgifter beror därför på de faktiska utbetalningarna från EU-budgeten. EU:s egna medel består av fyra olika typer av inkomster (prop. 2020/21:87 s. 11–12).

a) Olika typer av avgifter, främst tullar, som fastställts eller kommer att fastställas avseende handel med länder utanför EU.

b) En enhetlig uttagssats om 0,3 procent för alla medlemsstater på det totala belopp intäkter från mervärdesskatt som uppbärs från alla beskattningsbara leveranser, dividerat med en viktad genomsnittlig mervärdesskattesats.

c) En enhetlig uttagssats om 0,8 euro per kg plastförpackningsavfall som genereras i varje medlemsstat och som inte materialåtervinns.

d) En enhetlig uttagssats på summan av alla medlemsstaters BNI.

Sveriges avgift till EU:s budget baseras i nuläget i större utsträckning än genomsnittet för EU-länderna på BNI jämfört med det momsbaseade avgiftsbidraget, även om skillnaden är liten. Vid en generell ökning av inkomsterna från mervärdesskatt i EU-länderna är det därför möjligt att Sveriges sammantagna avgift till EU:s budget skulle kunna minska något som följd av den föreslagna regleringen.

Mot beskriven bakgrund är det oklart hur regleringen kan förväntas inverka på Sveriges avgift till EU:s gemensamma budget. Regeringen har därför inte kvantifierat den föreslagna regleringens sammantagna effekt på denna avgift.

12.11.4 Inkomster av föreslagna sanktionsavgifter

Regeringen föreslår två nya sanktionsavgifter kopplade till den föreslagna uppgiftsskyldigheten för betaltjänstleverantörer, en dokumentationsavgift och en rapporteringsavgift, se avsnitt 7. Inkomsterna redovisas på statsbudgetens inkomstsida. Eftersom avgifterna är nya saknas underlag som kan användas för att kvantifiera avgiftsinkomsternas storlek. Regeringen avstår därför från att bedöma avgiftsinkomsternas nivå.

12.11.5 Sammantagen effekt på offentliga finanser

Som ovan beskrivits kan den föreslagna regleringen antas ha en positiv effekt på inkomsterna av mervärdesskatt i Sverige eftersom fler fel och bedrägerier kan komma att upptäckas. Regleringen kan också bidra till

Prop. 2022/23:121 färre försök till skattebrott genom att risken för upptäckt ökar. En grov uppskattning är att inkomsterna från mervärdesskatt kan öka med 500 miljoner kronor per år.

Som en följd av de ökade skatteinkomsterna kan Sveriges avgift till EU:s gemensamma budget komma att påverkas men det är oklart om avgiften stiger eller sjunker som följd av regleringen. Regeringen har därför inte kvantifierat den föreslagna regleringens sammantagna effekt på Sveriges avgift till EU:s gemensamma budget.

Regeringen föreslår att två nya sanktionsavgifter införs, en dokumentationsavgift och en rapporteringsavgift. Avgifterna syftar till att upprätthålla en god efterlevnad av betaltjänstleverantörernas uppgiftslämnande till Skatteverket. Eftersom avgifterna är nya saknas underlag som kan användas för att kvantifiera inkomsterna från dem. Regeringen avstår därför från att bedöma nivån på inkomsterna från avgifterna.

12.12 Övriga konsekvenser

Förslagen bedöms inte medföra några konsekvenser för kommuner eller regioner. Inte heller kan de antas få någon inverkan på sysselsättningen eller på offentlig service i olika delar av landet. Någon inverkan på förutsättningarna att nå regeringens miljömål, jämställdhet mellan könen eller integrationspolitiska mål kan inte heller förväntas.

Kommerskollegium anför i sitt remissvar att de föreslagna författningarna kan omfattas av anmälningsplikt enligt EU:s regler avseende informationssamhällets tjänster enligt 20 § 6 förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet. Krav som rör tillhandahållande eller etablering av informationssamhällets tjänster kan vara anmälningspliktiga enligt rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (kodifiering). Regeringen bedömer att de föreslagna författningarna inte är anmälningspliktiga eftersom det är fråga om bestämmelser för finansiella tjänster vilka är undantagna från anmälningsplikt enligt artikel 2.1 i nämnda direktiv.

12.13 Förenlighet med EU-rätten

Vad gäller betaltjänstleverantörernas skyldighet att lämna uppgifter till Skatteverket överensstämmer de föreslagna bestämmelserna med den nya reglering som har införts i mervärdesskattedirektivet.

Betaltjänstleverantörernas skyldighet att dokumentera uppgifter föreslås dels för att leverantörerna ska kunna fullgöra uppgiftslämnandet till Skatteverket, dels för att Skatteverket ska kunna kontrollera att uppgiftslämnandet fullgörs korrekt. Direktivet innehåller inte någon skyldighet att införa de föreslagna dokumentations- och rapporteringsavgifterna.

Regeringen anser emellertid att avgifterna måste införas för att Skatteverket ska kunna säkerställa att uppgifter överförs till Cesop i enlighet med artikel 24b i förordningen om administrativt samarbete.

Dessa förslag bedöms därför vara förutsättning för att de krav som ställs på medlemsstaterna i direktivet och i förordningen ska kunna genomföras fullt ut. Förslagen får därför anses vara förenliga med EU-rätten.

Regeringen bedömer att förslagen även i andra avseenden är förenliga med EU-rätten.

12.14 Ikraftträdande och behov av särskilda informationsinsatser

Regeringen föreslår att regleringen ska träda i kraft den 1 januari 2024, se avsnitt 11. Regeringen bedömer det lämpligt att Skatteverket på sin webbplats i god tid innan ikraftträdandet lämnar information om den föreslagna regleringen som riktas till betaltjänstleverantörer. Regeringen ser inga andra behov av särskilda informationsinsatser som följd av de förslag som lämnas i denna proposition.

13 Författningskommentar

13.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

1 kap.

4 a § *Uppgifter som betaltjänstleverantörer har lämnat enligt bestämmelserna i 33 c kap. skatteförfarandelagen (2011:1244) får behandlas endast för att*

1. Skatteverket ska kunna fullgöra åtagandet som följer av artikel 24b i rådets förordning (EU) nr 904/2010 av den 7 oktober 2010 om administrativt samarbete och kampen mot mervärdesskattebedrägeri, och

2. Skatteverket ska kunna

a) kontrollera betaltjänstleverantörernas uppgifts- eller dokumentations-skyldighet enligt 33 c kap. 5 § respektive 39 kap. 3 c § skatteförfarandelagen, och

b) handlägga ärenden som avser avgifter enligt 49 b kap. 3 § respektive 49 c kap. 7 eller 8 § skatteförfarandelagen.

Uppgifter som avses i första stycket får endast vidarebehandlas enligt 5 a §.

Begränsningarna i första och andra styckena gäller inte om Skatteverket, efter att ha överfört uppgifterna till det centrala elektroniska systemet för betalningsinformation i enlighet med artikel 24b i rådets förordning (EU) nr 904/2010, inhämtar uppgifterna från systemet i enlighet med artikel 24d i förordningen.

Genom paragrafen, som är ny och som utformas enligt *Lagrådets* förslag, regleras för vilka ändamål uppgifter som lämnas av betaltjänstleverantörer får behandlas enligt lagen. Av 1 § framgår att bestämmelsen även gäller vid behandling av uppgifter om juridiska personer.

I första stycket anges att uppgifter som betaltjänstleverantörer har lämnat enligt 33 c kap. skatteförfarandelagen (2011:1244), SFL, endast får behandlas för de ändamål som anges i bestämmelsen. De uppgifter som

Prop. 2022/23:121 avses är de uppgifter som lämnas av betaltjänstleverantörer med anledning av den nya uppgiftsskyldigheten som regleras i 33 c kap. SFL.

Av *punkt 1* framgår att uppgifterna får behandlas av Skatteverket för att fullgöra åtagandet som följer av artikel 24b i förordning (EU) nr 904/2010 (förordningen om administrativt samarbete). Av den artikeln framgår att medlemsstaterna ska samla in vissa uppgifter från betaltjänstleverantörerna och överföra dem till ett centralt elektroniskt system, kallat Cesop. Det är Skatteverket som ska överföra uppgifterna till Cesop, vilket framgår av artikel 24b.3 tillsammans med 1 a § förordningen (2011:1553) om tillämpning av EU-förordning och avtal om administrativt samarbete och bedrägeribekämpning på mervärdesskatteområdet. Skatteverket ges genom punkt 1 således möjlighet att inhämta, lagra och överföra uppgifterna till Cesop.

Hänvisningen till förordningen om administrativt samarbete är dynamisk och avser således förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Av *punkt 2* framgår att uppgifterna också får behandlas vid kontroll av om en betaltjänstleverantör har fullgjort sin uppgifts- respektive dokumentationsskyldighet enligt 33 c kap. 5 § SFL respektive 39 kap. 3 c § SFL (*punkt 2 a*) samt för att Skatteverket ska kunna handlägga ärenden om dokumentations- respektive rapporteringsavgift enligt 49 b kap. 3 § SFL respektive 49 c kap. 7 eller 8 § SFL (*punkt 2 b*).

Av paragrafens *andra stycke* framgår att uppgifterna endast får vidarebehandlas enligt 5 a §.

Av paragrafens *tredje stycke* framgår att ändamålsbegränsningarna i första och andra styckena inte gäller när Skatteverket, efter att ha överfört de insamlade uppgifterna från betaltjänstleverantörerna till Cesop, inhämtar uppgifterna från Cesop. Uppgifter som inhämtas från Cesop – oavsett om uppgifterna har överförts till Cesop från Sverige eller från någon annan medlemsstat eller om de kommer från kommissionen – omfattas i stället av ändamålsbestämmelserna i 4 och 5 §§, under förutsättning att behandlingen inte strider mot användningsbegränsningarna i artikel 55.1 och 55.1a i förordningen om administrativt samarbete.

Övervägandena finns i avsnitt 10.3.

5 a § Uppgifter som behandlas enligt 4 a § första stycket får även behandlas för att fullgöra uppgiftslämnande som sker i överensstämmelse med lag eller förordning.

I paragrafen, som är ny, föreskrivs att uppgifter som behandlas enligt den nya bestämmelsen i 4 a § första stycket även får behandlas för att fullgöra uppgiftslämnande som sker i överensstämmelse med lag eller förordning.

De uppgifter som avses är de uppgifter som Skatteverket behandlar i beskattningsdatabasen efter att de har lämnats av betaltjänstleverantörerna. Bestämmelsen omfattar inte de uppgifter som har hämtats in från Cesop, se vidare kommentaren till 4 a §.

Bestämmelsen innebär bl.a. att de insamlade uppgifterna får behandlas för att tillhandahålla information till Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet enligt lagen (1997:1024) om Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet samt för att fullgöra uppgiftslämnande till andra myndigheter

enligt lagen (2016:774) om uppgiftsskyldighet vid samverkan mot viss organiserad brottslighet. Bestämmelsen innebär t.ex. även att Kronofogdemyndigheten får tillgång till de uppgifter som behövs för att kunna verkställa och driva in statens fordringar om inte dokumentations- och rapporteringsavgifter betalas, eftersom det är reglerat i indrivningsförordningen (1993:1229), förordningen (2007:789) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter och skatteförfarandeförordningen (2011:1261). Att sådana uppgiftsskyldigheter bryter sekretessen framgår av 10 kap. 28 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, som föreskriver att sekretess inte hindrar att en uppgift lämnas till en annan myndighet, om uppgiftsskyldighet följer av lag eller förordning. Bestämmelsen är även tillämplig vid uppgiftslämnande mellan självständiga verksamhetsgrenar inom en myndighet.

Uppgifterna kommer även att få behandlas för att fullgöra uppgiftslämnande som sker enligt den s.k. generalklausulen i 10 kap. 27 § OSL. Av den följer att en sekretessbelagd uppgift i vissa fall får lämnas till en myndighet om det är uppenbart att intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda. Även andra sekretessbrytande bestämmelser kan aktualiseras.

Även Integritetsskyddsmyndigheten kan få tillgång till de insamlade uppgifterna för att kontrollera efterlevnaden av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), eftersom den är direkt tillämplig i Sverige som svensk lag.

Övervägandena finns i avsnitt 10.3.

2 kap.

1 § I beskattningsverksamheten *ska* det finnas en samling uppgifter som med hjälp av automatiserad behandling används gemensamt i verksamheten för de i 1 kap. 4–5 a §§ angivna ändamålen (beskattningsdatabas).

I paragrafen anges att det i beskattningsverksamheten ska finnas en beskattningsdatabas.

Ändringen innebär att paragrafen tillförs en hänvisning till de nya ändamålsbestämmelserna i 1 kap. 4 a och 5 a §§. Det medför att de uppgifter som lämnas till Skatteverket från betaltjänstleverantörerna ska behandlas i enlighet med det för beskattningsdatabasen gällande regelverket.

Paragrafen innehåller även en språklig ändring.

Övervägandena finns i avsnitt 10.3.

2 § I databasen får uppgifter behandlas om personer som omfattas av verksamhet enligt 1 kap. 4 § 1–9 och 4 a §. Uppgifter om andra personer får behandlas om det behövs för handläggningen av ett ärende.

I paragrafen anges vilken personkrets som det får finnas uppgifter om i beskattningsdatabasen.

Ändringen innebär att paragrafen tillförs en hänvisning till den nya ändamålsbestämmelsen i 1 kap. 4 a §. Det medför att uppgifter om

Prop. 2022/23:121 personer som omfattas av verksamhet enligt 1 kap. 4 a § får behandlas i databasen.

Övervägandena finns i avsnitt 10.3.

3 § För de ändamål som anges i 1 kap. 4 och 4 a §§ får följande uppgifter behandlas i databasen:

1. en fysisk persons identitet, medborgarskap, bosättning och familjeförhållanden,
2. en juridisk persons identitet, säte, ägarförhållanden samt firmatecknare och andra företrädare,
3. registrering för skatter och avgifter,
4. underlag för fastställande av skatter och avgifter,
5. bestämmande av skatter och avgifter,
6. underlag för fastighetstaxering,
7. revision och annan kontroll av skatter och avgifter,
8. uppgifter som behövs för handläggning enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter,
9. avgiftsskyldighet till ett registrerat trossamfund och medlemskap i fackförening,
10. yrkanden och grunder i ett ärende,
11. beslut, betalning, redovisning och övriga åtgärder i ett ärende,
12. uppgifter som behövs vid hantering av underrättelser från arbetsgivare om anställning av utlänningar som avses i lagen (2013:644) om rätt till lön och annan ersättning för arbete utfört av en utlänning som inte har rätt att vistas i Sverige,
13. uppgifter som behövs för handläggning enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete eller lagen (2020:548) om omställningsstöd eller för handläggning av sådant stöd som avses i lagen (2023:230) om förfarande för elstöd till företag, och
14. uppgifter om sjuklönekostnad.

I databasen får även andra uppgifter behandlas som behövs för fullgörande av ett åliggande som följer av ett för Sverige bindande internationellt åtagande.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter som får behandlas i databasen enligt första stycket.

I paragrafen anges vilka uppgifter som får behandlas i beskattningsdatabasen.

Paragrafen tillförs genom ändringen en hänvisning till den nya ändamålsbestämmelsen i 1 kap. 4 a §. Ändringen innebär att uppgifter som behövs för att fullgöra åtagandet enligt artikel 24b i förordningen om administrativt samarbete samt för kontroll av dokumentations- respektive uppgiftsskyldighet enligt 39 kap. 3 c § skatteförfarandelagen (2011:1244), SFL, respektive 33 c kap. 5 § SFL och uttag av dokumentations- respektive rapporteringsavgift enligt 49 b kap. 3 § SFL respektive 49 c kap. 7 eller 8 § SFL får behandlas i databasen. Uppgifterna får alltså behandlas för att överföra uppgifterna till Cesop, för kontroll av om en betaltjänstleverantör har fullgjort sin dokumentations- respektive uppgiftsskyldighet enligt 39 kap. 3 c § SFL respektive 33 c kap. 5 § SFL samt för att Skatteverket ska kunna handlägga ärenden om dokumentations- respektive rapporteringsavgift enligt 49 b kap. 3 § SFL respektive 49 c kap. 7 eller 8 § SFL.

Övervägandena finns i avsnitt 10.3.

11 § Uppgifter och handlingar i databasen *ska*, om inget annat anges i *11 a* eller 12 §, gallras senast sju år efter utgången av det kalenderår då den *beskattningsperiod* som uppgifterna eller handlingarna kan hänföras till gick ut.

Paragrafen innehåller bestämmelser om gallring.

Ändringen är föranledd av att en gallringsbestämmelse för uppgifter som lämnats av betaltjänstleverantörer tas in i en ny 11 a §, som fullt ut ska gälla för dessa uppgifter. Övriga ändringar är språkliga.

Övervägandena finns i avsnitt 10.5.

11 a § *Uppgifter som avses i 1 kap. 4 a § första stycket ska gallras senast fem år efter utgången av det kalenderår då uppgifterna lämnades till Skatteverket.*

Motsvarande gäller uppgifter och handlingar som finns i ärenden som avser

1. kontroll av betaltjänstleverantörers uppgifts- eller dokumentationsskyldighet enligt 33 c kap. 5 § respektive 39 kap. 3 c § skatteförfarandelagen (2011:1244), eller

2. uttag av avgifter enligt 49 b kap. 3 § respektive 49 c kap. 7 eller 8 § skatteförfarandelagen.

Av paragrafen, som är ny, framgår när Skatteverket ska gallra uppgifter och handlingar som tillförts beskattningsdatabasen på grund av det nya regelverket om uppgiftsskyldighet för betaltjänstleverantörer. Paragrafen omfattar enligt *första stycket* de uppgifter om gränsoverskridande betalningar som har lämnats av betaltjänstleverantörerna för att Skatteverket ska kunna överföra dem till Cesop.

Paragrafen omfattar enligt *andra stycket* även de uppgifter och handlingar som är hänförliga till ärenden om kontroll av betaltjänstleverantörers uppgifts- respektive dokumentationsskyldighet (*punkt 1*) och uttag av dokumentations- respektive rapporteringsavgifter som kan påföras på grund av brister i skyldigheterna (*punkt 2*). Eftersom det i *andra stycket* kan vara fråga om handlingar som uppkommit i ärendehantering, omfattar gallringsbestämmelsen i det stycket även handlingar.

Uppgifterna ska gallras senast fem år efter utgången av det år då uppgifterna lämnades till Skatteverket.

När uppgifter inhämtas från Cesop och tillförs beskattningsdatabasen omfattas uppgifterna inte av gallringsbestämmelsen i paragrafen. Uppgifterna omfattas då i stället av bestämmelsen om gallring enligt huvudregeln i 11 § eller enligt 12 § vid revision.

Övervägandena finns i avsnitt 10.5.

13 § Vad som sägs i *11–12 §§* hindrar inte att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om att uppgifter eller handlingar *ska* bevaras under längre tid än som anges i *11–12 §§*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om bemyndiganden att meddela föreskrifter om gallring.

Genom att 11 a § tillförs bestämmelsen får föreskrifter meddelas om att uppgifter eller handlingar som avser kontroll av betaltjänstleverantörers dokumentations- eller uppgiftsskyldighet eller avgift på grund av brister i dessa skyldigheter ska bevaras under en längre tid än fem år.

Paragrafen innehåller även en språklig ändring.

Övervägandena finns i avsnitt 10.5.

13.2 Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

27 kap.

1 § Sekretess gäller i verksamhet som avser bestämmande av skatt eller fastställande av underlag för bestämmande av skatt eller som avser fastighets-taxering för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden.

Sekretess gäller vidare

1. i verksamhet som avser förande av eller uttag ur beskattningsdatabasen enligt lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattnings-verksamhet för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som har tillförts databasen,

2. hos kommun eller region för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som Skatterättsnämnden har lämnat i ett ärende om förhandsbesked i en skatte- eller taxeringsfråga, och

3. hos Försäkringskassan för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som Skatteverket har lämnat i ett ärende om särskild sjukförsäkringsavgift.

Med skatt avses i detta kapitel skatt på inkomst och annan direkt skatt samt omsättningsskatt, tull och annan indirekt skatt. Med skatt jämställs arbetsgivaravgift, prisregleringsavgift och liknande avgift, avgift enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund, skattetillegg, återkallelseavgift, dokumentationsavgift enligt 49 b kap. 3 § skatteförfarandelagen (2011:1244), rapporteringsavgift, plattformavgift och förseningsavgift samt expeditionsavgift och tilläggsavgift enligt lagen (2004:629) om trängselskatt och tilläggsavgift enligt 8 a § lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik. Med verksamhet som avser bestämmande av skatt jämställs verksamhet som avser bestämmande av pensionsgrundande inkomst.

Första och andra styckena gäller inte om annat följer av 3, 4 eller 6 §.

För uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. För uppgift om avgift enligt lagen om avgift till registrerat trossamfund gäller dock sekretessen i högst sjuttio år.

I paragrafen finns bestämmelser om skattesekretess.

I tredje stycket görs ett tillägg med anledning av att en bestämmelse om en ny dokumentationsavgift för betaltjänstleverantörer tas in i 49 b kap. 3 § skatteförfarandelagen (2011:1244), SFL. Det är alltså endast dokumentationsavgift för betaltjänstleverantörer som omfattas av denna paragraf. Dokumentationsavgift kan enligt 49 b kap. 1 § SFL även tas ut av rapporteringsskyldiga finansiella institut, men den avgiften regleras i 2 §.

Genom tillägget kommer dokumentationsavgiften för betaltjänst-leverantörer att jämföras med skatt vid tillämpning av bestämmelserna i kapitlet. Det innebär att sekretess enligt huvudregeln i första stycket gäller för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i ärende när dokumentationsavgiften tas ut.

I tredje stycket föreskrivs sedan tidigare att med skatt i kapitlet jämföras även rapporteringsavgift. Det innebär att sekretess kommer att gälla även i ärenden om den nya rapporteringsavgiften för betaltjänstleverantörer som införs i 49 c kap. 7 och 8 §§ SFL, utan någon ändring av ordalydelsen i bestämmelsen.

Av fjärde stycket och 6 § följer att sekretessen inte gäller beslut om dokumentations- eller rapporteringsavgift enligt tredje stycket.

2 § Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i

1. särskilt ärende om revision eller annan kontroll i fråga om skatt samt annan verksamhet som avser tullkontroll och som inte omfattas av 1 §,
2. ärende om kompensation för eller återbetalning av skatt,
3. ärende om anstånd med erläggande av skatt,
4. ärende om kassaregister enligt skatteförfarandelagen (2011:1244),
5. ärende om dokumentationsavgift enligt 49 b kap. 1 § skatteförfarandelagen, och

6. ärende enligt lagen (2022:1681) om plattformsoperatörers inhämtande av vissa uppgifter på skatteområdet och lagen (2022:1682) om automatiskt utbyte av upplysningar om inkomster genom digitala plattformar.

Sekretess gäller i ärende enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

Sekretessen gäller inte

1. beslut i ärende som anges i första stycket 2 och 3 samt andra stycket,
 2. beslut om undantag från skyldigheter som gäller kassaregister enligt 39 kap. 9 § skatteförfarandelagen,
 3. beslut om kontrollavgift enligt 50 kap. skatteförfarandelagen, eller
 4. beslut om dokumentationsavgift enligt 49 b kap. 1 § skatteförfarandelagen.
- Första och andra styckena gäller inte om annat följer av 3 eller 4 §.
För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

I paragrafen finns bestämmelser om skattesekretess.

Paragrafen ändras med anledning av att en ny bestämmelse om dokumentationsavgift för betaltjänstleverantörer tas in i 49 b kap. 3 § skatteförfarandelagen (2011:1244), SFL.

Genom att det i paragrafens *första stycke punkt 5* och *tredje stycke punkt 4* införs en hänvisning till 49 b kap. 1 § SFL förtydligas att med dokumentationsavgift i denna bestämmelse avses endast sådan avgift som kan tas ut av rapporteringsskyldiga finansiella institut. Sekretess för dokumentationsavgift för betaltjänstleverantörer gäller i stället på grund av att den avgiften jämföras med skatt enligt en ny bestämmelse i 1 § tredje stycket.

Övervägandena finns i avsnitt 9.

13.3 Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

1 kap.

1 § I denna lag finns bestämmelser om förfarandet vid uttag av skatter och avgifter.

Innehållet i lagen är uppdelat enligt följande.

AVDELNING VI. KONTROLLUPPGIFTER, DEKLARATIONER
OCH ÖVRIGA UPPGIFTER

33 b kap. – Uppgifter om rapporteringspliktiga arrangemang

I paragrafen anges lagens innehåll. Ändringen är en följd av att ett nytt kapitel om uppgifter om betaltjänster införs i lagen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

3 kap.

1 § I detta kapitel finns definitioner av vissa begrepp samt förklaringar till hur vissa termer och uttryck används i lagen. Det finns definitioner och förklaringar också i andra kapitel.

Bestämmelser om betydelsen av följande begrepp, termer och uttryck samt förklaringar finns i nedan angivna paragrafer:

beslut om särskild inkomstskatteredovisning i 13 kap. 1 §

betaltjänstleverantör i 33 c kap. 3 §

byggarbetsplats i 39 kap. 2 §

I paragrafen finns en inledning till kapitlet samt en lista med begrepp, termer och uttryck som används i lagen.

I *andra stycket* har begreppet betaltjänstleverantör lagts till. Begreppet definieras i 33 c kap. 3 §.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.1.

33 c kap. Uppgifter om gränsöverskridande betalningar

Innehåll

1 § I detta kapitel finns bestämmelser om skyldighet för betaltjänstleverantörer att till Skatteverket lämna uppgifter om gränsöverskridande betalningar.

Bestämmelserna ges i följande ordning:

– syftet med uppgiftslämnandet (2 §),

– definitioner (3 och 4 §§),

– skyldighet för betaltjänstleverantörer att lämna uppgifter (5–7 §§),

– vilka uppgifter som ska lämnas (8 och 9 §§), och

– när uppgifterna ska lämnas (10 §).

Paragrafen, som är ny, anger kapitlets innehåll.

I *första stycket* upplyses att kapitlet innehåller bestämmelser om skyldighet för betaltjänstleverantörer att lämna uppgifter till Skatteverket om gränsöverskridande betalningar. Uppgiftsskyldigheten införs för att genomföra de ändringar av mervärdesskattedirektivet (Rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt) som införs genom direktiv (EU) 2020/284 av den 18 februari 2020 om ändring av 2006/112/EG vad gäller införandet av vissa krav för betaltjänstleverantörer. Ändringarna i mervärdesskattedirektivet innebär en skyldighet för betaltjänstleverantörer att dokumentera och lämna uppgifter om gränsöverskridande betalningar i samband med betaltjänster som de tillhandahåller.

I *andra stycket* ges en översikt över kapitlets bestämmelser.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

Syftet med uppgiftslämnandet

2 § Uppgifterna ska lämnas för att Skatteverket ska kunna fullgöra det åtagande som följer av artikel 24b i rådets förordning (EU) nr 904/2010 av den 7 oktober 2010 om administrativt samarbete och kampen mot mervärdesskattebedrägeri.

Av paragrafen, som är ny, framgår varför betaltjänstleverantörer ska lämna uppgifter om gränsöverskridande betalningar.

I artikel 24b.1 första stycket i förordningen om administrativt samarbete anges att medlemsstaterna ska samla in de uppgifter som avses i artikel 243b i mervärdesskattedirektivet. De centrala kontaktkontoren i medlemsstaterna ska i sin tur, i enlighet med artikel 24b.3 i förordningen om administrativt samarbete, överföra uppgifterna till ett inom EU centralt elektroniskt system för betalningsinformation (Cesop) dit alla medlemsstater ska lämna uppgifter. Skatteverket är centralt kontaktkontor i Sverige, vilket framgår av 1 a § förordningen (2011:1553) om tillämpning av EU-förordning och avtal om administrativt samarbete och bedrägeribekämpning på mervärdesskatteområdet.

Uppgiftslämnandet syftar alltså till att Sverige ska kunna fullgöra sin skyldighet att lämna uppgifter till Cesop.

Hänvisningen till förordningen om administrativt samarbete är dynamisk och avser således förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

Definitioner

3 § Med betaltjänstleverantör avses i denna lag de tillhandahållare av betaltjänster som anges i 1 kap. 3 § lagen (2010:751) om betaltjänster, med undantag för myndigheter och centralbanker.

Paragrafen, som är ny, definierar begreppet betaltjänstleverantör och genomför artikel 243a.1 i mervärdesskattedirektivet.

Begreppet har samma betydelse i hela lagen och förekommer, utöver detta kapitel, även i 38, 39, 49 b och 49 c kap.

Med betaltjänstleverantör avses de tillhandahållare av betaltjänster som anges i 1 kap. 3 § lagen (2010:751) om betaltjänster, BTL, med vissa undantag. Statliga och kommunala myndigheter (punkt 4) och myndigheter inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, EES, (del av punkt 5) undantas helt, dvs. även när de ägnar sig åt annat än myndighetsutövning. Europeiska centralbanken och nationella centralbanker i andra EES-länder undantas även i de fall de inte agerar i egenskap av monetär eller offentlig myndighet (punkt 6).

De betaltjänstleverantörer i BTL som omfattas av definitionen är således

- kreditinstitut, utländska kreditinstitut inom EES och filialer till utländska kreditinstitut från länder utanför EES,
- institut för elektroniska pengar, registrerade utgivare, utländska institut för elektroniska pengar inom EES och filialer till institut för elektroniska pengar från länder utanför EES,
- betalningsinstitut, registrerade betaltjänstleverantörer och utländska betalningsinstitut inom EES, samt
- postgiroinstitut inom EES.

- 4 §** I detta kapitel används följande ord med den angivna betydelsen:
Betalare: detsamma som i 1 kap. 4 § lagen (2010:751) om betaltjänster.
Betalkonto: detsamma som i 1 kap. 4 § lagen om betaltjänster.
Betalning: detsamma som betalningstransaktion och penningöverföring i 1 kap. 4 § lagen om betaltjänster, om inte transaktionen eller överföringen undantas enligt 6, 6 a, 6 b eller 7 § i det kapitlet.
Betalningsmottagare: detsamma som i 1 kap. 4 § lagen om betaltjänster.
Betaltjänst: detsamma som i 1 kap. 2 § 3–6 lagen om betaltjänster.
BIC-kod: detsamma som i artikel 2.16 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 260/2012 av den 14 mars 2012 om antagande av tekniska och affärsmässiga krav för betalningar och autogireringar i euro och om ändring av förordning (EG) nr 924/2009.
EU-land: detsamma som i 2 kap. 21 § mervärdesskattelagen (2023:200).
Företagsidentifikationskod: BIC-kod eller annan kod som otvetydigt identifierar en betaltjänstleverantör och anger dennes plats.
IBAN-nummer: detsamma som i artikel 2.15 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 260/2012.
Identifieringskod: IBAN-nummer eller annan uppgift som otvetydigt identifierar en betalare eller en betalningsmottagare och anger dennes plats.

I paragrafen, som är ny, definieras begrepp som används i kapitlet. Definitionerna påverkar inte innebörden av samma ord i andra kapitel i skatteförfarandelagen (2011:1244).

Med betalare avses enligt *andra stycket* detsamma som i 1 kap. 4 § lagen (2010:751) om betaltjänster, BTL. Betalare definieras i den bestämmelsen som en fysisk eller juridisk person som antingen är en betalkontoinnehavare som godkänner en betalningsorder från kontot, eller en fysisk eller juridisk person som lämnar en betalningsorder. Bestämmelsen i andra stycket genomför artikel 243a.4 i mervärdesskattedirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 5.4.4.

Med betalkonto avses enligt *tredje stycket* detsamma som i 1 kap. 4 § BTL. Betalkonto definieras i den bestämmelsen som ett konto som innehas i en eller flera betaltjänstanvändares namn och som är avsett för genomförandet av betalningstransaktioner. Bestämmelsen i tredje stycket genomför artikel 243a.8 i mervärdesskattedirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 5.4.4.

Med betalning avses enligt *fjärde stycket* detsamma som begreppen betalningstransaktion och penningöverföring i 1 kap. 4 § BTL om inte transaktionen eller överföringen är undantagna från den lagens tillämpningsområde enligt 1 kap. 6, 6 a, 6 b eller 7 § BTL.

I 1 kap. 4 § BTL definieras begreppet betalningstransaktion som insättning, uttag eller överföring av medel som initieras av betalaren eller betalningsmottagaren, oberoende av eventuella underliggande förpliktelser mellan betalaren och betalningsmottagaren. Penningöverföring definieras i samma paragraf som en betaltjänst där medel tas emot från en betalare, utan att något betalkonto öppnas i betalarens eller betalningsmottagarens namn, uteslutande i syfte att överföra motsvarande belopp till en mottagare eller en annan betaltjänstleverantör som agerar på mottagarens vägnar, eller där dessa medel tas emot på mottagarens vägnar och ställs till mottagarens förfogande.

Enligt 1 kap. 6, 6 a, 6 b och 7 §§ BTL undantas vissa betaltjänster och betalningstransaktioner från lagens tillämpningsområde. Transaktionerna i 6 § rör viss transport och hantering av kontanter, uttag av kontanter, valutaväxling samt vissa tekniska tjänster. I 6 a § undantas transaktioner som baseras på vissa typer av betalningsinstrument. I 6 b § undantas vissa tjänster som endast möjliggör uttag av kontanter med hjälp av uttagsautomater och i 7 § undantas betalningstransaktioner som genomförs med pappersbaserade instrument, vid penninginsamlingar inom ideella organisationer och vid transaktioner mellan betaltjänstleverantörer för egen räkning.

Bestämmelsen i fjärde stycket genomför artikel 243a.3 i mervärdesskattedirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 5.4.3.

Med betalningsmottagare avses enligt *femte stycket* detsamma som i 1 kap. 4 § BTL. Betalningsmottagare definieras i den bestämmelsen som en fysisk eller juridisk person som är den avsedda mottagaren av medel vid en betalningstransaktion. Bestämmelsen i femte stycket genomför artikel 243a.5 i mervärdesskattedirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 5.4.4.

Med betaltjänst avses enligt *sjätte stycket* detsamma som i 1 kap. 2 § 3–6 BTL. De betaltjänster som omfattas av definitionen är således genomförande av betalningstransaktioner, inklusive överföring av medel på ett betalkonto genom autogiro, kontokort eller andra betalningsinstrument, eller kontobaserade betalningar. Vidare omfattas genomförande av dessa typer av betalningstransaktioner när medlen täcks av en betaltjänstanvändares kreditutrymme. Utgivning av betalningsinstrument eller inlösen av transaktionsbelopp där ett betalningsinstrument har använts omfattas också samt penningöverföring.

Bestämmelsen i sjätte stycket genomför artikel 243a.2 i mervärdesskattedirektivet som hänvisar till punkterna 3–6 i bilaga I till rådets direktiv (EU) 2015/2366 av den 25 november 2015 om betaltjänster på den inre marknaden (andra betaltjänstdirektivet). Övervägandena finns i avsnitt 5.4.2.

Med BIC-kod avses enligt *sjunde stycket* detsamma som i artikel 2.16 i förordning (EU) nr 260/2012. En BIC-kod enligt denna definition är en företagsidentifieringskod som identifierar en betaltjänstleverantör och vars särdrag fastställs genom Internationella standardiseringsorganet (ISO). Hänvisningen till förordningen är dynamisk, vilket innebär att den avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen. Bestämmelsen i sjunde stycket genomför artikel 243a.10 i mervärdesskattedirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 5.5.1.

Med EU-land avses enligt *åttonde stycket* detsamma som i 2 kap. 21 § mervärdesskattelagen (2023:200). Övervägandena finns i avsnitt 5.5.2.

Begreppet företagsidentifieringskod som definieras i *nionde stycket* används i flera av bestämmelserna i kapitlet för att identifiera en betaltjänstleverantör och dennes lokalisering. Lokaliseringen av betaltjänstleverantören används för att avgöra om det föreligger en uppgiftsskyldighet och, om så är fallet, vilken betaltjänstleverantör som är uppgiftsskyldig. Om det inte finns en identifieringskod för betalaren eller betalningsmottagaren används enligt 7 § andra och tredje stycket företagsidentifieringskoden även för att identifiera och lokalisera betalaren och betalningsmottagaren.

Enligt artikel 243c punkt 1b och 2b i mervärdesskattedirektivet ska en BIC-kod eller annan företagsidentifieringskod som otvetydigt identifierar betaltjänstleverantören och anger dennes plats användas för att fastställa lokaliseringen. Begreppet otvetydigt innebär att företagsidentifieringskoden klart ska identifiera betaltjänstleverantören och dennes lokalisering.

Begreppet används i 6, 7 och 8 §§. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.2.

Med IBAN-nummer avses enligt *tionde stycket* detsamma som i artikel 2.15 i förordning (EU) nr 260/2012. Hänvisningen till förordningen är dynamisk, vilket innebär att den avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen. Ett IBAN-nummer enligt denna definition är ett internationellt betalkontonummer som identifierar ett enskilt betalkonto i en medlemsstat och vars särdrag fastställs genom ISO. Bestämmelsen i nionde stycket genomför artikel 243a.9 i mervärdesskattedirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 5.5.1.

Begreppet identifieringskod som definieras i *elfte stycket* används i flera av bestämmelserna i kapitlet för att identifiera en betalare eller en betalningsmottagare och ange dennes lokalisering. Lokaliseringen av betalaren och betalningsmottagaren har betydelse för om det föreligger en uppgiftsskyldighet och vilken betaltjänstleverantör som i så fall är uppgiftsskyldig. Lokaliseringen bestäms enligt artikel 243c punkt 1a och 2a i mervärdesskattedirektivet av IBAN-nummer eller en annan identifieringskod som otvetydigt identifierar betalaren eller betalningsmottagaren och anger dennes plats.

I kommissionens genomförandeförordning (Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1504 den 6 april 2022 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EU) nr 904/2010 vad gäller inrättandet av ett centralt elektroniskt system för betalningsinformation) ges som exempel på identifieringskod – utöver IBAN-nummer – ”card acceptor ID”, ”Merchant ID” och ”E-account identifier”. Denna uppräkningslista är inte uttömmande. Att identifieringskoden *otvetydigt* ska identifiera betalaren och betalningsmottagaren och ange deras plats innebär emellertid att detta klart måste kunna fastställas genom identifieringskoden. Det ska alltså vara fråga om en identifieringskod som fyller samma funktion som ett IBAN-nummer, ”card acceptor ID”, ”Merchant ID” och ”E-account identifier”.

Begreppet identifieringskod används i 7 och 8 §§. Se vidare kommentaren till dessa bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.2.

Skyldighet för betaltjänstleverantörer att lämna uppgifter

5 § En betaltjänstleverantör som tillhandahåller betaltjänster till en betalare eller en betalningsmottagare som finns i Sverige är skyldig att till Skatteverket lämna uppgifter om gränsöverskridande betalningar, om inte annat följer av andra stycket eller av 6 § första stycket.

Skyldigheten att lämna uppgifter gäller endast om antalet betalningar under ett kalenderkvartal uppgår till minst 26 till en och samma betalningsmottagare.

Av paragrafen, som är ny, framgår när en betaltjänstleverantör är skyldig att lämna uppgifter. Paragrafen genomför i huvudsak artikel 243b.2 och delar av artikel 243b.4b i mervärdesskattedirektivet.

Av *första stycket* framgår att en förutsättning för att en betaltjänstleverantör ska vara skyldig att lämna uppgifter till Skatteverket är att betaltjänstleverantören tillhandahåller betaltjänster till en betalare eller en betalningsmottagare som finns i Sverige. Bedömningen av var de finns görs med hjälp av de uppgifter som betaltjänstleverantören har tillgängliga, exempelvis adressuppgifter.

Det är inte bara svenska betaltjänstleverantörer som kan vara uppgiftsskyldiga i Sverige. Även betaltjänstleverantörer från andra medlemsstater, från EES-länderna Island, Norge och Lichtenstein och filialer till kreditinstitut och institut för elektroniska pengar med huvudkontor utanför EU kan vara uppgiftsskyldiga när de tillhandahåller betaltjänster till en betalare eller betalningsmottagare som finns i Sverige.

Vad som avses med betaltjänstleverantör framgår av 3 § och vad som avses med betalare och betalningsmottagare av 4 §.

För att uppgiftsskyldighet ska föreligga krävs vidare enligt första stycket att det är fråga om gränsöverskridande betalningar. Betalningar som inte är gränsöverskridande omfattas alltså inte av uppgiftsskyldigheten. Begreppet betalning definieras i 4 §. Vad som avses med gränsöverskridande betalning framgår av 7 §.

Det finns dock undantag från skyldigheten att lämna uppgifter i första stycket, dels i andra stycket, dels i 6 § första stycket. Sistnämnda bestämmelse innebär att betalarens betaltjänstleverantör undantas från skyldighet att lämna uppgifter om en betalning när betalningsmottagarens betaltjänstleverantör är skyldig att lämna uppgifter om betalningen. Det gäller i de fall då betalningsmottagarens betaltjänstleverantör finns i ett EU-land. Det kommer sannolikt att oftast vara den betaltjänstleverantören som är uppgiftsskyldig. Det krävs nämligen endast att en av de betaltjänstleverantörer som tillhandahåller betaltjänster till mottagaren rörande betalningen finns i ett EU-land för att uppgiftsskyldigheten ska åligga den betaltjänstleverantören.

Av *andra stycket* framgår att betaltjänstleverantören är uppgiftsskyldig om antalet gränsöverskridande betalningar under ett kalenderkvartal uppgår till minst 26 till en och samma betalningsmottagare.

I de fall betaltjänstleverantören har uppgifter om att en och samma betalningsmottagare har flera identifieringskoder, t.ex. flera IBAN-nummer, ska betaltjänstleverantören räkna samman antalet betalningar som gjorts till betalningsmottagaren. En betalningsmottagare kan t.ex. under ett kalenderkvartal ha mottagit 20 gränsöverskridande betalningar till ett IBAN-nummer och ytterligare 17 gränsöverskridande betalningar till ett annat IBAN-nummer. Om betaltjänstleverantören har uppgift om att båda IBAN-numren tillhör samma betalningsmottagare ska leverantören lägga samman de 37 gränsöverskridande betalningarna. Det gäller oavsett om betalningsmottagaren enligt lokaliseringsreglerna befinner sig i samma eller olika EU-länder eller utanför EU. Under förutsättning att övriga krav för uppgiftsskyldighet föreligger ska uppgift lämnas om samtliga dessa 37 betalningar, dvs. inte bara de som överstiger 25.

Vad som avses med identifieringskod framgår av 4 §.

Övervägandena finns i avsnitt 6.1 och 6.2.

6 § *Betalarens betaltjänstleverantör är inte skyldig att lämna uppgifter om en gränsöverskridande betalning om någon av betalningsmottagarens betaltjänstleverantörer, enligt sin företagsidentifieringskod, finns i ett EU-land.*

Även om betalarens betaltjänstleverantör inte är skyldig att lämna uppgift enligt första stycket, ska betalningen ingå i underlaget för beräkning av antalet gränsöverskridande betalningar enligt 5 §.

I paragrafen, som är ny, regleras när betalarens betaltjänstleverantör undantas från skyldighet att lämna uppgifter om en gränsöverskridande betalning.

Det är enligt huvudregeln betalningsmottagarens betaltjänstleverantör som är uppgiftsskyldig för en gränsöverskridande betalning. Av *första stycket* framgår dock att betalarens betaltjänstleverantör är skyldig att lämna uppgifter om en gränsöverskridande betalning när betalningsmottagaren inte har någon betaltjänstleverantör som finns i ett EU-land. Var betalningsmottagarens betaltjänstleverantör finns framgår av dess företagsidentifieringskod. Bedömningen görs alltså utifrån betaltjänstleverantörens BIC-kod eller annan företagsidentifieringskod som otvetydigt identifierar en betaltjänstleverantör och dennes plats. Det innebär att om betalningsmottagarens betaltjänstleverantör har en BIC-kod eller annan företagsidentifieringskod som anger att betaltjänstleverantören finns utanför EU (t.ex. i ett EES-land) är det betalarens betaltjänstleverantör som är uppgiftsskyldig. Första stycket genomför artikel 243b.3 första meningen i mervärdesskattedirektivet.

Av *andra stycket* framgår att även i de fall betalarens betaltjänstleverantör inte är uppgiftsskyldig för en gränsöverskridande betalning enligt första stycket, ska betalarens betaltjänstleverantör ändå inkludera den betalningen vid beräkningen av om antalet betalningar till betalningsmottagaren under ett kalenderkvartal uppgår till minst 26. Betalarens betaltjänstleverantör ska alltså räkna ihop alla gränsöverskridande betalningar som har gått till samma betalningsmottagare under ett kalenderkvartal. Betalarens betaltjänstleverantör kan nämligen vara skyldig att lämna uppgifter om andra gränsöverskridande betalningar som har gått till den aktuella betalningsmottagaren. Det är fallet om mottagaren även har anlitat en betaltjänstleverantör som finns på en plats utanför EU. Betalarens betaltjänstleverantör kan då bli uppgiftsskyldig för den betalningen och ska räkna samman den med det totala antalet gränsöverskridande betalningar som har skett till betalningsmottagaren. Om det totala antalet betalningar är minst 26, ska betalarens betaltjänstleverantör endast lämna uppgifter om de betalningar där mottagaren inte har använt sig av en betaltjänstleverantör i ett EU-land. Andra stycket genomför artikel 243b.3 andra meningen i mervärdesskattedirektivet.

Vad som avses med betaltjänstleverantör framgår av 3 §. Vad som avses med betalning, betalare, betalningsmottagare och EU-land, framgår av definitionerna i 4 §. Vad som avses med gränsöverskridande betalning framgår av 7 §.

Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

Gränsöverskridande betalning

7 § *En betalning ska anses vara gränsöverskridande om*

- betalaren, enligt sin identifieringskod, finns i ett EU-land, och
- betalningsmottagaren, enligt sin identifieringskod, finns i ett annat EU-land eller på en plats utanför EU.

Om betalaren saknar identifieringskod ska i stället betalarens betaltjänstleverantör, enligt sin företagsidentifieringskod, finnas i ett EU-land. Om betalningsmottagaren saknar identifieringskod ska i stället betalningsmottagarens betaltjänstleverantör, enligt sin företagsidentifieringskod, finnas i ett annat EU-land eller på en plats utanför EU.

I paragrafen, som är ny och har utformats efter synpunkter från *Lagrådet*, föreskrivs vad som avses med begreppet gränsöverskridande betalning. Paragrafen genomför artikel 243b.1 andra stycket andra meningen och 23c i mervärdesskattedirektivet.

En förutsättning för att en betalning ska anses vara gränsöverskridande är enligt *första stycket* att betalaren finns i ett EU-land och att betalningsmottagaren inte finns i samma EU-land. Var betalaren och betalningsmottagaren finns följer av deras identifieringskod. Var betalaren och betalningsmottagaren faktiskt befinner sig, eller i vilket land de har sin hemvist eller sitt medborgarskap, har inte någon betydelse vid denna bedömning. Det har däremot betydelse för bedömningen av om en betaltjänst ska anses tillhandahållas i Sverige enligt 5 § första stycket. Platsen där betalaren och betalningsmottagaren faktiskt befinner sig kan vara en annan än den som följer av den nu aktuella lokaliseringsregeln.

I *andra stycket* anges vad som gäller om betalaren eller betalningsmottagaren saknar identifieringskoder. Om betalaren inte har någon identifieringskod är det betalarens betaltjänstleverantörs plats som styr var betalaren ska anses finnas. På motsvarande sätt är det, om betalningsmottagaren inte har någon identifieringskod, betalningsmottagarens betaltjänstleverantörs plats som styr var betalningsmottagaren ska anses finnas. Var betalarens och betalningsmottagarens betaltjänstleverantörer anses finnas styrs av deras företagsidentifieringskod. Begreppet gränsöverskridande har inte något samband med vad som avses med begreppet i annan lagstiftning.

Vad som avses med betalning, betalare, betalningsmottagare, EU-land, företagsidentifieringskod och identifieringskod framgår av definitionerna i 4 §.

Övervägandena finns i avsnitt 6.1.2.

Vilka uppgifter ska lämnas?

8 § En betaltjänstleverantör som är uppgiftsskyldig ska lämna uppgift om

1. sin företagsidentifieringskod,
2. betalningsmottagarens
 - a) namn eller företagsnamn,
 - b) adress,
 - c) registreringsnummer för mervärdesskatt eller annat nationellt skattenummer, och
 - d) IBAN-nummer eller, om IBAN-nummer inte är tillgängligt, en annan identifieringskod för betalningsmottagaren,
3. företagsidentifieringskod för betalningsmottagarens betaltjänstleverantör om betalningsmottagaren tar emot medel utan att ha ett betalkonto,
4. datum, tidpunkt, belopp och valuta för betalningarna och för eventuella återbetalningar som är relaterade till dessa betalningar,

5. från vilket EU-land betalningen har skett och, när det är fråga om en återbetalning, till vilket EU-land återbetalningen har skett,
6. de uppgifter som används för att lokalisera betalningens ursprung eller återbetalningens destination,
7. uppgift som otvetydigt identifierar betalningen och återbetalningen, och
8. att betalningen, i förekommande fall, har initierats i näringsidkarens fysiska lokaler.

I paragrafen, som är ny, regleras vilka uppgifter som en uppgiftsskyldig betaltjänstleverantör ska lämna. Paragrafen genomför artikel 243d i mervärdesskattedirektivet.

Av *punkt 1* framgår att den betaltjänstleverantör som ska lämna uppgifter ska lämna uppgift om sin egen företagsidentifieringskod. I 3 § definieras begreppet betaltjänstleverantör. I 4 § definieras företagsidentifieringskod, se vidare författningskommentaren till den paragrafen. I de fall betaltjänstleverantören har en BIC-kod som är gemensam för flera betaltjänstleverantörer, bör betaltjänstleverantören även ange en annan kod som gör det möjligt att identifiera denne.

Av *punkt 2* framgår vilka uppgifter som den uppgiftsskyldige betaltjänstleverantören ska lämna om betalningsmottagaren. Vad som avses med betalningsmottagare framgår av 4 §.

Enligt *punkt a* ska betaltjänstleverantören lämna uppgift om betalningsmottagarens namn eller företagsnamn. Namnet ska anges som det framgår av betaltjänstleverantörens register. I bilagan till kommissionens genomförandeförordning anges att det kan vara vilket som helst av de namn på betalningsmottagaren som finns tillgängligt i betaltjänstleverantörens register, även juridiskt namn och företagsnamn. Det kan vara kortmottagarens namn, säljarens namn eller kreditgivarens namn. Om flera namn finns tillgängliga ska samtliga lämnas. Betaltjänstleverantören behöver inte kontrollera eller söka efter korrekt namn på betalningsmottagaren utanför sina egna register.

Enligt *punkt b* ska betaltjänstleverantören lämna uppgift om betalningsmottagarens adress. Även denna uppgift ska lämnas som den framgår av betaltjänstleverantörens register. Av 9 § framgår att skyldighet att lämna uppgiften endast föreligger om betaltjänstleverantören har tillgång till uppgiften. Av bilagan till kommissionens genomförandeförordning framgår att alla adresser till betalningsmottagaren som finns tillgängliga i betaltjänstleverantörens register omfattas. Det kan vara en officiell adress, företagsadress eller lageradress och avse kortmottagarens adress, sälj företagets adress eller kontoinnehavarens adress. Om flera adresser finns tillgängliga ska samtliga lämnas.

Enligt *punkt c* ska betaltjänstleverantören lämna uppgift om betalningsmottagarens registreringsnummer för mervärdesskatt eller annat nationellt skatteregistreringsnummer. Av 9 § framgår att skyldigheten att lämna uppgift endast föreligger om betaltjänstleverantören har tillgång till uppgiften.

Enligt *punkt d* ska betaltjänstleverantören lämna uppgift om betalningsmottagarens IBAN-nummer eller, om IBAN-nummer inte är tillgängligt, annan identifieringskod. I 4 § definieras IBAN-nummer och identifieringskod. Inte heller i detta fall föreligger en skyldighet att lämna uppgiften om inte betaltjänstleverantören har tillgång till den, se vidare

kommentaren till 9 §. Om IBAN-nummer lämnas behöver ingen annan identifieringskod lämnas.

I *punkt 3* föreskrivs att den uppgiftsskyldige betaltjänstleverantören ska lämna uppgift om företagsidentifieringskod för betalningsmottagarens betaltjänstleverantör om betalningsmottagaren mottar medel utan att inneha ett betalkonto. I ett sådant fall saknar nämligen betalningsmottagaren sannolikt en identifieringskod. Den uppgiftsskyldige betaltjänstleverantören behöver således endast lämna dessa uppgifter när betalningsmottagaren saknar betalkonto. Av 4 § framgår vad som avses med företagsidentifieringskod.

Av *punkt 4* framgår att den uppgiftsskyldige betaltjänstleverantören ska lämna uppgifter om de gränsöverskridande betalningarna och om de återbetalningar som identifierats som relaterade till dessa betalningar. Vad som avses med betalning framgår av 4 § och vad som avses med en gränsöverskridande sådan framgår av 7 §.

Datum och tidpunkt för betalningen eller återbetalningen ska anges. Av bilagan till kommissionens genomförandeförordning framgår att det är fråga om inköpsdatum, datum för genomförandet eller datum då transaktionen skapades. Dessutom ska uppgift om belopp och valuta för betalningen eller återbetalningen lämnas.

I *punkt 5* föreskrivs att betaltjänstleverantören ska lämna uppgift om det EU-land från vilken betalningen har skett och, när det är fråga om en återbetalning, till vilket EU-land återbetalningen har skett. Av bilagan till kommissionens genomförandeförordning framgår att det är betalarens landskod som avses.

Av *punkt 6* framgår att en uppgiftsskyldig betaltjänstleverantör ska lämna de uppgifter som har använts för att lokalisera betalningens ursprung eller återbetalningens destination. Av bilagan till kommissionens genomförandeförordning framgår att det som avses är uppgift om vilken typ av identifiering som betaltjänstleverantören har använt sig av vid tillämpningen av lokaliseringsreglerna. För att undvika identifiering av betalaren ska inte uppgifterna i sig lämnas.

Av *punkt 7* framgår att betaltjänstleverantören ska lämna andra uppgifter som otvetydigt identifierar betalningen och återbetalningen. Av bilagan till kommissionens genomförandeförordning framgår att det bör vara inlösarens referens och transaktions-id.

Av *punkt 8* framgår att betaltjänstleverantören i förekommande fall ska lämna uppgift om betalningen har initierats i näringsidkarens fysiska lokaler. Av bilagan till kommissionens genomförandeförordning framgår att det som avses är försäljningsställe (POS) – införandemetod (Entry Mode).

Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

9 § *Skyldigheten att lämna de uppgifter som avses i 8 § 2 b–d och 8 gäller endast om betaltjänstleverantören har tillgång till uppgifterna.*

Av paragrafen, som är ny, framgår att vissa uppgifter som en uppgiftsskyldig betaltjänstleverantör ska lämna om betalningsmottagaren endast ska lämnas under förutsättning att leverantören har tillgång till uppgifterna. Paragrafen genomför delvis artikel 243d i mervärdesskattedirektivet.

De uppgifter det gäller är uppgifter om betalningsmottagarens adress, registreringsnummer för mervärdesskatt eller annat nationellt skattenummer, identifieringskod samt om betalningen har initierats i näringsidkarens fysiska lokaler. Att betaltjänstleverantören har tillgång till uppgifterna innebär att de redan ska finnas hos betaltjänstleverantören. Betaltjänstleverantören behöver således inte söka efter uppgifterna i offentliga register eller liknande.

Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

När ska uppgifterna lämnas?

10 § *De uppgifter som betaltjänstleverantören ska lämna enligt 8 § ska ha kommit in till Skatteverket senast vid utgången av den månad som följer efter det kalenderkvartal som uppgifterna avser.*

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om vid vilken tidpunkt en uppgiftsskyldig betaltjänstleverantör ska lämna uppgifterna som avses i 8 § till Skatteverket. Paragrafen genomför artikel 243b.4b i mervärdesskattedirektivet.

Av paragrafen följer att betaltjänstleverantören utan anmodan är skyldig att lämna de föreskrivna uppgifterna till Skatteverket om leverantören är uppgiftsskyldig för perioden. Eftersom uppgifterna ska lämnas per kalenderkvartal ska rapporteringen ske högst fyra gånger per år. Om uppgifterna avser kalenderkvartal 1 januari–31 mars ska uppgifterna ha kommit in till Skatteverket senast den 30 april, om uppgifterna avser kalenderkvartal 1 april–30 juni ska uppgifterna ha kommit in senast den 31 juli osv.

Det är endast betaltjänstleverantörer som uppfyller kraven för uppgiftsskyldighet i 5 § för ett visst kalenderkvartal som ska lämna uppgifter till Skatteverket. Det finns således inte någon skyldighet för betaltjänstleverantörer att lämna uppgifter om att det inte finns något att rapportera, s.k. nollrapportering.

Övervägandena finns i avsnitt 6.4.

38 kap.

Uppgifter som ska lämnas av betaltjänstleverantörer

4 § *Uppgifter om gränsöverskridande betalningar som ska lämnas enligt 33 c kap. ska lämnas i ett fastställt formulär som motsvarar ett sådant standardformulär som avses i artikel 24b.1 andra stycket b i rådets förordning (EU) nr 904/2010 av den 7 oktober 2010 om administrativt samarbete och kampen mot mervärdesskattebedrägeri.*

Av paragrafen, som är ny, framgår att de uppgifter som ska lämnas av en betaltjänstleverantör måste lämnas i ett fastställt formulär som motsvarar ett sådant standardformulär som avses i artikel 24b.1 andra stycket b i förordningen om administrativt samarbete. Paragrafen genomför delvis artikel 243b.4b i mervärdesskattedirektivet som hänvisar till bestämmelsen i artikel 24b i förordningen om administrativt samarbete.

Av artikel 24b.1 andra stycket b framgår att uppgiftslämnandet till Cesop ska ske med hjälp av ett elektroniskt formulär. Kommissionen har i sin genomförandeförordning antagit de elektroniska standardformulär som

avses i artikeln. Skatteverket är skyldigt att lämna uppgifter i den form som föreskrivs i förordningen om administrativt samarbete och i kommissionens genomförandeförordning. Genom bestämmelsen i paragrafen är även betaltjänstleverantörerna skyldiga att följa kravet på elektroniskt fastställt formulär när de lämnar uppgifter till Skatteverket.

Bestämmelsen innebär att en betaltjänstleverantör t.ex. inte kan skriva ut formuläret och lämna in det i pappersform eller lämna in uppgifterna i ett annat elektroniskt format än vad som anges i genomförandeförordningen.

Övervägandena finns i avsnitt 6.5.

39 kap.

1 § I detta kapitel finns bestämmelser om

- definitioner (2 och 2 a §§),
- generell dokumentationsskyldighet (3 §),
- dokumentationsskyldighet som avser ansökan om återbetalning av eller kompensation för punktskatt (3 a §),
- dokumentationsskyldighet som avser beräkning av skatt på överintäkter från el (3 b §),
- dokumentationsskyldighet för betaltjänstleverantörer (3 c §),
- dokumentationsskyldighet som avser kassaregister (4–10 §§),
- dokumentationsskyldighet som avser personalliggare (11–12 §§),
- dokumentationsskyldighet som avser torg- och marknadshandel (13 §),
- dokumentationsskyldighet som avser leverans av investeringsguld (14 §),
- dokumentationsskyldighet som avser avropslager (14 a §),
- dokumentationsskyldighet som avser internprissättning (15–16 f §§), och
- föreläggande (17 §).

I paragrafen anges kapitlets innehåll.

Paragrafen ändras med anledning av att det införs en ny bestämmelse om dokumentationsskyldighet för betaltjänstleverantörer i 3 c §.

Övervägandena finns i avsnitt 6.6.

Betaltjänstleverantörer

3 c § Vid gränsöverskridande betalningar ska en betaltjänstleverantör elektroniskt dokumentera de uppgifter i 33 c kap. 8 § som behövs för att betaltjänstleverantören ska kunna fullgöra uppgiftsskyldigheten i 33 c kap. 5 § och för att Skatteverket ska kunna kontrollera uppgiftsskyldigheten.

Uppgifterna ska vara dokumenterade senast vid utgången av den månad som följer efter det kalenderkvartal som uppgifterna avser.

Av paragrafen, som är ny och som utformas enligt *Lagrådets* förslag, framgår betaltjänstleverantörens skyldighet att bevara uppgifter. Paragrafen genomför delvis artikel 243b.4a i mervärdesskattedirektivet.

Av *första stycket* framgår att en betaltjänstleverantör är skyldig att se till att det finns underlag i elektronisk form för att fullgöra uppgiftsskyldigheten i 33 c kap. 5 § och för att Skatteverket ska kunna kontrollera uppgiftsskyldigheten. Vilka uppgifter som ska dokumenteras framgår av 33 c kap. 8 §, se kommentaren till den paragrafen. Med uttrycket kontroll av uppgiftsskyldigheten avses både kontroll av om uppgiftsskyldighet

Prop. 2022/23:121 överhuvudtaget föreligger och kontroll av om skyldigheten har fullgjorts riktigt och fullständigt.

Det finns situationer när en betaltjänstleverantör är dokumentations-skyldig, utan att vara skyldig att lämna uppgifter. Ett exempel på detta är följande. Om leverantören inte har överskridit föreskrivet antal gränsöverskridande betalningar för när uppgiftsskyldighet inträder (minst 26 till en betalningsmottagare under ett kalenderkvartal), ska uppgifter inte lämnas till Skatteverket. Betaltjänstleverantören ska dock bevara uppgifter om dessa betalningar så att Skatteverket vid behov kan kontrollera om betaltjänstleverantören har gjort en korrekt bedömning avseende vilka betalningar som leverantören borde ha lämnat uppgifter om.

Skatteverket har också behov av att kunna kontrollera om betalarens betaltjänstleverantör har gjort en korrekt bedömning av att uppgiftsskyldighet inte föreligger på grund av att betalningsmottagarens betaltjänstleverantör finns i ett annat EU-land. Det är därför nödvändigt att en betaltjänstleverantör sparar alla uppgifter som framgår av 33 c kap. 8 § även för de gränsöverskridande betalningar som betaltjänstleverantören inte lämnar till Skatteverket.

En betaltjänstleverantör som tillhandahåller betaltjänster som avser såväl gränsöverskridande betalningar som andra betalningar ska ha bevarat dokumentation som visar på vilket sätt de gränsöverskridande betalningarna har skiljts ut från övriga betalningar. Om Skatteverket vill granska hur betaltjänstleverantörerna söker fram de betalningar som av betaltjänstleverantören bedöms vara gränsöverskridande, kan detta ske exempelvis genom att betaltjänstleverantören ombeds tillhandahålla rutinbeskrivningar (Standard Operating Procedures) och annat underlag som beskriver hur urvalet av data har skett. Mot bakgrund av den informationen kan Skatteverket se om betaltjänstleverantören har gjort en korrekt tolkning av vilka uppgifter som ska dokumenteras och, under förutsättning att övriga förutsättningar för uppgiftsskyldighet föreligger, ska lämnas till Skatteverket.

Till skillnad från vad som gäller för skyldigheten att lämna uppgifter finns det, när det gäller dokumentationsskyldigheten, inget krav på att betaltjänstleverantören ska bevara uppgifterna i ett visst elektroniskt format. Betaltjänstleverantörerna kan alltså välja sina egna elektroniska lösningar för bevarande av uppgifter. Det är dock nödvändigt att uppgifterna finns dokumenterade i ett format som möjliggör att Skatteverket kan kontrollera att uppgifterna finns eller att betaltjänstleverantören inom en kort tidsfrist kan ta fram uppgifterna så att de kan kontrolleras av Skatteverket.

När betaltjänstleverantören lämnar uppgifter till Skatteverket gäller bestämmelsen i 38 kap. 4 § om att uppgifterna ska lämnas i ett fastställt elektroniskt formulär, se vidare författningskommentaren till den paragrafen.

Av *andra stycket* framgår att uppgifterna ska vara dokumenterade senast vid utgången av den månad som följer efter det kalenderkvartal som uppgifterna avser. Denna tidsfrist motsvarar den som gäller för betaltjänstleverantörens uppgiftslämnande enligt 33 c kap. 10 §. Uppgifter som avser kalenderkvartal 1 januari–31 mars ska vara dokumenterade senast den 30 april, uppgifter som avser kalenderkvartal 1 april–30 juni ska vara dokumenterade senast den 31 juli osv.

49 b kap.

Betaltjänstleverantörer

När ska dokumentationsavgift tas ut av betaltjänstleverantörer?

3 § *Dokumentationsavgift ska tas ut av en betaltjänstleverantör om det klart framgår att betaltjänstleverantören inte har dokumenterat uppgifter på det sätt eller inom den tid som anges i 39 kap. 3 c §.*

I paragrafen, som är ny, anges förutsättningarna för att ta ut dokumentationsavgift av betaltjänstleverantörer.

Dokumentationsavgift ska tas ut om det klart framgår att betaltjänstleverantören inte har dokumenterat uppgifter på det sätt eller inom den tid som anges i 39 kap. 3 c §. Det innebär att en dokumentationsavgift ska tas ut om betaltjänstleverantören inte har uppfyllt kravet på att dokumentera sådana uppgifter som avses i 33 c kap. 8 § som behövs för att betaltjänstleverantören ska kunna fullgöra uppgiftsskyldigheten i 33 c kap. 5 §. Eftersom betaltjänstleverantören är skyldig att dokumentera uppgifter om samtliga gränsöverskridande betalningar kan en avgift tas ut vid brister i dokumentationsskyldigheten även om gränsen på minst 26 gränsöverskridande betalningar till samma betalningsmottagare inte har uppnåtts. Avgift ska även tas ut om uppgifterna inte har bevarats i elektronisk form. Dokumentationsavgift ska även tas ut om betaltjänstleverantören inte har dokumenterat uppgifter senast vid utgången av den månad som följer efter det kalenderkvartal som uppgifterna avser.

Dokumentationsavgift ska tas ut för varje kalenderkvartal som en betaltjänstleverantör inte har dokumenterat de uppgifter om gränsöverskridande betalningar som avses i 33 c kap. 8 § inom föreskriven tid. Det innebär att en betaltjänstleverantör kan påföras upp till fyra dokumentationsavgifter per år.

Beviskravet (dvs. att det klart framgår) och bevisbördans placering är desamma som vid påförande av skattetillägg. Det innebär att Skatteverket måste kunna visa att det finns en brist för att dokumentationsavgift ska tas ut. Skatteverket måste t.ex. kunna visa att det är mycket sannolikt att betaltjänstleverantören har tillhandahållit betaltjänster som avser gränsöverskridande betalningar under ett visst kalenderkvartal och att leverantören därför har varit skyldig att dokumentera uppgifter som avser det aktuella kalenderkvartalet eller att vissa av uppgifterna som ska dokumenteras enligt 33 c kap. 8 § inte har dokumenterats.

Övervägandena finns i avsnitt 7.3.2.

4 § *Dokumentationsavgift får inte tas ut om rapporteringsavgift har tagits ut för samma kalenderkvartal.*

I paragrafen, som är ny, föreskrivs att en dokumentationsavgift inte får tas ut om rapporteringsavgift har tagits ut för samma kalenderkvartal.

Om en betaltjänstleverantör för ett kalenderkvartal har lämnat ofullständiga uppgifter till Skatteverket som beror på brister i dokumentationen kan antingen dokumentations- eller rapporteringsavgift tas ut. Båda avgifterna kan dock inte tas ut för samma kalenderkvartal. Det ankommer

Prop. 2022/23:121 på Skatteverket att besluta vilken av avgifterna som ska tas ut. En motsvarande bestämmelse finns för rapporteringsavgift, se 49 c kap. 10 §. Övervägandena finns i avsnitt 7.3.2.

Beräkning av dokumentationsavgift för betaltjänstleverantörer

5 § Dokumentationsavgiften enligt 3 § ska tas ut med ett belopp som motsvarar 0,3 procent av betaltjänstleverantörens omsättning räkenskapsåret närmast före det räkenskapsår då uppgifterna senast skulle ha varit dokumenterade. Avgiften ska dock uppgå till minst 3 000 kronor och högst 3 miljoner kronor.

Om räkenskapsåret är längre eller kortare än tolv månader ska omsättningen justeras i motsvarande mån.

Omsättningen får uppskattas om överträdelsen har skett under betaltjänstleverantörens första verksamhetsår eller om tillförlitlig uppgift om omsättningen saknas.

I paragrafen, som är ny, anges hur dokumentationsavgift enligt 3 § ska beräknas.

I första stycket föreskrivs att dokumentationsavgiften ska tas ut med ett belopp som motsvarar 0,3 procent av betaltjänstleverantörens omsättning räkenskapsåret närmast före det räkenskapsår då uppgifterna senast skulle ha varit dokumenterade. Ett räkenskapsår omfattar som huvudregel tolv kalendermånader, 3 kap. 1 § bokföringslagen (1999:1078). Av 39 kap. 3 c § andra stycket framgår att uppgifter om samtliga gränsöverskridande betalningar ska vara dokumenterade senast vid utgången av den månad som följer efter det kalenderkvartal som uppgifterna avser.

Med omsättning avses företagets nettoomsättning, dvs. intäkter från sålda varor och utförda tjänster som ingår i företagets normala verksamhet med avdrag för lämnade rabatter, mervärdesskatt och annan skatt som är direkt knuten till omsättningen.

Utöver att avgiften styrs av betaltjänstleverantörens omsättning har avgiften en lägsta och en högsta nivå. Avgiften får inte vara lägre än 3 000 kronor. Avgiften får inte heller vara högre än 3 miljoner kronor.

Bestämmelserna i 51 kap. 1 och 2 §§ om befrielse från särskilda avgifter är tillämpliga på dokumentationsavgiften. När det gäller frågan om befrielse från den nya dokumentationsavgiften är det några omständigheter som särskilt bör beaktas. I det inledande skedet, efter att lagstiftningen trätt i kraft, bör särskilt vägas in att det är fråga om ett nytt och relativt komplicerat regelverk. Vid proportionalitetsbedömningen bör det beaktas under hur lång tid som betaltjänstleverantören underlåtit att dokumentera uppgifter och hur stor mängd uppgifter som inte har dokumenterats. En befrielse från avgift bör inte komma i fråga om en betaltjänstleverantör inte har dokumenterat några uppgifter alls. Om betaltjänstleverantören har dokumenterat visst underlag, men det finns brister i dokumentationen, får det bedömas från fall till fall hur allvarliga bristerna kan anses vara. Om det endast är fråga om mindre allvarliga brister under en kort tidsperiod bör det kunna medföra en delvis befrielse från avgiften. En hel befrielse på denna grund bör dock komma i fråga endast i undantagssituationer, exempelvis om det rör sig om endast ett fåtal uppgifter av mindre vikt som inte har dokumenterats under några dagar. Uppgifter av mindre vikt bör endast avse uppgifter som inte är av någon avgörande betydelse för möjligheten att sammanställa information i

Cesop. Skatteverket kan, enligt förslaget till nytt andra stycke i 52 kap 8 c §, fatta beslut om dokumentationsavgift inom fyra år från utgången av det kalenderår då dokumentationsskyldigheten skulle ha fullgjorts. Dokumentationsavgiften ska emellertid baseras på omsättningen närmast före det räkenskapsår då uppgifterna skulle ha dokumenterats. Om betaltjänstleverantören vid beslutstillfället har fått en betydligt lägre omsättning är det också en omständighet som skulle kunna medföra viss nedsättning av avgiften. Vid prövningen av befrielse bör det vägas in som en försvårande omständighet om Skatteverket tidigare tagit ut en dokumentationsavgift av samma betaltjänstleverantör. Vid bedömningen av om det är oskäligt att ta ut en dokumentationsavgift med fullt belopp ska Skatteverket enligt 51 kap. 2 § SFL även beakta om bristen i dokumentationen helt eller delvis har lett till ett ingripande på grund av att bestämmelserna i 5 kap. 3 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism inte har följts.

Andra stycket innebär att omsättningen ska justeras om betaltjänstleverantören har ett förkortat eller förlängt räkenskapsår. Betaltjänstleverantörens omsättning ska i en sådan situation justeras så att den beräknas på tolv månader, dvs. motsvarande ett normalt räkenskapsår.

Av tredje stycket framgår att omsättningen i vissa situationer får uppskattas. Om Skatteverket påför dokumentationsavgiften under betaltjänstleverantörens första verksamhetsår finns det inga tidigare verksamhetsår att jämföra med. Omsättningen kan då t.ex. uppskattas utifrån uppgifter i den löpande bokföringen om Skatteverket har tillgång till den. Finns det anledning att anta att omsättningen kommer att bli väsentligt lägre eller högre under den återstående delen av året kan hänsyn tas till det. Omsättningen får uppskattas även om överträdelsen inte har skett under det första verksamhetsåret, om tillförlitlig uppgift om omsättningen under det närmast föregående räkenskapsåret saknas. En uppskattning av omsättningen bör i samtliga fall göras med försiktighet.

Övervägandena finns i avsnitt 7.3.3.

49 c kap.

Betaltjänstleverantörer

När ska rapporteringsavgift tas ut av betaltjänstleverantörer?

7 § *Rapporteringsavgift ska tas ut av en betaltjänstleverantör om det klart framgår att betaltjänstleverantören inte har lämnat föreskrivna uppgifter inom den tid som anges i 33 c kap. 10 § eller på det sätt som avses i 38 kap. 4 §.*

I paragrafen, som är ny, anges förutsättningarna för att ta ut rapporteringsavgift av betaltjänstleverantörer. Paragrafen innebär att rapporteringsavgift ska tas ut om det klart framgår att en betaltjänstleverantör som ska lämna uppgifter enligt 33 c kap. 5 § inte har lämnat de uppgifter som avses i 33 c kap. 8 §. Grunden för att ta ut rapporteringsavgift är att föreskrivna uppgifter inte har lämnats. Om uppgifterna är felaktiga eller ofullständiga har föreskrivna uppgifter inte lämnats. Se även författningskommentarerna till ovan nämnda paragrafer.

Avgift ska även tas ut om formkraven i 38 kap. 4 § inte har uppfyllts. Uppgifterna ska lämnas i ett fastställt formulär som motsvarar ett sådant elektroniskt standardformulär som avses i artikel 24b.1 andra stycket b i

Prop. 2022/23:121 förordningen om administrativt samarbete. Bestämmelsen innebär att en betaltjänstleverantör t.ex. inte kan skriva ut formuläret och lämna in det i pappersform eller lämna in uppgifterna i ett annat elektroniskt format än det som anges i genomförandeförordningen. Se även författningskommentarerna till ovan nämnda paragraf.

Slutligen ska avgift även tas ut om uppgifterna inte har lämnats inom den tid som anges i 33 c kap. 10 §. Av denna paragraf framgår att en betaltjänstleverantör ska ha kommit in med föreskrivna uppgifter till Skatteverket senast vid utgången av den månad som följer efter det kalenderkvartal som uppgifterna avser. Totalt tre avgifter kan tas ut för samma kalenderkvartal, se 8 § nedan.

Om de föreskrivna uppgifterna inte lämnas i tid finns det grund för att påföra rapporteringsavgift, oavsett om betaltjänstleverantören helt har underlåtit att lämna uppgifter eller om leverantören har lämnat uppgifter som inte uppfyller kraven i 33 c kap.

Beviskravet (dvs. att det klart framgår) och bevisbördans placering är desamma som vid påförande av skattetillägg. Om det finns brister i ett inlämnat underlag ska Skatteverket visa vilka brister det rör sig om, t.ex. att betaltjänstleverantören inte har använt sig av ett sådant fastställt formulär som krävs enligt 38 kap. 4 §. Om t.ex. en betaltjänstleverantör inte har lämnat in några uppgifter måste Skatteverket kunna visa att betaltjänstleverantören i Sverige har tillhandahållit minst 26 gränsöverskridande betalningar till samma betalningsmottagare och att betaltjänstleverantören är uppgiftsskyldig för dessa för att avgift ska kunna tas ut.

Beviskravet och bevisbördans placering gäller även i fråga om uppgifterna har lämnats i rätt tid, t.ex. vilket kalenderkvartal som uppgifterna avser.

Övervägandena finns i avsnitt 7.4.2.

8 § *Om det klart framgår att en betaltjänstleverantör inte har lämnat föreskrivna uppgifter inom 60 dagar från den tidpunkt då skyldigheten skulle ha fullgjorts, ska utöver avgift enligt 7 § ännu en rapporteringsavgift tas ut.*

Om det på samma sätt framgår att skyldigheten inte har fullgjorts inom 120 dagar, ska utöver tidigare avgifter ytterligare en rapporteringsavgift tas ut.

I paragrafen, som är ny, anges under vilka förutsättningar ytterligare rapporteringsavgifter ska tas ut utöver avgiften enligt 7 §. Paragrafen utformas efter synpunkter från *Lagrådet*.

Av paragrafens *första stycke* följer att, utöver en avgift enligt 7 §, ska ytterligare en rapporteringsavgift tas ut om det klart framgår att den som ska lämna uppgifter enligt 33 c kap. 5 § inte har lämnat föreskrivna uppgifter inom 60 dagar från den tidpunkt då uppgiftsskyldigheten skulle ha fullgjorts enligt 33 c kap. 10 §.

Beviskravet och bevisbördans placering är desamma som vid påförande av skattetillägg, se även författningskommentaren till 7 §. Det innebär att Skatteverket har bevisbördan även vad gäller frågan om uppgifterna inte har lämnats inom 60 dagar från den tidpunkt då uppgiftsskyldigheten skulle ha fullgjorts.

I *andra stycket* anges förutsättningarna för att ta ut ytterligare en rapporteringsavgift, utöver avgift enligt 7 § och 8 § första stycket. En ytterligare avgift ska tas ut om det klart framgår att den som ska lämna

uppgifter enligt 33 c kap. inte har lämnat föreskrivna uppgifter inom ytterligare 60 dagar, dvs. totalt 120 dagar, från den tidpunkt då uppgiftsskyldigheten skulle ha fullgjorts enligt 33 c kap. 10 §. Bevisbördan och beviskravet är desamma som i första stycket.

Totalt kan alltså tre avgifter tas ut för varje kalenderkvartal som betaltjänstleverantören har brustit i sin uppgiftsskyldighet. Om Skatteverket fattar beslut efter det att 120 dagar har passerat innebär det alltså att tre rapporteringsavgifter ska påföras, vilket kan ske vid samma beslutstillfälle.

Övervägandena finns i avsnitt 7.4.2.

9 § *Rapporteringsavgift får inte tas ut om de uppgifter som är bristfälliga har lämnats inom de tidsfrister som anges i 7 eller 8 § och*

1. bristerna endast är av mindre betydelse, eller

2. den uppgiftsskyldige på eget initiativ har rättat uppgifterna så att de därefter uppfyller vad som föreskrivs i 33 c kap. 8 § och 38 kap. 4 §.

Om uppgifter som lämnats är så bristfälliga att de uppenbart inte kan läggas till grund för de syften som anges i 33 c kap. 2 § kan de inte rättas med sådan verkan som avses i första stycket.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om när rapporteringsavgift inte får tas ut. En motsvarande bestämmelse finns i 49 c kap. 3 § om rapporteringsavgift för användare och rådgivare av rapporteringspliktiga arrangemang.

Om föreskrivna uppgifter inte lämnas i tid finns det enligt 7 eller 8 § grund för att ta ut rapporteringsavgift, oavsett om den uppgiftsskyldige inte har lämnat några uppgifter överhuvudtaget eller om denne har lämnat uppgifter som inte uppfyller kraven i 33 c kap. och 38 kap. SFL.

Om uppgifter har lämnats i tid får emellertid enligt *första stycket* rapporteringsavgift inte tas ut om de bristfälliga uppgifterna endast är av mindre betydelse (*punkt 1*). Det kan t.ex. vara fråga om enstaka skrivfel eller mindre misstag. Även i fall när det är uppenbart att en uppgift är felaktig eller saknas kan bristen vara av mindre betydelse, förutsatt att det rör sig om enstaka brister. I dessa fall finns det ingen risk att Skatteverket leds fel, och det kan ofta räcka med en fråga till betaltjänstleverantören för att Skatteverket ska få in korrekta uppgifter.

Rapporteringsavgift får inte heller tas ut om betaltjänstleverantören på eget initiativ har rättat uppgifter som lämnats in inom tidsfristerna så att de därefter uppfyller vad som föreskrivs i 33 c kap. 8 § samt 38 kap. 4 § (*punkt 2*). Uttrycket ”på eget initiativ” i punkt 2 har samma betydelse som i 49 kap. 10 § första stycket 2 och 49 c kap. 3 § första stycket. För att en betaltjänstleverantör ska anses ha rättat en felaktig uppgift eller lämnat en kompletterande uppgift på eget initiativ krävs att rättelsen eller kompletteringen görs självmant. Om rättelse eller komplettering sker först efter det att betaltjänstleverantören har anledning att tro att Skatteverket har uppmärksammat bristen ska rapporteringsavgift således tas ut. En rättelse eller komplettering anses inte ske på eget initiativ om t.ex. Skatteverket dessförinnan har ställt en fråga till betaltjänstleverantören som har samband med den felaktiga eller ofullständiga uppgiften.

I *andra stycket* anges att om uppgifterna som lämnats är så bristfälliga att de uppenbart inte kan användas för de syften som anges i 33 c kap. 2 §

Prop. 2022/23:121 kan de inte rättas med sådan verkan som avses i första stycket. Så är t.ex. fallet om betaltjänstleverantören har lämnat in ett formulär till Skatteverket utan uppgifter ifyllda, eller med mycket ofullständiga uppgifter. Detsamma gäller om uppgifterna är uppenbart oriktiga.

Utöver bestämmelserna om undantag från avgift i paragrafen är befrielsegrunderna i 51 kap. 1 § tillämpliga på rapporteringsavgiften, se vidare kommentaren till 11 §.

Övervägandena finns i avsnitt 7.4.2.

10 § *Rapporteringsavgift får inte tas ut om dokumentationsavgift har tagits ut för samma kalenderkvartal.*

I paragrafen, som är ny, föreskrivs att en rapporteringsavgift inte får tas ut om dokumentationsavgift har tagits ut för samma kalenderkvartal.

Om en betaltjänstleverantör för ett kalenderkvartal har lämnat ofullständiga uppgifter till Skatteverket som beror på brister i dokumentationen kan antingen dokumentations- eller rapporteringsavgift tas ut. Båda avgifterna kan dock inte tas ut för samma kalenderkvartal. Det ankommer på Skatteverket att besluta vilken avgift som ska tas ut. En motsvarande bestämmelse finns för dokumentationsavgift, se 49 b kap. 4 §.

Övervägandena finns i avsnitt 7.4.2.

Beräkning av rapporteringsavgift för betaltjänstleverantörer

11 § *Rapporteringsavgifterna enligt 7 respektive 8 § ska tas ut med ett belopp som motsvarar 0,1 procent av betaltjänstleverantörens omsättning räkenskapsåret närmast före det räkenskapsår då uppgifterna skulle ha lämnats. Avgiften ska dock uppgå till minst 1 000 kronor och högst 1 miljon kronor.*

Om räkenskapsåret är längre eller kortare än tolv månader ska omsättningen justeras i motsvarande mån.

Omsättningen får uppskattas om överträdelsen har skett under betaltjänstleverantörens första verksamhetsår eller om tillförlitlig uppgift om omsättningen saknas.

I paragrafen, som är ny, regleras hur rapporteringsavgifterna som tas ut enligt 7 eller 8 § ska beräknas.

Av första stycket framgår att rapporteringsavgiften ska motsvara 0,1 procent av betaltjänstleverantörens omsättning räkenskapsåret före det räkenskapsår då uppgifterna skulle ha lämnats. Ett räkenskapsår omfattar som huvudregel tolv kalendermånader, 3 kap. 1 § bokföringslagen (1999:1078). När uppgifterna ska lämnas framgår av 33 c kap. 10 §.

Med omsättning avses företagets nettoomsättning, dvs. intäkter från sålda varor och utförda tjänster som ingår i företagets normala verksamhet med avdrag för lämnade rabatter, mervärdesskatt och annan skatt som är direkt knuten till omsättningen.

Utöver att avgiftens storlek styrs av betaltjänstleverantörens omsättning har avgiften en lägsta och högsta nivå. Avgiften får inte vara lägre än 1 000 kronor. Avgiften får inte heller vara högre än 1 miljon kronor.

Befrielsegrunderna i 51 kap. 1 § är tillämpliga på rapporteringsavgiften. Det bör vid bedömningen av om det finns skäl för hel eller delvis befrielse från avgiften särskilt beaktas om det är en komplicerad bedömning som betaltjänstleverantören måste göra avseende sin uppgiftsskyldighet.

Andra stycket innebär att betaltjänstleverantörens omsättning ska justeras om denne har ett förkortat eller förlängt räkenskapsår. Betaltjänstleverantörens omsättning ska i en sådan situation justeras så att den beräknas på tolv månader, dvs. motsvarande ett normalt räkenskapsår.

Av *tredje stycket* framgår att omsättningen i vissa situationer får uppskattas. Om Skatteverket påför rapporteringsavgiften under betaltjänstleverantörens första verksamhetsår finns det inga tidigare verksamhetsår att jämföra med. Omsättningen kan då t.ex. uppskattas utifrån uppgifter i den löpande bokföringen om Skatteverket har tillgång till den. Finns det anledning att anta att omsättningen kommer att bli väsentligt lägre eller högre under den återstående delen av året kan hänsyn tas till det. Omsättningen får uppskattas även om överträdelsen inte har skett under det första verksamhetsåret, om tillförlitlig uppgift om omsättningen under det närmast föregående räkenskapsåret saknas. En uppskattning av omsättningen bör i samtliga fall göras med försiktighet.

Övervägandena finns i avsnitt 7.4.3.

52 kap.

8 c § Ett beslut om dokumentationsavgift *enligt 49 b kap. 1 §* ska meddelas inom sex år efter det kalenderår då den kontrolluppgift enligt 22 a eller 22 b kap. som dokumentationen avser ska lämnas eller skulle ha lämnats om det finansiella kontot hade varit rapporteringspliktigt.

Ett beslut om dokumentationsavgift enligt 49 b kap. 3 § ska meddelas inom fyra år från utgången av det kalenderår då dokumentationsskyldigheten skulle ha fullgjorts.

Paragrafen behandlar när beslut om dokumentationsavgift senast ska meddelas av Skatteverket.

Av *första stycket* framgår när ett beslut om dokumentationsavgift ska meddelas för rapporteringspliktiga finansiella institut. Ändringen i det stycket är en följd av att det införs en ny dokumentationsavgift för betaltjänstleverantörer som regleras i andra stycket. För att förtydliga att bestämmelsen i första stycket inte avser den dokumentationsavgiften kompletteras bestämmelsen med en hänvisning till 49 b kap. 1 §. En språklig justering har skett för att ordalydelsen ska överensstämma med lydelsen i 8 d § avseende rapporteringsavgifter. Någon materiell ändring är inte avsedd.

Av ett nytt *andra stycke* framgår när Skatteverket senast kan meddela ett beslut om dokumentationsavgift för betaltjänstleverantörer. Ett sådant beslut ska meddelas inom fyra år från utgången av det kalenderår då dokumentationsskyldigheten skulle ha fullgjorts. Enligt 39 kap. 3 c § ska uppgifterna vara dokumenterade senast vid utgången av den månad som följer efter det kalenderkvartal som uppgifterna avser, se vidare författningskommentaren till den bestämmelsen.

Om det t.ex. finns brister i dokumentationen i fråga om uppgifter som borde ha dokumenterats senast den 30 april 2025 (avseende perioden januari–mars 2025) ska Skatteverket senast den 31 december 2029 meddela beslut om dokumentationsavgift.

Övervägandena finns i avsnitt 7.3.4.

Prop. 2022/23:121 **8 d §** Ett beslut om rapporteringsavgift enligt 49 c kap. 1 eller 2 § ska meddelas inom sex år från utgången av det kalenderår då uppgiftsskyldigheten skulle ha fullgjorts.

Ett beslut om rapporteringsavgift enligt 49 c kap. 7 eller 8 § ska meddelas inom två år från utgången av det kalenderår då uppgiftsskyldigheten skulle ha fullgjorts.

Paragrafen behandlar inom vilken tid beslut om rapporteringsavgift ska meddelas. Av *första stycket* framgår när ett beslut om rapporteringsavgift senast ska meddelas för användare och rådgivare av rapporteringspliktiga arrangemang. Ändringen är en följd av att det införs en ny rapporteringsavgift för betaltjänstleverantörer som regleras i andra stycket. För att förtydliga att bestämmelsen i första stycket inte gäller den rapporteringsavgiften införs en hänvisning till 49 c kap. 1 och 2 §§.

Av det nya *andra stycket* framgår när Skatteverket senast ska meddela ett beslut om rapporteringsavgift för betaltjänstleverantörer. Ett sådant beslut ska meddelas inom två år från utgången av det kalenderår då uppgiftsskyldigheten skulle ha fullgjorts. Av 33 c kap. 10 § framgår att uppgiftsskyldigheten ska fullgöras senast vid utgången av den månad som följer efter det kalenderkvartal som uppgifterna avser.

Om det t.ex. finns brister i uppgiftsskyldigheten i fråga om uppgifter som borde ha lämnats senast den 30 april 2025 (avseende perioden januari–mars 2025) ska Skatteverket senast den 31 december 2027 meddela beslut om rapporteringsavgift.

Övervägandena finns i avsnitt 7.4.4.

66 kap.

24 a § Ett beslut om omprövning av rapporteringsavgift enligt 49 c kap. 1 eller 2 § till nackdel för den som beslutet gäller ska meddelas inom sex år från utgången av det kalenderår då uppgiftsskyldigheten skulle ha fullgjorts.

I paragrafen finns bestämmelser om omprövning av beslut om rapporteringsavgift till nackdel för användare och rådgivare av rapporteringspliktiga arrangemang. Ändringen är en följd av att det införs en ny rapporteringsavgift för betaltjänstleverantörer. För att förtydliga att paragrafen inte gäller för den avgiften görs en uttrycklig hänvisning till de bestämmelser som gäller avgift för rapporteringspliktiga arrangemang i 49 c kap. 1 och 2 §§.

Övervägandena finns i avsnitt 7.4.4.

DIREKTIV

RÅDETS DIREKTIV (EU) 2020/284

av den 18 februari 2020

om ändring av direktiv 2006/112/EG vad gäller införandet av vissa krav för betaltjänstleverantörer

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 113,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽¹⁾,med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande, och

av följande skäl:

- (1) I rådets direktiv 2006/112/EG ⁽³⁾ fastställs beskattningsbara personers allmänna redovisningsskyldigheter vad gäller mervärdesskatt.
- (2) Den ökande omfattningen av elektronisk handel (nedan kallad *e-handel*) underlättar gränsöverskridande försäljning av varor och tjänster till slutkonsumenterna i medlemsstaterna. I detta sammanhang avses med gränsöverskridande e-handel leveranser efter vilka mervärdesskatt ska betalas i en medlemsstat, samtidigt som leverantören är etablerad i en annan medlemsstat, i ett tredje territorium eller i ett tredjeland. Bedrägliga företag utnyttjar dock e-handelns möjligheter i syfte att nå oönskade marknadsfördelar genom att kringgå sina mervärdesskattskyldigheter. Om principen om destinationsbaserad beskattning tillämpas, eftersom konsumenterna inte har några redovisningsskyldigheter, behöver konsumtionsmedlemsstaten lämpliga verktyg för att upptäcka och kontrollera sådana bedrägliga företag. Det är viktigt att bekämpa gränsöverskridande mervärdesskattebedrägeri som begås av företag som idkar bedräglig verksamhet på området för gränsöverskridande e-handel.
- (3) Vid de allra flesta onlineinköp som görs av konsumenterna i unionen utförs betalningarna genom betaltjänstleverantörer. För att tillhandahålla betaltjänstleverantören särskild information för att identifiera mottagaren, dvs. betalningsmottagaren, av den betalningen, tillsammans med uppgifter om datum, belopp och ursprungsmedlemsstat för betalningen och om huruvida betalningen har initierats i näringsidkarens fysiska lokaler. Denna särskilda information är särskilt viktig i samband med en gränsöverskridande betalning där betalaren befinner sig i en medlemsstat och betalningsmottagaren i en annan medlemsstat, i ett tredje territorium eller i ett tredjeland. Sådan information är nödvändig för att skattemyndigheterna i medlemsstaterna (nedan kallade *skattemyndigheterna*) ska kunna utföra sina grundläggande uppgifter att upptäcka bedrägliga företag och kontrollera mervärdesskattskyldigheter. Det är därför nödvändigt att betaltjänstleverantörer gör denna information tillgänglig för skattemyndigheterna för att hjälpa dem att identifiera och bekämpa gränsöverskridande mervärdesskattebedrägeri.
- (4) För att bekämpa mervärdesskattebedrägeri är det viktigt att det finns en skyldighet för betaltjänstleverantörer att föra tillräckligt detaljerad dokumentation över och rapportera om vissa gränsöverskridande betalningar som definieras som sådana genom den plats där betalaren och betalningsmottagaren befinner sig. Det är därför nödvändigt att definiera det begrepp som avser den plats där betalaren och betalningsmottagaren befinner sig och hur dessa platser kan identifieras. Den plats där betalaren och betalningsmottagaren befinner sig bör endast medföra dokumentations- och rapporteringsskyldighet för betaltjänstleverantörer som är etablerade i unionen, och denna skyldighet bör inte påverka reglerna i direktiv 2006/112/EG och rådets genomförandeförordning (EU) nr 282/2011 ⁽⁴⁾ vad gäller platsen för en beskattningsbar transaktion.

⁽¹⁾ Yttrande av den 17 december 2019 (ännu ej offentliggjort i EUT).

⁽²⁾ EUT C 240, 16.7.2019, s. 33.

⁽³⁾ Rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt (EUT L 347, 11.12.2006, s. 1).

⁽⁴⁾ Rådets genomförandeförordning (EU) nr 282/2011 av den 15 mars 2011 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt (EUT L 77, 23.3.2011, s. 1).

- (5) Betaljänstleverantörer kan på grundval av uppgifter som de redan innehar fastställa den plats där betalaren och betalningsmottagaren befinner sig i förhållande till de betaljänster de tillhandahåller, med hjälp av en identifierare för betalaren och betalningsmottagarens betalkonto eller en annan identifierare som otvetydigt identifierar och anger platsen där betalaren eller betalningsmottagaren befinner sig. När sådana identifierare inte är tillgängliga bör den plats där betalaren eller betalningsmottagaren befinner sig bestämmas med hjälp av företagsidentifieringskoden för den betaljänstleverantör som agerar på uppdrag av betalaren eller betalningsmottagaren, i fall då medel överförs till en betalningsmottagare utan att något betalkonto skapas i betalarens namn, när medlen inte krediteras något av betalningsmottagarens betalkonton eller när det inte finns någon annan identifierare för betalaren eller betalningsmottagaren.
- (6) I enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 ⁽⁵⁾ är det viktigt att skyldigheten för en betaljänstleverantör att bevara och tillhandahålla information om en gränsöverskridande betalning är proportionell och endast motsvarar det som är nödvändigt för att medlemsstaterna ska kunna bekämpa mervärdesskattebedrägeri. Dessutom är den enda information om betalaren som bör bevaras den plats där betalaren befinner sig. Vad gäller information om betalningsmottagaren och själva betalningen bör betaljänstleverantörer endast åläggas att bevara och till skattemyndigheterna rapportera uppgifter som är nödvändiga för att upptäcka eventuella bedragare och utföra skattekontroller. Betaljänstleverantörer bör därför vara skyldiga att bevara uppgifter endast om gränsöverskridande betalningar som kan tyda på ekonomisk verksamhet. Införandet av ett tak på grundval av det antal betalningar som en betalningsmottagare mottagit under loppet av ett kalenderkvartal skulle ge en indikation på att dessa betalningar mottagits som en del av en ekonomisk verksamhet och därigenom utesluta betalningar utan kommersiellt syfte. När detta tak har nåtts skulle betaljänstleverantörens dokumentations- och rapporterings-skyldighet utlösas.
- (7) Det är möjligt att flera betaljänstleverantörer är inblandade i en enda betalning från en betalare till en betalningsmottagare. Denna enda betalning kan ge upphov till flera överföringar av medel mellan olika betaljänstleverantörer. Det är nödvändigt att alla betaljänstleverantörer som är inblandade i en viss betalning omfattas av dokumentations- och rapporteringsskyldighet, såvida inte ett särskilt undantag är tillämpligt. Denna dokumentation och rapportering bör innehålla uppgifter om betalningen från den ursprungliga betalaren till den slutliga betalningsmottagaren och inte om mellanliggande överföringar av medel mellan betaljänstleverantörer.
- (8) Dokumentations- och rapporteringsskyldigheten bör inte enbart tillämpas när en betaljänstleverantör överför medel eller utfärdar betalningsinstrument åt betalaren utan också i fall när en betaljänstleverantör tar emot medel eller löser in betalningstransaktioner för betalningsmottagarens räkning.
- (9) De skyldigheter som fastställs i detta direktiv bör inte gälla betaljänstleverantörer som inte omfattas av tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 ⁽⁶⁾. När betalningsmottagarens betaljänstleverantörer inte är lokaliserade till en medlemsstat är det betalarens betaljänstleverantörer som är föremål för skyldigheten att dokumentera och rapportera uppgifter om den gränsöverskridande betalningen. För att dokumentations- och rapporteringsskyldigheten ska vara proportionell gäller omvänt att endast betalningsmottagarens betaljänstleverantör behövs för register när såväl betalarens som betalningsmottagarens betaljänstleverantör är lokaliserad till en medlemsstat. Med avseende på dokumentations- och rapporteringsskyldigheten bör en betaljänstleverantör anses vara lokaliserad till en medlemsstat när dess företagsidentifieringskod (BIC-kod) hänförs till den medlemsstaten.
- (10) På grund av den stora mängden information och dess känslighet när det gäller skyddet av personuppgifter är det nödvändigt och proportionellt att betaljänstleverantörer lagrar uppgifter avseende gränsöverskridande betalningar under en period av tre kalenderår för att hjälpa medlemsstaterna att bekämpa mervärdesskattebedrägeri och upptäcka bedrägeri. Den perioden ger tillräckligt med tid för att medlemsstaterna effektivt ska kunna utföra kontroller och utreda misstänkta mervärdesskattebedrägerier eller upptäcka mervärdesskattebedrägeri.
- (11) Den information som lagras av betaljänstleverantörerna ska samlas in av och utbytas mellan medlemsstaterna i enlighet med rådets förordning (EU) nr 904/2010 ⁽⁷⁾, som fastställer reglerna för administrativt samarbete och informationsutbyte för att bekämpa mervärdesskattebedrägeri.

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽⁶⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 av den 25 november 2015 om betaljänster på den inre marknaden, om ändring av direktiven 2002/65/EG, 2009/110/EG och 2013/36/EU samt förordning (EU) nr 1093/2010 och om upphävande av direktiv 2007/64/EG (EUT L 337, 23.12.2015, s. 35).

⁽⁷⁾ Rådets förordning (EU) nr 904/2010 av den 7 oktober 2010 om administrativt samarbete och kampen mot mervärdesskattebedrägeri (EUT L 268, 12.10.2010, s. 1).

- (12) Mervärdesskattebedrägeri är ett gemensamt problem för alla medlemsstater, men enskilda medlemsstater har inte den information som är nödvändig för säkerställa att mervärdesskattereglerna för gränsöverskridande e-handel tillämpas korrekt eller för att bekämpa mervärdesskattebedrägeri vid gränsöverskridande e-handel. Eftersom målet för detta direktiv, nämligen att bekämpa mervärdesskattebedrägeri, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna var för sig när det finns ett inslag av gränsöverskridande handel och på grund av behovet av information från andra medlemsstater, utan snarare, på grund av åtgärdens omfattning eller verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (13) Detta direktiv är förenligt med de grundläggande rättigheter och de principer som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, i synnerhet rätten till skydd av personuppgifter. Den betalningsinformation som lagras och offentliggörs i enlighet med detta direktiv bör endast behandlas av sakkunniga på området bedrägeribekämpning hos skattemyndigheterna inom gränserna för vad som är proportionellt och nödvändigt för att uppnå målet för detta direktiv, nämligen att bekämpa mervärdesskattebedrägeri. Detta direktiv uppfyller också kraven i förordning (EU) 2016/679 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 (*).
- (14) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 42.1 i förordning (EU) 2018/1725 och avgav ett yttrande den 14 mars 2019 (*).
- (15) Direktiv 2006/112/EG bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

I kapitel 4 i avdelning XI i direktiv 2006/112/EG ska följande avsnitt införas:

"Avsnitt 2a

Allmänna skyldigheter för betaltjänstleverantörer

Artikel 243a

I detta avsnitt gäller följande definitioner:

1. *betaltjänstleverantör*: kategorier av betaltjänstleverantörer som förtecknas i artikel 1.1 a–d i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 (*), eller en fysisk eller juridisk person som omfattas av ett undantag i enlighet med artikel 32 i det direktivet.
2. *betaltjänst*: affärsverksamhet som anges i punkterna 3–6 i bilaga I till direktiv (EU) 2015/2366.
3. *betalning*: om inte annat följer av de undantag som anges i artikel 3 i direktiv (EU) 2015/2366, en *betalningstransaktion* enligt definitionen i artikel 4.5 i det direktivet eller en *penningöverföring* enligt definitionen i artikel 4.22 i det direktivet.
4. *betalare*: en *betalare* enligt definitionen i artikel 4.8 i direktiv (EU) 2015/2366.
5. *betalningsmottagare*: en *betalningsmottagare* enligt definitionen i artikel 4.9 i direktiv (EU) 2015/2366.
6. *hemmedlemsstat*: en *hemmedlemsstat* enligt definitionen i artikel 4.1 i direktiv (EU) 2015/2366.
7. *värdmedlemsstat*: en *värdmedlemsstat* enligt definitionen i artikel 4.2 i direktiv (EU) 2015/2366.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295, 21.11.2018, s. 39).

(*) EUT C 140, 16.4.2019, s. 4.

8. *betalkonto*: ett *betalkonto* enligt definitionen i artikel 4.12 i direktiv (EU) 2015/2366.
9. *Iban-nummer*: ett *Iban-nummer* enligt definitionen i artikel 2.15 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 260/2012 (**).
10. *BIC-kod*: en *BIC-kod* enligt definitionen i artikel 2.16 i förordning (EU) nr 260/2012.

Artikel 243b

1. Medlemsstaterna ska kräva att betaltjänstleverantörer håller tillräckligt detaljerade register över betalningsmottagare och betalningar i samband med de betaltjänster de tillhandahåller för varje kalenderkvartal, för att göra det möjligt för de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna att utföra kontroller av de leveranser av varor och tjänster som i enlighet med bestämmelserna i avdelning V ska anses äga rum i en medlemsstat, för att uppnå målet att bekämpa medvärdesskattebedrägeri.

Det krav som avses i första stycket ska endast gälla betaltjänster som tillhandahållits vid gränsöverskridande betalningar. En betalning ska anses vara en gränsöverskridande betalning när betalaren befinner sig i en medlemsstat och betalningsmottagaren befinner sig i en annan medlemsstat, i ett tredje territorium eller ett tredjeland.

2. Det krav som gäller betaltjänstleverantörer enligt punkt 1 ska gälla när en betaltjänstleverantör under ett kalenderkvartal tillhandahåller betaltjänster motsvarande mer än 25 gränsöverskridande betalningar till samma betalningsmottagare.

Det antal gränsöverskridande betalningar som avses i första stycket i denna punkt ska beräknas med hänvisning till de betaltjänster som betaltjänstleverantören tillhandahållit per medlemsstat och per identifierare, enligt vad som avses i artikel 243c.2. När betaltjänstleverantören har uppgifter om att betalningsmottagaren har flera identifierare ska beräkningen göras per betalningsmottagare.

3. Det krav som fastställs i punkt 1 ska inte gälla betaltjänster som tillhandahålls av betalarens betaltjänstleverantörer för varje betalning om minst en av betalningsmottagarens betaltjänstleverantörer, enligt betaltjänstleverantörens BIC-kod eller annan företagsidentifieringskod som otvetydigt identifierar en betaltjänstleverantör och dennes plats, är lokaliserad till en medlemsstat. Betalarens betaltjänstleverantör ska emellertid inkludera dessa betaltjänster i den beräkning som avses i punkt 2.

4. Om det krav på betaltjänstleverantörer som fastställs i punkt 1 är tillämpligt ska registren

- a) bevaras av betaltjänstleverantören i elektronisk form under en period av tre kalenderår efter utgången av det kalenderår då betalningen genomfördes,
- b) göras tillgängliga för betaltjänstleverantörens hemmedlemsstat eller för värdmedlemsstaterna om betaltjänstleverantören tillhandahåller betaltjänster i andra medlemsstater än hemmedlemsstaten, i enlighet med artikel 24b i förordning (EU) nr 904/2010.

Artikel 243c

1. Vid tillämpningen av artikel 243b.1 andra stycket och utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i avdelning V, ska den plats där betalaren befinner sig anses vara i en medlemsstat som motsvarar

- a) Iban-numret för betalarens betalkonto eller varje annan identifierare som otvetydigt identifierar betalaren och anger dennes plats, eller om sådana identifierare saknas,
- b) den BIC-kod eller annan företagsidentifieringskod som otvetydigt identifierar, och anger platsen för, den betaltjänstleverantör som agerar på uppdrag av betalaren.

2. Vid tillämpningen av artikel 243b.1 andra stycket ska den plats där betalningsmottagaren befinner sig anses vara i en medlemsstat, ett tredje territorium eller tredjeland som motsvarar

- a) Iban-numret för betalningsmottagarens betalkonto eller varje annan identifierare som otvetydigt identifierar betalningsmottagaren och anger dennes plats, eller om sådana identifierare saknas,
- b) BIC-kod eller annan företagsidentifieringskod som otvetydigt identifierar, och anger platsen för, den betaltjänstleverantör som agerar på uppdrag av betalningsmottagaren.

Artikel 243d

1. De register som ska föras av betaltjänstleverantörer ska, i enlighet med artikel 243b, innehålla följande information:
 - a) BIC-kod eller annan företagsidentifieringskod som otvetydigt identifierar betaltjänstleverantören.
 - b) Betalningsmottagarens namn eller företagsnamn såsom det framgår av betaltjänstleverantörens register.
 - c) Betalningsmottagarens registreringsnummer för mervärdesskatt eller annat nationellt skatteregistreringsnummer, om sådant är tillgängligt.
 - d) Iban-numret eller, om Iban-numret inte är tillgängligt, varje annan identifierare som otvetydigt identifierar betalningsmottagaren och anger dennes plats.
 - e) BIC-kod eller annan företagsidentifieringskod som otvetydigt identifierar den betaltjänstleverantör som agerar på uppdrag av betalningsmottagaren och anger dennes plats om betalningsmottagaren mottar medel utan att inneha ett betalkonto.
 - f) Betalningsmottagarens adress om sådan är tillgänglig och såsom den framgår av betaltjänstleverantörens register.
 - g) Uppgifter om betalningar som avses i artikel 243b.1.
 - h) Uppgifter om alla återbetalningar som identifierats som relaterade till de gränsöverskridande betalningar som avses i led g.
2. Den information som avses i punkt 1 g och h ska innehålla följande uppgifter:
 - a) Datum och tidpunkt för betalningen eller återbetalningen.
 - b) Belopp och valuta för betalningen eller återbetalningen.
 - c) Den ursprungsmedlemsstat där betalning erhållits av betalningsmottagaren eller för dennes räkning, den medlemsstat där återbetalning sker, när detta är lämpligt, och de uppgifter som används för att fastställa ursprung eller destination för betalningen eller återbetalningen i enlighet med artikel 243c.
 - d) Varje hänvisning som otvetydigt identifierar betalningen.
 - e) I förekommande fall, uppgifter om att betalningen har initierats i näringsidkarens fysiska lokaler.”

(*) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 av den 25 november 2015 om betaltjänster på den inre marknaden, om ändring av direktiven 2002/65/EG, 2009/110/EG och 2013/36/EU samt förordning (EU) nr 1093/2010 och om upphävande av direktiv 2007/64/EG (EUT L 337, 23.12.2015, s. 35).

(**) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 260/2012 av den 14 mars 2012 om antagande av tekniska och affärsmässiga krav för betalningar och autogireringar i euro och om ändring av förordning (EG) nr 924/2009 (EUT L 94, 30.3.2012, s. 22).

Artikel 2

1. Medlemsstaterna ska senast den 31 december 2023 anta och offentliggöra de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska genast överlämna texten till dessa bestämmelser till kommissionen.

De ska tillämpa dessa bestämmelser från och med den 1 januari 2024.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 3

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 4

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 18 februari 2020.

På rådets vägnar
Ordförande
Z. MARIĆ

I

(Lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2020/283

av den 18 februari 2020

om ändring av förordning (EU) nr 904/2010 vad gäller åtgärder för att stärka det administrativa samarbetet för att bekämpa mervärdesskattebedrägeri

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 113,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽¹⁾,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande, och

av följande skäl:

- (1) Rådets förordning (EU) nr 904/2010 ⁽³⁾ innehåller bland annat regler om lagring och utbyte av särskild information på elektronisk väg i fråga om mervärdesskatt.
- (2) Den ökande omfattningen av elektronisk handel (nedan kallad *e-handel*) underlättar gränsöverskridande försäljning av varor och tjänster till slutkonsumenter i medlemsstaterna. I detta sammanhang avses med gränsöverskridande e-handel leveranser efter vilka mervärdesskatt ska betalas i en medlemsstat, samtidigt som leverantören är etablerad i en annan medlemsstat, i ett tredje territorium eller i ett tredjeland. Bedrägliga företag som är etablerade antingen i en medlemsstat, i ett tredje territorium eller i ett tredjeland utnyttjar dock e-handelns möjligheter i syfte att nå otillbörliga marknadsfördelar genom att kringgå sina mervärdesskattskyldigheter. Om principen om destinationsbaserad beskattning tillämpas, eftersom konsumenterna inte har några redovisningsskyldigheter, behöver konsumtionsmedlemsstaten lämpliga verktyg för att upptäcka och kontrollera sådana bedrägliga företag. Det är viktigt att bekämpa gränsöverskridande mervärdesskattebedrägeri som begås av företag som idkar bedräglig verksamhet på området för gränsöverskridande e-handel.
- (3) Hittills har samarbetet mellan skattemyndigheterna i medlemsstaterna (nedan kallade *skattemyndigheterna*) för att bekämpa mervärdesskattebedrägeri vanligen baserats på uppgifter som innehas av de företag som är direkt involverade i de beskattningsbara transaktionerna. Vid gränsöverskridande leveranser mellan företag och konsumenter, som är typiskt inom e-handel, är det möjligt att dessa uppgifter inte är direkt tillgängliga och därmed är nya verktyg nödvändiga för att skattemyndigheterna på ett effektivt sätt ska kunna bekämpa mervärdesskattebedrägeri.

⁽¹⁾ Yttrande av den 17 december 2019 (ännu ej offentliggjort i EUT).

⁽²⁾ EUT C 240, 16.7.2019, s. 29.

⁽³⁾ Rådets förordning (EU) nr 904/2010 av den 7 oktober 2010 om administrativt samarbete och kampen mot mervärdesskattebedrägeri (EUT L 268, 12.10.2010, s. 1).

- (4) Vid de allra flesta av de gränsöverskridande onlineinköp som görs av konsumenter i unionen utförs betalningar genom betaltjänstleverantörer. För att tillhandahålla betalningstjänster innehåller betaltjänstleverantören särskild information för att identifiera mottagaren, dvs. betalningsmottagaren, av en gränsöverskridande betalning, tillsammans med uppgifter om datum, belopp och ursprungsmedlemsstat för betalningen. Sådan information är nödvändig för att skattemyndigheterna ska kunna utföra sina grundläggande uppgifter för att upptäcka bedrägliga företag och fastställa mervärdesskatteskyldigheter i samband med gränsöverskridande leveranser mellan företag och konsumenter. Det är därför nödvändigt och proportionellt att uppgifter kopplade till mervärdesskatt, som innehas av en betaltjänstleverantör, görs tillgängliga för medlemsstaterna och att medlemsstaterna kan lagra dessa i sina nationella elektroniska system och överföra dessa till ett centralt elektroniskt system för betalningsinformation för att upptäcka och bekämpa gränsöverskridande mervärdesskattebedrägeri framför allt vad gäller leveranser från företag till konsumenter.
- (5) Att ge medlemsstaterna verktyg för att samla in, lagra och överföra de uppgifter som tillhandahålls av betaltjänstleverantörer och ge Eurofiscs sambandstjänstemän i medlemsstaterna tillgång till uppgifterna i samband med en utredning av misstänkt mervärdesskattebedrägeri eller för att upptäcka mervärdesskattebedrägeri är en nödvändig och proportionell åtgärd för att effektivt bekämpa mervärdesskattebedrägeri. Dessa verktyg är avgörande, eftersom skattemyndigheterna behöver denna information för kontrollen av mervärdesskatt i syfte att skydda de offentliga inkomsterna, men också för att skydda legitima företag i medlemsstaterna som i sin tur skyddar sysselsättningen och medborgarna i unionen.
- (6) Det är viktigt att medlemsstaternas behandling av uppgifter som rör betalningar står i proportion till målet att bekämpa mervärdesskattebedrägeri. Därför bör uppgifter om konsumenter eller betalare och betalningar som sannolikt inte är kopplade till ekonomisk verksamhet inte samlas in, lagras eller överföras av medlemsstaterna.
- (7) För att uppnå målet att mer effektivt bekämpa mervärdesskattebedrägeri bör ett centralt elektroniskt system för betalningsinformation (nedan kallat *Cesop*) inrättas, till vilket medlemsstaterna överför den betalningsinformation som de samlar in och kan lagra på nationell nivå. I *Cesop* bör alla mervärdesskatterelaterade uppgifter avseende betalningar som översänts av medlemsstaterna lagras, sammanställas och analyseras i förhållande till enskilda betalningsmottagare. *Cesop* bör ge en fullständig översikt över de betalningar som mottagits av betalningsmottagare från betalare som befinner sig i medlemsstaterna och resultaten av särskilda analyser av information bör vara tillgängliga för Eurofiscs sambandstjänstemän. *Cesop* bör kunna känna igen multipla uppgiftsposter i registren som avser samma betalningar, till exempel. kan en betalning ha rapporterats från både banken och en viss betalares kortutgivare, rensa uppgifterna från medlemsstaterna, till exempel ta bort överlappningar och korrigera felaktiga uppgifter, och bör göra det möjligt för Eurofiscs sambandstjänstemän från medlemsstaterna att dubbelkontrollera betalningsinformation mot de mervärdesskatteuppgifter de innehar, inhämta upplysningar i samband med en utredning av misstänkt mervärdesskattebedrägeri eller för att upptäcka mervärdesskattebedrägeri samt lägga till kompletterande information.
- (8) Beskattning är ett viktigt mål av allmänt intresse för unionen och medlemsstaterna, och detta har erkänts i samband med vilka begränsningar som kan införas vad avser de skyldigheter och rättigheter som förskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 (*) och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 (†). Begränsningar av rätten till skydd av personuppgifter är nödvändiga på grund av arten och omfattningen av de uppgifter som härrör från betaltjänstleverantörer och bör grundas på de särskilda och fördefinierade villkor och närmare bestämmelser som fastställs i rådets direktiv (EU) 2020/284 (‡). Eftersom betalningsinformation är särskilt känslig behövs klarhet i alla skeden av behandlingen av uppgifter om vem som är personuppgiftsansvarig eller personuppgiftsbiträde i enlighet med förordningarna (EU) 2016/679 och (EU) 2018/1725.
- (9) Det är därför nödvändigt att tillämpa begränsningar av de registrerades rättigheter i enlighet med förordning (EU) nr 904/2010. En fullständig tillämpning av de registrerades rättigheter och skyldigheter skulle allvarligt undergräva målet att effektivt bekämpa mervärdesskattebedrägeri och skulle kunna göra det möjligt för de registrerade att försvåra pågående analyser och utredningar på grund av den stora mängd uppgifter som sänts av betaltjänstleverantörerna, och en möjlig spridning av begäran från registrerade till medlemsstaterna, kommissionen eller båda. Detta skulle minska skattemyndigheternas förmåga att uppnå målet för den här förordningen genom att äventyra utredningar, analyser, undersökningar och förfaranden som utförs i enlighet med denna förordning. Därför bör begränsningar av de registrerades rättigheter tillämpas vid behandling av uppgifter i enlighet med den här förordningen. Målet att bekämpa mervärdesskattebedrägeri kan inte uppnås genom andra, mindre begränsande åtgärder som är lika effektiva.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

(†) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295, 21.11.2018, s. 39).

(‡) Rådets direktiv (EU) 2020/284 av den 18 februari 2020 om ändring av direktiv 2006/112/EG vad gäller införandet av vissa krav för betaltjänstleverantörer (se sidan 7 i detta nummer av EUT).

- (10) Endast Eurofiscs sambandstjänstemän bör ha tillgång till de betalningsinformation som lagras i Cesop och endast i syfte att bekämpa mervärdesskattebedrägeri. Dessa uppgifter kan, utöver bedömningen av mervärdesskatten, även användas för bedömning av andra avgifter, tullar och skatter som fastställs i förordning (EU) nr 904/2010. Uppgifterna bör inte användas för andra syften, som t.ex. för kommersiella ändamål.
- (11) Vid behandling av betalningsinformationen i enlighet med denna förordning bör varje medlemsstat respektera gränserna för vad som är proportionellt och nödvändigt för utredning av misstänkt mervärdesskattebedrägeri eller för att upptäcka mervärdesskattebedrägeri.
- (12) För att säkerställa rättigheterna och skyldigheterna enligt förordning (EU) 2016/679 är det viktigt att uppgifter i samband med betalningar inte används för automatiserat individuellt beslutsfattande och de bör därför alltid kontrolleras genom hänvisning till andra skatteuppgifter som finns tillgängliga för skattemyndigheterna.
- (13) För att bistå medlemsstaterna i att bekämpa skattebedrägeri och upptäcka bedragare är det nödvändigt och proportionellt att betalningstjänstleverantörer sparar uppgifterna i registren avseende betalningsmottagare och betalningar när det gäller de tjänster som de tillhandahåller under en period på tre kalenderår. Den perioden ger tillräckligt med tid för att medlemsstaterna ska kunna utföra ändamålsenliga kontroller och utreda eller upptäcka misstänkt mervärdesskattebedrägeri och den är även proportionell med tanke på den stora mängden betalningsinformation och dess känslighet när det gäller skydd av personuppgifter.
- (14) Eftersom Eurofiscs sambandstjänstemän från medlemsstaterna bör kunna få tillgång till den betalningsinformation som lagrats i Cesop i syfte att bekämpa mervärdesskattebedrägeri bör personer som är vederbörligen ackrediterade av kommissionen endast få tillgång till uppgifterna i syfte att utveckla och upprätthålla Cesop. Alla personer som har tillgång till uppgifterna bör vara bundna av de sekretessregler som fastställs i förordning (EU) nr 904/2010.
- (15) Eftersom genomförandet av Cesop kommer att kräva ny teknisk utveckling är det nödvändigt att skjuta upp tillämpningen av denna förordning för att göra det möjligt för medlemsstaterna och kommissionen att utveckla denna teknik.
- (16) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning, bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter med avseende på de tekniska åtgärderna för att inrätta och underhålla Cesop, kommissionens uppgifter för den tekniska förvaltningen av Cesop, de tekniska detaljerna för att garantera den övergripande förbindelsen och interoperabiliteten mellan de nationella elektroniska systemen och Cesop, de elektroniska standardformulärens för att samla in information från betalningstjänstleverantörerna, de tekniska detaljerna och övriga uppgifter om Eurofiscs sambandstjänstemäns tillgång till information, de praktiska arrangemangen för att identifiera de av Eurofiscs sambandstjänstemän som har tillgång till Cesop, de förfaranden som gör det möjligt att anta lämpliga tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder för utvecklingen och driften av Cesop, medlemsstaternas och kommissionens uppgifter och ansvar när de agerar som personuppgiftsansvarig och personuppgiftsbiträde enligt förordningarna (EU) 2016/679 och förordning (EU) 2018/1725 och med avseende på förfarandena för Eurofisc. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 (7).
- (17) Mervärdesskattebedrägeri är ett gemensamt problem för alla medlemsstater. Enskilda medlemsstater har inte den information som krävs för att säkerställa att mervärdesskattereglerna för gränsöverskridande e-handel tillämpas korrekt eller för att bekämpa mervärdesskattebedrägeri vid gränsöverskridande e-handel. Eftersom målet för denna förordning, nämligen att bekämpa mervärdesskattebedrägeri, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna när det gäller gränsöverskridande e-handel, utan snarare kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

(7) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (18) Denna förordning är förenlig med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, i synnerhet rätten till skydd av personuppgifter. I det avseendet begränsas i denna förordning strikt den mängd personuppgifter som ska göras tillgängliga för medlemsstaterna. Behandlingen av betalningsinformation i enlighet med denna förordning bör endast ske för att bekämpa mervärdesskattebedrägeri.
- (19) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 42.1 i förordning (EU) 2018/1725 och avgav ett yttrande den 14 mars 2019 ⁽⁹⁾.
- (20) Förordning (EU) nr 904/2010 bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Förordning (EU) nr 904/2010 ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 2 ska följande led läggas till:

- s) *betaltjänstleverantör*: kategorier av betaltjänstleverantörer som förtecknas i artikel 1.1 a–d i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 (*), eller en fysisk eller juridisk person som omfattas av ett undantag i enlighet med artikel 32 i det direktivet.
- t) *betalning*: om inte annat följer av de undantag som anges i artikel 3 i direktiv (EU) 2015/2366, en *betalningstransaktion* enligt definitionen i artikel 4.5 i det direktivet eller en *penningöverföring* enligt definitionen i artikel 4.22 i det direktivet.
- u) *betalare*: en *betalare* enligt definitionen i artikel 4.8 i direktiv (EU) 2015/2366.
- v) *betalningsmottagare*: en *betalningsmottagare* enligt definitionen i artikel 4.9 i direktiv (EU) 2015/2366.

(*) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 av den 25 november 2015 om betaltjänster på den inre marknaden, om ändring av direktiven 2002/65/EG, 2009/110/EG och 2013/36/EU samt förordning (EU) nr 1093/2010 och om upphävande av direktiv 2007/64/EG (EUT L 337, 23.12.2015, s. 35)."

2. Kapitel V ska ändras på följande sätt:

- a) Rubriken på kapitel V ska ersättas med följande:
"INSAMLING, LAGRING OCH UTBYTE AV SÄRSKILD INFORMATION".
- b) Följande rubrik ska införas före artikel 17:

"AVSNITT 1

Automatisk åtkomst till särskild information som är lagrad i nationella elektroniska system.

- c) Följande avsnitt ska införas efter artikel 24:

"AVSNITT 2

Centrala elektroniska systemet för betalningsinformation

Artikel 24a

Kommissionen ska utveckla, underhålla, hysa och tekniskt förvalta ett centralt elektroniskt system för betalningsinformation (nedan kallat *Cesop*) för utredningar av misstänkt mervärdesskattebedrägeri eller för att upptäcka mervärdesskattebedrägeri.

Artikel 24b

1. Varje medlemsstat ska samla in uppgifter om de betalningsmottagare och de betalningstransaktioner som avses i artikel 243b i direktiv 2006/112/EG.

(9) EUT C 140, 16.4.2019, s. 4.

Varje medlemsstat ska samla in alla uppgifter som avses i första stycket från betaltjänstleverantörer

- a) senast i slutet av utgången av den månad som följer det kalenderkvartal som uppgifterna avser,
 - b) med hjälp av ett elektroniskt standardformulär.
2. Varje medlemsstat får lagra den information som insamlats i enlighet med punkt 1 i ett nationellt elektroniskt system.
3. Det centrala kontaktkontoret eller kontaktorganen eller de behöriga tjänstemän som utsetts av den behöriga myndigheten i varje medlemsstat ska till Cesop överföra de uppgifter som insamlats i enlighet med punkt 1 senast den tionde dagen i den andra månad som följer det kalenderkvartal som uppgifterna avser.

Artikel 24c

1. Cesop ska ha kapacitet att göra följande när det gäller uppgifter som överförs i enlighet med artikel 24b.3:
- a) Lagra uppgifterna.
 - b) Sammanställa uppgifterna för varje enskild betalningsmottagare.
 - c) Analysera de lagrade uppgifterna tillsammans med relevanta målinriktade uppgifter som meddelats eller insamlats i enlighet med denna förordning.
 - d) Göra de uppgifter som avses i leden a, b och c i denna punkt tillgängliga för de sambandstjänstemän hos Eurofisc som avses i artikel 36.1.
2. Cesop ska bevara de uppgifter som avses i punkt 1 under en period på högst fem år från och med utgången av det år då uppgifterna överfördes till systemet.

Artikel 24d

Åtkomst till Cesop ska endast beviljas sådana av Eurofiscs sambandstjänstemän som, enligt artikel 36.1, har en personlig användaridentitet för Cesop och när denna åtkomst sker i samband med en utredning av misstänkt mervärdesskattebedrägeri eller för att upptäcka mervärdesskattebedrägeri.

Artikel 24e

Kommissionen ska genomförandeakter anta följande:

- a) De tekniska åtgärderna för att inrätta och underhålla Cesop.
- b) Kommissionens uppgifter i den tekniska förvaltningen av Cesop.
- c) De tekniska detaljerna för den infrastruktur och de verktyg som krävs för att garantera den övergripande förbindelsen och interoperabiliteten mellan de nationella elektroniska system som avses i artikel 24b och Cesop.
- d) De elektroniska standardformulär som avses i artikel 24b.1 andra stycket b.
- e) De tekniska uppgifter och övriga uppgifter om tillgång till den information som avses artikel 24c.1 d.
- f) De praktiska arrangemangen för att identifiera de av Eurofiscs sambandstjänstemän som, enligt artikel 36.1, kommer att få tillgång till Cesop i enlighet med artikel 24d.
- g) De förfaranden som ska tillämpas av kommissionen för att säkerställa lämpliga tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder för utvecklingen och driften av Cesop.
- h) Medlemsstaternas och kommissionens uppgifter och ansvar när det gäller den personuppgiftsansvariges och personuppgiftsbitrådets uppgifter enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 (*) och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 (**).

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 58.2.

Artikel 24f

1. Kostnaderna för att inrätta, driva och underhålla Cesop ska belasta unionens allmänna budget. Dessa kostnader ska innefatta kostnaderna för den säkra förbindelsen mellan Cesop och de nationella system som avses i artikel 24b.2 och de tjänster som krävs för att utföra de funktioner som anges i artikel 24c.1.
2. Varje medlemsstat ska bära kostnaderna för och vara ansvarig för all nödvändig utveckling av dess nationella elektroniska system som avses i artikel 24b.2.”

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

(**) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295, 21.11.2018, s. 39).

3. Artikel 37 ska ersättas med följande:

”Artikel 37

1. Ordföranden i Eurofisc ska lägga fram en årsrapport över verksamheten för varje verksamhetsområde för den kommitté som anges i artikel 58.1. Årsrapporten ska åtminstone innehålla
 - a) det totala antalet åtkomster till Cesop,
 - b) operativa resultat baserade på de uppgifter som behandlas i enlighet med artikel 24d, enligt vad som fastställts av Eurofiscs sambandstjänstemän,
 - c) en kvalitativ bedömning av de uppgifter som behandlas i Cesop.
 2. Kommissionen ska genom genomförandeakter anta förfarandena för Eurofisc. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 58.2.”
4. I artikel 55 ska följande punkt införas:

”1a. De uppgifter som avses i kapitel V avsnitt 2 ska endast användas för de ändamål som avses i punkt 1, om de har kontrollerats genom hänvisning till andra uppgifter om skatt som finns tillgängliga för medlemsstaternas behöriga myndigheter.”

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den 1 januari 2024.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 18 februari 2020.

På rådets vägnar
Z. MARIĆ

Ordförande

KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEFÖRORDNING (EU) 2022/1504

av den 6 april 2022

om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EU) nr 904/2010 vad gäller inrättandet av ett centralt elektroniskt system för betalningsinformation (Cesop) för att bekämpa mervärdesskattebedrägeri

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av rådets förordning (EU) nr 904/2010 av den 7 oktober 2010 om administrativt samarbete och kampen mot mervärdesskattebedrägeri ⁽¹⁾, särskilt artikel 24e, och

av följande skäl:

- (1) Genom rådets direktiv 2006/112/EG ⁽²⁾, ändrat genom direktiv (EU) 2020/284 ⁽³⁾, införs rapporteringskyldigheter för betaltjänstleverantörer från och med den 1 januari 2024. Från och med det datumet ska betaltjänstleverantörer som är etablerade eller tillhandahåller betaltjänster i Europeiska unionen dokumentera gränsöverskridande betalningar från betalare i medlemsstater och viss information om betalningsmottagarna och överföra denna dokumentation till medlemsstaterna för kampen mot mervärdesskattebedrägeri (momsbedrägeri).
- (2) Enligt förordning (EU) nr 904/2010, ändrad genom förordning (EU) 2020/283 ⁽⁴⁾ ska medlemsstaterna överföra denna dokumentation till ett centralt elektroniskt system för betalningsinformation (Cesop) som ska utvecklas, underhållas, hysas och tekniskt förvaltas av kommissionen.
- (3) I enlighet med artikel 24e a i förordning (EU) nr 904/2010, och för att säkerställa att Cesop fungerar väl, är det nödvändigt att anta de tekniska åtgärderna för att inrätta Cesop. Dessa åtgärder bör omfatta de Cesop-funktioner som är nödvändiga för att utveckla Cesops kapacitet enligt beskrivningen i artikel 24c i förordning (EU) nr 904/2010. Åtgärderna bör också säkerställa en hög nivå av användarvänlighet genom att tillhandahålla sök- och visualiseringsverktyg i Cesop. Cesop bör underlätta informationsutbyte mellan Eurofiscs sambandstjänstemän genom att göra det möjligt för dem att på ett snabbt och säkert sätt utbyta information direkt i Cesop om momsbedrägerier. De åtgärder som kommissionen bör vidta för att underhålla Cesop efter att systemet tagits i drift, bör också fastställas för att säkerställa kvalitetsstandarder för driften av Cesops it-infrastruktur och funktioner och säkerställa att nödvändiga uppdateringar görs när det behövs för att hantera incidenter i systemet mellan kommissionen och medlemsstaterna.
- (4) Som personuppgiftsansvariga för Cesop ansvarar medlemsstaterna för förvaltningen av systemet, medan kommissionen har ett antal ansvarsområden begränsade till den tekniska förvaltningen av Cesop som ansvarig för att hysa systemet och som personuppgiftsbiträde, i enlighet med artikel 24e b i förordning (EU) nr 904/2010. Dessa ansvarsområden bör innefatta de tekniska uppgifter som är nödvändiga för den dagliga administrationen av Cesop, som att föra register över den sambandstjänsteman för Eurofisc som har åtkomst till Cesop, föra register över betaltjänstleverantörer som har överfört data till medlemsstaterna, upprätta lämpliga organisatoriska säkerhetsåtgärder för Cesop samt tillhandahålla den fortbildning och det stöd som Eurofiscs sambandstjänstemän behöver för att kunna använda Cesop effektivt.

⁽¹⁾ EUT L 268, 12.10.2010, s. 1.

⁽²⁾ Rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt (EUT L 347, 11.12.2006, s. 1).

⁽³⁾ Rådets direktiv (EU) 2020/284 av den 18 februari 2020 om ändring av direktiv 2006/112/EG vad gäller införandet av vissa krav för betaltjänstleverantörer (EUT L 62, 2.3.2020, s. 7).

⁽⁴⁾ Rådets förordning (EU) 2020/283 av den 18 februari 2020 om ändring av förordning (EU) nr 904/2010 vad gäller åtgärder för att stärka det administrativa samarbetet för att bekämpa mervärdesskattebedrägeri (EUT L 62, 2.3.2020, s. 1).

- (5) Enligt artikel 24b.1 b i förordning (EU) nr 904/2010 ska medlemsstaterna sända data till Cesop i ett gemensamt format. De dataelement som ska rapporteras av betaltjänstleverantörer i ett XML-dokument bör fastställas. För att säkerställa allmän interoperabilitet mellan nationella elektroniska system och Cesop i enlighet med artikel 24b.3 i förordning (EU) nr 904/2010 bör medlemsstaterna kontrollera att de data som överförs av betaltjänstleverantörerna innehåller de obligatoriska och syntaktiskt korrekta dataelementen enligt artikel 243d i direktiv 2006/112/EG, eftersom Cesop endast kan fungera om obligatoriska data registreras korrekt i Cesop.
- (6) Medlemsstaterna bör utse de sambandstjänstemän för Eurofisc som kommer att ha åtkomst till Cesop och meddela kommissionen sitt beslut. I detta hänseende bör kommissionen förse dessa tjänstemän med en unik identifierare för åtkomst till Cesop och föra en förteckning över alla Eurofiscs sambandstjänstemän som har åtkomst till Cesop baserat på informationen från medlemsstaterna.
- (7) I enlighet med artikel 24e g i förordning (EU) nr 904/2010 ska kommissionen upprätta förfaranden för att säkerställa att lämpliga tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder vidtas för utvecklingen och driften av Cesop. Flera säkerhetsaspekter av Cesops centrala komponenter beror också på genomförandet av nationella säkerhetsåtgärder, såsom åtgärder för att kontrollera säkerheten för data som överförs och åtgärder för att säkerställa att endast sambandstjänstemän för Eurofisc som har en giltig identifierare får åtkomst till CESOP. Därför bör medlemsstaterna informera kommissionen om sina egna säkerhetsåtgärder. Medlemsstaterna och kommissionen bör hålla varandra informerade om säkerhetsåtgärder som vidtagits och behovet av uppdateringar av dessa åtgärder.
- (8) Behandlingen av personuppgifter enligt denna förordning och medlemsstaternas och kommissionens ansvarsområden omfattas av de regler som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679⁽ⁱ⁾ och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725^(j). I enlighet med artikel 24e h i förordning (EU) nr 904/2010 bör medlemsstaternas och kommissionens roller och ansvarsområden fastställas vad gäller personuppgiftsansvar för Cesop. Medlemsstaterna bör gemensamt anses som personuppgiftsansvariga för Cesop eftersom de beslutar om metoderna för behandling och användning av data i Cesop. Kommissionen bör anses som personuppgiftsbiträde eftersom den agerar på medlemsstaternas vägnar när den utför sina uppgifter.
- (9) Denna förordning ska tillämpas först från och med den 1 januari 2024, som en anpassning till tillämpningen av förordning (EU) 2020/283 och direktiv (EU) 2020/284.
- (10) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 42.1 i förordning (EU) 2018/1725 och avgav ett yttrande den 2 februari 2022.
- (11) De åtgärder som föreskrivs i denna förordning är förenliga med yttrandet från ständiga kommittén för administrativt samarbete.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Tekniska åtgärder för att inrätta och underhålla Cesop

1. Kommissionen ska utarbeta tekniska åtgärder för inrättandet av Cesop med följande funktioner:

- a) Mottagande av betalningsdata som överförs av medlemsstaterna.

⁽ⁱ⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

^(j) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295, 21.11.2018, s. 39).

- b) Säker lagring av betalningsdata i högst fem år räknat från utgången av det kalenderår då medlemsstaten överförde informationen till Cesop.
 - c) Rensning av betalningsdata från anomalier och misstag, inbegripet dubbla uppgifter om en och samma betalning.
 - d) Aggregering av betalningsdata för varje betalningsmottagare.
 - e) Möjliggörande av sökningar och visualisering av betalningsdata i Cesop.
 - f) Analys och utförande av korsvis kontroll av betalningsdata mot data som lagras och utbyts i enlighet med artikel 17.1 a, b, d, e och f och artikel 33.2 b i förordning (EU) nr 904/2010:
 - g) Genomförande av automatisk analys och flaggning av misstänkta betalningsmottagare.
 - h) Möjliggörande för Eurofiscs sambandstjänstemän att utföra icke-automatiska kontroller och analyser.
 - i) Generering av rapporter om resultaten av de analyser och kontroller som görs av Cesop och Eurofiscs sambandstjänstemän.
 - j) Tillhandahållande av infrastruktur för förvaltning av åtkomstkontroll för Eurofiscs sambandstjänstemän.
 - k) Möjlighet för Eurofiscs sambandstjänstemän att direkt i Cesop utbyta information om utredningar och upptäckt av gränsöverskridande momsbedrägerier.
 - l) Tillhandahållande av teknisk infrastruktur för medlemsstaterna för förvaltningen av åtkomsträttigheter för deras Eurofiscs sambandstjänstemän.
2. Kommissionen ska utföra följande uppgifter för underhåll av Cesop:
- a) Säkerställa att Cesop och dess funktioner är operativa.
 - b) Utföra underhåll utanför normal arbetstid.
 - c) Tillhandahålla de tekniska uppdateringar som krävs för att Cesop ska fungera väl och förbättras.
 - d) Hantera tekniska problem.

Artikel 2

Kommissionens uppgifter i den tekniska förvaltningen av Cesop

Kommissionen ska utföra följande uppgifter vad gäller den tekniska förvaltningen av Cesop:

- a) Föra och uppdatera förteckningen över Eurofiscs sambandstjänstemän med åtkomst till Cesop och deras unika personliga användaridentitet i enlighet med artikel 5.
- b) Genomföra de organisatoriska och tekniska säkerhetsåtgärder som avses i artikel 6.
- c) Upprätta, bevara och underhålla en förteckning över betaltjänstleverantörer som rapporterar data enligt artikel 24b.1 i förordning (EU) nr 904/2010, i enlighet med de data som tillhandahålls av medlemsstaterna.

- b) Säker lagring av betalningsdata i högst fem år räknat från utgången av det kalenderår då medlemsstaten överförde informationen till Cesop.
 - c) Rensning av betalningsdata från anomalier och misstag, inbegripet dubbla uppgifter om en och samma betalning.
 - d) Aggregering av betalningsdata för varje betalningsmottagare.
 - e) Möjliggörande av sökningar och visualisering av betalningsdata i Cesop.
 - f) Analys och utförande av korsvis kontroll av betalningsdata mot data som lagras och utbyts i enlighet med artikel 17.1 a, b, d, e och f och artikel 33.2 b i förordning (EU) nr 904/2010:
 - g) Genomförande av automatisk analys och flaggning av misstänkta betalningsmottagare.
 - h) Möjliggörande för Eurofiscs sambandstjänstemän att utföra icke-automatiska kontroller och analyser.
 - i) Generering av rapporter om resultaten av de analyser och kontroller som görs av Cesop och Eurofiscs sambandstjänstemän.
 - j) Tillhandahållande av infrastruktur för förvaltning av åtkomstkontroll för Eurofiscs sambandstjänstemän.
 - k) Möjlighet för Eurofiscs sambandstjänstemän att direkt i Cesop utbyta information om utredningar och upptäckt av gränsöverskridande momsbedrägerier.
 - l) Tillhandahållande av teknisk infrastruktur för medlemsstaterna för förvaltningen av åtkomsträttigheter för deras Eurofiscs sambandstjänstemän.
2. Kommissionen ska utföra följande uppgifter för underhåll av Cesop:
- a) Säkerställa att Cesop och dess funktioner är operativa.
 - b) Utföra underhåll utanför normal arbetstid.
 - c) Tillhandahålla de tekniska uppdateringar som krävs för att Cesop ska fungera väl och förbättras.
 - d) Hantera tekniska problem.

Artikel 2

Kommissionens uppgifter i den tekniska förvaltningen av Cesop

Kommissionen ska utföra följande uppgifter vad gäller den tekniska förvaltningen av Cesop:

- a) Föra och uppdatera förteckningen över Eurofiscs sambandstjänstemän med åtkomst till Cesop och deras unika personliga användaridentitet i enlighet med artikel 5.
- b) Genomföra de organisatoriska och tekniska säkerhetsåtgärder som avses i artikel 6.
- c) Upprätta, bevara och underhålla en förteckning över betaltjänstleverantörer som rapporterar data enligt artikel 24b.1 i förordning (EU) nr 904/2010, i enlighet med de data som tillhandahålls av medlemsstaterna.

- d) Ge Eurofiscs sambandstjänstemän som har åtkomst till Cesop automatisk åtkomst till den förteckning som underhålls i enlighet med led c.
- e) Tillhandahålla Eurofiscs sambandstjänstemän tekniskt bistånd vid användning av Cesop.
- f) Tillhandahålla utbildning om användningen av Cesop för Eurofiscs sambandstjänstemän.

Artikel 3

Sammankoppling och allmän interoperabilitet mellan Cesop och nationella elektroniska system

1. Medlemsstaterna ska vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att de nationella elektroniska systemen för insamling av betalningsinformation som inrättats i enlighet med artikel 24b.2 i förordning (EU) nr 904/2010 fungerar och klarar att samla in betalningsinformation i enlighet med artikel 24b.1 i den förordningen.
2. Medlemsstaterna ska till Cesop endast överföra betalningsinformation som är komplett och omfattar alla obligatoriska fält i enlighet med artikel 243d i direktiv 2006/112/EG och som uppfyller kraven i bilagan till denna förordning.
3. Kommissionen ska säkerställa interoperabilitet mellan Cesop och de nationella elektroniska system som avses i punkt 1.

Artikel 4

Elektroniskt standardformulär

Det elektroniska standardformulär som avses i artikel 24b.1 b i förordning (EU) nr 904/2010 ska lämnas in i ett standardiserat XML-format i enlighet med datatabellen i bilagan till den här förordningen.

Artikel 5

Praktiska arrangemang avseende Eurofiscs sambandstjänstemän som ska ha åtkomst till Cesop

1. Medlemsstaterna ska utse de sambandstjänstemän för Eurofisc som ska ha åtkomst till Cesop och meddela kommissionen deras namn och e-postadresser.
2. Medlemsstaterna ska informera kommissionen om alla ändringar av den information som tillhandahålls enligt punkt 1, även ändringar vad gäller de utsedda sambandstjänstemännen för Eurofisc, utan dröjsmål och inte senare än 30 kalenderdagar efter att ändringen skett.
3. Kommissionen ska omedelbart förse de sambandstjänstemän för Eurofisc som avses i punkt 1 med en unik personlig användaridentitet för åtkomst till Cesop.

Artikel 6

Förfaranden för de tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärderna för utvecklingen och driften av Cesop

1. Medlemsstaterna ska förse kommissionen med information om tillämpningen av sina egna säkerhetsåtgärder på nationell nivå och varje uppdatering av dessa.

Denna information ska omfatta uppgifter om de åtgärder som vidtagits för att säkerställa att endast Eurofiscs sambandstjänstemän enligt artikel 5 har åtkomst till Cesop och uppgifter om de åtgärder som vidtagits för att säkerställa krypteringen av de data som överförs av medlemsstaterna.

2. Kommissionen ska senast den 30 april varje år, från och med det år som följer på denna förordnings tillämpningsdag, informera medlemsstaterna om de åtgärder som vidtagits för Cesops säkerhet.

Åtminstone följande ska anges i den informationen:

- a) De säkerhetsincidenter som har inträffat under det föregående året och hur dessa har åtgärdats.
- b) Uppgifter om de säkerhetsåtgärder som vidtagits eller de ändringar av befintliga säkerhetsåtgärder som gjorts.
- c) En bedömning av de befintliga säkerhetsåtgärderna och om kommissionen anser att de behöver ändras på något sätt.

Artikel 7

Den personuppgiftsansvariges och personuppgiftsbitrådets roller och ansvarsområden

1. Medlemsstaterna ska gemensamt vara personuppgiftsansvariga, enligt definitionen i artikel 4.7 i förordning (EU) 2016/679, för Cesop. Ansvarsområdena för de personuppgiftsansvariga för Cesop ska fastställas genom överenskommelse mellan de personuppgiftsansvariga, som ska fastställa reglerna för utövandet av den registrerades rättigheter och deras skyldigheter i samband med tillhandahållandet av den information som avses i artiklarna 13 och 14 i förordning (EU) 2016/679.

Medlemsstaterna ska ansvara för följande:

- a) Utarbeta de tekniska specifikationerna för Cesop och vid behov anpassa dessa, så att kommissionen kan
 - a) inrätta och underhålla Cesop i enlighet med artikel 1 i denna förordning,
 - b) sköta den tekniska förvaltningen av Cesop i enlighet med artikel 2 i denna förordning,
 - c) säkerställa interoperabiliteten mellan de nationella elektroniska system som avses i artikel 24b i förordning (EU) nr 904/2010 och Cesop i enlighet med artikel 3.3 i denna förordning,
 - d) vidta säkerhetsåtgärder enligt artikel 6.2 första stycket i denna förordning,
 - b) fastställa reglerna och förfarandena för urvalet av Eurofiscs sambandstjänstemän som får åtkomst till Cesop, och
 - c) besvara frågor från de registrerade om utövandet av de rättigheter som fastställs i kapitel III i förordning (EU) 2016/679.
2. Kommissionen ska vara personuppgiftsbiträde, enligt definitionen i artikel 3.12 i förordning (EU) 2018/1725, för Cesop.

Kommissionen ska

- a) behandla personuppgifter på medlemsstaternas vägnar på deras anvisning och bevara dokumentationen för dessa anvisningar,
- b) säkerställa konfidentialiteten för personuppgifter som behandlas i enlighet med denna förordning,
- c) tillhandahålla den tekniska infrastruktur som medlemsstaterna behöver till följd av de krav som avses i punkt 1 c,
- d) hjälpa medlemsstaterna att uppfylla de skyldigheter som fastställs i artiklarna 33–41 i förordning (EU) 2016/679,
- e) säkerställa att alla personuppgifter som lagras i Cesop raderas i enlighet med artikel 24c.2 i förordning (EU) nr 904/2010, och
- f) åt medlemsstaterna tillhandahålla all information som är nödvändig för att visa att de skyldigheter som fastställs i denna artikel fullgörs och möjliggöra och bidra till revisioner, inbegripet inspektioner, som utförs av medlemsstaterna eller annan revisor på medlemsstaternas uppdrag, med fullt iakttagande av protokoll 7 om Europeiska unionens immunitet och privilegier som fogats till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Artikel 8

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den 1 januari 2024.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 6 april 2022.

På kommissionens vägnar
Ursula VON DER LEYEN
Ordförande

BILAGA

Elektroniskt formulär för överföring av data

Fält Nummer	Data Element namn	Artikel 243d	Beskrivning	Format - exempel	Obligatoriskt	Kontroller utförda vid överföring till Cesop
1	BIC/ID rapporterande betaljänstleverantör	punkt 1 led a	BIC enligt definitionen i artikel 2.16 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 260/2012 (*) eller annan företagsidentifikationskod som på ett otvetydigt sätt identifierar den betaljänstleverantör som överför data.	BIC för den betaljänstleverantör som tillhandahåller data.	Ja	Närvaro, syntaktisk kontroll av BIC
2	Betalningsmottagarens namn	punkt 1 led b	Alla namn på betalningsmottagaren som finns registrerade hos betaljänstleverantörerna, inbegripet juridiskt namn och firmanamn.	Kortmottagarens namn, sälj företagets namn, kreditgivarens namn.	Ja	Närvaro
3	Betalningsmottagarens momsregistreringsnummer/skatteregistreringsnummer	punkt 1 led c	Momsregistreringsnummer och/eller annat nationellt skattnummer för betalningsmottagaren.		Frivilligt Obligatoriskt	Syntaktisk kontroll av momsregistreringsnummer från EU-medlemsstater
4	Betalningsmottagarens konto-ID	punkt 1 led d	IBAN enligt definitionen i artikel 2.15 i förordning (EU) nr 260/2012 eller, om det saknas, annan identifierare som otvetydigt identifierar och ger platsangivelsen för den betalningsmottagare som är involverad i transaktionen.	IBAN, kortmottagarens ID, sälj företagets ID, E-kontoidentifierare.	Ja, när medlen överförs till betalningsmottagarens betalkonto	Närvaro, syntaktisk kontroll av IBAN
5	BIC/ID betalningsmottagarens betaljänstleverantör	punkt 1 led e	BIC-kod eller annan företagsidentifikationskod som otvetydigt identifierar den betaljänstleverantör som agerar på uppdrag av betalningsmottagaren och anger betaljänstleverantörens plats om betalningsmottagaren mottar medel utan att inneha ett betalkonto.	BIC.	Endast när betalningsmottagaren tar emot medel utan att ha ett betalkonto	Närvaro, syntaktisk kontroll av BIC
6	Betalningsmottagarens adress	punkt 1 led f	Alla adresser för betalningsmottagaren som finns registrerade hos betaljänstleverantörerna (officiell adress, företagsadress, lageradress).	Kortmottagarens gatuadress, sälj företagets adress, kontoinnehavarens adress,	Frivilligt Obligatoriskt	

Prop. 2022/23:121
Bilaga 3

L 235/26

SV

Europeiska unionens officiella tidning

12.9.2022

7	Återbetalning	punkt 1 led h	Hänvisning till att transaktionen är en återbetalning och länk till föregående rapporterad transaktion.		Om tillämpligt	Närvaro
8	Datum/klockslog	punkt 2 led a	Datum och klockslog för genomförandet av betalningstransaktionen eller återbetalningen.	Inköpsdatum, datum för genomförandet, datum då transaktionen skapades.	Ja	Närvaro, syntaktisk kontroll
9	Belopp	punkt 2 led b	Belopp för betalningstransaktionen eller återbetalningen.		Ja	Närvaro
10	Valuta	punkt 2 led b	Valuta för betalningstransaktionen eller återbetalningen.		Ja	Närvaro, syntaktisk kontroll av valutakoden
11	Ursprungsmedlemsstat för betalningen	punkt 2 led c	Ursprungsmedlemsstat för den betalning som mottagits av betalningsmottagaren.	Landskod för betalaren	Om transaktionen är en betalning	Närvaro, syntaktisk kontroll av landskoden
12	Medlemsstat som är destination för återbetalningen	punkt 2 led c	Medlemsstat som är destination för återbetalningen.	Landskod för mottagaren av återbetalningen.	Om transaktionen är en återbetalning enligt fält 7	Närvaro, syntaktisk kontroll av landskoden
13	Platsuppgifter för betalaren	punkt 2 led c	Angivelse av den information som använts för att fastställa betalningens ursprung eller destinationen för återbetalningen. Detaljerna i informationen ska inte överföras, för att undvika identifiering av betalaren.	Betaltjänstleverantörer anger att platsen härleddes från — Betalarens IBAN — Kortinnehavarens BIN-sekvens — Annat Själva ID (IBAN-nummer, BIN-nummer, adress) bör aldrig överföras.	Ja	Närvaro

Sammanfattning av betänkandet Nya krav på betaltjänstleverantörer att lämna uppgifter (SOU 2022:25)

Inledning

Utredningens uppdrag har varit att föreslå lagändringar som föranleds av ändringar i mervärdesskattedirektivet¹⁵ och i förordningen om administrativt samarbete¹⁶. Ändringarna innebär att en ny dokumentations- och uppgiftsskyldighet för betaltjänstleverantörer införs. Uppgifterna ska lämnas till Skatteverket som i sin tur ska överföra dem till ett centralt elektroniskt system inom EU, kallat Cesop. Syftet med det nya EU-rättsliga regelverket är att bekämpa mervärdes-skattebedrägerier. Ändringarna i direktivet och förordningen ska börja tillämpas den 1 januari 2024.

Betaltjänstleverantörer och betaltjänster som omfattas av regleringen

Den nya regleringen omfattar betaltjänstleverantörer som tillhandahåller betaltjänster i Sverige, oavsett om de är svenska institut eller inte. De som omfattas är huvudsakligen kreditinstitut, institut för elektroniska pengar, betalningsinstitut och postgiroinstitut. I vissa fall omfattas även filialer till instituten.

En förutsättning för att uppgiftsskyldighet ska föreligga är vidare att betaltjänstleverantören har tillhandahållit betaltjänster till en betalare eller en betalningsmottagare. De betaltjänster som omfattas av den nya regleringen är olika typer av betalningstransaktioner, utgivning av betalningsinstrument och penningöverföringar.

Förutsättningar för skyldigheten att lämna uppgifter

Skyldigheten att lämna uppgifter gäller endast betaltjänstleverantörer som tillhandahåller betaltjänster vid gränsöverskridande betalningar. En betalning är gränsöverskridande om betalaren är lokaliserad till Sverige och betalningsmottagaren till en annan medlemsstat, ett tredje territorium eller

¹⁵ Rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt (mervärdesskattedirektivet). Ändringarna i mervärdesskattedirektivet som behandlas i detta betänkande införs genom rådets direktiv (EU) 2020/284 av den 18 februari 2020 om ändring av mervärdesskattedirektivet vad gäller införandet av vissa krav för betaltjänstleverantörer.

¹⁶ Rådets förordning (EU) nr 904/2010 av den 7 oktober 2010 om administrativt samarbete och kampen mot mervärdesskattebedrägeri (förordningen om administrativt samarbete). Ändringarna i förordningen som behandlas i detta betänkande införs genom rådets förordning (EU) 2020/283 av den 18 februari 2020 om ändring av förordning (EU) nr 904/2010 vad gäller åtgärder för att stärka det administrativa samarbetet för att bekämpa mervärdesskattebedrägeri.

ett tredjeland. En betalning är gränsöverskridande även i det fall betalningsmottagaren är lokaliserad till Sverige och betalaren till en annan medlemsstat.

Var betalaren respektive betalningsmottagaren ska anses vara lokaliserade bestäms av uppgifter som kan användas för identifiering (t.ex. IBAN-nummer). Om någon sådan uppgift inte finns anses de vara lokaliserade där betaltjänstleverantören är lokaliserad. En betaltjänstleverantör anses vara lokaliserad till den medlemsstat, det tredje territorium eller det tredjeland som framgår av betaltjänstleverantörens företagsidentifieringskod (t.ex. BIC-kod).

Uppgiftsskyldighet gäller endast för gränsöverskridande betalningar som under ett kvartal uppgår till minst 26 till samma betalningsmottagare. Betalarens betaltjänstleverantör är emellertid inte skyldig att lämna uppgifter en betalning om någon av de betaltjänstleverantörer som för betalningen tillhandahåller betaltjänster till betalningsmottagaren är lokaliserad till en annan medlemsstat.

Vilka uppgifter som ska lämnas samt när och hur uppgifterna ska lämnas

En uppgiftsskyldig betaltjänstleverantör ska bl.a. lämna uppgift om sin företagsidentifieringskod och om betalningsmottagarens namn, adress, skattenummer och identifierare. Även uppgifter om betalningen ska lämnas t.ex. datum, tidpunkt, belopp och valuta samt från vilken medlemsstat betalningen har skett. Några uppgifter om betalaren ska aldrig lämnas.

Betaltjänstleverantören ska lämna uppgifterna till Skatteverket senast vid utgången av den månad som följer efter det kalenderkvartal som uppgifterna avser. Uppgifterna ska lämnas i ett fastställt elektroniskt formulär.

När en betaltjänstleverantör är skyldig att dokumentera och bevara uppgifter

Vid gränsöverskridande betalningar ska en betaltjänstleverantör i elektronisk form dokumentera de uppgifter som behövs för att betaltjänstleverantören ska kunna fullgöra uppgiftsskyldigheten och för att Skatteverket ska kunna kontrollera den. Det innebär att betaltjänstleverantören kommer vara skyldig att bevara uppgifter om samtliga gränsöverskridande betalningar som den har genomfört, oavsett om uppgiftsskyldighet föreligger för betalningarna.

Uppgifterna ska vara dokumenterade senast vid utgången av den månad som följer efter det kalenderkvartal som uppgifterna avser. De ska bevaras under tre år från utgången av det kalenderår då betalningen genomfördes.

Kontroll och sanktioner

Skatteverket ska vara den myndighet som kontrollerar att dokumentations- och uppgiftsskyldigheten fullgörs. Myndigheten ska vid kontrollen kunna använda sig av kontrollverktygen föreläggande och revision i skatteförfarandelagen (2011:1244). Två nya särskilda avgifter införs; dokumentations- och rapporteringsavgift.

Dokumentationsavgift ska tas ut av en betaltjänstleverantör om det klart framgår att leverantören inte har uppfyllt sin skyldighet att bevara dokumentation på det sätt som föreskrivs. Dokumentationsavgiften ska tas ut med ett belopp som motsvarar 0,3 procent av betaltjänstleverantörens omsättning räkenskapsåret närmast före det räkenskapsår då uppgifterna senast skulle ha varit dokumenterade. Avgiften ska dock uppgå till minst 3 000 kronor och till högst 3 miljoner kronor. Dokumentationsavgift ska tas ut för varje kalenderkvartal som en betaltjänstleverantör inte har dokumenterat föreskrivna uppgifter i tid.

Rapporteringsavgift ska tas ut om det klart framgår att en uppgiftsskyldig betaltjänstleverantör inte har lämnat föreskrivna uppgifter i tid. Om det klart framgår att betaltjänstleverantören inte har lämnat föreskrivna uppgifter inom 60 dagar från den tidpunkt då skyldigheten skulle ha fullgjorts ska en andra avgift tas ut och under samma förutsättningar inom 120 dagar en tredje avgift. Rapporteringsavgift får dock inte tas ut om uppgifterna lämnats inom föreskriven tid och de har brister som endast är av mindre betydelse. Vidare får rapporteringsavgift inte tas ut om uppgifterna lämnats inom föreskriven tid och den uppgiftsskyldige på eget initiativ har rättat de tidigare uppgifterna så att de uppfyller kraven. Rapporteringsavgiften ska tas ut med ett belopp som motsvarar 0,1 procent av betaltjänstleverantörens omsättning räkenskapsåret närmast före det räkenskapsår då uppgifterna skulle ha lämnats. Avgiften ska dock uppgå till lägst 1 000 kronor och högst 1 miljon kronor.

Dokumentationsavgift respektive rapporteringsavgift får inte tas ut för samma kalenderkvartal.

I och med att dokumentations- och rapporteringsavgifterna införs i form av särskilda avgifter kommer befintliga bestämmelser i skatteförfarandelagen om bl.a. befrielse att bli tillämpliga.

Vad uppgifterna får användas till

De uppgifter som Skatteverket inhämtar från Cesop får användas av Skatteverket och andra myndigheter för de ändamål som föreskrivs i förordningen om administrativt samarbete. Det gäller alla uppgifter som inhämtas från Cesop, oavsett om uppgifterna har överförts till Cesop från Sverige eller från någon annan medlemsstat eller om de kommer från kommissionen. Det innebär att uppgifterna får användas inom mervärdesbeskattningen, för att fastställa vissa andra avgifter, tullar och skatter samt i samband med rättsliga förfaranden vid överträdelse av skattelagstiftningen som kan leda till påföljd.

Utredningen har genom ett tilläggsdirektiv fått i uppdrag att klargöra om det är möjligt och lämpligt att låta Skatteverket använda de insamlade upp-

gifterna från betaltjänstleverantörerna för att tillgodose behov i myndighetens verksamhet utöver att överföra uppgifterna till Cesop. Enligt utredningens bedömning hindrar den EU-rättsliga regleringen i och för sig inte sådan användning. Mot bakgrund av att det är fråga om en mycket stor mängd betalningsinformation som inhämtas från tredje man utan koppling till några specifika ärenden och som delvis är av integritetskänslig natur som t.ex. kan användas för kartläggning av enskildas betalningsströmmar bedömer utredningen emellertid att det finns anledning att begränsa användningen av uppgifterna till områden där ett starkt behov av uppgifterna kan påvisas.

Utöver informationsöverföring till Cesop anser utredningen därför att uppgifterna ska få användas för att Skatteverket ska kunna fullgöra uppgiftslämnande som sker i överensstämmelse med lag eller förordning, t.ex. enligt lagen (1997:1024) om Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet, lagen (2016:774) om uppgiftsskyldighet vid samverkan mot viss organiserad brottslighet eller om det är uppenbart att intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda enligt 10 kap. 27 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Utredningen anser att någon ytterligare användning av uppgifterna i nuläget inte bör medgas.

Sekretess

Sekretess ska gälla enligt offentlighets- och sekretesslagen för uppgifter om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden som betaltjänstleverantörer ska lämna på grund av den nya uppgiftsskyldigheten. Sekretess ska även gälla enligt den lagen för uppgifter om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden i ärenden om dokumentations- eller rapporteringsavgift för betaltjänstleverantörer. Sekretess ska dock inte gälla beslut om en sådan avgift.

Regleringen av dataskyddet

Utredningen föreslår att de uppgifter som samlas in av Skatteverket från betaltjänstleverantörerna och uppgifter som Skatteverket inhämtar från Cesop ska få behandlas i Skatteverkets beskattningsdatabas enligt lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet. Det ska i den lagen införas två nya bestämmelser som anger för vilka ändamål Skatteverket får behandla de insamlade uppgifterna från betaltjänstleverantörerna, nämligen för att fullgöra åliggandet att överföra uppgifterna till Cesop och för att fullgöra uppgiftslämnande som sker i överensstämmelse med lag eller förordning.

Ikraftträdande

De föreslagna bestämmelserna ska träda i kraft den 1 januari 2024.

Konsekvenser

Den nya kontrollmöjlighet som införs genom Cesop kan förväntas medföra att mervärdesskattebedrägerier lättare kan upptäckas och minska omfattningen av försök till skattebrott. Hur mycket det innebär i ökade inkomster av mervärdesskatt kan inte beräknas med någon större säkerhet, men en grov uppskattning är 500 miljoner kronor per år.

Den föreslagna regleringen bidrar till att motverka snedvridande konkurrens på varu- och tjänstemarknaderna, eftersom illojal konkurrens genom skatteundandragande motverkas.

Utredningens förslag medför ökade kostnader för de betaltjänstleverantörer som omfattas av regleringen. Betaltjänstleverantörerna måste dokumentera och lagra uppgifter om gränsöverskridande betalningar samt löpande lämna uppgifter till Skatteverket. Det innebär bl.a. att de behöver anpassa sina it-system samt avsätta resurser och organisera verksamheten för det löpande uppgiftslämnandet till Skatteverket.

Förslaget innebär att Skatteverket får fler arbetsuppgifter. Inkomsterna av mervärdesskatt som följd av att den föreslagna regleringen införs i svensk rätt kan emellertid förväntas bli betydligt högre än Skatteverkets behov av resurstillskott, varför en föreslagna regleringen bedöms vara fullt finansierad.

Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter Skatteverkets beskattningsverksamhet

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet²

dels att 2 kap. 1–3, 11 och 13 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 1 kap. 4 a och 5 a §§ och 2 kap. 11 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

4 a §

Uppgifter som har lämnats för att Skatteverket ska kunna fullgöra åtagandet som följer av artikel 24b i rådets förordning (EU) nr 904/2010 av den 7 oktober 2010 om administrativt samarbete och kampen mot mervärdesskattebedrägeri får endast behandlas för att detta åtagande ska kunna fullgöras och endast vidarebehandlas enligt 5 a §.

Begränsningen i första stycket gäller inte om Skatteverket, efter att ha överfört uppgifterna till det centrala elektroniska systemet för betalningsinformation i enlighet med artikel 24b i rådets förordning (EU) nr 904/2010, inhämtar uppgifterna från systemet i enlighet med artikel 24d i förordningen.

5 a §

Uppgifter som behandlas enligt 4 a § första stycket får även behandlas för att fullgöra uppgiftslämnande som sker i överensstämmelse med lag eller förordning.

¹ Jfr rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt, i lydelsen enligt rådets direktiv (EU) 2020/284.

² Senaste lydelse av lagens rubrik 2003:670.

2 kap.

1 §

I beskattningsverksamheten *skall* det finnas en samling uppgifter som med hjälp av automatiserad behandling används gemensamt i verksamheten för de i 1 kap. 4 och 5 §§ angivna ändamålen (beskattningsdatabas).

I beskattningsverksamheten *ska* det finnas en samling uppgifter som med hjälp av automatiserad behandling används gemensamt i verksamheten för de i 1 kap. 4–5 a §§ angivna ändamålen (beskattningsdatabas).

2 §³

I databasen får uppgifter behandlas om personer som omfattas av verksamhet enligt 1 kap. 4 § 1–9. Uppgifter om andra personer får behandlas om det behövs för handläggningen av ett ärende.

I databasen får uppgifter behandlas om personer som omfattas av verksamhet enligt 1 kap. 4 § 1–9 och 4 a §. Uppgifter om andra personer får behandlas om det behövs för handläggningen av ett ärende.

3 §⁴

För de ändamål som anges i 1 kap. 4 § får följande uppgifter behandlas i databasen:

För de ändamål som anges i 1 kap. 4 och 4 a §§ får följande uppgifter behandlas i databasen:

1. en fysisk persons identitet, familjeförhållanden,
2. en juridisk persons identitet, säte, ägarförhållanden samt firmatecknare och andra företrädare,
3. registrering för skatter och avgifter,
4. underlag för fastställande av skatter och avgifter,
5. bestämmande av skatter och avgifter,
6. underlag för fastighetstaxering,
7. revision och annan kontroll av skatter och avgifter,
8. uppgifter som behövs för handläggning enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter,
9. avgiftsskyldighet till ett registrerat trossamfund och medlemskap i fackförening,
10. yrkanden och grunder i ett ärende,
11. beslut, betalning, redovisning och övriga åtgärder i ett ärende,
12. uppgifter som behövs vid hantering av underrättelser från arbetsgivare om anställning av utlänningar som avses i lagen (2013:644) om rätt till lön och annan ersättning för arbete utfört av en utlänning som inte har rätt att vistas i Sverige,
13. uppgifter som behövs för handläggning enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete eller lagen (2020:548) om omställningsstöd, och
14. uppgifter om sjuklönekostnad.

³ Senaste lydelse 2015:901.

⁴ Senaste lydelse 2020:550.

I databasen får även andra uppgifter behandlas som behövs för fullgörande av ett åliggande som följer av ett för Sverige bindande internationellt åtagande.

Prop. 2022/23:121
Bilaga 5

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter som får behandlas i databasen enligt första stycket.

11 §

Uppgifter och handlingar i databasen *skall*, om inget annat anges i 12 §, gallras senast sju år efter utgången av det kalenderår då den *beskattningperiod* som uppgifterna eller handlingarna kan hänföras till gick ut.

Uppgifter och handlingar i databasen *ska*, om inget annat anges i *11 a* eller 12 §, gallras senast sju år efter utgången av det kalenderår då den *beskattningsperiod* som uppgifterna eller handlingarna kan hänföras till gick ut.

11 a §

Uppgifter som avses i 1 kap. 4 a § första stycket ska gallras fem år efter utgången av det kalenderår som uppgifterna lämnades till Skatteverket.

Motsvarande gäller uppgifter och handlingar som finns i

1. ärenden enligt 33 c kap. 5 § respektive 39 kap. 3 b § skatteförfarandelagen (2011:1244) om kontroll av betaltjänstleverantörers uppgifts- eller dokumentationsskyldighet, eller

2. ärenden enligt 49 b kap. 3 § respektive 49 c kap. 7 eller 8 § skatteförfarandelagen om avgifter på grund av brister i dessa skyldigheter.

13 §

Vad som sägs i 11 och 12 §§ hindrar inte att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om att uppgifter eller handlingar *skall* bevaras under längre tid än som anges i 11 och 12 §§.

Vad som sägs i 11, *11 a* och 12 §§ hindrar inte att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om att uppgifter eller handlingar *ska* bevaras under längre tid än som anges i 11, *11 a* och 12 §§.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.

Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs¹ att 27 kap. 1 och 2 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

27 kap.

1 §²

Sekretess gäller i verksamhet som avser bestämmande av skatt eller fastställande av underlag för bestämmande av skatt eller som avser fastighetstaxering för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden.

Sekretess gäller vidare

1. i verksamhet som avser förande av eller uttag ur beskattningsdatabasen enligt lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som har tillförts databasen,

2. hos kommun eller region för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som Skatterättsnämnden har lämnat i ett ärende om förhandsbesked i en skatte- eller taxeringsfråga, och

3. hos Försäkringskassan för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som Skatteverket har lämnat i ett ärende om särskild sjukförsäkringsavgift.

Med skatt avses i detta kapitel skatt på inkomst och annan direkt skatt samt omsättningsskatt, tull och annan indirekt skatt. Med skatt jämställs arbetsgivaravgift, prisregleringsavgift och liknande avgift, avgift enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund, skattetillegg, återkallelseavgift, rapporteringsavgift och förseningsavgift samt expeditionavgift och tilläggsavgift enligt lagen (2004:629) om trängselskatt och tilläggsavgift enligt 8 a § lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik. Med verksamhet som avser bestämmande av skatt jämställs verksamhet som avser bestämmande av pensionsgrundande inkomst.

Med skatt avses i detta kapitel skatt på inkomst och annan direkt skatt samt omsättningsskatt, tull och annan indirekt skatt. Med skatt jämställs arbetsgivaravgift, prisregleringsavgift och liknande avgift, avgift enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund, skattetillegg, återkallelseavgift, *dokumentationsavgift enligt 49 b kap. 3 § skatteförfarandelagen (2011:1244)*, rapporteringsavgift och förseningsavgift samt expeditionavgift och tilläggsavgift enligt lagen (2004:629) om trängselskatt och tilläggsavgift enligt 8 a § lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik. Med verksamhet som avser bestämmande av skatt jämställs verksamhet som avser

¹ Jfr rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt, i lydelsen enligt rådets direktiv (EU) 2020/284.

² Senaste lydelse 2020:569.

Första och andra styckena gäller inte om annat följer av 3, 4 eller 6 §.

För uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. För uppgift om avgift enligt lagen om avgift till registrerat trossamfund gäller dock sekretessen i högst sjuttio år.

2 §³

Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i

1. särskilt ärende om revision eller annan kontroll i fråga om skatt samt annan verksamhet som avser tullkontroll och som inte omfattas av 1 §,

2. ärende om kompensation för eller återbetalning av skatt,

3. ärende om anstånd med erläggande av skatt,

4. ärende om kassaregister enligt skatteförfarandelagen (2011:1244),
och

5. ärende om dokumentations- avgift enligt 49 b kap. skatteför-
avgift enligt 49 b kap. skatteför-
farandelagen. 5. ärende om dokumentations-
avgift enligt 49 b kap. 1 §
skatteförfarandelagen.

Sekretess gäller i ärende enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

Sekretessen gäller inte

1. beslut i ärende som anges i första stycket 2 och 3 samt andra stycket,

2. beslut om undantag från skyldigheter som gäller kassaregister enligt 39 kap. 9 § skatteförfarandelagen,

3. beslut om kontrollavgift enligt 50 kap. skatteförfarandelagen, eller
Sekretess gäller i ärende enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

Sekretessen gäller inte

1. beslut i ärende som anges i första stycket 2 och 3 samt andra stycket,

2. beslut om undantag från skyldigheter som gäller kassaregister enligt 39 kap. 9 § skatteförfarandelagen,

3. beslut om kontrollavgift enligt 50 kap. skatteförfarandelagen, eller

4. beslut om dokumentations- avgift enligt 49 b kap. skatte-
avgift enligt 49 b kap. skatte-
förfarandelagen. 4. beslut om dokumentations-
avgift enligt 49 b kap. 1 § skatte-
förfarandelagen.

Första och andra styckena gäller inte om annat följer av 3 eller 4 §.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.

³ Senaste lydelse 2018:2033.

Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om skatteförfarandelagen (2011:1244)

dels att 1 kap. 1 §, 3 kap. 1 §, 39 kap. 1 §, 52 kap. 8 c och 8 d §§ och 66 kap. 24 a §, ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 33 c kap., tolv nya paragrafer, 38 kap. 4 §, 39 kap. 3 b §, 49 b kap. 3–6 §§ och 49 c kap. 7–12 §§, och närmast före 38 kap. 4 §, 39 kap. 3 b §, 49 b kap. 3 och 5 §§, 49 c kap. 7 och 11 §§ nya rubriker av följande lydelse,

dels att det närmast efter rubriken till 49 b kap. ska införas en ny rubrik som ska lyda ”Rapporteringsskyldiga finansiella institut”,

dels att det närmast efter rubriken till 49 c kap. ska införas en ny rubrik som ska lyda ”Rådgivare eller användare av rapporteringspliktiga arrangemang”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §²

I denna lag finns bestämmelser om förfarandet vid uttag av skatter och avgifter.

Innehållet i lagen är uppdelat enligt följande.

AVDELNING VI. KONTROLLUPPGIFTER, DEKLARATIONER
OCH ÖVRIGA UPPGIFTER

33 b kap. – Uppgifter om rapporteringspliktiga arrangemang

33 b kap. – Uppgifter om rapporteringspliktiga arrangemang
33 c kap. – Uppgifter om gräns-
överskridande betalningar

34 kap. – Informationsuppgifter

34 kap. – Informationsuppgifter

3 kap.

1 §³

I detta kapitel finns definitioner av vissa begrepp samt förklaringar till hur vissa termer och uttryck används i lagen. Det finns definitioner och förklaringar också i andra kapitel.

Bestämmelser om betydelsen av följande begrepp, termer och uttryck samt förklaringar finns i nedan angivna paragrafer:

¹ Jfr rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt, i lydelsen enligt rådets direktiv (EU) 2020/284.

² Senaste lydelse 2020:437.

³ Senaste lydelse 2018:243.

beslut om särskild inkomst-
skatteredovisning i 13 kap. 1 §

beslut om särskild inkomst-
skatteredovisning i 13 kap. 1 §
betaltjänstleverantör i 33 c kap.
3 §

byggarbetsplats i 39 kap. 2 §

byggarbetsplats i 39 kap. 2 §

33 c kap. Uppgifter om gränsöverskridande betalningar

Innehåll

1 §

I detta kapitel finns bestämmelser om skyldighet för betaltjänstleverantörer att till Skatteverket lämna uppgifter om gränsöverskridande betalningar.

Bestämmelserna ges i följande ordning:

- syftet med uppgiftslämnandet (2 §),*
- definitioner (3 och 4 §§),*
- skyldighet för betaltjänstleverantörer att lämna uppgifter (5–10 §§),*
- vilka uppgifter som ska lämnas (11 och 12 §§), och*
- när uppgifterna ska lämnas (13 §).*

Syftet med uppgiftslämnandet

2 §

Uppgifterna ska lämnas för att Skatteverket ska kunna fullgöra det åtagande som följer av artikel 24b i rådets förordning (EU) nr 904/2010 av den 7 oktober 2010 om administrativt samarbete och kampen mot mervärdesskattebedrägeri.

Definitioner

3 §

Med betaltjänstleverantör avses i denna lag de tillhandahållare av betaltjänster som anges i 1 kap. 3 § 1–9 lagen (2010:751) om betal-

tjänster, med undantag för myndigheter (punkt 4 och del av punkt 5) och för centralbanker (punkt 6).

4 §

I detta kapitel används följande ord med den angivna betydelsen:

Betalare: detsamma som i 1 kap. 4 § lagen (2010:751) om betaltjänster.

Betalkonto: detsamma som i 1 kap. 4 § lagen om betaltjänster.

Betalning: detsamma som betalningstransaktion och penningöverföring i 1 kap. 4 § lagen om betaltjänster, om inte transaktionen eller överföringen undantas enligt 6, 6 a eller 7 § i det kapitlet.

Betalningsmottagare: detsamma som i 1 kap. 4 § lagen om betaltjänster.

Betaltjänst: detsamma som i 1 kap. 2 § 3, 4 och 6 lagen om betaltjänster samt utgivning av betalningsinstrument och inlösen av transaktionsbelopp.

BIC-kod: detsamma som i artikel 2.16 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 260/2012 av den 14 mars 2012 om antagande av tekniska och affärsmässiga krav för betalningar och autogireringar i euro och om ändring av förordning (EG) nr 924/2009.

Företagsidentifieringskod: BIC-kod eller annan kod som otvetydigt identifierar en betaltjänstleverantör och anger dennes plats.

Iban-nummer: detsamma som i artikel 2.15 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 260/2012.

Identifierare: Iban-nummer eller en annan uppgift som otvetydigt identifierar en betalare eller en betalningsmottagare och anger dennes plats.

Medlemsstat: detsamma som i artikel 5.2 i rådets direktiv

Tredje territorium: detsamma som i artikel 5.3 i rådets direktiv 2006/112/EG.

Tredjeland: detsamma som i artikel 5.4 i rådets direktiv 2006/112/EG.

Skyldighet för betaltjänstleverantörer att lämna uppgifter

5 §

En betaltjänstleverantör som tillhandahåller betaltjänster till en betalare eller en betalningsmottagare som enligt 8 eller 9 § är lokaliserad till Sverige är skyldig att till Skatteverket lämna uppgifter om gränsöverskridande betalningar, om inte annat följer av andra eller tredje stycket eller av 6 § första stycket.

Skyldigheten att lämna uppgifter gäller endast om antalet betalningar under ett kalenderkvartal uppgår till minst 26 till en och samma identifierare som avses i 9 §.

Om betaltjänstleverantören har uppgift om att en betalningsmottagare har flera identifierare gäller skyldigheten att lämna uppgifter om antalet betalningar till betalningsmottagaren under ett kalenderkvartal uppgår till minst 26.

När betalarens betaltjänstleverantör inte är skyldig att lämna uppgifter

6 §

En betaltjänstleverantör som tillhandahåller betaltjänster till en betalare är inte skyldig att lämna uppgifter om en gränsöverskridande betalning om någon av de betaltjänstleverantörer som

tillhandahåller betaltjänster till betalningsmottagaren avseende betalningen är lokaliserad till en annan medlemsstat enligt 10 §.

Även om skyldighet att lämna uppgift för en betalning inte föreligger enligt första stycket, ska betalningen ingå i betaltjänstleverantörens underlag för beräkning av antalet gränsöverskridande betalningar enligt 5 §.

Gränsöverskridande betalning

7 §

Vid tillämpning av bestämmelserna i detta kapitel ska en betalning anses vara gränsöverskridande om, enligt 8 och 9 §§,

1. betalaren är lokaliserad till Sverige och betalningsmottagaren till en annan medlemsstat, ett tredje territorium eller ett tredjeland, eller

2. betalningsmottagaren är lokaliserad till Sverige och betalaren till en annan medlemsstat.

Var betalare, betalningsmottagare och betaltjänstleverantörer ska anses vara lokaliserade

8 §

En betalare ska vid tillämpningen av bestämmelserna i detta kapitel anses vara lokaliserad till den medlemsstat

1. som framgår av identifieraren för betalaren eller, om en sådan identifierare saknas,

2 som betalarens betaltjänstleverantör ska anses vara lokaliserad till enligt 10 §.

9 §

En betalningsmottagare ska vid tillämpningen av bestämmelserna i detta kapitel anses vara lokaliserad till den medlemsstat, det tredje territorium eller det tredjeland

1. som framgår av identifieraren för betalningsmottagaren eller, om en sådan identifierare saknas,

2. som betalningsmottagarens betaltjänstleverantör ska anses vara lokaliserad till enligt 10 §.

10 §

En betaltjänstleverantör ska vid tillämpningen av bestämmelserna i detta kapitel anses vara lokaliserad till den medlemsstat, det tredje territorium eller det tredjeland som framgår av betaltjänstleverantörens företagsidentifieringskod.

Vilka uppgifter ska lämnas?

11 §

En betaltjänstleverantör som är uppgiftsskyldig ska lämna uppgift om

1. sin företagsidentifieringskod,
2. betalningsmottagarens
 - a) namn eller företagsnamn,
 - b) adress,
 - c) registreringsnummer för mervärdesskatt eller annat nationellt skattenummer, och
 - d) Iban-nummer eller, om Iban-nummer inte är tillgängligt, en annan identifierare för betalningsmottagaren,
3. företagsidentifieringskod för betalningsmottagarens betaltjänstleverantör om betalningsmottagaren mottar medel utan att inneha ett betalkonto,
4. datum, tidpunkt, belopp och valuta för betalningarna och för eventuella återbetalningar som är relaterade till dessa betalningar,
5. från vilken medlemsstat betalningen har skett och, när det är fråga om en återbetalning, till vilken medlemsstat återbetalningen har skett,
6. de uppgifter som används för att lokalisera betalningens ur-

sprung eller återbetalningens destination,

7. uppgift som otvetydigt identifierar betalningen och återbetalningen, och

8. att, i förekommande fall, betalningen har initierats i näringsidkarens fysiska lokaler.

12 §

Skyldigheten att lämna de uppgifter som avses i 11 § 2 b–d och 8 gäller endast om betaltjänstleverantören har tillgång till uppgifterna.

När ska uppgifterna lämnas?

13 §

De uppgifter som betaltjänstleverantören ska lämna enligt 11 § ska ha kommit in till Skatteverket senast vid utgången av den månad som följer efter det kalenderkvartal som uppgifterna avser.

38 kap.

Uppgifter som ska lämnas av betaltjänstleverantörer

4 §

Uppgifter om gränsöverskridande betalningar som ska lämnas av betaltjänstleverantörer enligt 33 c kap. ska lämnas i ett fastställt formulär som motsvarar ett sådant standardformulär som avses i artikel 24b.1 andra stycket b i rådets förordning (EU) nr 904/2010 av den 7 oktober 2010 om administrativt samarbete och kampen mot mervärdesskattebedrägeri.

39 kap.

1 §⁴

I detta kapitel finns bestämmelser om

- definitioner (2 och 2 a §§),
 - generell dokumentationsskyldighet (3 §),
 - dokumentationsskyldighet som avser ansökan om återbetalning av eller kompensation för punktskatt (3 a §),
 - *dokumentationsskyldighet för betaltjänstleverantörer (3 b §),*
 - dokumentationsskyldighet som avser kassaregister (4–10 §§),
 - dokumentationsskyldighet som avser personalliggare (11–12 §§),
 - dokumentationsskyldighet som avser torg- och marknadshandel (13 §),
 - dokumentationsskyldighet som avser omsättning av investeringsguld (14 §),
 - dokumentationsskyldighet som avser avropslager (14 a §),
 - dokumentationsskyldighet som avser internprissättning (15–16 f §§),
- och
- föreläggande (17 §).

Beltjänstleverantörer

3 b §

Vid gränsöverskridande betalningar ska en betaltjänstleverantör i elektronisk form dokumentera de uppgifter som avses i 33 c kap. 11 § som behövs för att betaltjänstleverantören ska kunna fullgöra uppgiftsskyldigheten i 33 c kap. 5 § och för att Skatteverket ska kunna kontrollera skyldigheten.

Uppgifterna ska vara dokumenterade senast vid utgången av den månad som följer efter det kalenderkvartal som uppgifterna avser.

49 b kap.

Beltjänstleverantörer

När ska dokumentationsavgift tas ut?

3 §

Dokumentationsavgift ska tas ut av en betaltjänstleverantör om det klart framgår att betaltjänstleverantören inte har dokumenterat uppgifter på det sätt eller inom den tid som anges i 39 kap. 3 b §.

4 §

Dokumentationsavgift får inte tas ut om rapporteringsavgift har tagits ut för samma kalenderkvartal.

Beräkning av dokumentationsavgift

5 §

Dokumentationsavgiften enligt 3 § ska tas ut med ett belopp som motsvarar 0,3 procent av betaljtjänstleverantörens omsättning räkenskapsåret närmast före det räkenskapsår då uppgifterna senast skulle ha varit dokumenterade. Avgiften ska dock uppgå till minst 3 000 kronor och högst till 3 miljoner kronor.

Om räkenskapsåret är längre eller kortare än tolv månader ska omsättningen justeras i motsvarande mån.

6 §

Om en överträdelse som avses i 3 § har skett under betaljtjänstleverantörens första verksamhetsår eller om tillförlitlig uppgift om omsättningen saknas, får omsättningen uppskattas vid tillämpningen av 5 §.

49 c kap.

Betaljtjänstleverantörer

När ska rapporteringsavgift tas ut?

7 §

Rapporteringssavgift ska tas ut av en betaljtjänstleverantör om det klart framgår att betaljtjänstleverantören inte har lämnat föreskrivna uppgifter inom den tid som anges i 33 c kap. 13 § eller på det sätt som avses i 38 kap. 4 §.

8 §

En andra rapporteringsavgift ska tas ut om det klart framgår att en

betaltjänstleverantör inte har lämnat föreskrivna uppgifter inom 60 dagar från den tidpunkt då skyldigheten skulle ha fullgjorts.

Under samma förutsättningar ska, om inte skyldigheten har fullgjorts inom 120 dagar, en tredje avgift tas ut.

9 §

Rapporteringsavgift ska inte tas ut om de uppgifter som är bristfälliga har lämnats inom de tidsfrister som anges i 7 eller 8 § och

1. bristerna endast är av mindre betydelse, eller

2. den uppgiftsskyldige på eget initiativ har rättat uppgifterna så att de därefter uppfyller vad som föreskrivs i 33 c kap. 11 § och 38 kap. 4 §.

Rättelse enligt första stycket 2 ska dock inte anses ha skett om uppgifterna innan de rättades var så bristfälliga att de uppenbart inte kunde användas för de syften som anges i 33 c kap. 2 §.

10 §

Rapporteringsavgift får inte tas ut om dokumentationsavgift har tagits ut för samma kalenderkvartal.

Beräkning av rapporteringsavgift

11 §

Rapporteringsavgifterna enligt 7 respektive 8 § ska tas ut med ett belopp som motsvarar 0,1 procent av betaltjänstleverantörens omsättning räkenskapsåret närmast före det räkenskapsår då uppgifterna skulle ha lämnats. Avgiften ska dock uppgå till lägst 1 000 kronor och högst 1 miljon kronor.

Om räkenskapsåret är längre eller kortare än tolv månader ska omsättningen justeras i motsvarande mån.

12 §

Om en överträdelse som avses i 7 § har skett under betaltjänstleverantörens första verksamhetsår eller om tillförlitlig uppgift om omsättningen saknas, får omsättningen uppskattas vid tillämpningen av 11 §.

52 kap.

8 c §⁵

Ett beslut om dokumentationsavgift ska meddelas *senast* sex år efter det kalenderår då den kontrolluppgift enligt 22 a eller 22 b kap. som dokumentationen avser ska lämnas eller skulle ha lämnats om det finansiella kontot hade varit rapporteringspliktigt.

Ett beslut om dokumentationsavgift *enligt 49 b kap. 1 §* ska meddelas *inom* sex år efter det kalenderår då den kontrolluppgift enligt 22 a eller 22 b kap. som dokumentationen avser ska lämnas eller skulle ha lämnats om det finansiella kontot hade varit rapporteringspliktigt.

Ett beslut om dokumentationsavgift enligt 49 b kap. 3 § ska meddelas inom fyra år från utgången av det kalenderår då dokumentationskyldigheten skulle ha fullgjorts.

8 d §⁶

Ett beslut om rapporteringsavgift ska meddelas inom sex år från utgången av det kalenderår då uppgiftsskyldigheten skulle ha fullgjorts.

Ett beslut om rapporteringsavgift *enligt 49 c kap. 1 eller 2 §* ska meddelas inom sex år från utgången av det kalenderår då uppgiftsskyldigheten skulle ha fullgjorts.

Ett beslut om rapporteringsavgift enligt 49 c kap. 7 eller 8 § ska meddelas inom två år från utgången av det kalenderår då uppgiftsskyldigheten skulle ha fullgjorts.

66 kap.

24 a §⁷

Ett beslut om omprövning av rapporteringsavgift till nackdel för den som beslutet gäller ska meddelas inom sex år från utgången av det kalenderår då

Ett beslut om omprövning av rapporteringsavgift *enligt 49 c kap. 1 eller 2 §* till nackdel för den som beslutet gäller ska meddelas inom sex år från utgången av det

⁵ Senaste lydelse 2018:2034.

⁶ Senaste lydelse 2020:437.

⁷ Senaste lydelse 2020:437.

uppgiftsskyldigheten skulle ha kalenderår då uppgiftsskyldigheten Prop. 2022/23:121
fullgjorts. skulle ha fullgjorts. Bilaga 5

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.

Förteckning över remissinstanserna

Remissvar har lämnats av Bokföringsnämnden, Card Payment Sweden, Domstolsverket, Ekobrottsmyndigheten, Exportkreditnämnden, FAR, Finansinspektionen, Förvaltningsrätten i Malmö, Förvaltningsrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Umeå, Göteborgs tingsrätt, Göteborgs universitet, Hovrätten över Skåne och Blekinge, Integritets- skyddsmyndigheten, Justitiekanslern, Kammarrätten i Jönköping, Kammarrätten i Stockholm, Kommerskollegium, Konkurrensverket, Kronofogdemyndigheten, Lunds universitet, Näringslivets Regelnämnd, Näringslivets Skattedelegation, Polismyndigheten, Regelrådet, Riksbanken, Skatteverket, Sparbankernas Riksförbund, Srf konsulterna, Statistiska centralbyrån, Svenska Bankföreningen, Föreningen Svenskt Näringsliv, Sveriges advokatsamfund, Swedish Financial Technology Association, TechSverige, Tillväxtverket, Tullverket, Uppsala tingsrätt och Åklagarmyndigheten.

Företagarna och Riksdagens ombudsmän har avstått från att lämna synpunkter på förslagen.

Business Sweden, Nätverket för Elektroniska affärer, Stockholms Handelskammare, Svensk Digital Handel och Svensk Handel har inte svarat på remissen.

Regeringen har följande förslag till lagtext.

Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet¹

dels att 2 kap. 1–3, 11 och 13 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 1 kap. 4 a och 5 a §§ och 2 kap. 11 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

4 a §

Uppgifter som betaltjänstleverantörer har lämnat enligt bestämmelserna i 33 c kap. skatteförfarandelagen (2011:1244) får endast behandlas för

1. att Skatteverket ska kunna fullgöra åtagandet som följer av artikel 24b i rådets förordning (EU) nr 904/2010 av den 7 oktober 2010 om administrativt samarbete och kampen mot mervärdesskattebedrägeri, och

2. att tillhandahålla information som behövs hos Skatteverket för

a) kontroll av betaltjänstleverantörernas uppgifts- eller dokumentationsskyldighet enligt 33 c kap. 5 § respektive 39 kap. 3 c § skatteförfarandelagen, och

b) handläggning av ärenden som avser avgifter enligt 49 b kap. 3 § respektive 49 c kap. 7 eller 8 § skatteförfarandelagen.

Uppgifter som avses i första stycket får endast vidarebehandlas enligt 5 a §.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2003:670.

Begränsningarna i första och andra styckena gäller inte om Skatteverket, efter att ha överfört uppgifterna till det centrala elektroniska systemet för betalningsinformation i enlighet med artikel 24b i rådets förordning (EU) nr 904/2010, inhämtar uppgifterna från systemet i enlighet med artikel 24d i förordningen.

5 a §

Uppgifter som behandlas enligt 4 a § första stycket får även behandlas för att fullgöra uppgiftslämnande som sker i överensstämmelse med lag eller förordning.

2 kap.

1 §

I beskattningsverksamheten *skall* det finnas en samling uppgifter som med hjälp av automatiserad behandling används gemensamt i verksamheten för de i 1 kap. 4 och 5 §§ angivna ändamålen (beskattningsdatabas).

I beskattningsverksamheten *ska* det finnas en samling uppgifter som med hjälp av automatiserad behandling används gemensamt i verksamheten för de i 1 kap. 4–5 a §§ angivna ändamålen (beskattningsdatabas).

2 §²

I databasen får uppgifter behandlas om personer som omfattas av verksamhet enligt 1 kap. 4 § 1–9. Uppgifter om andra personer får behandlas om det behövs för handläggningen av ett ärende.

I databasen får uppgifter behandlas om personer som omfattas av verksamhet enligt 1 kap. 4 § 1–9 och 4 a §. Uppgifter om andra personer får behandlas om det behövs för handläggningen av ett ärende.

3 §³

För de ändamål som anges i 1 kap. 4 § får följande uppgifter behandlas i databasen:

För de ändamål som anges i 1 kap. 4 och 4 a §§ får följande uppgifter behandlas i databasen:

1. en fysisk persons identitet, medborgarskap, bosättning och familjeförhållanden,
2. en juridisk persons identitet, säte, ägarförhållanden samt firmatecknare och andra företrädare,
3. registrering för skatter och avgifter,

² Senaste lydelse 2015:901.

³ Senaste lydelse 2020:550.

4. underlag för fastställande av skatter och avgifter,
5. bestämmande av skatter och avgifter,
6. underlag för fastighetstaxering,
7. revision och annan kontroll av skatter och avgifter,
8. uppgifter som behövs för handläggning enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter,
9. avgiftsskyldighet till ett registrerat trossamfund och medlemskap i fackförening,
10. yrkanden och grunder i ett ärende,
11. beslut, betalning, redovisning och övriga åtgärder i ett ärende,
12. uppgifter som behövs vid hantering av underrättelser från arbetsgivare om anställning av utlänningar som avses i lagen (2013:644) om rätt till lön och annan ersättning för arbete utfört av en utlänning som inte har rätt att vistas i Sverige,
13. uppgifter som behövs för handläggning enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete eller lagen (2020:548) om omställningsstöd, och
14. uppgifter om sjuklönekostnad.

I databasen får även andra uppgifter behandlas som behövs för fullgörande av ett åliggande som följer av ett för Sverige bindande internationellt åtagande.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter som får behandlas i databasen enligt första stycket.

11 §

Uppgifter och handlingar i databasen *skall*, om inget annat anges i 12 §, gallras senast sju år efter utgången av det kalenderår då den *beskattningsperiod* som uppgifterna eller handlingarna kan hänföras till gick ut.

Uppgifter och handlingar i databasen *ska*, om inget annat anges i *11 a* eller 12 §, gallras senast sju år efter utgången av det kalenderår då den *beskattningsperiod* som uppgifterna eller handlingarna kan hänföras till gick ut.

11 a §

Uppgifter som avses i 1 kap. 4 a § första stycket ska gallras senast fem år efter utgången av det kalenderår då uppgifterna lämnades till Skatteverket.

Motsvarande gäller uppgifter och handlingar som finns i ärenden som avser

1. kontroll av betaltjänstleverantörers uppgifts- eller dokumentationsskyldighet enligt 33 c kap. 5 § respektive 39 kap. 3 c § skatteförfarandelagen (2011:1244), eller

2. uttag av avgifter enligt 49 b kap. 3 § respektive 49 c kap. 7 eller 8 § skatteförfarandelagen.

Vad som sägs i 11 och 12 §§
hindrar inte att regeringen eller den
myndighet som regeringen bestäm-
mer meddelar föreskrifter om att
uppgifter eller handlingar *skall*
bevaras under längre tid än som
anges i 11 och 12 §§.

Vad som sägs i 11–12 §§ hindrar
inte att regeringen eller den
myndighet som regeringen
bestämmer meddelar föreskrifter
om att uppgifter eller handlingar
ska bevaras under längre tid än som
anges i 11–12 §§.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.

Härigenom föreskrivs att 27 kap. 1 och 2 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

27 kap.

1 §¹

Sekretess gäller i verksamhet som avser bestämmande av skatt eller fastställande av underlag för bestämmande av skatt eller som avser fastighetstaxering för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden.

Sekretess gäller vidare

1. i verksamhet som avser förande av eller uttag ur beskattningsdatabasen enligt lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som har tillförts databasen,

2. hos kommun eller region för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som Skatterättsnämnden har lämnat i ett ärende om förhandsbesked i en skatte- eller taxeringsfråga, och

3. hos Försäkringskassan för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som Skatteverket har lämnat i ett ärende om särskild sjukförsäkringsavgift.

Med skatt avses i detta kapitel skatt på inkomst och annan direkt skatt samt omsättningsskatt, tull och annan indirekt skatt. Med skatt jämställs arbetsgivaravgift, prisregleringsavgift och liknande avgift, avgift enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund, skattetillägg, återkallelseavgift, rapporteringsavgift, plattformavgift och förseningsavgift samt expeditionsavgift och tilläggsavgift enligt lagen (2004:629) om trängselskatt och tilläggsavgift enligt 8 a § lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik. Med verksamhet som avser bestämmande av skatt jämställs verksamhet som avser bestämmande av pensionsgrundande inkomst.

Med skatt avses i detta kapitel skatt på inkomst och annan direkt skatt samt omsättningsskatt, tull och annan indirekt skatt. Med skatt jämställs arbetsgivaravgift, prisregleringsavgift och liknande avgift, avgift enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund, skattetillägg, återkallelseavgift, *dokumentationsavgift enligt 49 b kap. 3 § skatteförfarandelagen (2011:1244)*, rapporteringsavgift, plattformavgift och förseningsavgift samt expeditionsavgift och tilläggsavgift enligt lagen (2004:629) om trängselskatt och tilläggsavgift enligt 8 a § lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik. Med verksamhet som avser bestämmande av skatt jämställs verksamhet som avser

¹ Senaste lydelse 2022:1685.

Första och andra styckena gäller inte om annat följer av 3, 4 eller 6 §.

För uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. För uppgift om avgift enligt lagen om avgift till registrerat trossamfund gäller dock sekretessen i högst sjuttio år.

2 §²

Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i

1. särskilt ärende om revision eller annan kontroll i fråga om skatt samt annan verksamhet som avser tullkontroll och som inte omfattas av 1 §,

2. ärende om kompensation för eller återbetalning av skatt,

3. ärende om anstånd med erläggande av skatt,

4. ärende om kassaregister enligt skatteförfarandelagen (2011:1244),

5. ärende om dokumentationsavgift enligt 49 b kap. skatteförfarandelagen, och

5. ärende om dokumentationsavgift enligt 49 b kap. 1 § skatteförfarandelagen, och

6. ärende enligt lagen (2022:1681) om plattformsoperatörers inhämtande av vissa uppgifter på skatteområdet och lagen (2022:1682) om automatiskt utbyte av upplysningar om inkomster genom digitala plattformar.

Sekretess gäller i ärende enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

Sekretessen gäller inte

1. beslut i ärende som anges i första stycket 2, 3 och 6 samt andra stycket,

2. beslut om undantag från skyldigheter som gäller kassaregister enligt 39 kap. 9 § skatteförfarandelagen,

3. beslut om kontrollavgift enligt 50 kap. skatteförfarandelagen, eller

4. beslut om dokumentationsavgift enligt 49 b kap. skatteförfarandelagen, och

4. beslut om dokumentationsavgift enligt 49 b kap. 1 § skatteförfarandelagen.

Första och andra styckena gäller inte om annat följer av 3 eller 4 §.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.

Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Prop. 2022/23:121
Bilaga 7

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om skatteförfarandelagen (2011:1244)

dels att 1 kap. 1 §, 3 kap. 1 §, 39 kap. 1 §, 52 kap. 8 c och 8 d §§ och 66 kap. 24 a § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 49 b kap. 1 § ska lyda ”När ska dokumentationsavgift tas ut av rapporteringsskyldiga finansiella institut?”, att rubriken närmast före 49 b kap. 2 § ska lyda ”Beräkning av dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga institut”, att rubriken närmast före 49 c kap. 1 § ska lyda ”Försenade eller uteblivna uppgifter avseende rapporteringspliktiga arrangemang”, att rubriken närmast före 49 c kap. 3 § ska lyda ”Brister av mindre betydelse och rättelse på eget initiativ avseende rapporteringspliktiga arrangemang” och att rubriken närmast före 49 c kap. 4 § ska lyda ”Beräkning av rapporteringsavgift avseende rapporteringspliktiga arrangemang”,

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 33 c kap., tio nya paragrafer, 38 kap. 4 §, 39 kap. 3 c §, 49 b kap. 3–5 §§ och 49 c kap. 7–11 §§, och närmast före 38 kap. 4 §, 39 kap. 3 c §, 49 b kap. 3 och 5 §§ och 49 c kap. 7 och 11 §§ nya rubriker av följande lydelse,

dels att det närmast efter rubriken till 49 b kap. ska införas en ny rubrik som ska lyda ”Rapporteringsskyldiga finansiella institut”,

dels att det närmast efter rubriken till 49 c kap. ska införas en ny rubrik som ska lyda ”Rådgivare för eller användare av rapporteringspliktiga arrangemang”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §²

I denna lag finns bestämmelser om förfarandet vid uttag av skatter och avgifter.

Innehållet i lagen är uppdelat enligt följande.

AVDELNING VI. KONTROLLUPPGIFTER, DEKLARATIONER OCH ÖVRIGA UPPGIFTER

33 b kap. – Uppgifter om rapporteringspliktiga arrangemang	33 b kap. – Uppgifter om rapporteringspliktiga arrangemang
	33 c kap. – Uppgifter om gränsöverskridande betalningar
34 kap. – Informationsuppgifter	34 kap. – Informationsuppgifter

¹ Jfr rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt, i lydelsen enligt rådets direktiv (EU) 2020/284.

² Senaste lydelse 2022:1686.

3 kap.

1 §³

I detta kapitel finns definitioner av vissa begrepp samt förklaringar till hur vissa termer och uttryck används i lagen. Det finns definitioner och förklaringar också i andra kapitel.

Bestämmelser om betydelsen av följande begrepp, termer och uttryck samt förklaringar finns i nedan angivna paragrafer:

beslut om särskild inkomstskatte- redovisning i 13 kap. 1 §	beslut om särskild inkomst- skatteredovisning i 13 kap. 1 § <i>betaltjänstleverantör</i> i 33 c kap. 3 §
byggarbetsplats i 39 kap. 2 §	byggarbetsplats i 39 kap. 2 §

**33 c kap. Uppgifter om gräns-
överskridande betalningar**

Innehåll

1 §

I detta kapitel finns bestämmelser om skyldighet för betaltjänstleverantörer att till Skatteverket lämna uppgifter om gränsöverskridande betalningar.

Bestämmelserna ges i följande ordning:

- syftet med uppgiftslämnandet (2 §),
- definitioner (3 och 4 §§),
- skyldighet för betaltjänstleverantörer att lämna uppgifter (5–7 §§),
- vilka uppgifter som ska lämnas (8 och 9 §§), och
- när uppgifterna ska lämnas (10 §).

Syftet med uppgiftslämnandet

2 §

Uppgifterna ska lämnas för att Skatteverket ska kunna fullgöra det åtagande som följer av artikel 24b

Definitioner

3 §

Med betaltjänstleverantör avses i denna lag de tillhandahållare av betaltjänster som anges i 1 kap. 3 § lagen (2010:751) om betaltjänster, med undantag för myndigheter och centralbanker.

4 §

I detta kapitel används följande ord med den angivna betydelsen:

Betalare: detsamma som i 1 kap. 4 § lagen (2010:751) om betaltjänster.

Betalkonto: detsamma som i 1 kap. 4 § lagen om betaltjänster.

Betalning: detsamma som betalningstransaktion och penningöverföring i 1 kap. 4 § lagen om betaltjänster, om inte transaktionen eller överföringen undantas enligt 6, 6 a, 6 b eller 7 § i det kapitlet.

Betalningsmottagare: detsamma som i 1 kap. 4 § lagen om betaltjänster.

Betaltjänst: detsamma som i 1 kap. 2 § 3–6 lagen om betaltjänster.

BIC-kod: detsamma som i artikel 2.16 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 260/2012 av den 14 mars 2012 om antagande av tekniska och affärsmässiga krav för betalningar och autogireringar i euro och om ändring av förordning (EG) nr 924/2009.

EU-land: detsamma som i 2 kap. 21 § mervärdesskattelagen (2023:000).

Företagsidentifieringskod: BIC-kod eller annan kod som otvetydigt

identifierar en betaltjänstleverantör och anger dennes plats.

IBAN-nummer: detsamma som i artikel 2.15 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 260/2012.

Identifieringskod: IBAN-nummer eller en annan uppgift som otvetydigt identifierar en betalare eller en betalningsmottagare och anger dennes plats.

Skyldighet för betaltjänstleverantörer att lämna uppgifter

5 §

En betaltjänstleverantör som tillhandahåller betaltjänster till en betalare eller en betalningsmottagare som finns i Sverige är skyldig att till Skatteverket lämna uppgifter om gränsöverskridande betalningar, om inte annat följer av andra stycket eller av 6 § första stycket.

Skyldigheten att lämna uppgifter gäller endast om antalet betalningar under ett kalenderkvartal uppgår till minst 26 till en och samma betalningsmottagare.

När betalarens betaltjänstleverantör inte är skyldig att lämna uppgifter

6 §

Betalarens betaltjänstleverantör är inte skyldig att lämna uppgifter om en gränsöverskridande betalning om någon av betalningsmottagarens betaltjänstleverantörer, enligt sin företagsidentifieringskod, finns i ett EU-land.

Även om betalarens betaltjänstleverantör inte är skyldig att lämna uppgift enligt första stycket, ska betalningen ingå i underlaget för beräkning av antalet gränsöverskridande betalningar enligt 5 §.

7 §

En betalning ska anses vara gränsöverskridande om

– betalaren, enligt sin identifieringskod, finns i ett EU-land, och

– betalningsmottagaren, enligt sin identifieringskod, finns i ett annat EU-land eller på en plats utanför EU.

Om betalaren saknar identifieringskod ska i stället betalarens betaltjänstleverantör, enligt sin företagsidentifieringskod, finnas i ett EU-land.

Om betalningsmottagaren saknar identifieringskod ska i stället betalningsmottagarens betaltjänstleverantör, enligt sin företagsidentifieringskod, finnas i ett annat EU-land eller på en plats utanför EU.

Vilka uppgifter ska lämnas?

8 §

En betaltjänstleverantör som är uppgiftsskyldig ska lämna uppgift om

1. sin företagsidentifieringskod,
2. betalningsmottagarens
 - a) namn eller företagsnamn,
 - b) adress,
 - c) registreringsnummer för mervärdesskatt eller annat nationellt skattenummer, och
 - d) IBAN-nummer eller, om IBAN-nummer inte är tillgängligt, en annan identifieringskod för betalningsmottagaren,
3. företagsidentifieringskod för betalningsmottagarens betaltjänstleverantör om betalningsmottagaren tar emot medel utan att ha ett betalkonto,
4. datum, tidpunkt, belopp och valuta för betalningarna och för eventuella återbetalningar som är relaterade till dessa betalningar,

5. från vilket EU-land betalningen har skett och, när det är fråga om en återbetalning, till vilket EU-land återbetalningen har skett,

6. de uppgifter som används för att lokalisera betalningens ursprung eller återbetalningens destination,

7. uppgift som otvetydigt identifierar betalningen och återbetalningen, och

8. att betalningen, i förekommande fall, har initierats i näringsidkarens fysiska lokaler.

9 §

Skyldigheten att lämna de uppgifter som avses i 8 § 2 b–d och 8 gäller endast om betaltjänstleverantören har tillgång till uppgifterna.

När ska uppgifterna lämnas?

10 §

De uppgifter som betaltjänstleverantören ska lämna enligt 8 § ska ha kommit in till Skatteverket senast vid utgången av den månad som följer efter det kalenderkvartal som uppgifterna avser.

38 kap.

Uppgifter som ska lämnas av betaltjänstleverantörer

4 §

Uppgifter om gränsöverskridande betalningar som ska lämnas enligt 33 c kap. ska lämnas i ett fastställt formulär som motsvarar ett sådant standardformulär som avses i artikel 24b.1 andra stycket b i rådets förordning (EU) nr 904/2010 av den 7 oktober 2010 om administrativt samarbete och kampen mot mervärdesskattebedrägeri.

39 kap.

1 §⁴

Prop. 2022/23:121

Bilaga 7

I detta kapitel finns bestämmelser om

- definitioner (2 och 2 a §§),
 - generell dokumentationsskyldighet (3 §),
 - dokumentationsskyldighet som avser ansökan om återbetalning av eller kompensation för punktskatt (3 a §),
 - dokumentationsskyldighet som avser beräkning av skatt på överintäkter från el (3 b §),
 - *dokumentationsskyldighet för betaltjänstleverantörer (3 c §),*
 - dokumentationsskyldighet som avser kassaregister (4–10 §§),
 - dokumentationsskyldighet som avser personalliggare (11–12 §§),
 - dokumentationsskyldighet som avser torg- och marknadshandel (13 §),
 - dokumentationsskyldighet som avser omsättning av investeringsguld (14 §),
 - dokumentationsskyldighet som avser avropslager (14 a §),
 - dokumentationsskyldighet som avser internprissättning (15–16 f §§),
- och
- föreläggande (17 §).

Betaltjänstleverantörer

3 c §

Vid gränsöverskridande betalningar ska en betaltjänstleverantör elektroniskt dokumentera de uppgifter i 33 c kap. 8 § som behövs för att betaltjänstleverantören ska kunna fullgöra uppgiftsskyldigheten i 33 c kap. 5 § och för att Skatteverket ska kunna kontrollera skyldigheten.

Uppgifterna ska vara dokumenterade senast vid utgången av den månad som följer efter det kalenderkvartal som uppgifterna avser.

49 b kap.

Betaltjänstleverantörer

När ska dokumentationsavgift tas ut av betaltjänstleverantörer?

⁴ Senaste lydelse 2023:76.

3 §

Dokumentationsavgift ska tas ut av en betaltjänstleverantör om det klart framgår att betaltjänstleverantören inte har dokumenterat uppgifter på det sätt eller inom den tid som anges i 39 kap. 3 c §.

4 §

Dokumentationsavgift får inte tas ut om rapporteringsavgift har tagits ut för samma kalenderkvartal.

Beräkning av dokumentationsavgift för betaltjänstleverantörer

5 §

Dokumentationsavgiften enligt 3 § ska tas ut med ett belopp som motsvarar 0,3 procent av betaltjänstleverantörens omsättning räkenskapsåret närmast före det räkenskapsår då uppgifterna senast skulle ha varit dokumenterade. Avgiften ska dock uppgå till minst 3 000 kronor och högst 3 miljoner kronor.

Om räkenskapsåret är längre eller kortare än tolv månader ska omsättningen justeras i motsvarande mån.

Omsättningen får uppskattas om överträdelsen har skett under betaltjänstleverantörens första verksamhetsår eller om tillförlitlig uppgift om omsättningen saknas.

49 c kap.

Betaltjänstleverantörer

När ska rapporteringsavgift tas ut av betaltjänstleverantörer?

7 §

Rapporteringsavgift ska tas ut av en betaltjänstleverantör om det klart framgår att betaltjänst-

leverantören inte har lämnat föreskrivna uppgifter inom den tid som anges i 33 c kap. 10 § eller på det sätt som avses i 38 kap. 4 §.

8 §

En andra rapporteringsavgift ska tas ut om det klart framgår att en betaltjänstleverantör inte har lämnat föreskrivna uppgifter inom 60 dagar från den tidpunkt då skyldigheten skulle ha fullgjorts.

Under samma förutsättningar ska, om inte skyldigheten har fullgjorts inom 120 dagar, en tredje avgift tas ut.

9 §

Rapporteringsavgift ska inte tas ut om de uppgifter som är bristfälliga har lämnats inom de tidsfrister som anges i 7 eller 8 § och

1. bristerna endast är av mindre betydelse, eller

2. den uppgiftsskyldige på eget initiativ har rättat uppgifterna så att de därefter uppfyller vad som föreskrivs i 33 c kap. 8 § och 38 kap. 4 §.

Om uppgifter som lämnats är så bristfälliga att de uppenbart inte kan läggas till grund för de syften som anges i 33 c kap. 2 § kan de inte rättas med sådan verkan som avses i första stycket.

10 §

Rapporteringsavgift får inte tas ut om dokumentationsavgift har tagits ut för samma kalenderkvartal.

Beräkning av rapporteringsavgift för betaltjänstleverantörer

11 §

Rapporteringsavgifterna enligt 7 respektive 8 § ska tas ut med ett belopp som motsvarar 0,1 procent av betaltjänstleverantörens omsättning räkenskapsåret närmast före

det räkenskapsår då uppgifterna skulle ha lämnats. Avgiften ska dock uppgå till minst 1 000 kronor och högst 1 miljon kronor.

Om räkenskapsåret är längre eller kortare än tolv månader ska omsättningen justeras i motsvarande mån.

Omsättningen får uppskattas om överträdelsen har skett under betaltjänstleverantörens första verksamhetsår eller om tillförlitlig uppgift om omsättningen saknas.

52 kap.

8 c §⁵

Ett beslut om dokumentationsavgift ska meddelas *senast* sex år efter det kalenderår då den kontrolluppgift enligt 22 a eller 22 b kap. som dokumentationen avser ska lämnas eller skulle ha lämnats om det finansiella kontot hade varit rapporteringspliktigt.

Ett beslut om dokumentationsavgift *enligt 49 b kap. 1 §* ska meddelas *inom* sex år efter det kalenderår då den kontrolluppgift enligt 22 a eller 22 b kap. som dokumentationen avser ska lämnas eller skulle ha lämnats om det finansiella kontot hade varit rapporteringspliktigt.

Ett beslut om dokumentationsavgift enligt 49 b kap. 3 § ska meddelas inom fyra år från utgången av det kalenderår då dokumentationsskyldigheten skulle ha fullgjorts.

8 d §⁶

Ett beslut om rapporteringsavgift ska meddelas inom sex år från utgången av det kalenderår då uppgiftsskyldigheten skulle ha fullgjorts.

Ett beslut om rapporteringsavgift *enligt 49 c kap. 1 eller 2 §* ska meddelas inom sex år från utgången av det kalenderår då uppgiftsskyldigheten skulle ha fullgjorts.

Ett beslut om rapporteringsavgift enligt 49 c kap. 7 eller 8 § ska meddelas inom två år från utgången av det kalenderår då uppgiftsskyldigheten skulle ha fullgjorts.

⁵ Senaste lydelse 2018:2034.

⁶ Senaste lydelse 2020:437.

66 kap.

24 a §⁷

Prop. 2022/23:121

Bilaga 7

Ett beslut om omprövning av rapporteringsavgift till nackdel för den som beslutet gäller ska meddelas inom sex år från utgången av det kalenderår då uppgiftsskyldigheten skulle ha fullgjorts.

Ett beslut om omprövning av rapporteringsavgift *enligt 49 c kap. 1 eller 2 §* till nackdel för den som beslutet gäller ska meddelas inom sex år från utgången av det kalenderår då uppgiftsskyldigheten skulle ha fullgjorts.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.

⁷ Senaste lydelse 2020:437.

Lagrådets yttrande

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2023-04-28

Närvarande: F.d. justitieråden Severin Blomstrand och Ella Nyström samt justitierådet Leif Gäverth

Nya krav på betaltjänstleverantörer att lämna uppgifter

Enligt en lagrådsremiss den 5 april 2023 har regeringen (Finansdepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet,
2. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
3. lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunniga Sofia Kinnunen Bengtsson, biträdd av departementssekreteraren Anna Malmström.

Förslagen föranleder följande yttrande.

Förslaget till lag om ändring i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

1 kap. 4 a §

Lagrådet föreslår att paragrafens första stycke ges följande lydelse.

Uppgifter som betaltjänstleverantörer har lämnat enligt bestämmelserna i 33 c kap. skatteförfarandelagen (2011:1244) får behandlas endast för att

1. Skatteverket ska kunna fullgöra åtagandet som följer av artikel 24b i rådets förordning (EU) nr 904/2010 av den 7 oktober 2010 om administrativt samarbete och kampen mot mervärdesskattebedrägeri, och
2. Skatteverket ska kunna

a) kontrollera betaltjänstleverantörernas uppgifts- eller dokumentationsskyldighet enligt 33 c kap. 5 § respektive 39 kap. 3 c § skatteförfarandelagen, och

b) handlägga ärenden som avser avgifter enligt 49 b kap. 3 § respektive 49 c kap. 7 eller 8 § skatteförfarandelagen.

Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen

Lagrådet lämnar förslaget utan erinran.

Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen

33 c kap. 5 §

Enligt paragrafen är en betaltjänstleverantör som tillhandahåller betaltjänster till en betalare eller en betalningsmottagare som finns i Sverige skyldig att lämna vissa uppgifter till Skatteverket. Av lagtexten kan inte utläsas vad som avses med att någon finns i Sverige. I författningskommentaren anges att detta avgörs av var vederbörande faktiskt befinner sig. Under föredragningen har upplysts att detta är det svar som på fråga har lämnats av EU-kommissionen. Svaret är inte särskilt upplysande. Det ger inte besked om vad som avses med att någon finns på en viss plats. Räcker det att vederbörande tillfälligt befinner sig någonstans på genomresa? Avses i fråga om juridiska personer platsen för styrelsens säte, en plats där den juridiska personen har ett kontor eller något annat?

I 4 § finns definitioner, bl.a. av företagsidentifikationskod och identifieringskod. Där används uttrycken betaltjänstleverantörens plats respektive en betalares eller en betalningsmottagares plats. Dessa uttryck är lika oklara och bidrar inte till förståelsen av vad det betyder att någon finns i Sverige.

Att innebörden av 5 § är oklar blir särskilt bekymmersamt när uppgiftsskyldigheten är sanktionerad med en avgift (49 c kap. 7 §). I ett fall där regelns innebörd är avgörande för om uppgiftsskyldigheten har åsidosatts, kan det knappast komma i fråga att ålägga någon en rapporteringsavgift.

33 c kap. 6 §

I paragrafen föreskrivs att betalarens betaltjänstleverantör inte är skyldig att lämna uppgifter om en gränsöverskridande betalning om någon av betalningsmottagarens betaltjänstleverantörer, enligt sin företagsidentifikationskod, finns i ett EU-land.

Vad Lagrådet har anfört i anslutning till 5 § om att någon ”finns i Sverige” gäller på motsvarande sätt i fråga om att någon finns i ett EU-land.

33 c kap. 7 §

Tredje stycket är ofullständigt genom att det inte framgår vad uttrycket ett annat EU-land relaterar till. Texten bör övervägas ytterligare under den fortsatta beredningen.

39 kap. 3 c § första stycket

Enligt 33 c kap. 5 § är en betaltjänstleverantör i vissa fall skyldig att till Skatteverket lämna uppgifter om gränsöverskridande betalningar. I 33 c kap. 8 § specificeras vilka uppgifter skyldigheten avser.

I 39 kap. 3 c § första stycket anges att vid gränsöverskridande betalningar ska en betaltjänstleverantör elektroniskt dokumentera de uppgifter i 33 c kap. 8 § som behövs för att betaltjänstleverantören ska kunna fullgöra uppgiftsskyldigheten i 33 c kap. 5 §. Det anges vidare att detta ska göras för att Skatteverket ska kunna kontrollera skyldigheten.

Den fråga som reses är vilken ”skyldighet” som paragrafen ska möjliggöra för Skatteverket att kontrollera, dvs dokumentationsskyldigheten eller uppgiftsskyldigheten. Det synes vara den senare som avses. Paragrafens första stycke skulle kunna vinna i tydlighet om den i stället formulerades ”...för att Skatteverket ska kunna kontrollera uppgiftsskyldigheten”.

49 c kap. 8 §

I 7–8 §§ anges när rapporteringsavgift ska tas ut av en betaltjänstleverantör. I 8 § används begreppen andra rapporteringsavgift och tredje avgift.

Kapitlet innehåller dessutom gällande regler i 1–6 §§ om rapporteringsavgift avseende rapporteringspliktiga arrangemang. Enligt Lagrådets mening bör 8 § omformuleras så att den närmare anknyter till formuleringen av 2 §. Härigenom kan de något oklara begreppen andra och tredje rapporteringsavgift utgå (jfr Lagrådets yttrande i prop. 2019/20:74 s. 313).

Finansdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 25 maj 2023

Närvarande: statsminister Kristersson, ordförande, och statsråden Busch, Billström, Svantesson, Ankarberg Johansson, Edholm, J Pehrson, Waltersson Grönvall, Strömmer, Roswall, Forssmed, Tenje, Slottner, M Persson, Wykman, Malmer Stenergard, Kullgren, Liljestrand, Brandberg, Pourmokhtari

Föredragande: statsrådet Svantesson

Regeringen beslutar proposition Nya krav på betaltjänstleverantörer att lämna uppgifter